BIBLIOTECA NAZ.
Vittorio Emanuele III
XVI
B
11
NAPOLI

Digitized by Google

[illegible] Google

STATVTA CANDIDI ET CANONICI ORD. PRÆMONSTRATENSIS

RENOVATA ac anno 1630. a CAPITVLO GENERALI plene reſoluta, acceptata, et omnibus ſuis ſubditis ad ſtrictè obſeruandum impoſita.

CVM PRIVILEGIO CHRISTIANISSIMI REGIS

M.D.C.XXXII

PARISIIS
Sumptibus
SEBASTIANI
CRAMOISY
via

B. R. NEAPOLIS
15

PRIVILEGIVM
REVERENDISSIMI
DOMINI DOMINI ABBATIS
Præmonſtratenſis, & totius
Ordinis Generalis.

PETRVS GOSSETIVS *Chriſtianiſſimi Francorum Regis Conſiliarius & Eleemoſynarius, Dei & ſanctæ Sedis Apoſtolicæ gratia Premonſtrati humilis Abbas, necnon totius Præmonſtratenſis Ordinis Caput & Reformator Generalis, ac eiuſdem Capituli generalis Authoritate plenaria fungens, omnibus ad quos præſentes peruenerint Salutem. In cæteris quæ à nobis & Canonici Ordinis noſtri Patribus nuper pro Capitulo generali legitimè congregatis tractata ſunt, ea omninò fuêre præcipua quæ diuini cultus & vitæ religioſæ regulas à maioribus noſtris ſanctiſſimè obſeruatas aſſerere videbantur. Atque vt eò conatus noſtri aliqua ex parte collimarunt quò priſca illa noſtrorum hominum ſanctimonia temporibus labefactata iuri ſuo reſtitueretur, ſic etiã nonnullus noſter extitit labor, vt (quoniam Rituum & Officiorum vniformis & inuariata ratio nobis eſt à ſummis etiam Pontifi-*

cibus commendata) Codices precibus tam nocturnis quàm diurnis priuatim, publicè & cum cantu certo ritu perſoluendis neceſſarij, emẽdatiores quàm anteà, & frequentiores omnibus præſto eſſent. Quorum edendorum authoritas cùm penes nos eſſet relicta, impenſiuſque laboraremus quem potiſſimum è Typographis almæ Pariſienſis Uniuerſitatis deligeremus qui ſuam Ordini noſtro hac in re operam accommodare vellet, paratum offendimus honeſtum & bonarum vtique partium virum SEBASTIANVM CRAMOISY, *iam in re typographica, è diuerſis alijs Ordinibus bene meritum. Cuius non diſſimilem in nos fidem & operam profeſſum, ea quâ pollemus authoritate præfati Ordinis noſtri Præmonſtratenſis Typographum fecimus, cõſtituimus, decreuimus, prout per præſentes factũ, conſtitutum & decretum pronunciamus, conferentes ipſi vel ſuis heredibus poteſtatem omnem Breuiaria, Diurnalia, Proceſſionalia, Miſſalia, Gradualia, Antiphonalia, Ritualia, Cæremonialia, Priuilegia, Statuta, & alios quoſcunque Uſus & Codices (ſolis maioribus Pſalterijs & libellis precum Beatæ Mariæ exceptis donec tempus priuilegij de iiſdem edendis à nobis conceſſi expirauerit) ad vſum Chori in Ordine noſtro ſpectantes toties quoties è re ſua & Ordinis eſſe viderit, typis commodis, grandioribus & minoribus excudendi & excudi faciendi ſecundùm ea duntaxat exemplaria quæ noſtra vel* Capituli *generalis authoritate fuerint approbata. Ne autem expenſarum eo in opere à ſe factarum iacturam aliquam patiantur, neue noſter &* Patrum Capituli *in huiuſmodi libris repurgandis & ad Officiorum &* Cæremoniarum

vniformitatem tenendam, ſuppeditandis labor irritus euadat; Præcipimus in virtute ſalutaris obedientiæ & ſub pœnis à iure latis, omnibus & ſingulis Abbatibus, Præpoſitis, Abbatiſſis, Prioribus, Prioriſſis, *cæteriſque Ordinis noſtri præfati regularibus vtriuſque ſexus perſonis, vt libros vigore præſentium editos, ſibi quàm primùm poterunt comparent, & ijs in Officio diuino tam nocturno quàm diurno impoſterum in omnibus vtantur; alijs quibuſcumque reiectis qui poſt & contra huius noſtri priuilegij conceſsionem edi poſſent. In quorum fidem ac robur præſentibus* ad quindecim ipſos annos, *à primo die abſolutæ impreſsionis ſingulorum librorum computandos reſpectiuè valituris ſubſcripſimus in ædibus noſtris Pariſienſibus die decimoquinto Julij anno ſalutis milleſimo ſexcenteſimo decimo octauo, & noſtrorum ac Capituli generalis ſigilla eodem die appendi curauimus.*

F. P. GOSSETIVS Abbas ſupradictus.

De mandato Reuerendiſsimi Domini Domini mei Abbatis Præmonſtratenſis, & Ordinis Generalis.

F. DOMINICVS GERARDVS.

EXTRAICT DV PRIVILEGE
du Roy.

LE Roy de ſa puiſſance & authorité Royale, a permis par ſes Lettres patentes à SEBASTIEN CRAMOISY, Marchand Libraire en noſtre ville de Paris, d'imprimer ou faire imprimer les Liures intitulez *Breuiaria, Diurnalia, Proceſsionalia Ordinis Præmonſtratenſis, &c.* en tels caracteres & marges que bon luy ſemblera, pour l'eſpace du temps porté dans leſdites lettres patentes. Faiſant treſ-expreſſes inhibitions & deffences à tous Libraires & Imprimeurs de les imprimer ou faire imprimer, vendre ny debiter ſans le conſentement dudit CRAMOISY, & ce ſur les peines contenuës audit Priuilege. Donné à S. Germain en Laye le 26. iour de Iuillet 1618. & de noſtre regne le neufieſme.

Signé,

Par le Roy en ſon Conſeil,

RENOVARD.

CONFIRMATIO
PRIMA
CANONICI ORDINIS,

A SANCTISSIMO
PATRE NORBERTO
FVNDATI.

PETRVS Leonis *Presbyter, &* Gregorius *ſancti Angeli Diaconus, Dei gratiâ Apoſtolicæ Sedis Cardinales, & Legati; venerabili Fratri* Norberto, *& cæteris Fratribus, Canonicam ſub eâ vitam Profeſſis, Salutem & Benedictionem. Omnipotenti Deo, cuius miſericordia ſuper vitas, gratias agimus. Quia vos eſtis, qui Sanctorum PP. vitam probabilem renouatis, & Apoſtolicæ inſtituta doctrinæ, primordijs Eccleſiæ ſanctæ inolita, ſed & creſcente Eccleſiâ iam pene deleta, inſtinctu S. Spiritus ſuſcitatis. Duæ enim ab*

Eccleſiæ ſanctæ primordijs vitæ, eius ſunt filijs inſtitutæ. Vna quâ infirmorum debilitas detinetur, altera quâ fortiorum virtus bona perficitur. Vna remanens in Segor paruula, altera in montium altiora conſcendens, vna in lachrymis, & eleemoſynis peccata redimens quotidiana, altera per quotidiana inſtituta, merita æterna conquirens, alteram tenentes inferiorem, bonis terrenis vtuntur, alteram ſequentes ſuperiorem, bona terrena deſpiciunt, & relinquunt. Hæc autem quæ à terrenis, diuino feruore diuertitur, in duas, vnius pene eiuſdémque propoſiti, diuiditur portiones, Canonicorum ſcilicet, & Monachorum. Harum ſecunda, per diuinam miſericordiam frequentata, iam ſatis ſeculo vniuerſo elucet Prima verò, licet decaleſcente feruore fidelium, aliquando pene defluxerit, noſtris tamen temporibus, diuina inſpirante clementia, vigere plurimum cœpit. Hanc Vrbanus. *Pontifex, & Martyr inſtituit, hanc* Auguſtinus *ſuis ordinauit Regulis, hanc* Ieronymus *ſuis Epiſtolis reformauit. Non minoris itaque æſtimandum eſt meriti, vitam hanc primitiuæ Eccleſiæ, aſpirante & proſequente Domini ſpiritu, ſuſcitare; quam florentem Monachorum religionem, eiuſdem ſpiritus perſeuerantiâ, cuſtodire. Veſtrum*

ergo propoſitum, Sedis Apoſtolicæ, cuius legatione fungimur, authoritate firmamus, & firmos vos in ipſo ſtare adhortamur, & tanquam Deo per nos exhortante obſecramus. Quamobrem, omnibus in veſtris Cœnobijs vitam Canonicam ſecundùm huius tenorem Ordinis profitentibus, & in ea adiuuante Domino permanentibus: Nos Apoſtolorum Petri & Pauli benedictionem, & peccatorum ſuorum abſolutionem concedimus. Conſtituentes, ne cuiquam omnino liceat, hunc veſtri Ordinis ſtatum commutare, cuius tantus in tot terrarum partibus fructus exuberat, vt plures veſtri ſaporis dulcedine condiantur. Statuimus etiam ne profeſsionis Canonicæ quiſpiam, poſtquam Dei vice ſuper caput ſibi hominem impoſuerit, alicuius leuitatis inſtinctu, & diſtrictioris religionis obtentu, ex eiſdem clauſtris audeat ſine Abbatis, totiúſque congregationis permiſsione diſcedere. Diſcedentem verò, vt nullus Abbatum, vel Epiſcoporum, nullus Monachorum, ſine communium literarum cautione ſuſcipiat, interdicimus.

Vos ergo Filij in Chriſto Chariſsimi, dilectionis veſtræ ſtudijs ſemperpromptioribus reſpondentes, ſtrennè quod Deo promiſiſtis implere ſatagite. Et luceat lux veſtra, co-

ram hominibus, vt videant opera veſtra bona, & glorificent Patrē veſtrum, qui in cælis eſt, *cuius Patris (vt hæc firma permaneā) & Filij, & Spiritus ſancti virtute ſanximus. Si quis cōtra huius paginæ ſanctionem ſciens venire tentauerit, niſi ſecūdò tertióve commonitus, ſatisfecerit, Canonicâ vltione plectatur.* Et erat ſubſignatum *Ego P. Sedis Apoſtolicæ Presbyter Cardinalis & Legatus S. S. Ego G. Sancti Angeli Diaconus Cardinalis & Legatus S. S. Scriptum Nouiomij, quartò Kalendas Iulij, Anno Incarnationis Dominicæ* 1124. *Pontificatus autem Domini Calixti ſecundi PP. Anno ſexto.*

Digitized by Google

CONFIRMATIO
INSTITVTI ORDINIS
PRÆMONSTRATENSIS

Per Sanctiſſ. D. N. HONORIVM PP. II.

HONORIVS Epiſcopus *Seruus Seruorum* DEI *Dilectis Filijs* NORBERTO *Fratri in Chriſto & Canonicis Premonſtratenſis Eccleſiæ S.* MARIÆ, *eorúmque Succeſſoribus Regularem vitam in perpetuum profeſsis. Apoſtolicæ diſciplinæ ſectantes veſtigia mundanis quidam pompis & poſſeſſionibus abrenunciant, & Domino totis annisibus famulantur. Iſti ergo ſi bonum quod inceperunt conſummauerint, in extremi examine Iudicij, ſunt immortalitatis ſtolam & perpetuam gloriam adepturi. Quia igitur Vos religiosè viuere & Canonicam vitam ſecundum* B. AVGVSTINI Inſtitutionem *ducere, inſpirante Diuinâ gratiâ decreuiſtis, Propoſitum veſtrum, Sedis Apoſtolicæ authoritate* CONFIRMAMVS, *& firmos Vos, in remiſſionem peccatorum veſtrorum, in eo perſiſtere adhortamur, &c.*

Datum 13. *Kal. Martij, Anno* M. C. XXVI.

Aliquot Summorum Pontificum de Ordine Præmonſtratenſi Elogia.

HADRIANVS PP. IV.

ATtendentes itaque quomodo Religio & Ordo veſter, CVIVS NOS ALVMNVS ALIQVANDO FVIMVS, multâ refulgens gloriâ meritorum, & gratia redolens ſanctitatis, palmites ſuos à mari vſque ad mare extenderit, &c.

ALEXANDER PP. III.

OMnipotenti DEO, à quo vniuerſa bona procedunt, gratiarum referimus actiones, qui Vos in vnitate Catholica conſeruauit, & non permiſit ſchiſmaticâ pollui prauitate: licet enim ſchiſmaticorum præſumptio diuerſis Vos calliditatibus & mẽdaciis à deuotione Sancti Petri & noſtra, retrahere niteretur; veſtra tamen diſcretio illorũ iniquitatem ſtuduit euitare, & vnitatem Catholicam conſeruare. Quod ſiquidem gratum & acceptum tenentes, & veſtræ fidei cõnſtantiam & ſinceritatis affectum in Domino plurimùm commendantes, gratias quas debemus Vobis referimus, &c.

HONORIVS PP. III.

BEnefaciens Dominus bonis & rectis corde, dilectos Filios, Fratres Præmonſtratenſis Ordinis, in via mandatorum ipſius inoffensè currentes, tamquam populum acceptabilem ſibi numero & merito ampliauit. --- Nos igitur, prædictos Fratres ſpeciali prerogatiuâ dilectionis & gratiæ amplexamur, vt qui Domino iugiter offerentes ſuorum vitulos labiorum, non ſolum nobis, ſed etiam vniuerſali Eccleſiæ piis

interceſſionibus incompatabiliter ſuffragantur, &c.

Gregorivs PP. IX.

CVm Religio veſtra, cuius bonus odor longè latéque diffunditur, Deo ſit, & hominibus gratioſa, &c.

Innocentivs PP. IV.

VSque adeò nos & prædeceſſores noſtros fragrans veſtræ Religionis fama reſperſit, vt odore ſinceræ opinionis veſtræ in Domino delectati, ſuper his quæ à vobis, in communi Abbatum veſtri Ordinis Capitulo ſtatuuntur, nullatenus dubitemus, quin ad ea ſecundum ius & Statuta noſtra rectè & rationabiliter procedatis, &c.

Idem Innocentivs.

SAnè mundo celebris & ſupernis grata ciuibus, ſacra Religio Præmonſtratenſis Ordinis, à ſuæ plantationis initio Regis æterni fuit habitaculum, virtutum ſplendoribus illuſtratum, quod ſemper honore proficiens & honeſtate concreſcens, generalis Eccleſiæ decus extulit, & decorem multimodis ampliauit. Ex hoc enim Nos ſpiritualem in Domino lætitiam conſequentes, affectu pio de ipſa Religione cõcipimus, vt noſtræ prouiſionis auxilio, eius robur & pulchritudinem augeamus: ita quod ipſa in domo Domini contra tentatoris impetum & turbinem vitiorum ſit quaſi Turris eburnea, virtutum munita propugnaculis, in quo lectum amœnæ quietis habeat veri excellentia Salomonis, &c.

IDEM INNOCENTIVS.

VIrtute cōſpicuos ſacri Ordinis veſtri Profeſſores qui contemplationi cœleſtium ferueſcentes inuigilant, & piæ vitæ ſtudio ſine intermiſſione deſudant, decet per Apoſtolicæ circumſpectionis auxilium ſic prouidè dirigi, & ſolicitè confoueri, vt alicuius prætextu calumniæ nullum internæ pacis excidium, nullum Religionis ſtatus perferant detrimentum.

VRBANVS PP. IV.

ATtendentes itaque quomodo Religio & Ordo veſter multâ refulgens gloriâ meritorum, & gratiâ redolens ſanctitatis palmites ſuos à mari vſque ad mare extenderit; Ipſum Ordinem & vniuerſas domos eiuſdem Ordinis Apoſtolicæ præſidio duximus confouendas, & præſenti priuilegio muniendas. Ea propter ad Exemplar felicis recordationis ALEXANDRI, LVCII, VRBANI, CLEMENTIS & INNOCENTII Prædeceſſorum noſtrorum Romanorum Pontificum, vniuerſas Regulares Inſtitutiones & diſpoſitiones quas & communi conſenſu, vel maioris & ſanioris partis inter Vos Religionis intuitu regulariter ſtatuiſtis, & deinceps auctore Domino ſtatuetis, auctoritate Apoſtolicâ roboramus.

NICOLAVS PP. IV.

QVantò præclara Ordinis veſtri Religio inter Religiones alias, per inſignem gratiarum multarum prærogatiuam, & eminentiam ſanctitatis conſpectiori rutilat claritate, tantò magis adeſſe vobis proponimus, & illa Vobis

concedere ſecundum Deum de Sedis Apoſtolicæ pietate, quæ Vobis credimus profutura.

COELESTINVS PP. V.

FRaternitatem veſtram ignorare non credimus quod Fratrum Præmonſtratenſium Ordo per Dei gratiam, iam per diuerſas mundi partes creuit, & eorum in bono conuerſatio & Religio, ad benè viuendum plurimos incitauit.

BONIFACIVS PP. VIII.

IN Eccleſiæ firmamento veſter Ordo claro nitore coruſcans, vniuerſalem Dominici gregis aulam illuminat, currentibus in ſtadio rectum iter inſinuat, quo, ad ſalutis brauium facilius peruenitur.

PETRVS GOSSETIVS

CHRISTIANISSIMI FRANCORVM Regis Conſiliarius, & Eleëmoſynarius, DEI & Apoſtolicæ Sedis gratiâ, Præmonſtrati ABBAS, ac totius Canonici Præmonſtratenſis Ordinis Generalis: vniuerſis eiuſdem Ordinis Abbatibus, Præpoſitis, Prioribus, Prioriſſis, Canonicis, Conuerſis, Sanctimonialibus, omnibúſque vtriuſque ſexus perſonis Ordinem noſtrum Præmonſtratenſem Profeſſis, præſentibus & futuris pacem, charitatem, ſalutem, vnionem & omnium virtutum incrementum, & horum Statutorum exactam obſeruantiam.

A Tempore, quo diuina bonitas me ad ſuprema candidiſſimi Canonici Ordinis noſtri Præmonſtratenſis gubernacula, nullo meo merito, ſed, vt mirabilem faceret gratiam ſuam, qui in eum ſua merita contulit, in quo meritorum ſuffragia (*vt cum ſanctò Leone loquar*) non inuenit, *dignata eſt prouehere, nulla maior me preſſit ſollicitudo, quam vt ſtudioſiſsimè allaborarem, vt Sanctiſsimi Patris noſtri* NORBERTI *familiam, Diuini Numinis fauore, & iuuantibus eiuſdem Sanctiſsimi Patris noſtri precibus (qui etiamſi ad cæleſtia tranſierit, tamen inſtituti à ſe Ordinis prouidentiam, vt de S. Petro dixit Leo, non reliquit) in diebus meis viderē, vt erat in primæuo ſuo flore, Canonicâ diſciplina*

Leo Ser. 1. de Anniuerſ.

Serm. 2. de Anniuerſ.

diſciplinâ vigentem, ſacrâ coruſcantem doctrinâ, & omnis virtutis gloriâ rutilantem.

Vt autem ad talem tantámque reſtaurationem, atque eximium ſplendorem, temporum iniquitate nonnihil obfuſcatum, peruenire poſſet, omninò neceſſarium duxi, in ipſo regiminis mei limine, annò ſcil. 1618. *indicere, Ordinis noſtri Capitulum generale, vt in eo iuxta poteſtatem, ab Apoſtolicâ Sede nobis conceſſam, prædicta Statutorum noſtrorum communes leges, accurate diſcuterentur, & cum magna diſcretione, maturóque iudicio, ſubditorum viribus, & inſtituto noſtro Canonico, debitè attemperarentur.*

Nam cum in his Legibus, vt de alijs dixit Tullius, poſitum ſit fundamentum libertatis (ſed ſpiritûs) *fons æquitatis, mens & animus, conſilium & ſententia noſtræ Religionis, & vigor totius diſciplinæ, ideò in his, ſicut in alijs, exiſtimauimus magnâ diſcretione prouidendum, ne nimiâ auſteritate exaſperent, vel nimia obſeruandi difficultate fatigent. Tales enim Leges plerúmque vel excuti ſolent, vel negligi atque contemni. Imò fit*, vt cùm volumus conſulere diſciplinę, opus virtutis exigere (*inquit Ambroſius*) non compatientes naturæ, non æſtimantes poſſibilitatem, auſteriora decernamus, quam poſſit humana conditio ſuſtinere, *& ea præfigamus, quæ iuxtà Hieron*. non iuuent, ſed obſtent ad meliora pergenti.

Pro Cluentio.

Amb. ſer 5. in Pſal. 118.

Hieron in c. 3. ad Gal.

Hac autem in re, maiorum noſtrorum tramitem ſumus inſecuti, qui ab ipſius Ordinis noſtri incunabulis, in Capitulis ſuis Generalibus Statutorum noſtrorum decreta, vel auxerunt, vel diminuerunt,

vel mutauerunt, vel confirmauerunt, prout charitatis neceſſitas, vel ſpiritualis profectûs vtilitas exigebat.

De præcep. & diſpenſ. *Leges namque noſtræ, à Sanctis Patribus, ad nihil aliud ſunt inſtitutæ (ſicut de Regula S. Benedicti, aliyſque affirmat D. Bernardus) quam ad lucrum, & cuſtodiam charitatis. Et ideò, eodem Bernardo aſſerente, per homines loco & officio illis canonica electione ſuccedentes, licitè interdum, innoxièque, vbi pro charitate expedire videtur, vel omittuntur, vel intermittuntur, vel in aliud fortè commodius demutantur. Eam enim hæ Leges non habent rectitudinis immutabilitatem, vt mutari nõ poſſint, ſicut diuinæ, ſed propter corruptionis humanæ inſtabilitatem, & noſtram in prouidendis futuris caliginem, huic ſunt mutabilitati ſubiectæ, vt quæ pro tempore aliquo ſunt valdè commodæ, & fructuoſæ, eædem alia rerum conſtitutione, inutiles fiant, imò noxæ, & ob id nonnunquam auferri penitus dèbeant, aut adiectione aliqua vel detractione commutari.*

Quapropter quod Maiores noſtri, magno ſæpe ſalutis fructu fecerunt, id etiam ſubinde conſimili, à nobis faciendum; præſertim in tanta obſeruationis Statutorum Ordinis, quam deprehendimus varietate, non ſolùm vtiliſſimum, ſed etiam omninò neceſſarium iudicauimus.

Cœpimus proinde Ordinis noſtri Statuta ad incudem reuocare, diligentérque diſcutere; & plurimas hac in re experti ſumus difficultates. Valdè namque difficile eſt, Leges tot diuerſiſſimarum nationum humoribus (per quas Diuino beneficio Ordo noſter, longè latéque diffuſus eſt) accom-

modatas, aque proficuas condere.

Quare etiam rem talem, tantámque non iudicauimus vna Patrum congregatione abſoluendam; ſed quæ primo Capitulo erant definita, ea publicāda & ab omnibus obſeruanda decreuimus, vt ipſa experientia, quæ rerum eſt magiſtra, ipſóque vſu quo leges iuxta D. Auguſt. firmantur, pateſceret, an conditæ leges vtentium viribus ac moribus ſic eſſent accommodatæ, vt deſideratus vniuerſalis reformationis fructus inde exſpectari poſſet, aut ſperari. Deinde aliqua adhibenda fuit mora, vt in re tanti momenti nulla admitteretur præcipitantia, nullus irreperet error, & omnis tergiuerſatio excluderetur, cum id ſolum quod facile, & vſu probatum eſt, volumus imponere. August. l. de vera relig.

Cùm autem aliquot Capitulis, Statutorum decreta, exactiſſima cura eſſent diſcuſſa, tandem gratia cooperante diuina, hoc anno 1630. in Capitulo noſtro Generali in Archicœnobio noſtro Præmonſtratenſi celebrato, omnium conſenſu, & ſatisfactione, ſunt reſoluta, promulgata, & ab omnibus Patribus nullo reclamante recepta. Verumtamen reſeruauimus nobis, ſicut reſeruamus per præſentes, noſtriſq; Succeſſoribus, ac Capitulo noſtro Generali, iuxta priuilegia ab Apoſtolica Sede, nobis impertita, eadem Statuta interpretandi, magis moderandi, ac etiam pro exigentia neceſſitatis mutandi, augendique poteſtatem. Alex. 3. in Apoſt. Honor. 3. in Emin. Iul 2. Rationi congruit.

Porrò cum muneris noſtri ſit, ſummo ſtudio id agere, vt quæ tam maturo iudicio ſunt decreta, neceſſarium ſuum, optatiſſimúmque nobis ſortiantur effectum, Nos auctoritate noſtra, & Capituli noſtri Generalis, ac etiam, Apoſtolica, qua hac in

parte fungimur, omnibus & ſingulis Ordinis noſtri Abbatibus Prælatis, Præpoſitis, Prioribus, Præſidentibus, Rectoribus, Abbatiſſis, Prioriſſis, Rectricibus, & vtriuſque ſexus perſonis, Canonicum hunc Ordinem noſtrum profeſſis, quacumque etiam dignitate fulgeant, vt hac renouata Statuta, & omnia, & ſingula in eis contenta, iuxta ſuum tenorem, inuiolabiliter, & ad amuſſim obſeruent, & exequãtur, diſtricte mandamus, atque præcipimus.

Eadem etiam auctoritate imperamus omnibus, & ſingulis Prælatis atque Superioribus, ad quos hoc ſpectat, vt etiam adhibitis (ſi neceſſe ſit) cenſuris Eccleſiaſticis, aliiſque tam Iuris communis, quàm Ordinis noſtri remediis, ac etiam inuocato auxilio brachij ſecularis (ſi quorumdam pertinax obſtinatio aliter frangi non poſſit) omnes ſibi ſubiectos, tam Paſtores & Beneficiatos, quàm Conuentuales, alióſque omnes, eadem Statuta obſeruare realiter, & cum effectu curent, atque compellant.

Inhibemus verò omnibus noſtris Vicariis, & Capitularibus Viſitatoribus, & omnibus & ſingulis ſupradictis Canonici Ordinis noſtri Profeſſoribus, vtriuſque ſexus, tam futuris, quàm præſentibus, cuiuſcumque ſtatus, gradus, ordinis, vel conditionis exiſtant, ne ad hæc Statuta noſtra, noſtráſq; moderationes, & interpretationes quidquam addere vel demere præſumant, abſque noſtra, noſtrique Generalis Capituli certa ſcientia, atque ordinatione.

Qui verò contrarium feciſſe conuicti fuerint, vel confeſſi, ſine vlla remiſſione, viginti diebus pœnæ grauioris culpæ ſubdantur, & quæ acta ſunt reſcindantur, & annullentur, ſicut reſcindimus, & annullamus per præſentes.

Vt verò eorum, quæ in his Statutis præſcribuntur, nullus ignorantiam prætendere queat, volumus ac etiam diſtrictè præcipimus, vt omnes & ſinguli Prælati, hæc Statuta ſibi, ſuiſque Conuentualibus comparent, & hoc ſedulò curent, vt omnes Subditi tam Paſtores & Beneficiati, quàm Conuentuales, alijque omnes (omnium enim ſalutem concernunt, & ad eorum obſeruationem adſtringuntur omnes) eadem Statuta penes ſe habeant, ſtudiosè euoluant, & magna attentione ruminent, non tam vt ſciant, quàm vt exactiſſimè ea obſeruent.

Inſuper vt certum, & indubitatum ſortiantur effectum, omnibus Vicarijs noſtris, ac etiam Capitularibus Viſitatoribus, tam præſentibus, quàm futuris, ſub pœna depoſitionis, noſtræque indignationis, alijſque à nobis infligendis, iniungimus, atq; præcipimus, vt ad inuiolabilem horum Statutorum obſeruationem, omnes ſuarum Prouinciarum tam Prælatos, quàm ſubditos, tam Paſtores quàm Beneficiatos, omnibus prædictis remedijs, ac etiam priuatione Abbatiarum, beneficiorum, paſtoratuum, & quorumcumque officiorum, compellant & adigant.

Vt autem Maiorum noſtrorum & quorundam aliorum Ordinum morem ſequamur; declaramus, quod neque nos, neque Capitulum noſtrum Generale, intendamus nobis ſubditos, ad horum Statutorum noſtrorum obſeruationem ſtringere ſub obligatione peccati, ſed ſub obligatione pœnæ dumtaxat, niſi contemptus, ſcandalum, vel quid aliud tranſgreſſionem vel mortalem vel venialem efficiat. Verùm ſub hac declaratione tria religionis vota, obedientiæ ſcil. caſtitatis & paupertatis, & quæ ad D. Th. 2. 2. q. 188. ar. 9. ad 1.

communem vitam, victum, & veſtitum conſeruandum, aliáque, quæ, vt ait Concil. *Trid. ad ſubſtantiam regularis vitæ pertinent, quæ à nullo remitti, vel relaxari queunt, nullatenus volumus comprehenſa.*

Seſſ. 25. c. 1. de Regul.

Sed nec ad ea, quæ ex Romanorum Pontificum *priuilegijs, ordinationibus atque decretis, & ex* Concilijs, *vel etiam ex conſtitutionibus Iuris communis, hiſce noſtris Statutis ſunt inſerta, & in margine pleraque annotata, hanc noſtram extendi volumus declarationem. Nam ſanctæ Sedis auctoritatem, prout debemus, & prout etiam* Prædeceſſores *noſtri fecerunt, omninò volumus exceptam, & eorum decreta, ſicut &* Conciliorum, *& quæ ex Canonibus ſunt intermixta, eam retinere vim, quam à ſuis Auctoribus, ſibi inditam habent.*

Hom. 27.

Cum autem iuxta D. Gregorij veriſſimam ſententiam, à nullo grauius præiudicium, quàm à ſuis Sacerdotibus toleret Deus, quando eos, *inquit,* quos ad aliorum correctionem poſuit, dare de ſe exempla prauitatis cernit: *ſimiliter quando illi, qui conſtituti ſunt in Religione diſciplinæ custodes, eiuſdem violatores eſſe præſumunt, & qui ſpiritualis profectus promotores & executores eſſe deberent eiuſdem nimia ſua acedia, vel puſillanimitate vel peruerſitate, ſunt neglectores, vel contemptores: ideò in viſceribus charitatis Chriſti, vos Prælatos atque Superiores omnes inſtantiſſimè monendos, & rogandos duxi, vt veſtræ ſtrictiſſimæ obligationis memores, hæc renouata Statuta, quam exactiſſimè & vos obſeruetis, &, vt à vobis ſubditis, quàm ſtudioſiſſimè obſeruentur, omnem curam adhibeatis.*

Oportet namque vt vos exemplo præcedatis. Siquidem pulcherrimus eſt ordo, vt ait Bernard. & ſaluberrimus, vt onus quod portandum imponis, tu tu portes prior. Bern. epiſt. 101.

Hac de cauſa, vt præclarè dixit Cyprian. Cum omnes diſciplinam tenere oporteat, multò magis Præpoſitos curare hoc fas eſt, qui exemplũ & documentum cæteris, de conuerſatione & moribus ſuis præbere debeant. Quomodo enim poſſunt integritati, & continentiæ præeſſe, *inquit*, ſi ex ipſis incipiant corruptelæ & vitiorum monſtra procedere? *Quare non immeritò in Regula D. Auguſt. Prælatis imperatur*, vt circa omnes ſeipſos bonorum operum præbeant exemplum. *Facilè enim & citò imbibit ſubditus, quidquid in opere exercet Prælatus, ſiue bonum illud fuerit, ſiue malum. Imò verò ſubditi, iuxta Nazianzeni teſtimonium*, Antiſtitis ſui improbitate celerrimè impleri ſolent, & quidem multò faciliùs, *inquit*, quàm virtute. Cyprian. Epiſt. 5. Apolog.

Præcedite igitur exemplo. Nam iuxta D. Greg. ante diſtrictum Iudicem tanta Prælatus cogitur in opere perſoluere, quanta conſtat cum voce præcepiſſe. *Dindè à vobis ſubditis, vt vos ſequantur exigite, imò compellite. Nam ſicut à D. Auguſtino vobis demandata eſt Regula executio, & trangreſsionis caſtigatio: ita à toto Ordine, vt horum Statutorum obſeruationem exactiſsimam procuretis, vobis impoſita eſt, grauiter ſtringens obligatio: vt proinde vobis neceſſe ſit, præceptorum obſeruatricem conſtanter ſeruare diſciplinam*, quã ſectari, *inquit Cyprianus*, ſalubre eſt, auerſari ac negligere letale, *& ob id numquam deeſſe debet.* In Paſtorali. Lib. de diſciplina.

Ep. 196. *Nam vt verè* Arriprando *Monacho ſcribit D. Aug.* Si de ſacro conuentu correptionum cenſura ſubtrahitur, diſciplinæ vigor funditus eneruatur & religio tota deſtruitur.

Quare vobis ſummopere annitendum eſt, vt per correptionis rigorem ſtet ſempérque vireat vigor diſciplinæ. Ita ſanè, vt iuxta D. Gregorium, aſſumendus in correptionibus rigor non tranſeat in aſ-

l. Mor. 19. c. 12. peritatem, vel crudelitatem, *ſed iuxta D. Auguſtini præceptum*, omnia fiant cum dilectione hominum, & odio vitiorum. *Suauiter igitur & fortiter diſciplinam tenete, & rigidam Statutorum obſeruationem inducite.*

Ad quod incitare vos debet vehementiùs, quòd hæc Ordinis noſtri Statuta ſint noſtræ Auguſtinianæ Regulæ *interpretationes, ſemitæ (quibus iuxta* Canonicum *noſtrum inſtitutum, per præſcriptas eadem Regula virtutes ad Euangelicæ perfectionis culmen nobis eſt contendendum) vitiorum repagula, & ad quotidianum profectum efficaciſſima*

Vide Suar. tom. 3. l. 10. c. 7. de relig. *incitamenta. Huc accedit, quod ea quoque, quæ iiſdem Statutis præſcribuntur, talia ſint, ſicut & decreta regulæ, vt abſque grauiſſima noxa aſpernari non valeant, & abſque aliquali perfectionis detrimento, etiam minima quæque præteriri non poſsint. Denique quia hæc veſtra eſt obligatio, quam non leuem, ſed talem viri doctiſsimi arbitrantur, vt quantumuis exigua, abſque mortali noxa negligere, & vt intercidant permittere nõ valeatis.*

Cyprian. Ep. 55. *Quapropter in hac Statutorum introductione, nullo labore fatigemini, nec imminentium difficultatum acerbitate, vel improborum impiâ tergiuerſatione terreamini.* Nam ſi ita res eſt, *vt egregiè*

dixit D. Cypr. vt nequiſſimorum timeatur audacia, & quod mali iure atque æquitate non poſſunt, temeritate & deſperatione perficiant; actum eſt de Epiſcopatus, ſiue Prælaturæ vigore, & de Eccleſiæ gubernandæ ſublimi & Diuina poteſtate: & Chriſtiani (*adde, multò minùs Religioſi*) vltrà aut durare aut eſſe non poſſumus, ſi ad hoc ventum eſt, vt perditorum minas, atque inſidias pertimeſcamus.

Manere proinde, *eod. Cypriano monente*, apud vos debet fidei robur immobile, & ſtabilis & inconcuſſa virtus contra omnes incurſus atq; impetus oblatrantium fluctuum, velut petræ obiacentis fortitudine & mole, debet inſiſtere. Ibid.

Nullas igitur impendentes difficultates pertimeſcite, cùm ad hoc cæteris ſitis præpoſiti, vti eos ad Euangelicæ perfectionis celſitudinem praeundo ducentes, & reluctantes, pœnis flagriſque compellentes, omnes quæ exinde naſcuntur difficultates, inuicta patientia, & inflexibili conſtantia generoſiſſimè feratis. Et proinde vobis curæ eſſe non debet quis vos affligat, vel vnde acerbitates, moleſtiaque procedant. Nam quid intereſt, *vt ait Cyprian.* vnde Prælato, aut terror aut periculum veniat, Ibid. qui terroribus & periculis obnoxius viuit, & de ipſis terroribus & periculis fit generoſus?

Quapropter non obſtantibus quibuſcumque difficultatibus aut moleſtijs, ſannis quoque atque conuitijs in hoc ſanctiſſimo opere pergite, & rigorem diſciplinæ in nullo relaxate. Cyprian. ibid. Non enim idcircò, *ait Cyprianus*, relinquenda eſt Eccleſiaſtica diſciplina aut Sacerdotalis ſoluenda cenſura, quia conuitiis infeſtamur aut terroribus quatimur;

ſed tunc è contra erigendus Sacerdotalis eſt animus, & perfringenda reſiſtentium acies, oſtendendum præſidentium pectora Chriſti virtute inuicta & fortia, & Domino tuente munita, minis non cedere, verberibus ab æquitate non flecti, imò nec ab ipſa morte ſuperari; dicente eodem Cypriano: Sacerdos Dei Euangelium tenens, & Chriſti præcepta (*adde & regulam, Statutáque*) cuſtodiens, occidi poteſt, non poteſt vinci.

Oportet proinde, vt in Paſtorali veſtro munere, ſitis ſtrenui, in exequendis Statutis infatigati, & in tolerandis iniurijs, rebellionibus, & minis inuicti. Eſtote veri Paſtores, non vos ipſos paſcentes, & illas acerbas reprehenſiones, atque horribiles minas, quas tam Propheticæ, quàm Euangelicæ & Apoſtolicæ voces, vniformi conſenſu, ignauis Paſtoribus, non quæ Chriſti, ſed quæ ſua, quærentibus, terribiliter intentant, vehementer horrete, quæ à vobis deſiderantur, gnauiter adimplete, vt Dei iram declinare poſſitis, ſcientes quod horrendum ſit incidere in manus Dei viuentis.

Vide Ierem. c 23. Ezech. 22 34. Zach 11. Malach 2. &c.

Ad Heb 10.

P*erpendite & intima conſideratione ponderate, quanti criminis ſit, vel vnam animam tam pretioſo Chriſti ſanguine redemptam, malitia vel ſocordia ſua perdidiſſe.* Vnius enim animæ perditio, *inquit Chryſoſt.* tantam habet iacturam, vt nulla ratio poſſit æſtimare. Nam ſi vnius animæ ſalus tanti eſt (*ſubiungit idem*) vt ob hanc Filius Dei fieret homo, tantáque pateretur; perditio cogita (inquit) quantam conciliabit pœnam?

Hom 3. in Act.

Itaque ſolius pœna (*quæ* potentes, *iuxta Sapientem*, potenter tormenta patientur) *& magni illius diei* (*quem omnes ſcripturæ horrendum &*

Sap. 6.

horribilem nimis veriſsimè prædicant) exacta intimáque conſideratio, diſcutiat à vobis omnem inertiam, & inijciat magnam ſollicitudinem, vt abruptâ pernicioſiſsimâ morâ, manus veſtras ad hoc ſanctum opus, ſtrenuè admoueatis, nec deſiſtatis, quouſque ad feliciſsimum & ſaluberrimum finem perduxeritis, ſcientes quod iuxta D. Gregor. nullum Omnipotenti DEO tale ſit ſacrificium, quale eſt zelus animarum. Hom. 12 in Ezech.

Sed & vos omnes, qui in huius Ordinis profeſſione Canonica, *Deo militatis, tam Paſtores, Beneficiatos, quàm* Cõuentuales *vniuerſos, Filios meos cariſſimos, hortor & moneo, imò cum Apoſtolo rogo & obſecro in Domino* IESV, *vt hæc Statuta, maximo in pretio (ſicut oportet) habentes, animo volenti & prompto recipiatis & adimpleatis; & ſicut accipitis per ea, quomodo ſecundum profeſsionem veſtram oporteat vos ambulare, & placere Deo, ſic & ambuletis & abundetis magis. Nam, vt præclarè dixit D. Bernard.* Nemo perfectus eſt, qui perfectior eſſe non appetit, & in eo quoque perfectiorem eſſe ſe probat, *inquit*, quoad maiorem tendit perfectionem. 1. Theſſ 4. Ep. 34.

Proficite igitur Filij chariſsimi, & magnos progreſſus facite, & Leges tam maturo iudicio vobis præſcriptas, neceſſarias, faciles, & ſanctas, ſtrictiſsimè & rigoroſiſsimè obſeruate, ſcientes, quod veſtra ſalus inde dependeat. Nemo vos decipiat. Harum legum contemptores ſuæ profeſsionis ſunt violatores, & qui eas adimplere noluerit, Regnum Dei non poſſidebit. Verè enim, etiam de Statutis & Regula noſtra, habet locum quod de Lege Dei ſcripſit Baruch, Omnes, qui tenent eam, per-

Baruch. c 4. uenient ad vitam, qui autem dereliquerint eam, ad mortem.

Tenete proinde Leges, vobis tam Statutis, quàm Regula præſcriptas, & perfectiſsimè adimplete, vt euitetis mortem, & perueniatis ad vitam.

Ad Coloſſ. c. 1. EGO *verò non ceſſabo, cum Apoſtolo, pro vobis, & pro omnibus orare, & poſtulare,* vt impleamini agnitione voluntatis Dei, in omni ſapientia, & intellectu ſpirituali, vt ambuletis dignè Deo, & vocatione, quâ vocati eſtis ſanctâ, per omnia placentes, in omni opere bono fructificantes, & creſcentes in ſcientia Dei, *vt certamen bonum certantes, reportetis coronam Iuſtitiæ, quam reddet vobis, & omnibus vſque ad finem in bono perſeuerantibus,* IESVS CHRISTVS *Dominus noſter. Datũ in noſtro Præmonſtratenſi totius Ordinis Archicœnobio, die 5. Menſis Septemb. Anno Dominicæ Incarnationis Milleſimo Sexcenteſimo trigeſimo.*

TENOR
LITERARVM APOSTOLICARVM
Sanctiſſimi D. N.
IVLII PP. II.

Quibus Patribus Ordinis Præmonſtratenſis datur poteſtas, vt vetera Statuta mutent, minuant, vel in toto tollant, ac noua toties quoties opus fuerit, condant & promulgent.

IVLIVS Epiſcopus Seruus Seruorum DEI, Dilecto Filio ABBATI Monaſterij Præmonſtratenſis, Laudunenſis Diœceſis, Salutem & Apoſtolicam Benedictionem. Rationi congruit & conuenit honeſtati, vt ea quæ de Romani Pontificis gratia, proceſſerunt, licet eius ſuperueniente obitu, literæ Apoſtolicæ deſuper confectæ non fuerint, ſuum conſequantur effectum. Dudum ſiquidem poſtquam felicis recordationis PIO Papæ II prædeceſſori noſtro pro parte tunc Abbatis Præmonſtratenſis, Laudunen. Diœceſis, & aliorum Coabbatum, Monaſteriorum Præmonſtratenſis Ordinis, vbilibet conſtitutorum, expoſito, quod cùm quædam continerentur in Statutis & Priuilegiis dicti Ordinis, quæ à nonnullis Annis citra non fuerant obſeruata, & ad quæ ſeruanda propter eorum rigorem, illorum temporum conditionibus penſatis, non facilè credebatur tantam multitudinem induci poſſe, & quædam ſeruata quæ nullum aut modicum fructum adferebant; quodque Patres eiuſdem Ordinis id conſiderantes, aliqua alia Statuta, aliquorum priorum derogatoria edidiſſent, quorum vſus in ipſo Ordine tunc pluribus Annis inoleuerat, ita quod de contrario apud tunc exiſtentes, aut nulla aut parua erat memoria, nonnulla verò tranſiſſent in non vſum, deſuper contrariis Statutis minimè editis: ferebatúrque, propterea ab aliqui-

bus, eos non viuere in ſtatu ſecuro, eo quod Statuta quę ipſi ordinauerant, & in communem vſum tranſierant Priuilegiis & Statutis ſeu ordinationibus Apoſtolicis, contraria videbantur, quodque etiam non omnia ſeruarentur ab Abbatibus prædictis, vt congruebat; Idemque PIVS prædeceſſor, Pariſienſis & Cameracenſis ac S. Quintini in Veromandua Nouiomen. Diœceſis, Eccleſiarum Decanis, eorum propriis nominibus non expreſſis, ſuis dederat literis in mandatis, vt ipſi vel duo aut vnus eorum, accerſitis cum eis aliquibus perſonis Eccleſiaſticis, Regularibus vel ſecularibus, Diuini & humani iuris peritiam habentibus, vitæ ac morum honeſtate præclaris, ac religionis zelo flagrantibus, Priuilegia, Statuta, inſtituta, & conſuetudines huiuſmodi, auctoritate Apoſtolicâ diligenter viderent, recenſerent, & examinarent, ac illis viſis, recenſitis, & examinatis vt præfertur, ſi quæ ex eis pro tunc Abbatis & Coabbatum prædictorum ſtatu & indemnitatibus & animarũ ſalute huiuſmodi reformanda fore conſpicerent, eundem PIVM per eorum patentes literas, eorum ſigillis munitas, curarent quantocius deſuper efficere certiorem. Ac quondam Thomas de Courcellis, tunc Decanus dictæ Eccleſiæ Pariſienſis ad executionem ipſarum literarum procedens, earúmque formâ ſeruatâ, præfato prædeceſſori, vna cum Ægidio Carletij Cameracenſi, & Ioanne Moler S. Quintini Eccleſiarum prædictarum, Decanis, ſuis in ea parte Collegis, per patentes literas ſigillo Decani Pariſienſis & Collegarum huiuſmodi ſubſcriptione munitas, quid in præmiſſis agendum foret, ad plenum reſcripſiſſent: Dictúſque prædeceſſor conſiderans quod Abbates dicti Ordinis, morum & conſuetudinum in ſua Religione vigentium, lucidiorem quàm cæteri homines haberent notitiam, & quid ſingulis expediret; Nec non ad quæ inſtituta obſeruanda veriſimiliter induci valerent, plenius indicare poſſent: Tunc Abbati eiuſdem Monaſterij Præmonſtratenſis per ſuas literas commiſerat, & mandauerat: vt conuocatis dictis Coabbatibus qui nonnullos Canonicos eiuſdem Ordinis, obſeruantiæ, ac Statutorum, ordinationũ, & conſuetudinum eiuſdem Ordinis, præ aliis notitiam habentes, ſecum ducerẽt, Capitulum

Generale congregarent, in quo ipſius Ordinis Profeſſores, ad meliorem obſeruantiam Regulæ & Statutorum dicti Ordinis, ad quam veriſimiliter induci poſſint, inducere procuraret; cæteris Statutis, attentis circunſtantiis, ac temporum & perſonarum qualitatibus penſatis, donec Profeſſores huiuſmodi ad illa obſeruanda inclinati, & diſpoſiti inuenirentur, interim in ſuſpenſo remanentibus. Ita tamen quod Abbates & alij Religioſi prædicti, Capitula quæ ſequuntur inuiolabiliter obſeruare tenerentur. Videlicet quod tria vota obedientiæ caſtitatis, & paupertatis, non remitterent, & ea quæ de ſubſtantia Regulæ S. AVGVSTINI, quam profitebantur. forent, nullatenus infringerent, aut diminuerent. Ac pro abſtinentia ab eſu carnium, quæ illis tam ex Statutis piæ memoriæ INNOCENTII Papæ IV. etiam Prædeceſſoris noſtri, quàm alijs, in eorum Capitulis Generalibus editis, iniuncta erat, donec ad maiorem præmiſſorum obſeruantiam induci poſſent, ſingulis quartis ferijs, & cuiuſlibet Sabbati diebus, nec non à prima Dominica Aduentus vſque ad Natale Domini, & à Dominica Septuageſimæ vſque ad Paſcha Reſurrectionis, in quolibet loco abſtinerent, ac omnibus ſextis feriis ieiunarent; qui verò in prædictis diebus carnes comediſſe, conuictus vel confeſſus foret, pro vice qualibet, tribus ſextis feriis in pane & aqua ieiunaret, debilibus & infirmis, potionatis, & minutis, qui non in Refectorio, ſed Infirmitorio vel alio loco per Abbatem ſeu eius Vicarium deputando, reficerentur, exceptis; qui cùm neceſſitas ingrueret ſextis ferijs pluſquam ſemel comedere, & in alijs ſuprà nominatis diebus, carnibus refici poſſent. Quódque omnes & ſinguli Religioſi, & Profeſſores cuiuſlibet Conuentus inibi quotidie refici, & in Dormitorio eiuſdem de nocte quieſcere deberent, Officialibus qui circa adminiſtrationem rerum temporalium occuparentur, ac debilibus & infirmis, ac alijs cum quibus Abbates, ſeu eorum locatenentes, ex aliqua rationabili cauſa, ſuper hoc diſpenſarent, duntaxat exceptis. Præterea omnes religioſi prædicti, in Choro, Clauſtro, Dormitorio, & Refectorio, ſilentium obſeruarent, & ſi loqui neceſſe foret, breuia tantummodo verba, &

ſubmiſsâ voce proferrent. Nec loca prædicta mulieres ingredi permitterent, niſi Monaſteriorum Fundatrices forent, vel de licentia Abbatum ſeu loca tenentium eorundem, aliquæ honeſtæ Matronæ ex rationabili tamen cauſa, Clauſtrum duntaxat ingredi permitterentur. Necnon quod domus Sororum dicti Ordinis, nullus ſecularis vel cuiuſuis Ordinis Regularis, niſi ſecundum formam in Statutis dicti INNOCENTII, & aliorum ſummorum Pontificum, etiam prædeceſſorum noſtrorum ſuper hoc editis, intraret, & quod nullus Abbas aliquem niſi decimum-octauum ſuæ ætatis annum egiſſet, in Canonicum reciperet, & nulli conſanguineorum ſuorum, vel alteri non egeno, vel pauperi, bona mobilia vel immobilia Monaſteriorum quibus præeſſent, in eorum grauamen concederent: necnon hoſpitalitatem, per ſingula Monaſteria ſecundum locorum poſſibilitatem ſeruare, & eleëmoſynas erogare; quódque ſtatum domus, quantitatem expenſarum, & receptorum ſummam, debitorum & creditorum nomina, & cauſas propter quas debita eſſent contracta, & in quas vtilitates conuerſa, illi qui his ſe intromiſiſſent, coram Officialibus domus, ad hoc pro tempore deputatis, ad minus ſingulis annis ſemel reddere tenerentur: Necnon Statutorum prædictorum tranſgreſſores, ſi Religioſi, per Abbates, ſi verò Abbates forent, per Superiores ſuos (ſecundum quod grauitas culpæ exigeret) debitè punirentur. Aliis autem ordinationibus, & Statutis eiuſdem Ordinis, circa Diuini officij celebrationem, Abbatum electiones, officiorum & beneficiorum diſtributiones, Eccleſiarum Parochialium regimen, penſionum aſſignationes, victum & veſtitum Religioſorum, equitaturas, Capitulorum congregationes, criminum & delictorum punitiones, & alia quæcumque, tam auctoritate Apoſtolicâ, quàm aliàs editis, quæ tunc Abbati & Abbatibus prædictis, in dicto Capitulo Generali, vt præmiſſum eſt, congregandis, commodè obſeruari poſſe viderentur, in ſuo robore duraturis. Nec etiam apud eos, qui Statuta præfata hucuſque obſeruare ſoliti eſſent, illa per huiuſmodi ordinationem, intelligerentur relaxata, ſed potiùs ad perſeuerandum, in ſua deuota conuerſatione, & ſolita

ſolita obſeruantia, ac fructus vberiores virtutis, & ſanctimoniæ, iugiter perferendum, piis exhortationibus, & ſalutaribus admonitionibus, inducerentur. Dictúſque PIVS prædeceſſor, quidquid per tunc Abbatem, cum præfatis Coabbatibus, & Religioſis, & de illorum conſilio, maturáque deliberatione præhabitâ, in dicto Capitulo Generali, quæ ad religionis augmentum, & eorum animarum ſalutem tendere dignoſcerentur, circa præmiſſa fieri contingeret ex tunc Apoſtolicâ auctoritate approbauerat, & confirmauerat, ac ſui ſcripti patrocinio communiuerat, ſuppleuerátque omnes & ſingulos defectus, ſi qui forſan interueniſſent in eiſdem. Et deinde pro parte tunc Abbatis Præmonſtratenſis & Coabbatum prædictorum ac Priorum, Præpoſitorum, Prioriſſarum, ſingularúmque perſonarum eiuſdem Ordinis, bonæ memoriæ SIXTO Papæ IV. etiam prædeceſſori noſtro, expoſito, quod per Abbatem & Coabbates & Religioſos prædictos, ad litterarum PII huiuſmodi executionem, eius ſuperueniente obitu, per omnia proceſſum non fuerat, ac graue admodum videbatur pleriſque dicti Ordinis Profeſſoribus, toto tempore continuo, à Dominica Septuageſimæ vſque ad Paſcha Reſurrectionis, à carnibus abſtinere. Idémque SIXTVS eorum in ea parte ſupplicationibus inclinatus, & literas prædictas eâdem auctoritate approbans, ac in eum ſtatum & vigorem, in quo erant antequam dictus PIVS prædeceſſor decederet, reponens, illáſque & inde ſecuta quæcumque, in robore firmitatis ſubſiſtere debere decernens, eidem Abbati ad totalem executionem litterarum earundem, cum Coabbatibus, & Religioſis prædictis iuxta illarum vim, formam & tenorem procedendi, & dies abſtinentiæ carnium inter Septuageſimam & Quinquageſimam in totidem dies, Feſtum Omnium Sanctorum immediatè præcedentes, commutandi ac omnes & ſingulas ordinationes, & Statuta (Regulâ ac tribus ſubſtantialibus votis, profeſſione, & toto tenore literarum PII prædeceſſoris huiuſmodi, aliis exceptis) in Capitulo Generali huiuſmodi, ad inſtar Capituli Generalis in VVindeſchem dicti Ordinis S. AVGVSTINI Traiectenſis Diœceſis, qui ſub regulari obſer-

uantia viuebant, cum Abbatibus & Religioſis Prædi-
ctis moderandi, interpretandi, ac illis addendi vel mi-
nuendi, ac etiam illa in totum annullandi, & noua
toties quoties opus eſſet, prout pro temporum, loco-
rum, & occurrentium caſuum varietate, & exigentia
viderent expedire, condendi, ordinandi, & promul-
gandi, perpetuis futuris temporibus (dummodo ordi-
nationes & Statuta huiuſmodi ſactis canonibus non
obuiarent) auctoritate Apoſtolicâ prædictâ, faculta-
tem conceſſerat prout in ſingulis PII & SIXTI præ-
deceſſorum prædictorum literis, inde confectis plenius
continetur. Recolendæ memoriæ ALEXANDRO
Papæ VI. etiam prædeceſſori noſtro, pro parte tua
expoſito, quod à nonnullis timoratæ conſcientiæ dicti
Ordinis Religioſis hæſitabatur, tunc Abbatem Præ-
monſtratenſem vltra ſeu præter formam dictarum lite-
rarum, nonnulla Statuta eiuſdem Ordinis limitaſſe, &
moderatum fuiſſe, & quod abſtinentia ab eſu carnium
huiuſmodi per perſonas eiuſdem Ordinis diuerſimodè
obſeruabatur, cùm aliqui iuxta PII à Dominica Se-
ptuageſimæ vſque ad Paſcha Reſurrectionis, alij verò
per quindecim dies, Feſtum Omnium Sanctorum im-
mediatè præcedentes, iuxta SIXTI literarum prædi-
ctarum formas, & quod deterius eſt, aliqui neutrum
obſeruabant, & propter huiuſmodi varietatem, & ver-
ba in eiſdem literis PII prædeceſſoris adpoſita, per
quæ illis qui antiqua Statuta obſeruare ſoliti erant, vel
ad illa obſeruanda induci poſſent, Statuta ipſa relaxari
minimè videbantur, in dicto Ordine grauia inconue-
nientia exoriebantur, & Religioſorum conſcientiæ,
non paruo ſcrupulo ſubiacebant: Quódque ſi in eo-
dem Ordine Statuta pariformiter obſeruarentur, &
omnes indifferenter illa obſeruare tenerentur, pro-
fectò inconuenientia, & animorum perturbationes
huiuſmodi, ſubmouerentur, & animarum ſaluti &
quieti ac tranquillitati conſcientiarum, perſonarum
huiuſmodi, plurimùm conſuleretur: Et pro parte tam
tua, quàm dilectorum filiorum Abbatum, Priorum,
Præpoſitorum, Prioriſſarum & aliarum vtriuſque ſe-
xus perſonarum dicti Ordinis eidem ALEXANDRO
prædeceſſori humiliter ſupplicato, vt animarum ſaluti

perſonarum eiuſdem Ordinis circa præmiſſa,opportunè prouidere de benignitate Apoſtolica dignaretur. Præfatus ALEXANDER prædeceſſor, qui ad ea, quæ ad Eccleſiæ decorem, ſacræque religionis, ac ſalutem animarum perſonarum ſub illius ſuaui iugo degentium ſalubriter dirigendum, tendere dignoſcebantur,paternâ ſolicitudine proſpiciens; His quæ circa id prouida miniſtrorum eiuſdem religionis ordinatione emanauerant, libenter cùm ab eo petebatur, Apoſtolici adiiciebat muniminis firmitatem, & alia deſuper decernebat, & fieri mandabat, prout in Domino conſpiciebat ſalubriter expedire, Te, ac omnes & ſingulas perſonas prædictas, à quibuſcumque excómmunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, aliiſque Eccleſiaſticis ſententiis, cenſuris & pœnis à Iure vel ab homine quauis occaſione, vel cauſa latis, ſi quibus quomodolibet innodati eratis, ad effectum infraſcriptorum duntaxat conſequendum, abſoluens, & abſolutos fore cenſens, huiuſmodi ſupplicationibus inclinatus, ſub *Dato* videlicet *ȷ Idus Martij, Pontificatus ſui Anno vndecimo*, voluit & conceſſit tibi dari in mandatis, quatenus Tu vna cum omnibus & ſingulis Abbatibus & Prælatis dicti Ordinis ſimul pro Generali Capitulo eiuſdem Ordinis celebrando pro tempore congregatis, & ipſum Capitulum Generale facientibus, & repræſentantibus, adhibito conſilio aliquorum Canonicorum eiuſdem Ordinis qui illius Statuta, conſuetudines, & obſeruantias melius noſcerent, quæcumque ordinationes & Statuta, eatenus per Abbates & Prælatos dicti Ordinis circa modum viuendi perſonarum vtriuſque ſexus ipſius Ordinis facta & edita, dummodo ſacris canonibus non obuiarent, & pro ſalute animarum cognoſceretis expedire, præfatâ auctoritate Apoſtolicâ approbaretis, & confirmaretis, ac ſuppleretis omnes & ſingulos defectus, ſi qui forſan interuenerant in eiſdem, decerneretiſque illa perpetuò obſeruari debere. Et nihilominus abſtinentiam ab eſu carnium, à Dominica in Septuageſima, vſque ad Paſcha Reſurrectionis, aliáque ſuper eodem eſu per præfatum PIVM prædeceſſorem conceſſa, & moderata ab omnibus & ſingulis eiuſdem Ordinis vtriuſque ſexus perſonis, deinceps obſeruari

·ebere, eóſque ex eiſdem perſonis, quos pro tempore roficiſci contingeret extrà ſua Monaſteria, carnibus prout illi ad quos diuertent, veſcentur, præterquam in Aduentu Domini, & à Dominica in Septuageſima vſque ad Paſcha Reſurrectionis huiuſmodi veſci poſſe. Ac tam circa illos qui Statuta huiuſmodi obſeruare ſoliti fuerant & apud quos illa relaxata non intelligebantur, ac de quibus in dictis literis fit mentio, quam circa quaſcumque alias etiam vtriuſque ſexus prædicti Ordinis perſonas, quid & qualiter obſeruare deberent abſque alia animorum inductione, limitatione, reſtrictione, arctitudine, ſuſpenſione, dilatatione ſeu conſcientiarum ſcrupulis; Tribus ſubſtantialibus votis, & ad illorum obſeruantiam neceſſariis, quæ ſalua permanerent & obſeruarentur, dumtaxat exceptis, omnia & ſingula ſtatueretis, decerneretis, ordinaretis, & ſuper hoc diſpenſaretis ac diſponeretis, quæ prædicto Ordini & illius perſonis omnibus communiter, & diuiſim, ad pacem, quietem, tranquillitatem & animarum ſalutem earundem videretis expedire. Nec non antiqua Statuta, & conſuetudines ipſius Ordinis, moderaremini, interpretaremini & limitaretis, illiſque addeetis & minueretis, ſeu etiam illa in totum annullaretis, & tolleretis, ac noua toties quoties opus eſſet, prout iuxta temporum, locorum, perſonarum, & occurrentium caſuum, exigentiam expedire cognoſceretis, condereris, ordinaretis & promulgaretis, dummodo ordinationes & Statuta huiuſmodi à ſacris canonibus non deuiarent. Illáque ab omnibus perſonis prædictis inuiolabiliter obſeruari mandaretis, ac eas ad id per cenſuras Eccleſiaſticas & alia oportuna iuris remedia, compellere, aliáque omnia & ſingula quæ in præmiſſis, & circa ea neceſſaria eſſent, ſeu quomodolibet oportuna facere & exequi curaretis. Super quibus omnibus idem ALEXANDER prædeceſſor vobis licentiam & facultatem conceſſit, ac ſtatuit, decreuit & ordinauit, quod deinceps perpetuo, quicquid per ſupradictos Abbates & Prælatos illorúmve ſucceſſores capitulariter ſemel ſtatutum, ordinatum, diſpoſitum, moderatum, interpretatum, limitatum, additum ſeu detractum eſſet, niſi per ſimile Generale

Capitulum, aut Abbates & Prælatos illud repræſentantes, ſeu illius vel illorum duas ad minus partes, etiam tertiâ contradicente, infringi vel immutari, vel alterari nullatenus poſſet: Non obſtantibus præmiſſis ac conſtitutionibus & Ordinationibus Apoſtolicis, nec non Statutis & conſuetudinibus Monaſteriorum & Ordinis prædictorum, iuramento, confirmatione Apoſtolicâ, vel quâuis firmitate aliâ roboratis, cæteriſque contrariis quibuſcumque. Ne autem de abſolutione, voluntate, conceſſione, licentia, facultate, ſtatuto, decreto & ordinatione ALEXANDRI prædeceſſoris huiuſmodi, pro eo quod ſuper illis ipſius ALEXANDRI prædeceſſoris litteræ, eius ſuperueniente obitu confectæ non fuerunt, valeat quomodolibet hæſitari, vóſque illorum fruſtremini effectu: VOLENTES & præfatâ auctoritate Apoſtolicâ decernentes, quod abſolutio, voluntas, conceſſio, licentia, facultas, Statutum, decretum, & ordinatio ALEXANDRI prædeceſſoris huiuſmodi, perinde à dicta *die quinta Idus Martij*, ſuum ſortiantur effectum, ac ſi ſuper illis ipſius ALEXANDRI prædeceſſoris litteræ ſub eiuſdem diei data confectæ fuiſſent, prout ſuperius enarratur: quódque præſentes litteræ ad probandam plenè abſolutionem, voluntatem, conceſſionem, licentiam, facultatem, Statutum, decretum, & ordinationem, ALEXANDRI prædeceſſoris huiuſmodi, vbique ſufficiant, nec ad id probationis alterius adminiculum requiratur: *Diſcretioni tuæ per Apoſtolica ſcripta mandamus* quatenus tu vna cum omnibus & ſingulis Abbatibus & Prælatis Ordinis huiuſmodi, ſimul pro Generali Capitulo eiuſdem Ordinis celebrando pro tempore congregatis, & ipſum Capitulum Generale facientibus & repræſentantibus vt præfertur, adhibito conſilio aliquorum Canonicorum eiuſdem Ordinis, qui illius Statuta & conſuetudines & obſeruantias melius nouerint; quæcumque Ordinationes & Statuta hactenus per Abbates & Prælatos dicti Ordinis circà modum viuendi, perſonarum vtriuſque ſexus ipſius Ordinis facta & edita, dummodo illa ſacris canonibus vt præmittitur non obuient, & pro ſalute animarum cognoueritis expedire,

auctoritate noſtra confirmetis & approbetis, ſuppleatiſque omnes & ſingulos defectus ſi qui forſan interuenerint in eiſdem; Decernentes illa perpetuò obſeruari debere. Et nihilominus abſtinentiam ab eſu carnium, à Dominica in Septuageſima vſque ad Paſcha Reſurrectionis huiuſmodi, aliáque ſuper eodem eſu per ipſum PIVM prædeceſſorem conceſſa & moderata, ab omnibus & ſingulis eiuſdem Ordinis vtriuſque ſexus perſonis deinceps perpetuis futuris temporibus obſeruari debere: eóſque ex eiſdem perſonis quos pro tempore extra dicta Monaſteria proficiſci contigerit, carnibus (prout illi ad quos diuerterent veſcerentur) præterquam in Aduentu Domini, & à Dominica in Septuageſima vſque ad Paſcha Reſurrectionis huiuſmodi, veſci poſſe: ac tam circa illos qui dicta Statuta obſeruare ſoliti ſunt & apud quos illa relaxata non intelligebantur, & de quibus in dictis litteris fit mentio, quàm circa quaſcumque alias etiam vtriuſque ſexus dicti Ordinis perſonas, quid & qualiter obſeruari debeant abſque alia animorum inductione, limitatione, reſtrictione, arctitudine, ſuſpenſione, dilatione, ſeu conſcientiarum ſcrupulis, Tribus ſubſtantialibus votis & ad illorum obſeruantiam neceſſariis, quæ ſalua permaneant, & obſeruentur, dumtaxat exceptis, omnia & ſingula ſtatuatis, decernatis, ordinetis, & ſuper hoc diſpenſetis ac diſponatis, quæ prædicto Ordini & illius perſonis omnibus communiter & diuiſim ad pacem, quietem, tranquillitatem & animarum ſalutem earundem, videbitis etiam vt præfertur expedire. Nec non antiqua Statuta & conſuetudines ipſius Ordinis moderemini, interpretemini, limitetis, illíſque addatis & minuatis, ſeu etiam illa in totum annulletis & tollatis, ac noua toties quoties opus fuerit, prout iuxta locorum, temporum, perſonarum & occurrentium caſuum exigentiam expedire cognoueritis, condatis, ordinetis, & promulgetis, dummodo Ordinationes & Statuta prædicta ab eiſdem ſacris canonibus non deuient. Illáque ab omnibus prædictis perſonis perpetuò, inuiolabiliter obſeruari mandetis, ac eas ad id per cenſuras Eccleſiaſticas, & alia iuris remedia opportuna compellere, aliáque omnia & ſingula quæ in præmiſſis

& circa ea neceſſaria erunt, ſeu quomodolibet opportuna facere & exequi; iuxta voluntatem & conceſſionem ALEXANDRI prædeceſſoris huiuſmodi, auctoritate noſtrâ curetis. Non obſtantibus omnibus ſupradictis. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ Milleſimo Quingenteſimo-tertio, Sexto Kal. Decembris, Pontificatus noſtri Anno primo. Sic ſignatum ſupra plicam Vv. de Enckenvoirt, & à tergo, R. Io.

PRÆFATIO

Ad omnes Candidiſſimi, & Canonici Ordinis Præmonſtratenſis Religiosos.

Ser. 1. de Nat. Domini.

DEVS Omnipotens & clemens, *cuius natura bonitas*, inquit D. Leo, *cuius voluntas potentia*, *cuius opus miſericordia*, volens Apoſtolicum ſpiritum, in Eccleſia Dei valdè langueſcentem, immo penitus exinctum, ſingulari ſua benignitate rurſum reſuſcitare, Canonici Ordinis noſtri Fundatorem, noſtrúmque parentem NORBERTVM, benedictionibus ſuæ dulcedinis ad hoc voluit vberrimè & mirabiliter præuenire.

Erat vir iſte, generis nobilitate clariſſimus, ex Germanorum Francorúmq; illuſtriſſimis proſapiis natalium ſplendorem ducens, profeſſione Canonicus, ſed profundiſſimo Dei iudicio, vanitatibus huius ſæculi implicatiſſimus. Vtpote qui ſe ipſum totum, in curiis Regum atque Pontificum, laſciuiendo diſſipauerat, vt ipſe Gelaſio PP. II. poſt conuerſionem ſuam humiliter eſt faſſus. (Vita c. 9.)

Volens autem miſericors Deus, hunc virum, quem in occultis ſuæ prædeſtinationis ad valde præclara delegerat (ſicut etiam matri, eum adhuc in vtero geſtanti, diuinitus fuerat reuela- (Vit. c. 1.)

ſum) cæleſti & efficaci intuitu reſpicere, & ad ſe conuertere, iter verſus Fredem carpentem, equo inſidentem, mundanáque ardenter ſpirantem, grauiſſimâ excitatâ tempeſtate, horribili tonitrui ictu tanquam alterum Saulum deiecit, & ſtemmatibus, altóque ſanguine, & rerum omnium affluentiâ vndique adblandiente nimis elatum, in terram humiliandum proſtrauit. *Act. c. 9.*

Voluit enim Deus huius viri conuerſionis initia à profundiſſimâ humilitate, & ab ardentiſſimâ charitate, ſicut in S. Paulo & Magdalenâ contigit, ſuam ſumere radicem, vt quo eſſet humilitate demiſſior, & charitate ardentior, poſtea fieret ſanctitate ſublimior, & ei qui dilexit multum, peccata dimitterentur multa. *Act. ſup. Luc. 7.*

Verè namque dixit Cyprianus: *Fundamentum ſanctitatis ſemper humilitas fuit* & ob id quoque ſcripſit Cyrillus, quod *charitatis cor cordiaque,* & conſequenter totius perfectionis, *fundamentum in humili animo iaci ſoleat.* Iuxta Auguſtinum verò, fundamentum conſueuit poni profundius, & proinde humilius, quo ſuperſtruendi ædificij celſitudo aſcenſura eſt altius. *In Orat. Dominic. lib 19 in Ioan. c 3. Serm 10. de verb. Domini.*

Quia vero vir ille beatiſſimus, in Eccleſia Dei ad ſummam ſtupendámque erat prouehendus perfectionem, & ſanctitate præclariſſimi & virtutum fœcundiſſimi Ordinis futurus erat fundamentalis petra, ideo neceſſe erat, vt valdè profundè deijceretur, vt ad illam altiſſimam perfectionem à Deo perduci poſſet.

Deinde ad hoc quoque debuit humiliari, vt omnis illa perfectio, omnéſque illæ virtutes,

præſertim quę ad Ordinis finem, quem erat electurus, aſſequendum requiruntur, in eo abſolutiſſimè refulgerent, tanquam in capite, quæ poſtea diffunderentur, & ſplendidiſſimè lucerent in corpore, ſicut etiam præclariſsimè ſuo tempore eluxerunt.

Vnde etiam huius Ordinis exurgentis, & ſe vbique diſpergentis perfectionis excellentiam, ſummi Pontifices cum admiratione cernentes, & ipſum Ordinem & eius ſanctitatis vbertatem miris encomiis extulerunt, vt ex iis Pontificum elogiis, quæ in Statutorum principio poſita ſunt, deprehendi poteſt.

Proinde mirum non eſt, quod huius ſanctiſſimi Viri vera conuerſio, qui tanti Ordinis à Deo erat conſtituendus principium, à deiectionis húmilitate inceperit, fuerítque valde profunda humilitas, & robuſta charitas, futuræ ſanctitatis firmiſsimum, & immobile fundamentum.

Hac igitur in terra, vi diuinitus immiſſæ tempeſtatis proſtratione, adinſtar Sauli, diuinis muneribus, per humilitatem aptus effectus, & ſuperno lumine, tanquam fulgure quodam eum ſubitò penetrante, & colluſtrante, illuminatus, reflectens ſe ad ſe, vidénſque vias ſuas, à viis Dei prorſus deuias, quaſi è graui ſomno euigilans, ſtupens & dolens perfecto corde, conuertere cœpit pedes ſuos in teſtimonia Domini.

Vita c. 2. Vt autem hoc ſtabile permaneret, & tantam & tam ſuauem Dei gratiam in vacuum nõ acciperet, ſtatim à curia in qua verſabatur, & per-

debatur, pedem retrahens, dignos edidit pœnitentiæ fructus, & intimo amore ſe Deo ſuo coniungens, ad ſacerdotij Ordinem dignè recipiendum, ieiuniis, orationibus, aliiſque virtutũ ſanctis exercitiis, & corporis afflictionibus, ſeriò ſe præparauit. *Vit. 2. & 1.*

Vt verò hunc ſublimem Sacerdotij gradum, multam nimis ſanctitatem requirentem, cum maiori gratiæ infuſione, ſuſcipere mereretur, & ſe in alium hominem dextrâ Dei eſſe mutatum, & mundana omnia, quibus ante tanto ſtudio inhæſerat, deſpicere declararet, conceptã deſuper in ſua conuerſione humilitatem, præclarè & cum omnium ſtupore ordinandus exercuit. Nam ornatiſſimam pretioſiſsimámque veſtem, auro, gemmíſque rutilantem, vt ſacra erat ornamenta ſumpturus, abiecit, & agninum pelliceum vir humillimus, terrenum faſtum conculcans, aſſumpſit, veſtimenti genus, quod ab illius æui nobilibus, qualis ipſe erat, in contemptiſsimis ducebatur. *Ibidem.*

Sciens enim vir ille per omnia prudens, primam Chriſtianorum virtutem iuxta D. Auguſtinum eſſe humilitatem, & iuxta S. Anthoniũ, humilitate omnes diaboli laqueos euitari, omnéſque eius inſultus ſuperari, voluit ſpiritualis ædificij, quod moliebatur, & auſterioris vitæ quam aggrediebatur primum lapidem, eam quam in ſua deiectione ei Deus infuderat, veram eſſe humilitatem. *Ad Dioſc. Athanaſ. in vita.*

Iacto itaque profundiſsimę humilitatis ſolido fundamento, & ardens flagrantiſsimâ Dei proximíque charitate, ad Sacerdotij culmen aſcendit.

Vitæ c. 4. Ipſo autem tempore quo ſummo numini, primum ſuum Euchariſtiæ ſacrificium litabat, Euangelio perſoluto, charitatis flammam, quam in ſua conuerſione, diuini ſpiritus afflatu, magnam valde ardentémque acceperat, continere non valens, impulſus deſuper mirabili, inſolito *Vitæ ibid.* & vehementi impetu, Verbum Dei in ſua Eccleſia prædicare cœpit, mundi vanitatem concanonicis ſuis oſtendens, &, quod ſtupendum, eorum ſcelera etiam nominatim ardenter & acriter carpebat atque arguebat.

Cùm verò eam ob cauſam à viliſſimo quo-*Ibidem.* dam clerico conſpueretur, humilis NORBERTVS iniuriam eâ animi conſtantiâ & patientiæ fortitudine tulit, vt ne moueretur quidem: & de ſeipſo humiliter triumphans, potius orationi & lacrymis intendit, quàm vltioni vel vindictæ.

Eam enim quam diſcipulis ſuis Chriſtus tra-*Matt. 11.* didit lectionem, *Diſcite à me quia mitis ſum & humilis corde*, perfectiſſimè eſt aſſecutus: & ob id humilitatem & manſuetudinem animæ requiem præbentes, tam adamantino ſibi vinculo coniunxit, vt ſicut in iis virtutibus ſuæ conuerſionis fundamentum fixerat, ita quoque in actibus eius perpetuò elucerent.

Futuris namque ſuis filiis perpetuum voluit exemplum ſtatuere, vt ſi velint eſſe eius, immò ſi Chriſti, ſi pacem & requiem poſſidere, quod has duas præſtantiſſimas virtutes, humilitatem & manſuetudinem adiuncto feruore ſpiritus, tanquam pretioſiſſimos & fortiſsimos lapides, ponere debeant ſuæ conuerſionis fundamen-

tum, & per totam vitam, tanquam pretioſiſſimas gemmas; in omnibus ſuis actionibus rutilantes conſeruare.

Hæc autem fuerunt ſanctiſsimi Patris Noſtri NORBERTI conuerſionis ſtupenda primordia, & futuræ excellentiſsimæ ſanctitatis præclara præludia. Tam enim fortis & efficax fuit in hoc viro diuina operatio, vt à puncto quo ſupernè viſitatus, caſtigatioris vitæ propoſitum ſumpſit, & executus eſt, dicere cum Apoſtolo potuerit: *Mihi mundus crucifixus eſt, & ego mundo*. & : *Chriſto confixus ſum cruci.* & : *omnia arbitror vt ſtercora, vt Chriſtum lucrifaciam.* Gal. 6. & Philip. 3.

Nam (vt ex ijs quæ conuerſionis ſuæ principio geſsit abundè deprehenditur) tanta erat huic ſanctiſsimo viro ab eo puncto, quo Deus ab alto miſericordi reſpectu eum eſt intuitus, & ex abyſſo tantæ miſeriæ, in qua iacebat nec aduertebat, eruere dignatus eſt, data perfectio, vt & terrena cuncta perfectiſsimè contemneret, Deo ſuo intimâ & ardentiſſimâ charitate inhæreret. O bonitas profectò Dei valdè admiranda & ponderanda!

Si autem in ipſo conuerſionis limine tantam ſanctitatis excellentiam, huic viro Deus ſine vllis meritis eſt impertitus, quid factum, quando meritorum poſteà acceſſit tanta multitudo? Gratia enim Dei in eo vacua non fuit, ſed fortiſſimè in eo ſemper eſt operata.

Cæterum poſtquam cæleſti lumine illuſtratus, interiorem viſum abundantius recepiſſet, & pœnitentiæ lachrymis à peccatorum ſordibus prorſus eſſet emundatus, & ſumpto cæleſti pane

valdè eſſet confortatus, non tantum Concano-
Act. c. 15. nicis ſuis, vt dictum eſt, ſed tanquam alius Paulus, acceptâ à Summo Eccleſiæ Præſule ampliſſimâ poteſtate, nudis incedens pedibus, vbique IESVM, cuius amore cor eius ardentiſsimè æſtuabat, maximâ cōſtantiâ, & copioſiſsimo fructu continuò prædicare cœpit.

Multi autem, quorum corda Deus tangebat, huius viri conſiderantes admirandam ſanctitatem, ardentiſsimum feruorem ſpiritus, inſolitū vitæ rigorem, & omnium rerum mundanarum, & huius vitæ commodorum, tam perfectum contemptum obſtupeſcentes, & eius veſtigia ſequi cupidiſsimè exoptantes, eius diſciplinæ ſe tradiderunt, & in ſimplicitate cordis ſui, conſtantiſsimè ei adhæſerunt.

Ipſe verò eos diuinis paſcens eloquiis, ad abſolutiſsimam perfectionem, per continuas mortificationes, virtutúmque exercitia præparabat, Apoſtolico ſpiritu imbuebat, & vt ad inſtar Apoſtolorum, ad ſalutem animarum procurandam, aptiſsima fierent inſtrumenta, ſummo ſtudio adaptabat: & hoc ſingulariter eis imprimebat, vt ſeruarent in animo prudentiam, in vultu verecundiam, & in lingua ſilentium.

Accipiebat illa ſancta congregatio, tam in virtutum perfectione, quàm in perſonarum numero, quotidiana incrementa, & miro religioſæ vitæ ſplendore mundo coruſcare cœpit.

De temporalibus namque corporalibúſq; (vt
Vit. c. 24. ait vita) vix aliquam curam habentes, omne ſtudium ad Spiritualia tranſferebant, & adhortante

viro Dei, firmum ſibi figebant decretū, ſcripturas diuinas ſequi, & Chriſtum habere ducem.

Summopere enim deſiderabat vir ille ſanctus, vt eum ſpiritum quo ſacræ literæ ſcriptæ & factæ ſunt, Euangelicum ſcilicet & Apoſtolicum, legendo & meditando imbiberēt, & ad ſublimē valde perfectionem aſpirarent. Sciebat namque Apoſtolum ſcribere, quòd *omnis ſcriptura diuinitus inſpirata vtilis ſit ad docendum, & arguendum, ad corrigendum, ad erudiendum in iuſtitia, vt perfectus ſit homo Dei, ad omne opus bonum inſtructus.* 2. Tim. 3. Hæc eſt ratio, & hic eſt finis, ob quem vir Dei diſcipulos ſuos, non tantum præſentes, ſed & futuros, ſacras ſcripturas tam ſeriò & tam continuè legere, & meditari voluerit, vt ſuccus ille ſpiritualis cibi (*vt ait Ambroſ.*) in omnes ſe venas animæ diffunderet, & in ſpirituales viros eos tranſmutaret.

Verùm cum omnis ſocietas, quæ nullis legibus, nullóque votorum vinculo colligatur, cito dilabi & diffluere ſoleat, vir Deo plenus, de fixo vitæ ſtatu formando, & acceptando deliberationem inſtituit.

Cùm autem diuerſi diuerſa conſilia ſuppeditarent, ipſe, cuius opus & conſilium de ſupernis pendebat, ſuum principium, ei qui eſt omnium rerum initium, intimo cordis affectu commendans, eò ſe diuinitus flecti ſenſit, vt Ieſum quem prædicabat, Patris ſui voluntatem, in ſaluandis animis ſitientiſſimè exequentem ieiuniis, orationibus, & meditationibus, ad opus Euangelij à ſpiritu in deſertum ductus, ſe quodammodo præparantem, cum dæmone Vit. c. 14.

decertantem, verbum Dei prædicantem, & omnes effuſa charitate iuuantem imitaretur.

Ibidem. Quare Canonicum & Apoſtolicum inſtitutum, cui & ipſe, & omnes qui eius ſe ſocietati coniunxerant, à teneris vnguiculis erant aſcripti, omnino retinendum decreuit atque reſoluit. Verum illud ipſum ad antiquam ſuam, à qua multùm defluxerat, ſanctitatem, perfectionémque in ardentiſſima robuſtiſſimáque Dei proximíque charitate, & in obedientiæ, caſtitatis, & voluntariæ paupertatis votis, ac in communi vitâ conſiſtentem, & ad Apoſtolicos, in prædicatione verbi Dei & in Eccleſiæ regimine ſubeundos labores reuocandum duxit, & Monachorum exactam diſciplinam, & ſeuerioris vitæ aſperitatem ei coniungendam exiſtimauit.

Nam vti Apoſtoli, & plures Apoſtolici viri Apoſtolos imitati, olim fecerunt, Monachorum pietatem, diſciplinæ rigorem, & ſpiritualem eorum fœlicitatem in coniunctione cum ſacra Monade, (*vt ait Dionyſius*) & in puro Dei famulatu, votorum promiſſione firmato conſtitutam, cum Clericorum ſiue Canonicorum, adinſtar Apoſtolorum Eccleſiæ Dei ſeruientium, laborioſâ & periculoſâ ſorte, firmiſſimo & indiſſolubili votorum nexu, vir ſanctiſſimus copulauit. *De Eccleſ. Hier. c. 6.*

Vit. c. 24. Voluit enim ſuos filios Canonicos eſſe, & permanere, & ſub canonicâ D. Auguſt. Regulâ quã inter cæteras, diuinâ reuelatione commonitus elegit, ſuíſque præſcripſit, non tantum cum Monachis contemplatiuæ, ſed etiam cum Canonicis ſiue Clericis, actiuæ vitæ ſubire obligationẽ.

Et

Et eam quidem quam iuxta Diuum Hieronymum his verbis S. Petrus explicauit; *Paſci e eũ, qui in vobis eſt, gregem Dei, prouidentes non coactè, ſed ſpontaneè, ſecundum Deum, neque turpis lucri gratiâ, ſed voluntariè, neque vt dominantes in cleris, ſed forma gregis facti ex animo, & cum apparuerit Princeps Paſtorum percipietis immarceſsibilem gloriæ coronam.* *Hier. ep. ad Nepot.* *1. Petr. 5.*

His namque verbis, vt præmia Paſtoralis officij proponit Petrus, ita quoque eius grauiſſimos labores, ingentem ſolicitudinem, & expaueſcenda pericula, vt effugiant, ad deſerta loca fugiunt Monachi, *quorum inſignia ſunt* atteſtante Bernardo: *Labor, & latebra, & voluntaria paupertas, & quorum officium eſt,* iuxta eundem, *non docere, ſed lugere.* Ad quæ dignè & ſecurè adeunda, per Monaſterij abſtinentiam, vt loquitur *S. Ambroſ.* & Eccleſiæ diſciplinam, ſe diſponunt illi, qui ſanctiſsimi Patris NORBERTI, & aliorum quorundam Sanctorum ſpiritum ſequentes, fiunt Canonici regulares, & votis ſe Deo adſtringentes, ita contemplatiuam vitam arripiunt, vt tamen actiuæ vitæ partes, quando vocantur vt Aaron, & ab ordinata à Deo poteſtate imponuntur, non refugiant, in vno Monachum repræſentantes, in altero Canonicum exhibentes. *Bern. ep. 42.* *Serm. 63 in Cant.* *Ambr. ep. 28 & ſerm. 69.*

Nam hunc Ordinem eſſe Ordinem Canonicum & Clericalem, & proinde ad animarum regimen, ſiue ad Apoſtolicas functiones deſtinari, ipſi Pontifices ſemper agnouerunt, & vt talem approbarunt & laudarunt, vt ex eorum verbis, in limine horum Statutorum inſertis, &

præſertim ex Ordinis prima confirmatione quam duo Cardinales Apoſtolicæ Sedis Legati fecerunt, clariſſimè patet. Hi enim Monachicum Ordinem à Canonico pulchrè diſtinguentes, Ordinem noſtrum tanquam Canonicum & Eccleſiæ Dei vtiliſſimum & meritis vberrimum confirmarunt, ita vt eâ de re à nullo dubitari queat, niſi à maligno, vel rerum noſtrarum prorſus ignaro.

Verum quia multi offenduntur in habitu, & ex eo nos Monachos cenſent, etſi non habitus, ſed profeſſio Monachum faciat vel Canonicū, hoc vnicum addendum eſt, quod Pontifices, etiam non obſtante candido habitu, qui potius canonicalis quàm monachalis eſt, & à Canonicis olim geſtari ſolet, Ordinem tamen tanquã verè Canonicum etiam in candido habitu expreſsè confirmarunt. Ex quibus Alexander PP. III. ſtatuit, vt *Ordo Canonicus quemadmodum in Præmonſtratenſi Eccleſia*, inquit, *ſecundùm Regulam D. Auguſtini & diſpoſitionem recolendæ memoriæ* NORBERTI, *quondam Præmonſtratenſis Ordinis Inſtitutoris, & ſucceſſorum ſuorum, in candido habitu conſtitutus eſſe dignoſcitur, per omnes eiuſdem Ordinis Eccleſias, perpetuis temporibus inuiolabiliter obſeruetur.*

Lantmeter. lib. de vet. Cler. habitu c. 20.

Nullis profectò clarioribus verbis Pontifex dicere potuit Ordinem noſtrum eſſe, & veſte candidum, & tamen profeſſione Canonicum. Ideò merito Adamus noſter Præmonſtratenſis, ſuos Concanonicos hortatur dicens: *Videte quæſo vocationem veſtram & ambulate dignè in ea ad ordinem Canonicū vocati, ipſumq; eſtis,*

ſerm. 1.

& coram multis teſtibus profeſſi. Ordo certè ſublimis valde, & inter vniuerſos, quibus ſancta exaltatur, & decoratur, ſanctificatur, & regitur Eccleſia Ordines, magnâ quadam dignitate præfulgens. Canonicus igitur & Clericalis eſt Ordo noſter, & nullatenus monachalis.

Sanctiſſimus namque NORBERTVS, videns Clericorum ſiue Canonicorum inſtitutum valde eſſe ſanctum; & Eccleſiæ Dei omnino neceſſarium, ad hoc à Deo adinuentum, vt nouos ſemper fœtus Eccleſiæ Dei Clerici parturirent, gignerent atque fouerent, & ipſe quoque, ſalutis animarum flagrantiſſimo deſiderio exardeſcens, ex duplici ſuo ſpiritu, quem ſingulari gratiâ deſuper acceperat talem meditatus eſt Ordinem, qui per vitæ contemplatiuæ puritatem ſuos Alumnos ad vitæ actiuæ arduas, & periculoſas functiones aptè diſponeret, & tam ſanctitate quàm doctrinâ dignè præpararet. Omni quoque virtute contra hoſtiles inſultus, quos in animarum ſalute procuranda ſuſtinere debent acerrimos, robuſtos redderet & inuictos. Hâc namque ratione vir ille ſanctus, tanquam per rectum iter, ſuos ad perfectionis culmen procedere voluit. Nam *ad perfectionis culmen erigitur* (inquit Gregor.) *qui non actiua ſolummodò, ſed etiam contemplatiua vita ſolidatur.* *Gregor. moral. lib. 3. cap. 31.*

Quapropter non ſuffecit huic ſanctiſſimo viro, eam dumtaxat à Deo vbertatem pro ſe, filiiſque ſuis expetere, quâ pingueſcunt, & fœcundantur ſpecioſa deſerti (hoc eſt Monachorum greges in ipſis deſertis Monaſteriis habitantes,

ſibi viuentes, & in cæleſtis gratiæ caſtis deliciis ſe ſuauitèr paſcentes,& oblectantes)ſed vt alter Elyſæus, ad Eccleſiæ vtilitatem & fructum, poſtulauit duplicem in ſe ſuiſque fieri ſpiritum. Hoc enim ſuſpirabant vt inſuper virtute induerentur ab alto: Hoc eſt interprete D. Bernardo, *feruentiſſima charitate abundè perfunderentur.* qua in die Pentecoſtes induti ſunt arietes ouium Apoſtoli, & poſteà apoſtolici viri, Apoſtolorum in cura animarum, & regimine Eccleſiarum ſucceſſores, ad hoc nimirum vt ea virtute roborati, intrepidè mitterent manus ſuas ad fortia, ad paſtorales labores, grauia diſcrimina, & dubios luctus, immò & ipſa martyria, pro ouium contra luporum ferociam propugnatione & conſeruatione, quando neceſſe eſſet, robuſtiſſimâ illâ charitate ſubirent.

Bern. ſer 3. de aſcenſ. Domini. *Auguſt. 8. confeſſ. c. 6.*

Vtramque itaque vitam, contemplatiuam ſcilicet & actiuam, vir prudens, & ſanctus, in vno inſtituto contexuit; vt (quod flagrantiſſimo deſiderio exoptabat) vitâ contemplatiuâ per mortificationis ſtudium, & bonæ operationis exercitium, ſeipſos ſanctificarent atque perficerent, & tanquam altera Rachel coram diuinâ Maieſtate ſe pulchros & ſpecioſos efficerent. Actiuâ verò per animarum lucra, tanquam altera Lia, etſi lippientibus oculis, qui quotidianæ actionis puluere, nonnumquam ſordeſcunt, Eccleſiæ Dei fructificarent: contemplatiuâ, charitatis vbera, omnium virtutum, & doctrinæ lacte replerent; actiuâ autem, magno ſpiritus impetu, verbum vitæ opportunè & importunè prædicando, populos gentéſque,

tanquam nubes, & tonitrui filij, magnâ celeritate, & vbertate perfunderent.

Itaque ſi vitæ contemplatiuæ partes, & Monachorum diſtinctionem, quam ſanctiſſimus Pater Noſter NORBERTVS Canonico ſuo inſtituto cōiunxit, attentius cōſideremus, quod de Monachico ſuo Ordine ſcripſit Bernardus, de noſtro quoque, ob eandem quam habemus obligationem, dictum intelligere debemus. *Epiſt. 142 ad Monachos Alpenſ.*

Ordo noſter (inquit) *abiectio eſt, humilitas eſt, voluntaria paupertas eſt, obedientia, pax, gaudiū in Spiritu ſancto. Ordo noſter eſt eſſe ſub Magiſtro, ſub Abbate, ſub Regula, ſub diſciplina. Ordo noſter eſt, ſtudere ſilentio, exerceri ieiunijs, vigilijs, orationibus, opere manuum, & ſuper omnia excellentiorem viam tenere, quæ eſt charitas. In his omnibus proficere, de die in diem, & in ipſis perſeuerare vſque ad vltimum diem.* Sic Bernardus breuiſſimè & tamen copioſiſſimè Monachorum obligationem & vitam explicans, ad quæ propter contemplatiuæ noſtræ vitæ profeſſionem, & propter ſanctitatis maiorem excellentiam, quæ à Canonico requiritur magis quàm à Monacho, non laxiori, ſed arctiori vinculo adſtricti ſumus.

Si autem actiuæ vitæ functiones, & Canonici ſiue clericalis inſtituti obligationem, cui Ordinem ſuum Sanctiſsimus Pater Noſter adſtrinxit intueamur: Ordo noſter gloriæ Dei propagatio eſt, zelus animarum eſt, ſacramentorum diuinorum adminiſtratio eſt, Eccleſiæ Dei ſeruitium eſt: Ordo noſter eſt Euangelium prędicare, fidei noſtræ rudimenta ignaris tradere,

attendere ſibi & lectioni, Eccleſiam Dei regere, paſtorale officium quando imponitur exercere, & iuxtà *Ezechielem*, aſcendere ex aduerſo, hoc eſt peccatis populi, paſtorali libertate reſiſtere, eáque iuxtà *Iſaiam*, palam annuntiando arguere, atque corripere, opponere ſe murum, hoc eſt inter Deum ſceleribus populi exaſperatum, & inter aſperantem populum, per preces & ſacrificia, per eleëmoſynas & ieiuniorum afflictiones, ne ſæuiat, ſe medium ponere: inſuper ſtare in prælio, in die Domini, contra viſibiles & inuiſibiles hoſtes, hæreticos, alióſque in Eccleſiam Dei ſæuientes, venenum ſuum ſpargere molientes, & tamquam lupi rapaces, Dominicas oues inuadere & deuorare volentes. Demum Ordo noſter eſt illas hierarchas, quas ponit *D. Dionyſius*, exercere actiones, purgare, illuminare, atque proficere, & poſt propriæ ſalutis perfectioniſque ſtudium, proximorum ſaluti & perfectioni opportunè, importunè, priuatim & publicè verbo & opere, domi & foris, omníque quâ fieri poteſt ratione & viâ, vigilantiſsimè intendere, & vt ex *famulis iniquitatis* iuxtà D. Leonem, faciamus *miniſtros prodire iuſtitiæ*, diligentiſsimè adlaborare. *Leo de ieiu. ſerm. 7.*

Hæc Ordinis noſtri Canonici functio eſt, hic vnicus huius viri ſcopus, finis, & ſpiritus fuit.

Vit. c. 24. Hanc voluit ſui Ordinis eſſe obligationem & votum, hæc cauſa, cur candidum, ſed canonicum tamen habitum, adinſtar Angelorum, reſurrectionem Chriſti annuntiantium, & Canonicorum ſiue prædicantium imaginem gerentium, vt ex ſanctorum Patrum doctrina,

ipſe Vir ſanctus interpretatur, ſanctiſsimâ virgine exhibente, aſſumpſerit, ſuóſque perpetuò ferre decreuerit: vt ipſi ſuo habitu ſe Canonicos ſcirent, exhiberent, ſuæque obligationis admonerentur, vt ſicut vita innocentes & candidi, ita & in prædicatione verbi, illud nullâ ratione adulterantes, eſſent purâ veritate incorrupti. Hæc quoque ratio eſt, cur ſuos Vir ille Sanctiſsimus voluerit vt potius in deſertis locis tentoria ſua figerent, quam in ciuitatibus, vel vbi hominum magna frequentia, vt longius ab omnium conſpectu ſeiuncti, ſecurius, quietius & liberius Deo vacarent, ſibíque intenderent, & ad paſtoralia munia, grauiáque certamina, ac prædicationis officium dignè ſe præpararent, vt habeant latibula ſua, vbi in quiete è ſupernis hauriant, quod poſtea in ſalutem populorum effundant, & ad quæ, inter & poſt tam ſanctos labores, ſæpius redeuntes, ſpiritum reficiant, feruorem tepeſcentem reaccendant, & ſacerdotij gratiam quam per manus impoſitionem receperunt, per indignitatis ſuæ conſiderationem, per deuotionis lacrymas & ardentes amoris affectus, iuxtà Apoſtolum reſuſcitent; vt hâc ratione, cum Maria ſedeant ad pedes Domini, eiúſque verbum ſuauiter audiant; & per animarum lucra, Dominum cum Martha officiosè paſcant. Hoc namque erat quoque ſanctiſſimo Patri Noſtro NORBERTO perpetuum, vt quando ad prædicandum verbum Dei exierat, refecturus ſpiritum, ad paupertatis ſuæ domicilium Præ-

monſtratenſem Eccleſiam reuerteretur. Ar-chi-Epiſcopus verò factus, introductis Magdeburgi, in Eccleſiam Sanctæ MARIÆ Ordinis ſui Canonicis, grauioribus actiuæ vitæ curis fatigatus, ad ſuos ſe recepit, vt ibi quieſcens, leuaret ſe ſupra ſe, & nouo quodam ſpiritus feruore concepto, alacriori animo ad Epiſcopalia ſua munia peragenda reuerteretur.

Huius ſanctiſſimi ſui Patris exemplum ſequentes Ordinis noſtri Archi-Epiſcopi, Epiſcopi, aliíque magni Paſtores, in Eccleſias ſuas Ordinem noſtrum induxerunt, vt cum eis contemplationi, orationi, ſilentio, ieiunióque vacantes, ad paſtoralia ſua officia exequenda, robuſtiores redirent & feruentiores. Sic Raſeburgi, Brandeburgi, Hauelbergæ, Regiæ aliiſque in locis factum, hiſtoriæ prodiderunt.

Hoc autem omnibus Ordinis noſtri Paſtoribus calcar dare debet, vt maiorum ſuorū more, ſpiritum recollecturi, contractas maculas deterſuri, & totâ mente cæleſtibus inhæſuri, ſæpius ad Monaſteria ſua ſe recipiant. *Fieri enim nequit, vt quantumlibet caſtè & ſobriè, mortalis hæc vita ducatur* (inquit D. Leo) *quin quodam tamen puluere terrenæ conuerſationis aſpergatur: & nitor mentium ad Dei imaginem conditarum, non ita à fumo totius vanitatis alienus eſt, vt nulla poſſit ſorde fuſcari, & non ſemper indigeat expoliri.* Quare qui aliorum gubernaculis occupantur, ſæpius ad ſua Monaſteria redire, & tanquam columbæ ad feneſtras ſuas reuolare conſueſcant, ibidem gemituri & ſe expolituri, &

Serm. 5. de Quadrageſ.

tunc ad ſanctos ſuos labores redituri. Nec enim ſic pro amore Dei diligenda quies, vt proximorum vtilitas curáque poſtponatur, nec ſic pro amore proximi occupationi inſeruiendum, vt funditus deſertâ quiete, ſuperni amoris ignis planè tepeſcat, imò extinguatur? ſed omnia ita ſunt moderanda, vt actiuæ vitæ laborioſæ occupationi ſuccedat contemplatiuæ vitæ, ad ſpirituales vires reparandas, ſuauiſſima & fructuoſima quies.

Hoc enim Chriſtus Dominus (cuius imitatio noſtra eſt portio & vnica ſolicitudo) agere conſueuit: vnde rectiſſimè Diuus Gregorius: *Perfectus Concionator non eſt* (inquit) *qui vel propter contemplationis ſtudium, operanda negligit, vel propter operationis inſtantiam, contemplanda poſtponit. Hinc eſt, quod redemptor per diem (inquit) miracula in vrbibus exhibet, & ad ſtudium orationis in monte pernoctat, vt perfectis videlicet concionatoribus innuat, quatenus nec actiuam vitam, amore ſpeculationis, funditus deſerant, nec contemplationis gaudia, penitus, operationis nimietate contemnant: ſed quiete contemplantes ſorbeant quod occupati erga proximos loquentes refundant.*

Voluit igitur Vir ſanctiſſimus, ſuos in deſertis eſſe, non vt in deſertis ſemper remanerent, ſed vt excellentem ſanctitatis gradum adepti, & in diuinis literis egregiè eruditi, tamquam Canonici pro ſalute populorum certaturi, in arenam deſcenderent: illa enim hoc certamen præcedere debent. Nam iſtud abſque ſanctitatis fortiſſimo robore, ſcientiæque, quæ deſuper-

nis eſt, efficaci præſidio ſuſcipere, eſt ſe in præſentiſſimum diſcrimen, imò in certiſſimam perniciem præcipitare. Quapropter iure merito D. Bernardus, imperfectos, & aliorum tamen regimen ambientes, his verbis durè & amarè perſtrinxit, *Cæterùm tu Frater* (inquit) *cui firma ſatis propria ſalus nondum eſt, cui charitas adhuc nulla, aut adeò tenera atque arundinea, quatenus omni ſtatui cedat, omni credat ſpiritui, omni circumferatur vento doctrinæ, imò cui charitas tanta eſt, vt vltrà mandatum quidem diligas proximum tuum plus quàm teipſum, & rurſum tantilla vt contra mandatum, fauore liqueſcat, pauore deficiat, perturbetur triſtitiâ, auaritiâ contrahatur, protrahatur ambitione, ſuſpicionibus inquietetur, conuitijs exagitetur, curis euiſceretur, honoribus tumeat, liuore tabeſcat: tu inquam ita in proprijs teipſum ſentiens, quânam dementiâ quæſo aliena curare, aut ambis, aut acquieſcis?* ſic Bernardus.

Serm. 12. in Cant.

Quare NORBERTVS Deo plenus, ſic Ordinem ſuum (vt ſuprà dictum eſt) formauit, vt quæ propriæ ſaluti & perfectioni ſunt neceſſaria, Monaſticâ exercitatione prius acquirerent, quàm aliis præſiderent, prius omnibus diſciplinis inſtruerentur, quàm prædicationis munus ſubirent, prius deſuper, abundè & affluenter infunderentur, quàm effundere præſumerent.

Noluit enim Vir ſanctiſſimus, vt ſui eſſent tanquam canales, qui pene ſimul & recipiunt & refundunt, ſed tanquam conchas, quæ donec impleantur exſpectant, & ſic quod ſuperabundat, ſine ſuo damno communicant: *ſcientes*

maledictum (inquit Bernard.) *qui facit partem ſuam deteriorem. Ad ruinam namque ſuam illi fluentia cæleſtia alijs adminiſtrant, qui ante effundere, quàm infundi volunt, loqui, quam audire paratiores, prompti docere quod non didicerunt, aliis præeſſe geſtientes, qui ſeipſos regere neſciunt.* *ſerm. 18. in Cant.*

Itaque nullus ſit ita præceps, quin prius deſuper infundi, quàm effundere velit, prius quæ ſuæ ſaluti ſunt neceſſaria ſibi intus comparet, quam ad aliorum ſalutem procurandam ad exteriora procedat.

Quæ autem & quanta ſint, quæ infundi oporteat prius quàm effundere præſumamus, D. Bernardus paucis ſed abundè eſt complexus dicens: *En quanta prius infundenda ſunt, vt effundere audeamus, de plenitudine, non de penuria largientes. Primò quidem compunctio, deinde deuotio, tertiò pœnitentiæ labor, quartò pietatis opus, quintò orationis ſtudium, ſextò contemplationis otium, ſeptimò plenitudo dilectionis, quam qui nondum adeptus eſt, periculoſiſſimè promouetur, & animarum regimen ſuſcipit, quantiſlibet* (inquit) *aliis videatur pollere virtutibus.* *Ibidem.*

Hæc ſunt ad propriam ſalutem neceſſaria, & ad Apoſtolicum robur acquirendum requiſita: Hi ſunt gradus quibus ad perfectiſſimum charitatis culmen aſcenditur, hæc ſunt quibus ad animarum regimen, & ad prædicationis munus dignè obeundum homo præparatur. Hæ ſunt ſcalæ quæ ſanctiſſimus Pater Noſter NORBERTVS ad ſummum perfectionis culmen aſcendit, hæc ſun inſtrumenta, per quæ candidiſſimus noſter Ordo tantam ſibi virtutum abundantiam

comparauit, vt nihil ei deeſſet, ſicut nec ſuo parenti quod vel ad perfectionis excellentiam, ad ſcientiæ lucem, vel ad virtutum ſplendorem, vel ad charitatis requiri poteſt plenitudinē. Vt meritò de hoc Ordine dici poſſit, quod de Corinthiis Apoſtolus, cùm ait: *Gratias ago Deo meo ſemper pro vobis, in gratia Dei, quæ data eſt vobis in Chriſto* IESV, *quod in omnibus diuites facti eſtis in illo, in omni verbo, & in omni ſcientia, ita vt nihil vobis deſit in vlla gratia.*

1. Cor. 1.

Quare non ſine graui ratione ſcripſit Sigibertus in Chronologia ſua, dicens circa annum 1131. *Sub his temporibus Ordo Canonicus Premonſtratenſis & Monaſticus Ciſtercienſis, quaſi duæ oliuæ, in conſpectu Domini, pietatis lumen, & deuotionis pinguedinem, mundo miniſtrabant, & quaſi vites fructiferæ, religionis palmites circumquaque propagabant, & per omnes ferè Chriſtiani orbis terminos, bonæ opinionis paulatim odore diffuſo, nouas Abbatias (vbi ante Dei cultus non fuerat) conſtruebant. Vnde etiam in Syriam & Paleſtinam de Præmonſtrato Fratres miſſi, nonnullas Abbatias ædificarunt.* Ex quibus Sigiberti verbis intelligi poteſt, quanta primæuis Patribus noſtris fuerit gratiæ abundantia, & meritorum copia, & ad annuntiandum Chriſtum, & gloriam Dei promouendam quantus & quam ardens feruor. Quæ certè à nobis quoque exiguntur, cùm *ad hoc Ordo* noſter, etiam fatente Clemente PP. VIII. à ſanctiſſimo Patre Noſtro NORBERTO *ſit inſtitutus vt perpetuum ſit in Eccleſia Dei virorum fortium Seminarium, qui virtute ſpiritus atrium fortis impauidè intrent, cum*

ligent, & gladio ſpiritus, quod eſt verbum Dei, eius vaſa, animas ſcilicet diabolica fraude deceptas, vaſa bellantia contra dominum, vaſa vinculis iniquitatis irretita atque captiua diripiant, & ex vaſis contumeliæ, faciant vaſa gloriæ. Ad quod peragendum, quanta requiratur fortitudo, quanta ſapientia, atque perfectio, Gregorius in ſuo paſtorali longè, latéque deduxit, & ex ſuperioribus ſatis patet.

Vnde colligere poſſumus, qui tanquam Canonici, ad curam animarum vocatione, & noſtra profeſſione diſponimur, quantâ virtutum copiâ abundare, & quantâ ſcientiâ & ſanctitate eminere debeamus, & vt eam nobis comparemus, quantâ ſedulitate quantóque labore per Regulæ noſtræ, Statutorúmque noſtrorum rigidiſſimam obſeruationem, ad veram interioris hominis perfectionem contendere obligamur. *Scire debemus* (inquit Adam noſter Præmonſtratenſis) *grandi nos debito conſtrictos, qui* Serm. 1. *vſitato nomine, Canonici appellamur. Ipſum namque quod portamus nomen* (inquit) *monet nos & inuitat, vt ſanctam in vita regulari conuerſationem teneamus, omne penitus quod diſtortum eſt declinantes, & quod rectum eſt, tam intus in mente coram Deo, quàm exterius in opere coram proximo exercentes.* Sic ille.

Hâc enim ratione ad munia noſtra ritè præparamur, ſi per virtutum, Regulâ, Statutiſque noſtris præſcriptarum (quod vtinam omnes intelligeremus, & faceremus) continuas exercitationes & ſcientiæ claritatem, & robuſtam vitæ ſanctitatem nobis comparare nitamur, vt di-

gni ſimus, qui ad animatum curam iuxta vocationem noſtram euocemur.

vide Gregor. paſt. 1. p. Euocemur inquam, non noſipſos intrudamus, mittamur, & non vltro curramus, ne regnemus, & non ex Deo: Principes exiſtamus, & ignoret Deus, & curſus noſter non ſit ex Deo, ſed ex noſtra ambitione procedat, vel ex diſciplinæ nauſea, libertatis intemperanti deſiderio, horrore obſeruantiæ ſtrictioris, humilis obedientiæ tædio, & inſaniâ liberioris viæ oriatur.

Decipiunt enim ſeipſos plerique, *& quamuis paſtorale magiſterium elationis intentione, vel alio quouis vitioſo affectu appetant, operaturos tamen* (inquit D. Gregorius) *ſe magna pertractant: ſed mentitur iniquitas.* *paſt. 1. p. c. 9.*

Fuit igitur Sanctiſſ. Patris noſtri NORBERTI ſpiritus ſingularis per omnium virtutum exercitationem, per ſeuerioris pœnitentiæ rigorem, & omnium rerum commodorúmque huius vitæ contemptum, per profundam humilitatem & animi dimiſſionem, per ardentem ſpiritus feruorem, & eximiam pietatem, per inſignem zelum gloriæ Dei & ſalutis animarum, & per tria Religionis vota, per tramitem Regulæ Sanctiſſ. P. AVGVSTINI & rigoroſæ monaſticæ diſciplinæ viam, ad culmen ſanctitatis & Apoſtolicæ perfectionis contendere. Et huic fuit vetus Sanctiſſ. Patris noſtri ſpiritus, & hunc ſpiritum vt ſui aſſequerentur, voluit eos (dilectionem, inſtar Apoſtolorum Christi, ad inuicem habentes, vnanimes viuere in domo Dei) in lege Domini meditari die ác nocte, Scripturas ſacras continuò legere, Christum perfectè imi-

tari, nec non charitatis affectu fortiſſimè ei cohærere, vitâ & ſpiritu ipſius animari, & vt humillimè exactiſſiméque ei ſeruiamus, aſtringi; eúmque tamquam Deum & hominem ſubmiſsè ſuſpicere & reuereri, & poſt eum ſanctiſſimam dulciſſimámque eius Matrem Mariam, Ordinis Patronam atque protectricem, omni honoris & deuotionis obſequio colere & venerari. Denique noſipſos per gradus à B. Bernardo præſcriptos,& ſuprà poſitos perficere,atque ardentiſſimâ Dei,proximíque charitate inflammare, vt & alios, obedientiâ iubente, perficere & inflammare poſſimus.

Hic eſt ſpiritus, ſcopus, & finis Ordinis ſingularis, quem ſemper ſpectare, quò collimare, & quò ſemper ſummis viribus contendere debemus,& profeſſione noſtrâ obligamur. Quem precibus Sanctiſſ. Patris Noſtri Norberti nobis largiri dignetur Omnipotens Deus qui viuit & regnat in æternum.

IMAGO
VERI ET FALSI RELIGIOSI
DEPICTA A S. BERNARDO
Serm. 6. de Aſcenſ. Domini.

ADuertere potes in omnibus ferè Religioſis congregationibus, viros repletos conſolatione, ſuperabundantes gaudio, iucundos ſemper & hilares, feruentes ſpiritu, die ac nocte meditantes in lege Dei, crebrò ſuſpicientes in cælum, & puras manus in oratione leuantes, ſollicitos obſeruatores conſcientiæ, & deuotos ſectatores bonorum operum: quibus amabilis diſciplina, dulce ieiunium, vigiliæ breues, labor manuum delectabilis, & vniuerſa denique conuerſationis huius auſteritas refrigerium videatur.

Contrà ſane inuenire eſt homines puſillanimes & remiſſos, deficientes ſub onere, virgâ & calcaribus indigentes, quorum remiſſa lætitia, puſillanimis triſtitia eſt, quorum obedientia ſine deuotione, ſermo ſine circumſpectione, oratio ſine cordis intentione, lectio ſine ædificatione: quos denique (vt vidimus) vix gehennæ metus inhibet, vix pudor cohibet, vix frenat ratio, vix diſciplina coërcet. Non tibi horum vita inferno penitùs appropinquare videtur, dũ intellectu affectui, & affectu intellectui repugnante, neceſſe habent mittere manũ ad opera fortiũ, qui cibo fortiũ minimè ſuſtentãtur, ſocij planè tribulationis, ſed non conſolationis?

STATVTA

STATVTA
CANONICI ORDINIS PRÆMONSTRATENSIS.

Prout Authoritate Capitulorum Generalium, Annis 1618. 1619. 1622. & 1627. ſunt formata, recognita, & diſpoſita; ac demum Anno 1630. plenè reſoluta.

DISTINCTIO PRIMA.

CAPVT I.

De tremendo Altaris Sacramento.

1.

DIVINVM, ac tremendum Euchariſtiæ Sacramentum, in quo, poſt panis, & vini conſecrationem, Dominus Noſter IESVS Chriſtus, verus Deus, & verus homo, verè, realiter, & ſubſtantialiter, ſub ſpecie illarum rerum ſenſibilium continetur, omnes Ordinis noſtri Religioſi, ſummâ mentis ſubmiſſione venerentur, reuereantur, & colant. *Trid. ſeſſ. 13. c. 1.*

2. Omnes, ante Venerabile Sacramentum tranſeuntes, humiliter genu-flectant. Verùm infrà Preſbyterij gradus, ſub diuino officio, ceremoniæ in Ordinario præfixæ, ſine genuflexione, peragantur.

De Celeb. Miſſ. Cap. 10. Sanè, & tot. tit. de cuſt. Euch.

3. Locus, in quo, tam Diuinum Sacramentum aſſeruatur, ſit nitidus, & quantùm fieri poteſt, ſplendidus, & diu noctúque ante ipſum Sacramentum lampas ardeat.

4. Altaria debitâ niteant puritate.

De Conſec. diſtinct. 1. can. 40.

5. Corporalia, Calicum purificatoria, & Altarium mappæ, aliáque tam Altarium, quàm Sacerdotum paramenta, integra ſint, & munda.

De Celeb. Miſſ. Cap. vlt. De Cóſ. diſt. 1. c. 43.

6. Calices, ad minùs quoad cuppam, & patenam, ſint argentei, & neceſſitate compellente, eſſe queant ſtannei, ſed ſint nitidi.

De Conſec. diſt. 1. c. 45. Diſt 82 c. 2.

7. Sacerdotes, eam vitæ puritatem, & mundi cordis nitantur habere ſerenitatem, vt quotidiè, vel ſæpiùs, ſaltem in Septimana, Sacroſanctum Miſſæ Sacrificium dignè Deo offerant, fructumque in eo latentem, hauriant abundantiſſimum.

8. Ad offerendum hoc Sacrificium, negligentes Sacerdotes, congruentibus medijs à Superioribus excitentur; & vt ad minùs bis in Septimana, vltrà Dominicas, & Feſta, celebrent, etiam adhibitâ cum diſcretione acriori monitione, ac etiam moderatâ pœnâ, remiſſi, & frigidi, exſtimulentur.

1. Cor. 11.

9. Celebraturi, iuxtà Apoſtolicum præceptum, ſeipſos probent, & excuſſis conſcientiæ latebris, ſi quod peccatum mortale, vel de quo

dubium eſt, repererint, quantumcumque contriti ſibi videantur (niſi celebrandi vrgeat neceſſitas; & tamen Confeſſarij copia non habeatur) ſacramentaliter confiteantur, ne Corpus, & Sanguinem Domini ſumant in mortem, quæ profeciſſe eis debuiſſent in ſalutem. *Trid. ſeſſ. 13. c. 7.*

10. In huius tremendi Sacrificij oblatione, tam conſtantem omnes Sacerdotes habere nitantur attentionem, vt eorum potiſſimum reſpectu, quæ ad huius Sacramenti veritatem, & eſſentiam ſunt neceſſaria, nullum prorſus defectum admittant.

11. Requiritur verò ad huius Sacramenti eſſentiam, & veritatem, primò debita materia, quæ eſt panis triticeus, & vinum vitis, cui ex præcepto, modica aqua miſceri debet. Deinde deſideratur forma, quæ reſpectu panis, eſt: *Hoc eſt corpus meum*; reſpectu verò vini: *Hic eſt calix*, &c. Demum neceſſaria eſt debita Sacerdotis celebrantis intentio, quâ intendat, & velit conſecrare, ſeu facere, quod inſtituit Chriſtus, & facit Eccleſia. *De Celeb. Miſſ. C 6.* *De Conſec. diſt. 2. c. 1. & 2.*

12. Qui circà hæc aliquem defectum publicum, & ſcandaloſum admiſerit, ſine vlla diſſimulatione pœnitentiæ *Diſtinct. 3. Capite 6.* decretæ ſubdatur, & defectus, modo in Ordinis Miſſali præſcripto, reparetur.

13. Plures Miſſas eodem die dicturus; vt fit in Natali Domini, & ex legitima diſpenſatione aliàs fieri poteſt, nullam, niſi in vltima Miſſa, ſumat ablutionem, ne violato naturali ieiunio, ad poſteriores Miſſas peragendas, ſe inidoneum reddat. *De Celeb. Miſſ. C 5.*

14. Tam priuatæ, quàm ſolenniores Miſſæ cum ritibus, & cæremonijs, in Ordinario, ac Miſſali præſcriptis, ſine vlla diminutione, vel adiectione, & cum ea reuerentia, ac pronunciatione, quæ ibídem decernuntur, exactiſſimè perficiantur.

CAPVT II.

De Matutinis.

1.

MAtutinæ, omni tempore, exceptis diebus in Ordinario notatis, mediâ nocte perſoluantur, idque cum cantu, in quo à Domino Præmonſtratenſi, aut Vicarijs, ſiue, Viſitatoribus, nullatenus diſpenſetur, niſi extrà maiora Triplicia, in Monaſterijs, in quibus ſacrarum litterarum, vel ſcientiarum eis ſubſeruientium ſtudia, ad capeſſendam doctrinam, fouendámque pietatem prorſus neceſſaria, vigent; at vbi ea neglecta iacent, ne inerti otio contabeſcant, nulla in cantu fiat relaxatio.

2. Ad Matutinas, Fratres tempeſtiuè excitentur, & excitati, mentem ad Deum cum precibus eleuantes, ſine mora, tamquam ad Domini ſui ſeruitium euocati, magno ſpiritus feruore, è lecto conſurgant, ſéque veſtiant.

3. Veſtiti, & ijs, quæ cuiuſque neceſſitas requirit, expletis, ſanctis meditationibus & orationibus ad Deum ſe conuertant, ac in Cellis ſuis, quouſque per dandum ſignum euocentur, ſeſe continentes, flexis genibus, legant tres

Pſalmos, cum ſuis verſiculis atque collectis; prout in initio Breuiarij præſcribuntur.

4. Signo campanæ, vel nolæ dormitorij, ab eo, qui præeſt, dato, Cellas ſuas omnes egrediantur, ac in loco, deſcenſui dormitorij proximo, conuenientes, ibidémque Chorus contrà Chorum ſtantes, Præſidis aduentum præſtolentur, & ſigno per eum manuum comploſione dato, Iunioribus præcedentibus, omnes ordinatè deſcendant, ac bini & bini, Chorum ingrediantur, in cuius medio, niſi loci diſpoſitio aliud requirat, profundè inclinent.

5. Tam autem in Matutinis, quàm in reliquis omnibus Diuinis officijs, ritus & cæremoniæ in Ordinis Ordinario præfixæ, ad amuſſim obſeruentur.

CAPVT III.

De Horis de Domina, Officio Defunctorum, & Septem Pſalmis pœnitentialibus.

1.

HOræ Deiparæ Virginis M a r i æ, candidi Ordinis noſtri Patronæ ſingularis, ijs diebus, quibus à Breuiario dicendæ præfiguntur, ſub obligatione peccati mortalis, in Choro, ſiue conuentualiter compleantur, in quo nullus diſpenſare valeat.

2. Quicumque Abbas, Præpoſitus, vel Superior, in eo diſpenſare præſumpſerit, vel quicumque cauſam præbuerint, quod dictis diebus, conuentualiter non dicantur, mortale pec-

catum incurriſſe ſe ſciant.

3. Omnes, & ſinguli, tam Prælati quàm Subditi, tam Paſtores, & Beneficiati, quàm Conuentuales & Officiati, extrà Chorum exiſtentes; ſub obligatione peccati venialis dictas Horas, præſcriptis diebus, integrè, & plenè, perſoluere teneantur.

4. Ab hac obligatione, Horarúmque D. Virginis priuata recitatione, nullus Prælatorum ſiue Superiorum vllâ diſpenſatione aliquem eximere queat; niſi ob morbum, ſimileſque cauſas, ob quas à lectione Horarum Canonicarum licitè quis liberari poteſt.

5. Similiter, Officium Defunctorum, Commendationes, ſeptem Pſalmi Pœnitentiales, & Litaniæ; quotieſcumque in Breuiario dicenda præſcribuntur, ea, ſub obligatione peccati mortalis, conuentualiter peragantur, nec in eo, à quoquam, vel diſpenſari, vel quidquam relaxari valeat.

6. Particulares verò, extrà Chorum exiſtentes, etſi negligere ea non debent, tamen, ad ea priuatim complenda, ſub obligatione alicuius peccati, non ſint obſtricti.

CAPVT IV.

De Reuerentia in Diuino Officio exhibenda.

I.

De Conſec. diſt. 1. c. 70. De Celeb. Miſſ. C. 9.

CVm Religioſâ noſtrâ profeſſione ad laudes, diu noctúque Deo deferendas, ſingulariter dedicemur, ac in virtute ſanctæ obe-

dientiæ (quod ab omnibus benè ponderandum) ab Eccleſia demandetur, vt Horæ tam diurnæ, quàm nocturnæ, deuotè, attentè ac reuerenter perſoluantur: ideò magnâ prorſus & anxiâ curâ, ad Diuina, eâ, quâ decet, reuerentiâ, & deuotione peragenda, omnes præparare ſe ſtudeant. *Dolentes. Trid. ſeſſ. 24. c. 12. de reform.*

2. Quod, vt commodè fiat, Conuentuales ante Diuina officia ſeruentur congregationes, ſtationes dictæ: quibus ſub pœna, Rectoris arbitrio infligenda, omnes interſint.

3. In ſtationibus, ad deuotè Deo pſallendum, Fratres mentem diſponant, illud Sapientis adimplentes: ***Ante orationem prepara animam tuam, vt non ſis, quaſi homo tentans Deum.*** Eccli. 18.

4. In orationis decurſu, illud Regulæ omnes explere nitantur: ***Pſalmis & Hymnis cùm oratis Deum, hoc verſetur in corde, quod profertur in ore.*** Ex Regul.

5. Sub Diuino Officio, corporis ſtatus ſit rectus, manus, vel ſub ſcapulari, vel ſub cappa (quando gerenda) ſint compoſitæ, non incurua, ſed recta ſit ſeſſio, inceſſus ſit grauis, & inclinationes fiant tam profundæ, vt manus, ſi dimittantur, attingant genua; ſeruetúrque in ſacra potiſſimùm æde, illud Regulæ: ***In inceſſu, ſtatu, habitu, ac in omnibus motibus veſtris, nihil fiat, quod cuiuſquam offendat aſpectum, ſed quod veſtram***, adde, & loci ſacri, ***deceat ſanctitatem.*** Ex Reg.

6. Cantus ſit grauis, & lentus; qui audientium deuotionem iuuet, non perturbet: verùm pro varietate Feſtorum ſit, vel plus, vel minus

protractus; at verò numquam leuis, vel præcipitatus.

7. *Domine labia, &c.* in Matutinis, & *Deus in adiutorium* cum verſu *Gloria Patri, &c.* in initio omnium Horarum, grauiter & lentè ſemper canatur.

8. Sub Canticis *Te Deum, Benedictus, & Magnificat*, & alijs in Ordinario comprehenſis, nullus Chorum ingrediatur, vel egrediatur.

9. Tam in legendo, quàm cantando, omnes ſimul incipiant, ſimul in medio verſus reſpirent, ſiue pauſent, ac ſimul finiant, ſitque pauſa notabilis.

Trid ſeſſ. 24. c. 12. de reform.

10. Verſum ſuum vnus Chorus non incipiat, antequam alius abſoluat ſuum, ac omnes ſyllabæ, perfectè, eâdémque menſurâ, ſiue æquè tractim proferantur, nec vllæ abſorbeantur.

11. In cantu, vbique ſeruentur eædem notæ, in Ordine conſuetæ; ac vt omnis vitetur diſſonantia, æquali ſpatio, ſiue eâdem menſurâ, quantum fieri poteſt, ſine præcipitantia abſoluantur; nec quiſquam ſuo iudicio feſtinet, vel protrahat, ſed ad ſe mutuò attendétes, reuerenter, & tractim, Diuina officia compleant.

12. Riſus, & fabulæ, & quæcumque diſſolutiones, à Diuinis officijs, prorſus arceantur, & tamquam Deum irritantes, qui in eo delinquũt, acriter caſtigentur.

Vide Conc. Mogunt. c. 57. & venet. c. 14.

13. A Diuinis officijs, abſque expreſsâ eius, qui præeſt, licentiâ, nemo ſe ſubtrahat, nemo ſe abſentet.

14. Vt confuſiones, & perturbationes, quæ deuotionis ſpiritum diſſipare, & audientes of-

ſendere ſolent, euitentur, qui Choro ſunt præfuturi, cuncta, quæ agenda ſunt, ſedulò præuideant, ac confuſionis cauſam, negligentiâ ſuâ præbentes, debitè puniantur.
15. Quæ de reuerentia, in Diuinis officijs exhibenda, ac de protractiori cantu, ac debita pauſa, aliiſque, ſuperiùs ſunt decreta, exactè ad Subditorum exemplum, Superiores obſeruent, ac rigidè obſeruari procurent, ſeuerè eos caſtigantes, qui contra niti præſumpſerint, alioqui de negligentiâ, acriter à Viſitatoribus puniendi.
16. Angelicum autem hoc Diuinarum laudum officium, excuſsâ omni negligentiâ, non nauſeabundè, & tepidè; ſed ſtrenuè, ac feruidè, Fratres exſoluant: memoriâ ſemper recolentes quod iuxta Prophetam, *maledictus* ſit homo, *qui facit opus Domini fraudulenter*, ſiue (vt alij legunt) *negligenter*. Ierem. 48

CAPVT V.

De Prima, & Miſſis poſt Primam.

1.

VT orationes, & meditationes, matutino tempore peragendæ, commodè compleri queant; Fratres, manè, horâ conſtitutâ, præcisè excitentur, & ſurgant.
2. Dato ſigno, Cellas egrediantur, atque ritu & modo, quo ad Matutinas, conueniant, & ad Chorum deſcendant.
3. Prima autem, ſicut & omnes reliquæ Ho-

ræ Canonicæ, ſemper cum cantu perſoluatur.

4. Qui ad quaſcumque Horas, ſiue quæcumque Officia diuina, tardius venerit, pœnitentiæ, *diſt.* 3. *c.* 1. præſcriptæ, ſubmittatur. Qui verò, non niſi poſt primi Pſalmi finem, negligentiâ ſua, Chorum intrauerit, provt eadem *diſt.* *c.* 2. ſtatuitur, grauiùs puniatur.

5. Sub Primâ, abſque eius, qui præeſt, licentiâ, nullus celebret, & ne ſub eo prætextu à Capitulo, præſertim quando illud Primam immediatè ſubſequitur, plerique ſe abſentent, Abbas in eo ordinem ponat, quem rigidè omnes obſeruent.

6. Omnes ante ſummum Sacrum Miſſas ſuas abſoluant. Verùm, quando iuſta ſubeſt ratio, vel tanta eſt Sacerdotum multitudo, vt id fieri non valeat, tunc acceptâ ab eo Superiore, qui Choro præeſt, facultate, illi qui id ante facere nequiuerunt, poſt Euangelium maioris Miſſæ celebrent: quod aliàs ſtudioſè eſt euitandum.

7. Miſſæ Beatiſſimæ Virginis, & Matutinalis; ſicut & Horæ de Domina & Vigiliæ Defunctorum, etiam in Quadrageſima, vt omnes pietatis, & ſtudiorum exercitiis, ſe magis, ardentiúſque applicare queant, ſine cantu peragantur: niſi Vicarij, vel Viſitatores, neceſſarium, vel expediens iudicauerint, in quibuſdam Eccleſiis, aliter ſtatuendum.

8. Quando, ob fundationum tenuitatem, vel ob alias iuſtas cauſas, Miſſarum reductio eſt facienda, ea à nullo fiat, quàm à Capitulo Generali, vel eius auctoritate à R. Domino Præmonſtratenſi, vel etiam ſub Generalis Capituli

beneplacito, à Capitulo Prouinciali, ac in ea Diocæſium modus ſeruetur, & forma.

4. In reductionibus autem faciendis, diligens habeatur ratio Decreti authoritate Summi Pontificis an. 1625. 21. Iunij, editi, & incipit: *Cùm ſæpè contingat.* Quo diſtrictè prohibetur, ne reducantur aliqua onera celebrandarum Miſſarum, quæ poſt Concilium Tridentinum, aut in limine fundationis, ſiue in ipſa fũdatione ſunt impoſita. Eorum enim reductio Apoſt. Sedi expreſsè reſeruatur.

CAPVT VI.

De Priuatis Confeſſionibus.

I.

PRiuatæ Confeſſiones, in templo, vel Capitulari, aut alio conuenienti loco, à Prælato deſignando, poſt Capitulum, vel, ſi immediatè Primam non ſequatur, ante fiant.

2. Qui Superiorum licentiâ, vel ex incumbenti ſibi officio, maturiùs ſunt celebraturi, Confeſſarium, etiam ex Choro, ſi indigeant, euocare poſſint.

3. Singuli, tam Sacerdotes, quàm Clerici, & Conuerſi, ſemel ad minus, in Septimana, confiteri teneantur: omittentes vel tergiuerſantes, compellantur. *Clem. de ſtat. Mon. C* 1.

4. Præſcriptus in Breuiario, Confeſſiones incipiendi, & finiendi modus, ab omnibus ſtrictiſſimè obſeruetur, ac à Confeſſariis, quæ ibidẽ præſcripta, abſolutionis formâ, atque in ab-

ſoluendo adhibendæ cæremoniæ, exactiſſimè teneantur.

Conc. Conſtant 6. cap. 102. Trid. ſeſſ 14. c. 8. de Pœnit.

5. Sacerdotes autem Domini, ad confeſſiones excipiendas conſtituti, quantum ſpiritus, & prudentia ſuggeſſerit, pro qualitate criminum, & confitentium facultate, ſalutares & conuenientes ſatisfactiones iniungant, ne ſi fortè peccatis conniueant, & indulgentiùs cum Pœnitentibus agant, leuiſſima quædam opera, pro grauiſſimis delictis iniungendo, alienorum peccatorum participes efficiantur.

6. Habeant præ oculis, vt ſatisfactio, quam imponunt, non ſit tantùm, ad nouæ vitæ cuſtodiam, & infirmitatis medicamentum, ſed etiam ad præteritorum peccatorum vindictam, & caſtigationem.

7. Conſtituant proinde Prælati in Eccleſiis ſuis Confeſſarios diſcretos, & doctos; qui pro caſuum varietate, ſoluere ſciant, & ligare.

Trid ſeſſ 14 c. 7 de Pœnit.

8. Abſque legitimâ, à Prælato acceptâ, poteſtate, extrà articulum mortis, alterius confeſſionem, nullus Sacerdotum excipere præſumat; & ſi hoc fuerit à quoquam attentatū, tam audiens, quàm confitens, ad triduanum, in pane, & aquâ, ieiunium conſtringatur, & ſi quod mortale peccatum, vel de quo ſit dubium, in confeſſione ſit explicatum, propter defectum iuriſdictionis, habenti poteſtatem, confeſſio reiteretur.

9. Nullus Confeſſariorum, caſibus reſeruatis, niſi quatenus à Prælato ſibi fuerit commiſſum, ſeſe intromittat, & caueant Confeſſarij, ne vllatenus limites conceſſæ ſibi poteſtatis excedant.

10. Abbates, & Prælati ab omnibus caſibus, qui Summo Pontifici, vel Domino Præmonſtratenſi, per hæc Ordinis Statuta non ſunt ſpecialiter reſeruati, omnimodam habeant Subditos ſuos abſoluendi poteſtatem.

11. Caſus, qui à Prælatis poſſunt reſeruari, ac vbique reſeruati, intelligi debent, relictâ tamen Prælatis, pauciores ſi velint, reſeruandi facultate, ſunt hi: *Clemens 8. Bulla dat. an. 1593.*

12. *Veneficia, Incantationes, Sortilegia, Apoſtaſia à Religione, ſiue habitu dimiſſo, ſiue retento, modo apoſtatans Monaſterij ſepta ſit egreſſus: nocturna ac furtiua è Monaſterio ſiue Conuentu, etiam ſine animo apoſtatandi, egreſſio: Proprietas, quæ ſit mortale peccatum: Falſum iuramentum in regulari, ſiue legittimo iudicio factum: Procuratio, auxilium, ſeu conſilium, ad procurandum poſt animatum fœtum, abortum, etiam effectu non ſecuto: Falſificatio manus, aut ſigilli officialium Monaſterij, ſeu Conuentus: Furtum de rebus Monaſterij, in ea quantitate, quæ ſit mortale peccatum: Lapſus carnis voluntarius, opere conſummatus: Occiſio ſeu vulneratio, ſeu grauis alicuius perſonæ percuſſio: Impedimentum, aut retardatio, aut apertio litterarum à Superioribus ad Inferiores, aut ab Inferioribus ad Superiores.*

13. Omnia inſuper crimina, inter reſeruata cenſebuntur, quæ pro Religionis, ſeu Diſciplinæ conſeruatione, Capitulum Generale, pro toto Ordine, aut Prouinciale, pro ſua Prouincia, iudicauerit reſeruanda.

14. Quilibet Prælatus, vni, vel duobus, vel etiam pluribus, neceſſitate hoc poſtulante, ex

magis idoneis, largiatur à reſeruatis abſoluendi facultatem, veruntamen de ipſis reſeruatis. cùm hoc diſciplinæ neceſſarium, vel ita expedire iudicauerit, poterit aliquos caſus particulariter ſibi retinere.

15. Vt autem debitâ cenſurâ peccata caſtigentur, & à peccando, pœnarum ſeueritate, peruerſi coërceantur, grauioribus quibuſdam peccatis, etiam non reſeruatis, certas acerbáſque pœnas Prælati decernere queant, quas Confeſſarij imponere teneantur, modò per eas occultum peccatum non propaletur.

Ex conſtit. Clem. 8. 16. Religioſi, nulli caſui reſeruato implicati, Prælatis ſuis confiteri non teneantur inuiti, nec ad id ab iiſdem conſtringi queant; niſi ſemel in anno, ídque circà Feſtum Paſchæ, circà quod tam intranei, quàm extranei, Paſtores, & Beneficiati, Prælatis ſuis, aut aliis (quos Prælati ad hoc ſpecialiter deputare obligantur) confiteri teneantur. Huius autem Decreti violatores viui ab ingreſſu Eccleſiæ, & mortui, ab Eccleſiaſtica ſepultura prohibeantur.

Conc. Trid. vbi ſup. 17. Confeſſario Ordinis, omnes in Monaſterio exiſtentes, vtantur; nec quiſquàm, abſque Prælati ſui licentia, alteri confiteatur, ſítque pœna contrauenientis, triduanum panis, & aquæ ieiunium; & propter defectum iuriſdictionis, ſi quod mortale clauibus ſit ſubiectum, confeſſio repetatur; niſi Confeſſarius, ex priuilegio, poteſtatem habeat; vel talis ſit caſus, quo iura id permittant.

18. Paſtores, aliíque extrà Monaſterium habitantes; ſicut & Conuentuales in itinere conſti-

tuti, Confeſſariis approbatis, ſiue Regularibus, ſiue ſæcularibus, confiteri queant: niſi Prælati, ex iuſta, & graui cauſa, aliud circà ſuos iudicent ordinandum.

CAPVT VII.

De Capitulo quotidiano.

I.

SIgno ad Capitulum audito, omnes ad locum ſtationum, ſine mora conueniant, ibidémque reſidentes, meditationi vacẽt; ac ad nutum eius, qui præſidet, ſurgentes, Capitulum ordinatè ingrediantur.

2. Omnes, exceptis iis, quibus à Prælato vel à Priore, facta fuerit ſe abſentandi poteſtas, Capitulo quotidiè intereſſe teneantur, & ſi qui extrà clauſtrum ſunt occupati, percepto ſigno, cum aliis Fratribus, ad locum ſtationum ſatis tempeſtiuè concurrant.

3. Quandocumque Abbas Capitulo præſidet, & quotieſcumque datur diſciplina, ac etiam, quandocumque iuſſerit Abbas, Capitulo, ſicut & præuiæ ſtationi, Officiales, omnéſque, qui circà temporalia occupantur, interſint.

4. Dicto ab eo, qui præeſt, *Benedicite,* omnes ſe inclinantes, reſpondeant, *Dominus,* ac ſtatim qui ſe in aliquo ſentiunt deliquiſſe, à iunioribus incipiendo, in medio Capituli, loco ad hoc aptato, in genua ſe prouoluentes, clarâ, ac intelligibili voce, culpam ſuam humiliter fateantur, & veniam petant; eóque facto, toto cor-

pore ſe in terram proſternentes, pœnam pro ratione delicti, à Præſide ſibi imponendam, patienter exſpectent; eáque impoſitâ, iuſſu Præſidis ſurgant, ac inclinantes Maieſtati, ad locum ſuum reuertantur: occultam verò culpam, niſi quis vltrò voluerit, nullus publicè confiteri teneatur.

5. Quorum culpa correctoriam meretur diſciplinam, iuſſi, ad eam ſe diſponant; ac Prior, vel Supprior (ſi tamen ipſi non præſideant) vel cui hoc fuerit demandatum, eam inferat. Caueatur verò diligenter, ne is, qui eſt inferioris gradus, illum, qui in ſuperiori gradu conſiſtit, vllatenus verberet, vt Subditus Superiorem, vel Diaconus Sacerdotem.

Arg. 2. q. 7. can 10. Clericum.

6. Compoſitâ rurſum veſte, toto corpore in terram ſe proſternant, & acceptâ, à Rectore Capituli, ſalutari monitione, ac (ſi opus ſit) competenti pœnitentiâ, ſurgant, & inclinatione factâ, redeant ad locum ſuum.

7. Qui monetur, vel corrigitur, prorſus ſileat, niſi forſitan, agnoſcés culpam, & meliora ſpondens, dicat: *Mea culpa, ego me emendabo.*

8. Alij quoque omnes, ſtrictum ſilentium teneant, nec alicui, niſi ex tribus cauſis loqui liceat, cùm ſcilicet vel ſuas, vel aliorum effert, & accuſat culpas, vel quando Prælato, aut Rectori Capituli, breuiter ad interrogata reſpondet, vel quando tenenti Capitulum, aliqua neceſſariò habet modeſtè in aurem ſuggerenda.

9. Qui de aliqua tranſgreſſione proclamat, ſiue culpat Fratrem, non circumlocutionibus vtatur, nec verborum ambagibus ſe obſcurum reddat,

reddat, ſed clarè, apertè, & breuiter dicat, *Talis Frater, hoc, vel illud fecit*, &c.

10. Accuſatus, modò ſit profeſſus, nomen ſuum audiens; ſtatim ſurgat, ac ſilens, loco conſueto prouoluatur, audiátque patienter, de quo Frater eum accuſare voluerit; Præſes verò, rem circumſpectè diſcutiat, prudenter, diſcretéque diiudicet, & prout oportet, reum caſtiget.

11. Vt verò cum maiori diſcretione valeant culpæ diiudicari, non plures quàm duo, vel tres, in eodem Capitulo, ſuper diuerſis exceſſibus, proclamentur.

12. Ex ſola ſuſpicione, nullus alium accuſet, ſed de iis duntaxat Fratrem culpet, quæ vel viſu, vel auditu certo, deprehendit. *2. q. 1. c. 13. Primò ſemper. Depræſumpt. C.*

13. Si iudicio Præſidis, proclamato danda ſit diſciplina, ſedulò caueatur, ne vel à Proclamante, vel ab eo, quem forſitan reus proclamauit, vllatenus ea detur. *14. Literas.*

14. Omni feriâ ſextâ, in Feſtum triplex, vel duplex, non incidente in Paſſionis Chriſti memoriam, maiorémque ſui mortificationem, in Capitulo, vel alio commodo loco, omnes Profeſſi, abſentibus Improfeſſis, à Priore, vel aliquo Superiore, Capitulo præſidente, ritu in Ordinario præfixo, diſciplinam accipiant corporalem, quam Improfeſſi quoque, à Magiſtro ſuo, loco, & tempore ad hoc ordinatis, accipient.

15. Modus verò diſciplinæ, à conſuetudine pendeat cuiuſque Circariæ.

16. Cùm in Capitulo, communem aliquam orationem Prælatus iniungit, omnes inclinent.

Arg 5. q. 2. c. Quia Frater.

17. Cui Prælatus obedientiam imponit, ſurgens, toto corpore, loco conſueto, ſe proſternat; eámque humiliter, obedientérque ſuſcipiat; iuſſu Abbatis ſurgat, ad locũ ſuum vadat.

De mai. & obed. C. 2. *Si quis*, & C 10. *Cùm in Eccleſiis.*

18. Qui impoſitam ſibi obedientiam, vel proteruè recipere, vel contumaciter exequi noluerit, vel inuito Prælato dimittere præſumpſerit, præter alias pœnas, careat obedientiâ nominatâ, toto tempore vitæ ſuæ, niſi per Dominum Præmonſtratenſem fuerit cum eo miſericorditer diſpenſatum.

19. Quod ſi aliquis Epiſcopus, vel Abbas, vel Archi-diaconus, vel etiam Rex, vel Dux, vel ſimilis aliqua eminens, & illuſtris Perſona, Capitulum ingrediatur, Fratres ſurgant, & tranſeunti omnes inclinent, eóque reſidente, reſideant; & ſi Fraternitatem poſtulauerit, omnibus ſurgentibus, ea ſtando concedatur: at verò, ſi detur petenti Religioſo alterius Ordinis Sacerdoti, vel Clerico, vel inferioris Ordinis Laico, id fiat ſedendo.

Innoc. 4. Pro diuini hono. Alexand. 4. in Bullis Excitat noſtra mentis.

20. Si quis Archi-Epiſcopus, Epiſcopus, vel quæuis alia Perſona Eccleſiaſtica, Capitulum intret, & minimum verbum, quod viſitationem ſapiat, propoſuerit; niſi à Summo Pontifice, vel ab alio, Pontificiâ authoritate, in Ordinem noſtrum poteſtatem habente, commiſſionem, Ordinis noſtri expreſſam mentionem continentem exhibuerit, vt exemptionis noſtræ priuilegia farta-tecta ſeruentur, Præſes Capituli ſtatim dicat: *Adiutorium noſtrum*, &c. & omnes ſurgentes, reſpondeant: *Qui fecit*, &c. & cantantes Antiphonam: *Salue Regina*, vel aliam

tempori congruentem, ad Eccleſiam progrediantur.

21. Si qui Capitulorum Ordinis noſtri Rectores, hac in parte deliquerint, tamquam priuilegiorum Ordinis noſtri violatores, grauiſſimè puniantur.

22. Cæterùm, vt quotidiani defectus, ſedulò & tempeſtiuè, ne radices agant, vel incrementa ſumant, corrigantur; Rectorum aliquis quotidiè Capitulo præſit, ſintque in caſtigandis, extirpandiſque defectibus ſtrenui; perpendentes, quod facientis culpam habeat, qui quod poteſt corrigere, negligit emendare. *Gregor. l. 7. Reg. ep. 114. & Diſt. 86. c 3. Facientis.*

23. Verùm in coërcendis, caſtigandis, & corripiendis delinquentibus, omnia fiant iuxtà Regulam; *cum dilectione hominum, & odio vitiorum,* vt ſcilicet, delinquentium duntaxat ſpectetur emendatio, & pereuntium ſalus. *Trid ſeſſ 13. C 1 de refor.*

CAPVT VIII.

Diſtributio temporis.

I.

VT religioſè, & cum ſalutis fructu, omne tempus traducatur, & otium, omnium malorum origo (*multam enim malitiam docuit otioſitas*) prorſus excludatur, hæc ſubſequentia, exactè obſeruentur. *Eccli. 33. De Conſec. diſt. 5. c. Numquam.*

2. Matutinis, vt Cap. 2. dictum eſt, completis; omnes ad Dormitorium ordinatè reuertantur, ac eius oſtium, ſerâ nocturnâ firmetur, & frigoris neceſſitate id poſtulante, antequam ad quie-

C. 6. Cùm ad Monaſterium, de ſtat. Mon. & Cā. tem ſe recipiant, ignem, qui volent, accedant, ſilentium tenentes; quod ſemper ſeruari debet, quando extrà colloquij horas, Fratres ſe calefaciunt.

3. Horâ quintâ matutinâ, vel mediâ ante ſextam, nec vmquam tardiùs, excitentur Fratres; qui ſine mora ſurgentes, Cellam, & lectū componant, ac deinde orationibus, aut aliis ſpiritualibus exercitiis, vacent.

Clemen. 8. Cùm ad regularem. 4. Mediâ poſt excitationem horâ, ad meditationem, ſiue in Cellis, ſiue in Templo, vel alio loco publico, ex iudicio Abbatis, peragendam, ſignum nolæ à Priore detur, cui, per mediam horam, feruidè omnes incumbant, eâque elapſâ, iterum ſignum à Priore fiat, vt procedatur ad Primam complendam cum cantu, vt Cap. 5. conſtitutum eſt.

5. Primam ſequatur Capitulum, niſi Miſſa matutinalis ſit cantanda (quod inter Primam, & Capitulum fieri debet) & niſi ex Circariarum conſuetudine, Capitulum immediatè antē Tertiam ſit complendum.

6. Capitulum autem, quocumque tempore fiat, ſemper præcedat ſtatio, Præſidis nutu terminanda.

7. Peracto Capitulo, vel ſi illud differatur, nec matutinalis Miſſa cantetur, ſtatim poſt Primam, vnuſquiſque ſe ad Cellam ſuam recipiat, & piis exercitiis, ac ſtudio ſe impendat, vel quod iuſſerit obedientia, hoc exequatur.

Clem. 8 ſuprà. 8. Hiemali tempore, antequam Cellas adeant, licebit vnicuique ſe calefacere, Prælati ordinationem in eo ſtrictè obſeruantes.

9. Horâ octauâ, vel pro Circariarum & locorum commoditate, mediâ ante nonam, ad lectionem integrâ horâ duraturam, ſignum detur. Vbi verò nulla habetur lectio, in exercitiis, ſtudiiſque ſuis, vel in aliis impoſitis ſibi obedientiis, vſque ad ſignum, vel Capituli, vel Tertiæ, Fratres perſeuerent. *Diſt. 38. c. 1. & ſeq. De Conſec. diſtinct. 5. c. 33.*

10. Auditâ nonâ, vel mediâ ante decimam, pulſetur, ſiue ad Capitulum, ſiue ad Tertiam; eóque pulſu inchoato, relictis omnibus, quæ in manibus ſunt, vel in loco ſtationum, ſi ad Capitulum; vel in Choro, ſi ad Tertiam, omnes ſine mora conueniant; & ibidem pro temporis ratione, Horas ac ſummam Miſſam, cum cantu perſoluant.

11. His peractis, ſi quid temporis ſuperſit, vel in Cellis, vel in hortis, iuxtà Superiorum placitum, honeſtè occupentur; at hiemali tempore, licitum ſit vnicuique ignem adire.

12. Horâ vndecimâ primus ad refectionem pulſus detur, omnéſque exactè obſeruent, quæ infrà Cap. 12. *De Refectione*, præſcribuntur.

13. Peracto prandio, iiſque quæ in Templo ſunt peragenda, completis, Sacerdotes, & Clerici (perſiſtentibus Laicis in obeundis obedientiis ſuis) per integram horam, niſi ex iuſta cauſa, Vicariis, vel Viſitatoribus aliter ordinandum videatur, ſibi colloquendi habeant poteſtatem; & horâ euolutâ, reuertantur ad Cellas, & ad exercitia ſua, quibus inhæreant, quouſque pulſetur, vel ad Veſperas, vel ad Lectionem, ſi ea Veſperas præcedat.

14. Veſperæ ſemper, vel horâ ſecundâ, vel ho-

râ tertiâ, præuiis ſtationibus, peragantur; ad quas, ſepoſitis omnibus, primo pulſu auſpicato, & præcisè horâ præfixâ dando, omnes conueniant; & ad Præſidis ſignum Veſperas, & etiam Vigilias(ſi dicendæ, perſoluturi, Chorum ingrediantur.

15. Veſperis peractis, ad ſtudia, vel ad alias obedientias ſuas, vſque ad cœnam, Fratres regrediantur, nec vllus ſine eius, qui præeſt, licentiâ, Dormitorium exeat. Verumtamen hiemali tempore, frigore compellente, iuxtà ordinationem Prælati, focum adire queant, & expletâ neceſſitate, ſtatim ad exercitia ſua reuertantur.

16. Semel in Septimana, honeſto aliquo corporali exercitio, Fratres recreentur. Quod tamen ab ipſo Abbate, vel Vicariis, aut Viſitatoribus, ſi hoc expedire iudicauerint, ſecundò poterit indulgeri.

17. In Monaſteriis, in quibus pro Veſperis, hora tertia præfixa eſt, (niſi aliud Prælatus conſtituerit) incipiatur hoc exercitium, completâ Nonâ, ſiue ſtatim à prandio, & extendatur, vſque ad primum pulſum, dandum pro Veſperis; quo audito, ſine mora ad locum ſtationum ſe conferant, & inde ad Veſperas, ac poſt eas, ad Cellas ſuas, prout ſuprà eſt ordinatum, vadant.

18. At verò, vbi pro Veſperarum officio, hora ſecunda eſt decreta, prædictum exercitium differatur, quouſque Veſperæ ſint abſolutæ, & tunc illud ſtatim ordiri licebit, & finietur horâ quintâ. Quâ auditâ, niſi ſit cœnandum, omnes

ad Cellas ſuas ſe recipiant.

19. Cœna, horâ quintâ, vel mediâ ante ſex tam, ſemper fiat; ad quam, prout ad prandium, præuiâ ſui recollectione, in loco ſtationum peractâ, procedatur.

20. Dictis gratiis, colloquium Fratres habeant, nutu eius, qui præſidet, terminandum, niſi pro regionum varietate, & neceſſitate, à Vicariis vel Viſitatoribus aliud ſtatuatur.

21. Horâ ſeptimâ, vel circiter, ad nutum Præſidis, eant omnes ad ſtationem, inde ad Completorium; & eo peracto, aſcendant Dormitorium; quo ſerâ nocturnâ clauſo, ad examen conſcientiæ, in loco publico, vel in Cellis, apertis oſtiis, ſiue oſtiorum foraminibus, vel feneſtellis, peragendum, & ad quadrantem horæ producendum, à Priore ſignum detur.

De Conſec. diſt. 5. c. In omnib. Clemens 8. Cùm ad regular.

22. Si in Cellis compleatur, circumeat Circator, vel alius à Prælato deputandus, & an officio ſuo omnes fungantur, diligenter attendat. Quem negligentem deprehenderit, vel dormitantem, excitet, moneat, & ſi ſe non correxerit, Priori deferat, vt ipſe in eo prouideat.

23. Horâ octauâ, ſine vllâ exceptione, omnes ſe ad quietem recipiant, nec vllus lucubrando, dictam horam excedat.

24. De hac temporis diſtributione, nihil vmquam mutetur, niſi in Quadrageſima, in qua, quæ de Diuinorum officiorum ordine præfigit Ordinarius, exactè obſeruentur.

25. Quoniam tamen, Prouinciarum, morum, onerúmque Eccleſiis noſtris incumbentium; magna diuerſitas, facit vt in omnibus Circariis,

vna eadémque temporis diſtributio, ad amuſſim ſeruari non poſſit: Ideo Dominus Præmonſtratenſis, & Capitula Prouincialia (non alij) eam habeant poteſtatem vt ſuprà poſitam temporis diſtributionem, cogente ad id verâ neceſſitate, & non aliter, nonnihil immutare, & conſtitutioni Prouinciarũ accommodare queāt: ſaluo quod in vna, eadémque Prouincia, hac in re, non permittatur vlla difformitas.

26. Cùm autem in viro Religioſo non minus noxia, quàm fœda ſit imperitia, & dicat Scriptura: *Si quis ignorat ignorabitur:* ideò iuxta Canonum decreta, ſinguli Prælati teneantur virum aliquem doctum, vel Regularem, vel ſæcularem, ad profectum ſuorum Religioſorum in Lectorem aſſumere, qui horis ſuperiùs præfixis, Scripturam exponat, vel Theologiam vel etiam Philoſophiam, vel humaniores litteras doceat, vt Religioſi paulatim doctrinâ creſcentes, Diuina clarius intelligant, eáque intimiùs ſapiant, & quæ obligationis ſuæ ſunt, perfectius aſſequantur.

1. Cor. 14. Diſt. 37. c. 12. *De quibuſdam.* *Clement* C. 1 §. *Ad ampliationem, de ſtatu Monach. & Canon. Trid.* Seſſ. 5 C. 1. *de reform.*

CAPVT IX.

De Labore.

I.

IN Prælatorum ſit poteſtate, ſuos Religioſos, vel in toto, vel ex parte à labore manuum eximere. At quando ipſa neceſſitas, vel Prælati iuſſio, laborem poſtularit, tunc in eo ſubſequens ſeruetur modus.

Vide De Cõſ. c. 33. Nunc quam. Diſt 92. *per totum.*

2. Horâ laboris, Prior, & eo abſente, vel iubente, Supprior, per interualla tribus ictibus tabulam feriat. Quo facto, omnes dormitorium intrent ac in Cellis ſuis, quouſque per ſignum nolæ euocentur, expectent.

3. Signo dato omnes, exceptis infirmis, ac iis, qui diuerſis officiis ſunt deputati, & iis, quos Prælatus, ex iuſta cauſa, duxerit abſoluendos, ad conſtitutum locum ſine mora conueniant, etiam ipſe miniſter infirmorum, niſi nimiâ, ac neceſſariâ, circà infirmos, occupatione detentus, ſcitu Præſidis, cogatur ſe abſentare.

4. Quicumque ſe excuſare voluerint, cauſas ſuas exponant Priori, & quidquid ipſe iuſſerit, faciant; ac iis, quorum excuſationem admittit, certum præfigat opus, quod cõplere teneantur, cùm ea peregerint, ob quæ ſe abſentarunt.

5. Si Abbas, vel Prior, aliquem iudicauerit retinendum, retentus, ante exitum Conuentus, vel ſtatim poſt reditum (ſi aliter fieri nequit) Ductori hoc ſignificet.

6. Septa Conuentus, & multò minùs ipſam Abbatiam, ſine expreſſa Prælati licentia, Fratres ad laborandum, non egrediantur. *Vide Clem. 8. Nullus omninò, nu. 18.*

7. Exeuntes ad laborem, & inde redeuntes, Priorem, vel quem ipſe conſtituerit, bini & bini, ordinatè & religioſè ſequantur; Subſequatur Conuentum Supprior, vel is, cui hoc fuerit imperatum.

8. Peruenientes ad locum laboris, neque inter ſe ſigna multiplicent, neque inter laborandum loqui præſumant, niſi neceſſitate compellente de ipſo labore: ídque cum Priore bre-

uiter, & ſubmiſsè.
9. Prior abſente Abbate, rarò loquatur, ac eo præſente, ob eius reuerentiam, rariſſimè.
10. Cùm Fratres operantur, ſine licentia neque quieſcant, neque propter quamcumque neceſſitatem, digrediantur; & cùm obtentâ facultate digreſſi fuerint, expletâ neceſſitate, in ſilentio, ac citò, reuertantur.
11. Cum indulgente Priore, vel eo qui præeſt, Fratres repauſant, ſiue quieſcunt, circà Priorem, vel Præſidem reſideant, & tunc is, qui præeſt, cùm hoc iudicauerit expedire, impartiri poterit poteſtatem, vt de neceſſariis, honeſtiſque rebus, ſine tumultu, clamoribúſque, loquantur.
12. Si quiſpiam, qui non ſit Ordinis noſtri, ſuperuenerit, quamdiu præſens fuerit, ſine eius, qui Conuentui præeſt, permiſſione, non loquantur, & factâ poteſtate, id agant cum omni modeſtia, & honeſtate.
13. Ad laborem, nec librum quis ferat, nec ſub labore quis legat.
14. Satis tempeſtiuè à labore ceſſetur, ac ad Monaſterium redeatur, vt Horas in Choro more conſueto, Fratres perſoluant.
15. Inſtrumenta ad laborem neceſſaria, procuret Prior, & poſt laborem, ea ſuis locis reponantur, debitéque cuſtodiantur, ac iis repoſitis, dicturi orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam, ad Eccleſiam Fratres eant, & Oratione completâ, quiſque ſe recipiat ad obedientiam ſuam.

CAPVT X.

De tempore Ieiunij & geminæ refectionis.

I.

BInam in die refectionem, exceptis ſubiunctis diebus, per totum Annum Fratres habeant.

2. Dies autem, in quibus omnes Ordinis noſtri Religioſi etiam Paſtores & Beneficiati vnicâ refectione contenti, ieiunare tenentur, ſunt ſubſequentes.

3. Litania maior, dies Rogationum, Vigiliæ Pentecoſtes, Venerab. Sacramenti, Viſitationis, Aſſumptionis, Natiuitatis, Conceptionis & Purificationis Beatiſſ. Virginis MARIÆ, & Sanctiſſ. P. N. NORBERTI. *De Conſecr. diſtinct. 3. c. Rogationes. & diſt. 1. c. Solent.*

4. Inſuper ieiunare tenentur, per totum Aduentum, omnibus per annum feriis ſextis, ac in quibuſuis aliis ieiuniis ab Eccleſia inſtitutis, & in Diocœſibus ſeruari ſolitis. *Iulius 2. in Bulla præfixa Statutis.*

5. Quando Feſtum Natiuitatis Domini in feriam ſextam inciderit, omnes à carnibus abſtineant, verumtamen bis reficiantur. *L. 3. decret. tit. 46. c. 3.*

6. Quocumque autem alio die Natale Domini occurrerit, in vtraque refectione, carnibus vti licebit.

7. In ſabbatis verò, quæ inter Natiuitatis Chriſti, & Purificationis B. MARIÆ Feſta, intercurrunt, omnibus tam Beneficiatis quàm Conuentualibus, carnes interdictæ cenſeantur. *Iul. 2. ſuprà.*

8. Si quis indictum ab Eccleſia ieiunium, ex-

Vide Conc. Gangr. c. 19. diſt. 30. c. 8. trà neceſſitatis caſum, violare præſumpſerit, duobus diebus in pane & aqua, ſine vlla relaxatione ieiunare teneatur.

CAPVT XI.

De Victu.

I.

Vide de Conſecr. diſt. 5. c. Carnem. IN Vigiliis Natiuitatis Domini, Aſſumptionis B. MARIÆ, & Omnium Sanctorum, omnes Ordinis noſtri Profeſſores, tam Paſtores & Beneficiati, quàm Conuentuales, & alij, vbicumque fuerint, niſi ex prægnanti, iuſtáque cauſa, ab Abbatibus, cum eis diſpenſetur, quadrageſimalibus duntaxat cibis vtantur.

Diſt. 12. c. Illa & diſt. 76 c. Vtinã. 2. In Aduentu, & aliis Feſtiuitatum Vigiliis, lacticiniis vti licebit, niſi tamen Diocœſium leges, quibus Fratres ſub iis habitantes, ſe conformare teneantur, aliud requirant.

3. In Quadrageſima, iuſtâ exiſtente cauſâ, licebit Prælato diſpenſare, vt iis diebus, quibus, Epiſcopali relaxatione, ſæcularibus permittitur, Fratres lacticiniis vtantur.

4. Feriâ ſextâ ſanctâ, ab omnibus in pane & aqua ieiunetur. Verumtamen licebit Prælato cum aliquibus, ex iuſta cauſa diſpenſare.

Diſt. 4. c. 4. & Iul. 2. 5. A Dominica Septuageſimæ incluſiuè vſque ad diem Cinerum, & omni feriâ quartâ per annum, tam Parochi ac Beneficiati, quàm Clauſtrales abſtinentiam à carnibus exactiſſimè ſeruent, ſub pœnis, à Iulio Pontifice decretis. *in Bulla hu Stat. præfixa.*

6. Qui in Aduentu Domini, ob quaſcumque

cauſas, foris exiſtunt; neque rigorem abſtinentiæ à carnibus, vllatenus relaxent; neque ieiunium ſuum: niſi aliud itineris vel debilitatis neceſſitas cogat, infringant. Feriis tamen quartis per annum, ſiue extra tempora Aduentus, & Septuageſimæ, quæ appoſita fuerint, comedere poſſint.

7. Omnibus diebus ieiunij, tria cocta pulmenta, ſiue fercula; aliis autem diebus in ſingulis refectionibus, duo ad minus, Fratribus adminiſtrentur.

8. At ſi Eccleſiæ facultates id patiantur, & Prælatus hoc neceſſarium perſpexerit, in eius erit poteſtate, religioſâ tenuitate ſeruata, omníque exceſſu reſciſſo, plura ſuppeditare.

9. Panis iuxtà Eccleſiarum media, detur benè coctus, & ſanus. Potus quoque iuxtà Monaſteriorum facultates, & regionum qualitatem, ita ſufficienter, & moderatè adminiſtretur, vt abundè ſufficiat neceſſitati, & omnem exceſſum excludat. *Vide Diſt. 41. ad initiū & cap. 1.*

CAPVT. XII.

De Refectione & Collatione.

I.

HOrâ ſuperius Cap. 8. conſtitutâ, ante prandium, & cœnam à Sacriſta, vel ab eo, cui hoc à Prælato iniunctum fuerit, campana in Templo, vel Dormitorio (ſi ibidem talis habeatur, vt per totum Monaſterium audiri poſſit) paucis ictibus pulſetur, vt omnes vbicum-

quæ fuerint, ſine mora conueniant.
2. Ad nutum Prioris, ſiue eius qui præeſt, cymbalum, ſiue campanula aliqua (quæ iuxtà refectorium, vel alio commodo loco pendeat) tribus ictibus, vel pulſibus, feriatur; quo facto ablutis manibus, ad locum ſtationum (qui antè, vel circà refectorium eſſe debet) ſtatim omnes confluant; ibidémque reſideant, ac recollectioni ſui vacēt; quouſque circà finem eiuſdem recollectionis, Prior, vel is qui præeſt, egreſſus ſolus ex ſtatione ad refectorium, nolam, quæ ſuprà maiorem menſam, in medio refectorij, dependere debet, pulſet.
3. Tunc omnes Fratres (iunioribus præcedentibus, & ſenioribus ſubſequentibus, ita vt vltimus omnium ſit Abbas, ſi præſens fuerit) Refectorium intrent, nudantes capita ſua; & in medio Refectorij bini & bini, factâ inclinatione, ante menſas ſe recipiant: ibidémque ſtent, verſi chorus contrà chorum. Abbas verò, ſi adſit, ſtet ante maiorem menſam, è regione ſuæ ſedis, in medio, vultu conuerſus ad Conuentum.
4. Omnibus ſic ſtantibus, à pulſando ceſſet Prior, ac inclinans maieſtati, recipiat ſe ad locum ſuum: Abbate quidem præſente, in parte & linea ſui chori; eo autem abſente, ante maiorem menſam ex parte ſua, è regione ſuæ ſedis, pariter vultu ad Conuentum conuerſus ſicut & Supprior, vel alius, quando menſæ præfuturus eſt.
5. Tunc Abbas, vel is qui præeſt, dicat, *Benedicite*; & reſponſo à Conuentu, *Dominus*, inci-

piat Cantor, & Conuentus proſequatur verſiculum, *Oculi omnium, &c.* aut in die ieiunij, vel aliàs ſemper ante cœnam, *Edent pauperes*; vel quandóque alium prout præſcribit Ordinarius; & Conuentus verſum totum, cum *Gloria Patri,* proſequatur, quo abſoluto, ſubiungat alternatim (dextro choro ſemper incipiente) *Kyrie eleyſon, Chriſte eleyſon, Kyrie eleyſon*; ac deinde Conuentus ſe inclinans, ſubnectat, *Pater noſter, &c.* Diſt. 44. c. 8. & vt.

6. Oratione Dominicâ abſolutâ, Sacerdos hebdomadarius, vel is cuius id officij fuerit, ſe erigat, dicátque *Et ne nos,* &c. quo incepto, Conuentus erectus ſtet, reſponſóque *Sed libera nos,* &c. idem Sacerdos daturus benedictionem vertat ſe ad maiorem menſam, vnámque ſolùm crucem formans, dicat, *Benedic Domine,* &c. vel in die ieiunij, ſicut etiam ſemper in cœna, *Largitor omnium bonorum,* &c.

7. Completâ hâc benedictione, Lector menſæ ſtans in medio Refectorij inter Iuniores, ſe paulùlum ad benedicentem conuertat, petátque benedictionem, dicens: *Iube Domine benedicere*, ac ſe inclinet. Benedictionem autem iſtam, formando crucem verſus Lectorem, ſemper Abbas dabit cùm præſens fuerit; aliàs hebdomadarius, vel is qui officium habet: & reſponſo à Conuentu, poſt hanc benedictionem, *Amen*; Abbas reſideat, eóque reſidente, & non ante, Lectionarium, qui eſt lecturus, aſcendat, & Conuentus ordine ſuo menſis accumbat.

8. Inter legendum, Lector ad Præſidem Conuentus attendat, vt aduertere & intelligere

queat, ſi quid corrigat : intelligens quid emendandum, ſtatim emendet, ſi non intelligat, ſententiam repetat, quouſq; intellexerit & correxerit, quod Lectori toties faciendum, quoties ſe percipit ſubmoneri.

9. Legentis errorem, præter ſolum Præſidem, vel eum, cui hoc Abbas iniunxerit, nullus corrigere præſumat.

10. Quid ſit legendum, à Priore, vel à Magiſtro Nouitiorum, Lector ſemper inquirat.

11. Ante inceptam lectionem, nemo cibum vel potum attingat.

12. Reſidente Conuentu nullus (excepto Abbate, iiſque qui cum eo ſunt) ſine licentia, Refectorium ingrediatur, vel egrediatur.

13. Qui accepta facultate intrauerit, exhibitâ in medio Refectorij reuerentiâ, in menſa magis exoccupata, Sacerdos ſcilicet in menſa Sacerdotum, non Sacerdos, vel Conuerſus in menſa Iuuenum, vel Conuerſorum (niſi ſit Prior, vel Supprior, qui ibunt ad loca ſua) vltimus reſideat, & pro benedictione orationem Dominicam & Salutationẽ Angelicam perſoluat: Verũ potus ei non detur, niſi de licẽtia Præſidis; quod tamen ad eos non extenditur, quorum mora euidenter neceſſariam habet cauſam.

14. Prior de-foris veniens, ſi Suppriorem vel eum, qui præeſt, nolam Refectorij pulſantem repererit, ante oſtium expectet, quouſque is, qui nolam pulſauit, ad locum ſuum reuertatur; tunc intret, & deinceps officium ſuum exequatur.

15. Miniſtri ante menſæ benedictionem tot

ſcutellas

ſcutellas inferant, atque diſponant, quot poſſunt: at ſub benedictione, in locis ſuis quietè perſiſtant, eâque completa, quæ inceperunt, perficiant.

16. Secundum quoque ferculum, tempeſtiuè & opportunè inferre non negligant.

17. Sub refectione, continua habeatur lectio, & ſeruetur iuge ſilentium. *Ex Regul.*

18. Quando à Superiore conceditur colloquium (quod duntaxat ſemel in ſeptimana, ac ſub vnica ſolum refectione, indulgeri poteſt) in initio, & fine menſæ, lectio fiat; ac ad nutum Præſidis, incipiatur, & finiatur. *Diſtin. 44. can. 11.*

19. Si quis aſſidenti ſibi Fratri, nec poſtulanti, de communi cibo potúque aliquid deeſſe conſpexerit, id à miniſtris, ſigno requirat.

20. Cùm alicui quidpiam apponitur, tam is qui apponit, quàm is, cui apponitur, mutuò ſibi inclinent.

21. Is, cui Abbas, vel eo abſente Prior, vel is, qui præeſt, aliquid miſerit, prius deferenti, deinde nonnihil aſſurgens, inclinet mittenti.

22. Si Superiorum iudicio, pro ratione neceſſitatis, infirmitatis, vel etiam ex gratia, vltra communem cibum, potúmque alicui Fratri fuerit aliquid ſuperaddendum, hoc prius Præſidi præſentetur, ac tunc eius mandato ad eum deferatur, cui hoc indulgetur; qui ſi ita ſibi viſum fuerit, aſſidenti ſibi à dextris & à ſiniſtris, aliquid ex eo licitè poterit impartiri. *Cap. 6 Cùm ad. De ſtatu Monach. Innoc. 4. in Bulla Sedis Apoſt.*

23. Ille ſolus, qui Conuentui præſidet, & nul-

lus alius, alicui aliquid mittendi habeat poteſtatem.

24. Si quis recumbentium, in aliquo ſub refectione deliquerit, menſâ ſublatâ, poſtquam Lector menſæ, pro ratione temporis, ſe humiliauerit, in medio Refectorij, pro errato ſatisfacturus, genua flectat; nec ſe leuet, niſi facto à Prælato, vel ab eo, qui præeſt, ſigno, & tunc ſurgat, eátque ad locum ſuum.

25. Fratres, qui miniſtrant, quotieſcumque offenderint, toties flexis genibus, loco, quo ſuprà, veniam petant; nec ante ſignum, à Præſide dandum, ſurgant.

26. Ad nutum eius, qui præeſt, auferatur, menſa, ac reliquiæ à miniſtris colligantur; ac quiſque Fratrum, miniſtro, ante ſe, quæ ſuperſunt, áliáque auferenti, reuerenter inclinet.

27. Omnibus ablatis, & à Prælato, vel ab eo qui præeſt, facto in nola menſali, aliquot ictuum ſigno; dicat Lector, voce aliquantulũ remiſſiori: *Tu autem Domine miſerere noſtri.* Reſpondeátque Conuentus in eodem tono: *Deo gratias.*

28. Eo dicto, ſurgant omnes; ſténtque verſis ad ſe mutuo vultibus ante menſas ſuas, & is qui præeſt, vt ſuprà, ante locum ſuum.

29. Lector verò, ſtatim quoque deſcendẽs, conferat ſe ad eundem locum, in quo benedictionem petiit, ac maneat poſt factam Maieſtati inclinationem, erectus, quouſque omnes ſtent in locis ſuis; & tunc, pro ratione temporis, vel inclinet, vel genuflectat, donec qui præeſt, manuũ comploſione det ſignum, quo dato, ſe erigat, ac vadat ad locum ſuum. Statímque (niſi ali-

quis pro ſua culpa, vel errato, vt ſupra, ſe humiliare debeat) Cantor incipiat verſum: *Confiteantur tibi Domine, &c.* vel alium, pro ratione temporis, proſequatur eum Conuentus,& quæ pro gratiarum actione, in Ordinario ſunt præſcripta, deuotè compleantur.

30. Incepto à Cantore Pſalmo, *Miſerere mei Deus*, Fratres verſus Maieſtatem inclinantes, & ordinate Refectorium exeûtes, eant ad Templum, ibidémque gratias ſuas compleant.

31. Idem ordo, qui in prandio, etiam in cœna obſeruetur. At in Collatione, ſubſequens modus teneatur.

DE COLLATIONE.

32. In diebus quibus ieiunatur, horâ ſextâ, vel mediâ ante ſextam veſpertinam, pulſetur minori campanâ, in Templo ad collationem: duretque talis pulſus, donec eius finiendi ſignum, Prior vel Præſidens Conuentus, ad ſtationem veniens, dederit: ac interim, omnes ad locum ſtationum veniant, recollectioni ſui vacent, & ea ſeruent, quæ ante prandium dicta ſunt eſſe ſeruanda.

33. Omnibus ante menſam ſuam ſtantibus, dicat menſæ Præſes, *Benedicite*, & Conuentus reſpondeat, *Dominus*. Deinde Officians hanc benedictionem ſubiungat: *Potum ſeruorum ſuorum, Filius Dei benedicat:* Et reſponſo à Conuentu, *Amen*, ſtatim Lector menſæ, loco & more conſueto, petat benedictionem, quam, abſente Prælato, det Officiãs, vel Hebdomadarius, his verbis: *Potu ſpirituali, reficiat nos miſericor-*

dia Chriſti. Quâ dictâ, Lector lectionarium aſcendat, per totam collationem lecturus: & Conuentus (cui præter potum etiam panis temperatè adminiſtretur) menſis aſſideat.

34. Ad nutum, eius qui præeſt, finiatur collatio, & ab eodem pulſatâ nolâ, per *Tu autem*, vt in prandio, terminetur lectio: deſcendat Lector, petat veniam, eátque ad locum ſuum; Conuentus reſpondeat *Deo gratias*, ſurgat, & ſe ante menſas recipiat, vti ſuprà, & omnibus ante menſas ſtantibus; dicat Officians verſum, *Sit nomen Domini*, &c. & reſponſo à Conuentu, *Ex hoc nunc*, &c. inclinatione Maieſtati factâ, omnes ad Eccleſiam, ſub ſilentio & ordinatè, procedant; eóque peruenientes, Chorum more conſueto ingrediantur, & ad nutum eius qui præeſt, omiſſo verſu, *Sit nomen Domini*, &c. dicat Iunior, *Iube Domine*, &c. ac poſt datam benedictionem *Noctem quietam*, &c. ſequatur *Lectio breuis*, & reliqua vt aliàs.

35. Qui à Collatione ſe abſentauerit, vel ſeriùs ad eam venerit, ſequenti die, in Capitulo, veniam petat.

36. Nullus cibum, vel potum, ex refectionum reliquiis auferre, vel ſibi reſeruare, vel etiam ſine licentia, aliqui dare præſumat; alioqui, furti iudicio condemnetur.

37. Miniſtri menſæ, poſt Conuentus refectionem, ſumant ſuam; ſub qua omni tempore (quod etiam ab aliis quibuſcumque Fratribus, ante vel poſt Conuentum comedentibus obſeruari debet) iuge ſilentium teneant, ſedeántq; omnes ad vnam menſam, & ab vna duntaxat

eius parte ; & ſi commodè fieri poteſt, continuam habeant lectionem.

38. Pro gratiis ſuis hanc legant orationem: *Agimus tibi gratias, Rex omnipotens Deus, pro vniuerſis beneficiis tuis, qui viuis & regnas Deus, per omnia ſæcula ſæculorum. Amen.* Subnectant deinde Pſalmum, *Laudate Dominum omnes gentes*, ſub cuius *Gloria*, ac etiam ſub *Pater noſter*, & *Aue Maria*, modicè inclinent. Et dicto, *Et ne nos*, ſubiungant orationem, *Retribuere dignare*, &c. deinde *Fidelium animæ*, &c. vltimò, *A ſubitanea & improuiſa morte, liberet nos Pater, & Filius, & Spiritus ſanctus. Amen.*

39. In domibus ſæcularium, ſub Benedictione & Gratiarum actione, inclinationes omittuntur.

40. Vt autem illud Regulæ, *Carnem veſtram domate ieiuniis, & abſtinentiâ eſcæ, & potus, quãtùm valetudo permittit:* & illud, *Extrà horam prandij, nemo aliquid alimentorũ ſumat, niſi cùm ægrotat*, exactiſſimè obſeruetur ; ientaculum, merenda, & omnis extra horaria comeſtio atque bibitio, quam ſtrictiſſimè interdicuntur; & tam Viſitatores, quàm Prælati, ne hæc irrepant, diligenter advigilent. *De Conſec. diſtinct. 5. Re tales. Diſt. 35. c. Luxurioſa. & ſequent.*

41. Si quis tam graui famis, vel ſitis neceſſitate prematur, vt refectionis horam expectare non valeat, ab eo qui Conuentui præeſt, licentiam petat; quam ſi impartiatur, & is, qui eam poſtulat, ſit ex Iunioribus, aliquem ex Fratribus maturioribus cum eo, Præſes mittat.

42. Nullus Canonicorum, vel Laicorum, intrà Abbatiam, vel extrà Refectorium, ſine debita

licentia, cibum vel potum ſumere præſumat, quod tamen infirmis, requirente hoc eorum conſtitutione, in Infirmitorio indulgetur.

43. Nullus, vel incedendo comedat, vel ſtando, bibat: ac quiſque in Refectorio comedens ſcyphum duabus manibus, bibens, teneat.

44. In refectorijs Ordinis noſtri, nullus ſæcularis, ad ſeruiendum, admittatur; niſi præſente Epiſcopo, vel excellenti aliquâ Perſonâ, vel etiam in præſentia Domini Præmonſtratenſis, vel Abbatis.

45. Nullæ quoque Perſonæ ſæculares, niſi ſingulari dignitate, vitâ vel doctrinâ eminentes, vel quibus Prælatus ex ſingulari gratia hoc indulſerit, (quod tamen debet eſſe valde rarum) cum Conuentu in Refectorio comedere, permittantur.

CAPVT XIII.

Quæ in Domitorio obſeruari debeant.

I.

Cap. 6 Cum ad. De ſtatu Monach. De Conſec. diſt. 5. can. In omnibus.

IN Dormitorio, omni tempore, & maximè poſt Completorium, quies, & ſilentium ſtrictiſſimè obſeruentur.

Diſt. 32. c. Præter. cauſ. 12. q. 1. can. 3.

2. Fratres Conuentuales, nullo excepto, intrà Dormitorij clauſuram, omnes cubent, etiam ipſe Prior, qui ſi renuerit, cogatur, vel deponatur.

3. Particularem, ac ab aliis ſeparatam, vnuſquiſque Cellam habeat, vel ad minus, vbi id fieri non poteſt, diſtinctum cubile obtineat.

4. Nullus, peſſulum intrinſecus oſtiis oppoſitum, vllatenus habere permittatur. *Conc. Turonē. 2. can. 10.*

5. Alterius Cellam, exceptis Officialibus, quibus hoc incumbit, nullus ingrediatur, ſub pœna triduani, panis & aquæ, ieiunij, in medio Refectorij, peragendi. *Clemen. 8. Cùm ad regularem.*

6. Tam in induendo, quàm exuendo, & quocumque in loco, eam ſeruent Fratres honeſtatem & circumſpectionem, vt nunquam appareant nudi. At verò, in lecto conſtituti, ita operimenta ſua componant, vt nulla corporis pars, iaceat denudata.

7. In dormitorio, vel etiam in Cellis ſuis, nullus ſua excutiat veſtimenta, nec ſtrepitum excitet, vel quid agat, vnde in ſuis exercitiis Fratres perturbentur.

CAPVT XIV.

Quas Officinas, & quæ loca ingredi Religioſis liceat.

1.

Refectorium, extrà refectionum horas, Cellariam & Coquinam, nullus, exceptis Officialibus, quibus hoc incumbit, abſque expreſſa licentia, ingrediatur.

2. Calefactorium, certâ horâ, certóque ab Abbate, ſi neceſſe ſit, ordine præfigendo, Fratres intrare queant. Et in eo, illa ſeruetur Religioſa & decens honeſtas, vt numquam in alicuius præſentia, quiſpiam nudis pedibus appareat.

3. Auditorium, in quo Fratres cum ſæcularibus, extraneiſque agunt; ſine licentia, nullus vnquam accedat.

4. Nullis, ne Sacerdotibus quidem, liceat ante Capitulum, potiſſimùm, ſi illud Primam immediatè ſequatur, licentiam petere, adeundi Auditorium, niſi grauis, euidénſque neceſſitas premat, & ſi quis hoc aliter poſtularit, licentia ei denegetur.

Arg. diſt. 32 c. Interdixit, & ſequent. Diſt. 81. vſque ad finē. 23. q. 2. c. In decima.

5. Superuenientibus fœminis abſque licentia, & alicuius à Priore deputandi præſentia, nec Sacerdotibus quidem, loqui permittatur.

6. Obtentâ licentiâ, cùm Fratres Auditorium fuerint ingreſſi, vanis, futilibúſque ſermonibus reſciſſis, ſubmiſsâ voce, breuiter, & plerúmque ſtando, loquantur: & colloquio abſoluto, ſine mora, reuertantur ad Conuentum.

7. Locutorium, ſiue locum in Conuentu ad mutuum colloquium ordinatum, Fratres non intrent, niſi horis à Prælato conſtitutis.

8. Nullus quoque, exceptis, Priore, Magiſtro & miniſtris Infirmorum, & ijs quibus ex officio hoc incumbit, abſque licentia Infirmitorium ingrediatur. Quod ſi Infirmitorium extrà ſepta regularia ſit conſtitutum, licentia à Prælato peti debeat.

CAPVT XV.

De admiſsione Nouitiorum.

I.

CVm magna prorſus ſit, & humanas vires, longè excedat, Monaſticorum votorum

ſublimitas, & excellens illa perfectio, ad quam Religioſa vita contendit: ideò, quando aliqui, ad Ordinem noſtrum admitti petierint, ſingulariter à Superioribus advigiletur, vt omni amicitiæ, conſanguinitatis, aut quouis alio minus ordinato affectu, prorſus excluſo; omníq; paſſione ſepoſitâ, ſolus Deus, & commune Fratrum, & Eccleſiæ bonum, ſpectetur.

2. Ante omnia aduertatur: An in ijs inueniantur notabilia quædam indicia, ob quæ meritò credantur à Spiritu Dei ad Religionem agi, vt proinde ſperari poſſit, quod is, qui tam arduum, bonúmque in eis opus cœpit, idem ſit & perfecturus: An ſint doli capaces, & tam maturum habeant iudicium, vt intelligere queant quæ ſit illius Profeſſionis obligatio, ad quam aſpirant: An per ſemetipſos, non per interpoſitas perſonas; & ex ſeipſis, non parentum, vel amicorum, aut quorumcumq; aliorum vi, vel metu compulſi habitum petant Regularem. *Diſt 51. can. Priſcis. Clem. 8. in Bulla. Cum ad regularem.*

3. His vtcumque deprehenſis à Priore, vel Magiſtro Nouitiorum, circà ſubſequentia expreſsè, & exactè, examinentur.

4. *Primo*, An purâ, & ſincerâ intentione ad Deum, Religioſámq; vitam, aſpirent. *Secundo*, Quamdiu propenſum ad Religionem animum habuerint. *Tertio*, Quid mouerit; cur hunc potius, quàm alium Ordinem, ingredi deſiderent. *Quarto*, Circumſpectè, & diſcretè etiam inquiratur, an non habeant aliquem occultum defectum; An ſint geniti de legitimo toro; An ære alieno non ſint grauati: An non ſint coniugati, vel nullâ obligatione coniugij teneantur.

Diſt.11.can. Illa autem. 5. Aduertantur quoque eorum mores, propenſiones, ingenij capacitas, vultus ſerenitas, & paſſionum moderatio, vt ſciri queat, an etiam apti ſint ad pacificam vitam.

6. Sollicitè quoque prouideatur, ne tot ex vna conſanguinitate, vel affinitate recipiantur; vt Eccleſiæ pax per eos poſſit perturbari.

7. Si omnibus maturè conſideratis, tales iudicentur, qui admitti queant; ipſorum ſcientia, rigoroſo examine probetur.

8. Si examinati, & probati, fini Ordinis conuenire putentur, excluſâ omni ſimoniâ; & Conſtitutione Vrbani Papæ, quæ incipit: *Ne in vinea Domini*, &c. integrè obſeruatâ, admittantur.

Trid ſeſſ.25. c 3. de Regul. Clem. 8. Nullus omnino. 9. Caueant tamen Abbates, vel Præpoſiti, ne tot Canonicos, vel Conuerſos recipiant, quot de facultatibus Eccleſiæ commodè nequeant ſuſtentari; & huius decreti tranſgreſſores, per Dominum Præmonſtratenſem, vel per Capitulum Generale, grauiter puniantur.

10. Nullus, è contra, Religioſus Ordinis noſtri, aliquem, Ordinem noſtrum, intrare volentem impediat; nec etiam vllum à domo, quam elegerit, retrahere præſumat.

11. Admiſſi ad ſocietatem, pro placito Prælati, ad vnum ac alterum menſem, vel diutiùs, ſi ita Prælato viſum fuerit, in habitu ſuo ſæculari permaneant; vt interim Regula, & Statuta eis proponantur, & explicentur.

12. Oſtendatur eis aſperitas Ordinis, maximè in victu ac veſtitu, & in aſſiduitate laboris & Clauſtri, & ſuper omnia, diſciplinæ & obe-

dientiæ, quæ debet eſſe perfectiſſima; & aliquo prӕludio explorent, an tanto oneri, & perfectioni, vires habeant correſpondentes.

13. Intereà in conuerſationem ipſorum, intenta & diligens ſit inſpectio, inquiſitio, atque cenſura, ac etiam cum diſcretione nonnihil tententur, vt quales ſint, magis appareat. *De Conſecr. diſt 5. can. Neophiti.*

14. Et ſi deprehendantur duræ ceruicis, ſiue pertinaces, vel contumaces, diſciplinæ non congrui, Fratribus graues & moleſti, communémque pacem, & quietem turbantes, vel turbaturi; tempeſtiuè per Priorem hoc Abbati ſignificetur, vt abſque vlla diſſimulatione, antequam veſtiantur, tales dimittat.

15. Abbates, vel Præpoſiti, neminem ſiue Canonicum ſiue Conuerſum ad veſtitionem admittant, ſine conſilio, & aſſenſu Prioris, Supprioris, & aliquorum Maiorum de domo: qui bonorum receptionem nullatenùs impedire præſumant; & de contrario conuicti, puniantur. *Innoc. 4 Sedis Apoſt.*

16. Maiores domus cenſeantur, Prior, Supprior, Circator, Prouiſor, Cellarius, & Senior Conuentus. At verò, vbi viginti ſunt Sacerdotes, duo Seniores, prædictum Seniorem immediatè ſequentes, inter Maiores domus numerentur; & conſequenter, ſecundùm proportionem creſcentis numeri Sacerdotum, numerus quoque Maiorum augeatur.

17. Itaque aſpirantes ad veſtitionem, ſi proprium ſenſum, iudiciúmque ſuum paulatim abnegantes, obedientiæ, humilitatis, mortificatæ & Religioſæ vitæ, aliarúmque virtutum egre-

gium ſpecimen dederint, à Magiſtro Nouitiorum, ad eorum inſtantiam Priori commendentur, & ipſi quoque à Suppriore, ſicut & ab aliis Fratribus, ac potiſſimùm à maturioribus poſtulent commendari.

18. Prior, Magiſtro Nouitiorum, ac aliis auditis; cum Suppriore, & cæteris Maioribus de domo, deſuper benè deliberet: ac comperto quod ſint idonei, & quod eorum viuendi, agendíque ratio, Conuentui placeat, eos commendet Abbati, ac ſuum, aliorúmque Confratrum iudicium, ſincerè & fideliter referat, & omnem eorum conſtitutionem verè & candidè explicet.

19. Quod ſi Maiores de domo, quoad admittendos ad veſtitionem, inter ſe ſint diſſentientes, vocum pluralitas conſenſum, vel diſſenſum efficiat: at, ſi in vocibus ſint pares, in ea parte, quâ eſt Prælatus, ſtet conſenſus, vel diſſenſus.

20. Abbas omnibus, ſapienter, & maturè conſideratis; ſi admittendos iudicauerit, eos admittat, & quæ ad veſtitionem ſunt neceſſaria, curet præparari.

21. Admiſſi, per decem vel circiter dies, ante veſtitionem (quod idem fiet ante profeſſionem) ſpiritualibus exercitiis ſedulò applicentur; & exacto conſcientiæ examine, purâ confeſſione, ac feruentibus orationibus, meditationibúſque, ad auſpicandum ſpiritualis militiæ curſum diſponantur; vt tanto maiori gratiæ incremento, eum incipiant, atque proſequantur, quantò dignius ad eum ſe diſpoſuerunt.

CAPVT XVI.

De Veſtitione.

I.

NOuitiis in bono ſuo propoſito perſeuerantibus, & omnibus ad veſtitionem neceſſariis, plenè præparatis; Abbas, die quâ placuerit, Capitulo præſideat (in eo quippe tam Conuerſi, quàm Clerici, veſtiri debent) & dicto, *Benedicite*, exponat Conuentui, quod ex Superiorum, aliorúmque informatione, intelligat veſtiendos ſpecimen dediſſe piæ, religioſæ & pacificæ conuerſationis, eóſque vt ad Canonicam hanc ſocietatem admittantur, quoad doctrinam & mores ſatis idoneos; & quod ob id reſolutus ſit eos veſtire, niſi eſſet aliquod canonicum, vel legitimum impedimentum hactenus incognitum, quo veſtitio impediri poſſet.

2. Requirat proinde, primò à Priore, deindè à Suppriore, demùm à Circatore, & cæteris Fratribus; an aliquod tale impedimentum ſciant.

3. Qui paucis, vel etiam tantum inclinando reſpondeant, quod habent reſpondendum.

4. Si nullum obſtaculum proponitur, Abbas à Priore requirat, an certò conſtet veſtiendos de legitimo toro procreatos: Et ſi Prior ſic eſſe reſpondeat, & authenticis inſtrumẽtis, vel aliis modis, hoc euidenter oſtendat, curet Abbas per Magiſtrum Nouitiorum, veſtiendos aduocari.

5. Quod ſi quis Abbas, Præpoſitus, vel alius Superior, hac præditus poteſtate, alter aliquos in Canonicos admiſerit, quàm quos conſtiterit, dictis modis, de legitimo toro eſſe procreatos, ſit ipſo facto ſuſpenſus.

6. Veſtiendi, Capitulum ingreſſi, immediatè ante Prælatum, in genua ſe prouoluant, & interrogati à Prælato, quid quærant, reſpondeant, *Miſericordiam Dei, & Veſtram, Pater, & huius Eccleſiæ ſocietatem.*

Diſt 54 c. Genitalis.

7. Requirat deinde ab eis Prælatus, *An non ſint coniugati, aut ſerui, aut debitis obligati, vel alterius profeſſionis, & an non habeant aliquam infirmitatem occultam.*

8. Si reſponderint, nulli prædictorum ſe obnoxios, Abbas Regulari Ordinis noſtri habitu, excepto cingulo, quod (vt à Profeſſis diſtinguantur) debet eſſe coriaceum, modo in Ordinario præſcripto, eos induat; & impertitâ ipſis ſua benedictione, ad loca ſua ire iubeat, & poſt octiduum, eos ad Nouitiatum mittat.

Clem 8. in Bulla Cum ad regularē.

9. Nullus autem Conuerſorum ad habitum admittatur: ante vigeſimum ætatis ſuæ annum. Superiores qui citius admiſerint, à Domino Præmonſtratenſi, vel Capitulo Generali grauiter puniantur.

Trid ſeſſ. 25. de Reg. c 15. Arg. 17 q 2 c. Conſaldus 19. q. 3. c. In Monaſter.

10. Quamuis verò ad Profeſſionis validitatem, iuxtà iuris diſpoſitionem, vnius probationis annus ſufficiat, tamen ob prægnantiſſimas, grauiſſimáſque cauſas, hoc perpetuo decreto fixum permaneat, vt tam Canonici, quàm Conuerſi à die ſuæ veſtitionis, duobus integris annis probentur: quorum primus à Canonicis in

Nouitiatu; ſecundus, in proprio Monaſterio peragatur: at Conuerſi, his duobus annis, in proprio ſuo Monaſterio exerceantur, niſi Abbas (quod ei licitum, & futurum eſt planè vtiliſſimum) eos ad Nouitiatum mittendos iudicauerit.

11. Vt autem Conuerſi in Monaſterio manentes, meliùs mortificari, ac in Ordinis diſciplina commodiùs, certiúſque poſſint inſtitui, toto probationis ſuæ tempore, niſi aliud grauis cogat neceſſitas, in clauſtro permaneant, ibidémq; ſub diſtricta contineantur diſciplina.

12. Quicumque verò Abbas vel Superior, prædictam, de duobus probationis annis legem ſine legitima diſpenſatione infregerit, tamquam Conſtitutionum Ordinis violator & contemptor, etiam ab ipſis Vicariis, (niſi ob tranſgreſſionis enormitatem, Domino Præmonſtratenſi, vel Capitulo Generali, hoc duxerint reſeruandum) grauiſſimè puniatur. *De Regul. & tranſeunt. ad Rel. Cap. 16. Apoſtolicam.*

13. Si autem alicubi grauis occurrat, euidénſque neceſſitas; Dominus Præmonſtratenſis, vel eius Vicarij, & non alij, ſecundum probationis annum ſemeſtri, nec vltrà, ſuâ diſpenſatione, minuere queant.

14. Caueant verò diligentiſſimè, ne duo probationis Anni, ad ſeſquiannium redigantur, & ne tam neceſſaria, & vtilis lex, facili diſpenſatione, paſſim ab omnibus infringatur: & ob id ſine iuſta & benè fundata cauſa, hanc legem relaxantes, temeritatis ſuæ pœnas luant.

15. De ſecundo probationis Anno, reſpectu Monialium, Capitula Prouincialia, omnibus maturè conſideratis, iuxtà quod in Domino iudicauerint expedire, diſponant. Saluo, quod nullatenus ad probam admittantur, antequam ad minus decimum quintum ætatis ſuæ annum ingreſſæ ſint.

16. Nouitij, toto tempore Nouitiatus ſui Conuentum, ſemper & vbique cum Profeſſis ſequantur; hoc prouiſo, quod lectione, ex Regula D. Auguſt. completâ, antequam culparum correctio fiat, Capitulum egrediantur.

17. Nouitij à ſolo ſuo Magiſtro, vel etiam à Priore, niſi aliud Prælatus expedire iudicauerit, & non ab aliis Rectoribus corrigantur.

18. Si Nouitij in Capitulo proclamentur; Magiſter ſe inclinando, pro ipſis veniam petat, ac re poſtea examinatâ, ſi reos comperiat, pro exigentia culpæ, ſeorſim in loco inſtructioni deputato, eos caſtiget.

19. Toto tempore Nouitiatus, nulla Nouitiis obedientia nominata imponatur, nec ſine graui & euidenti neceſſitate Monaſterium, niſi conuentualiter, egredi permittâtur; & ſine deputata ipſis cuſtodia, nec exeant, nec foris permaneant.

20. Nullam Nouitij, rerum, iuriúmque ſuorum renunciationem, vel obligationem, etiam in cuiuſcumque cauſæ piæ fauorem, toto Nouitiatus tempore faciant, niſi formâ à Concilio Tridentino præſcriptâ; alioqui cenſeantur inualidæ, nec aliter effectum ſuum, quacumque ratione ſortiri intelligantur, niſi profeſſione ſubſecutâ.

Trid. ſeſſ. 25. c. 16. de Reg.

21. Vt

21. Vt verò Profeſſionis libertati, magis ſit proſpectum; Abbates, Præpoſiti, & quiuis alij, excepto victu & veſtitu, illius temporis, quo Nouitij in probatione ſunt; nequaquam, quocumque prætextu, ante Profeſſionem, à Parentibus, propinquis, vel Nouitiorum Curatoribus, etiamſi vltrò dare velint, ex bonis eorundem Nouitiorum, quidquam accipiant, vel dari permittant; ſub anathematis pœna à Conc. Tridentino, tam in dantes, quàm in accipientes decretâ: ne hâc occaſione diſcedere nequeant, quia totam vel maiorem partem ſubſtantiæ ſuę, Monaſterium poſſideat; nec facilè, ſi diſceſſerint, id recuperare poſſint. *Trid. ibid.*

22. Qui intrà probationis tempus abire voluerint; vel eo completo, profeſſionem requiſiti facere noluerint, dimittantur; ac in habitu, quo venerunt, (qui à Veſtiario debet aſſeruari) & cum ijs rebus, quas ſecum tulerunt, recedere permittantur.

23. Similibus verò Ordo in nullo ſit obligatus; Et ſi mente mutatâ, rurſum ad Ordinem aſpirent, ac vel in eadem, quam deſeruerunt, vel in alia Ordinis noſtri domo, recipi ex gratia ſingulari contingat, præſcriptum Nouitiatus tempus, integrè complere teneantur, nec niſi ex vrgentiſſima cauſa, quidquam in ſecundo anno relaxetur.

24. Nullus Abbas, Præpoſitus, vel Conuentus, de promiſſa receptione, vel de facta veſtitione, vel de admiſſione ad eam, litteras teſtimoniales, alicui vllâ ratione concedat.

CAPVT XVII.

De Profeſſione.

I.

SEcundo probationis anno ferè completo, & Nouitiis in bono ſuo propoſito conſtanter perſiſtentibus, ac vt ad profeſsionem admittantur, ardenter inſtantibus; Magiſter eorum, eos commendet Priori, & omnia, quæ ſuperiùs de admiſsione ad veſtitionem ſunt conſtituta, exactè ſeruentur.

Sup. c. 15. n. 15. & ſequēt.

2. Nullus autem receptus in Canonicum, ad Profeſsionem admittatur, ante completum decimum-octauum ætatis ſuæ annum.

Innoc. 4. in Bulla Sedis Apoſt.

3. Abbates, aliíque Superiores, qui ante dictam ætatem, aliquem ad Profeſsionem admiſerint; ſecundùm arbitrium Domini Præmonſtratenſis, vel Capituli Generalis, vel Prouincialis, vel etiam Vicariorum, ſeuerè puniantur.

4. Profeſſio, ante decimum-ſextum ætatis annum expletum, vel ante euolutum vnum, ad minùs, probationis annum, facta; ſit nulla nullámque inducat obligationem.

Trid. ſeſſ. 25. c. 1. de Reg.

5. Satis autem tempeſtiuè, à Priore ſententia Conuentus, de Profeſſuris exquiratur. Et, ſi vel à toto Conuentu, vel quaſi, difficultas moueatur, ſtatim Prior, eam Prælato ſignificet.

6. Si Prælatus à Conuentu diſſentiat, & Conuentum ad ſuam ſententiam pertrahere nequeat; & tamen, eo non obſtante, procedere velit, fiat vel ante, vel neceſſitate, ita compel-

lente (quod aliàs euitari debet) in ipſo Capitulo, cum requiſitis ſolennitatibus, proteſtatio; & ad Patrem-Abbatem, vel ad alium legitimum Superiorem, appelletur.

7. Huic appellationi deferre, & cuncta ſuſpendere, Abbas teneatur; quouſque Superior, ad quem eſt appellatum; definitiuâ ſuâ ſententiâ, quid agendum ſit, decreuerit.

8. Quod ſi contrarium Abbas attentarit, ſubſecuta profeſſio nullius ſit roboris, vel obligationis; & Abbas per Superiorem, ad quem eſt appellatum, tanquam Statutorum Ordinis præuaricator, diſtrictè puniatur.

9. Si verò non totus Conuentus, vel quaſi; ſed maior duntaxat eius pars, contradixerit; res ad Maiores de domo referatur, quod ipſi, partium rationibus, ſine forma iuris, auditis, ſeruato modo, ſuprà Cap. 15. n.18. & 19. conſtituto, reſoluerint; ſine vlteriori vlla contradictione, ſeruetur.

10. Si nulla, aut non legitima ſit oppoſitio, & Profeſſuri debitam ætatem, & alia requiſita habentes, religioſis ſuis moribus, retineri meruerint; ad nutum Abbatis ad Capitulum vocentur, & *Interrogationes* in veſtitione propoſitæ reiterentur: & perſpicuis verbis, declaret Prælatus, quod nullatenus eos intendat incorporare Conuentui, ſi aliquam occultam habeant infirmitatem, vel morbum, ipſis incorporandis cognitum, vel non cognitum. *ſup. C.16. n. 6 & 7.*

11. Vt, ſi laborent morbo caduco; maniâ, ſiue inſaniâ; ſtultitia; herniâ ſiue rupturâ; vel ſi aliquãdo his morbis laborauerint, nec declara- *Arg. diſt. 33. c. Maritum verſ neq; illũ c. Clerici.*

c. Vſque. c. Communiter. & 15. *q.* 1. *cap. vlt.* §. *Huita.*

uerint; vel aliis ſimilibus, vel grauioribus defectibus obnoxij ſint, qui ad Religionis ferenda onera, vel eius officia adimplenda inidoneos, vel nimis debiles, & inualidos reddere queant.

12. Qui occultam ſuam infirmitatem (idem iudicium eſto de aliis, de quibus Nouitij interrogantur) ſubticet, vel qui aliquâ, ex dictis infirmitatibus, non declaratâ, licet neſcius, aut non aduertens, laborauit, vel laborat; non cenſeatur per Profeſſionem Monaſterio incorporari; ſitque ipſa Profeſſio nullius valoris, vel obligationis. Et ob id, ſi quis poſt factam Profeſſionem, conuincatur, defectum ſuum ſiluiſſe, vel aliquo, dicto modo laborare, vel laboraſſe; exire compellatur. Quod, ſi exire nolit, vel tergiuerſari velit, Prælatus, ſiue eius Superior, coram Domino Præmonſtratenſi, aut eius Vicario, vel Viſitatore, actionem ſuam inſtituat, qui auditis partibus, breuiter, & ſincerè iuſtitiam adminiſtrent.

13. Peractis, quæ ſuperiùs ſunt conſtituta, nulloque impedimento deprehenſo, exponat Abbas ipſis Profeſſuris, Religioſæ noſtræ Profeſſionis pondus, ac ſi conſtantes perſeuerent, addat quod oporteat eos in manibus ſuis, renuntiare ſæculo & proprietati, & promittere obedientiam, caſtitatem, paupertatem, & communem vitam.

14. Qui ſi annuant, accipiat Prælatus, iunctas manus Primi (ſi plures ſint profeſſuri) intra manus ſuas: & ne in proferendis promiſſionis verbis, hæſitetur; in ipſa prolatione Prælatus (ſi ita videatur) præcedat; hâc formâ. *Renuncio*

ſæculo & Proprietati. Promitto obedientiam, Caſtitatem, Paupertatem, & communem vitam.

15. Quæ, cùm Profitens integrè dixerit; Prælatus ſe conuertat ad Secundum, vt ſimiliter fiat, & ſic cõſequenter ad alios, ſi plures fuerint: Et in fine addat; *Qui cœpit, in vobis, opus bonũ; ipſe perficiat, vſque in diem Chriſti IESV.* Reſpondeat Conuentus, *Amen.* Philip. 1 6.

16. Quibus completis, ſi Clerici ſint, Abbas ad veſtium Benedictionem procedat, ordine, & modo, in Ordinario præſcriptis.

17. Summam Miſſam celebret Abbas, ſub qua obſeruatis cæremoniis, in eodem Ordinario poſitis, ſub hac formula, quiſque Profeſſionem ſuam emittet: *Vide diſt. 23. c. Quamquã & 20. q. 1. cap. vi.*

Ego Frater N. *Offerens, trado meipſum Eccleſiæ* N. *& promitto conuerſionem morũ meorum, emendationem vitæ, & ſtabilitatem in loco. Promitto etiam Paupertatem, Caſtitatem, & Obedientiam perfectam in Chriſto, ſecundùm Euangelium Chriſti, & Regulam Sancti Auguſtini, tibi Patri* N. *& Succeſſoribus tuis, quos Conuentus Eccleſiæ huius, ſecundùm formam Ordinis, Canonicè elegerit, vel receperit.*

18. In Conuerſorum autem Profeſsione, prædicta formula, quæ ab eis (ſicut & ea, quæ fit in Capitulo) patriâ linguâ proferri debet, ſic incipiatur: *Ego Frater* N. *ad ſtatum Conuerſorum aſſumptus, offerens, trado meipſum, &c.* *17. q. 1. c. Omnes.*

Clem. 8 Cũ ad Regul. 19. Profeſſionis formam, in Archiuis Monaſterij, poſteà reſeruandam, quiſque profeſſurus, propriâ manu ſuâ (etiam Conuerſus, ſi poteſt) ſcribat, ac eam tam clarè, & tam perfectè proferat, vt à Conuentu & à circumſtantibus, perfectè intelligi queat.

20. Lectam Profeſſionem, ſuper Altare, nomine & cognomine ſignet, & ſignatam Prælato tradat: at Conuerſi ſcribere neſcientes, pennâ, crucem ſubtus pingant. *20. q. 2. c. Vidua.*

21. In Monaſteriis commendatis, Profeſſio fiat, vel in manibus Domini Generalis, vel Patris-Abbatis non commendatarij, ac in eorum abſentia, peragatur in manibus Prioris loci, tamquam iſtius Monaſterij Abbatem regularem repræſentantis, ac Profeſſuri in Profeſſionis forma, Obedientiam ſpondeant, his verbis: *Tibi Patri Priori, Abbatem Regularem repræſentanti, & Succeſſoribus tuis, &c.*

Diſt. 79 c 11 De ætate & qual. Ord. 22. Si Profeſſi, tonſuram non habeant Clericalem, Abbas eam ſtatim conferre ipſis queat.

23. Nulla prorſus conuiuia, tam in Profeſſione, quàm in veſtitione, admittantur.

12. q 1. Cõ ſortio Dem. 24. Profundâ conſideratione, perpendant Profeſſi, totâque vitâ ſibi inſculptum habeant, ſe nequaquam ad remiſſiùs viuendum, vel ad liberiùs quid audendum, Profeſſione eſſe laxatos: ſed vt modeſtiùs, ſanctiùs, & religioſiùs ſe gerant; ac vt ea, quæ Religioſæ ſunt diſciplinæ, rigoroſiùs, ſtrictiúſque obſeruent, fortiùs eſſe obligatos.

25. Vt autem in interiori homine, magis corroborentur, atque proficiant, ſingulis octiduis,

tam Profeſſi, quàm Nouitij, purâ confeſſione, conſcientiam ſuam emundent; & ſacroſancta Euchariſtiæ communione ſeipſos reficiant.

26. Neque Profeſſi, neque Nouitij, Sacerdotibus, nec Sacerdotes ipſis, abſque licentia vnquam loquantur; & qui contrà fecerit, puniatur.

27. Acolythi, vel Subdiaconi, à Schola diſciplinæ, non liberentur, quo vſque pro meritis ſcientiæ, & honeſtate vitæ, ad Diaconatus vel Preſbyteratus Ordinem, merentur promoueri.

28. Verùm, ſi aliquis propter ſcientiæ, vitæque ſingularem eminentiam, & ætatis maturitatem, citiùs videatur eximendus, Prælatus, cum eo benignè diſpenſare valeat. *1. q. 7. c. Tali.*

29. Profeſſi, etiam antequam ſint Diaconi, ad officia, & aliqua in officinis miniſteria applicari poterunt: quod tamen, non niſi ex graui cauſa, vel premente neceſſitate, & rariſſimè eſt faciendum.

30. Quicumque, per vim, vel per metum, Religionem ſe ingreſſum; ac eâdem vi, vel eodem metu durante, ſe inuitum profeſſum eſſe, prætendit; vel ante debitam ætatem, ſe profeſſum dicit; vel quid ſimile allegat, & habitum quacumque de cauſa dimittere velit; intrà quinquennium, à die Profeſſionis, coram legitimis Iudicibus, cauſam ſuam inſtituat. *Trid ſeſſ. 25 c. 9. de Reg.*

31. Qui prædictum tempus elabi patitur, vel ſine ſententia, ſiue ſponte, habitum dimittit, allegandi iure excidat, nec audiatur. *Conc. Arelat 1. C. vlt. Conc. Trid. vbi ſup.*

CAPVT XVIII.

De Nouitiatu.

I.

OB varias, iuſtiſſimáſque cauſas, hoc perpetuò ſit fixum, vt in ſingulis Circariis, pro tota Circaria (ſi Monaſteriorum facultates id ferant) vel pro diuerſis Circariis, cùm aliter id fieri non poteſt, erigatur vnus Nouitiatus.

2. Nouitiatu plenè formato, omnes Abbates, Præpoſiti, aliíque Superiores, ad illam, vel illas Circarias ſpectantes, Nouitios ſuos Clericos (de Conuerſis enim in Prælatorum maneat libertate, vel mittere, vel retinere) octiduo poſt veſtitionem, omni diſpenſatione remotâ mittere; ibidémque per integrum annum relinquere, ac alimenta, aliáque neceſſaria eis exhibere, teneantur.

3. Omnes Nouitij, tam Clerici, quàm Conuerſi in Nouitiatu exiſtentes, Magiſtro, qui Nouitiatui præeſt tamquam legitimo ſuo Superiori ſubiaceant, honorémque deferent competentem.

4. Magiſter Nouitiatus, communi Prælatorum conſenſu, vel vocum pluralitate, ex tota Circaria, vel Circariis, quam aptiſsimus, & maximè dexter eligatur.

5. Habeat Magiſter in omnes, qui ſub ipſo probantur, omnimodam poteſtatem, valeátque, non ſecus, quàm proprij Abbates, etiam à

reſeruatis eos abſoluere.

6. Qui Nouitiatui præſidet, ſingulis trimeſtribus, Abbatibus ſcripto ſignificet; quomodo Nouitij ſe gerant; an regulari diſciplinæ ſe accommodent, an ſtrenuè propriam frangant voluntatem, an humiles ſint, manſueti, modeſti, flexiles, & obtemperantes; & quam ſpem de ſuis concipere queant.

7. Indicabit quoque quas imperfectiones particulares in eis deprehendat, & præſertim, an ſint duri & aſperi; moroſi & iracundi, ſuíque ſenſus, & obſtinati; an in moribus compoſiti vel diſſoluti, pacifici, an litigioſi, & diſcordes: efficiétque, vt tota Nouitiorum interior, exteriórque conſtitutio, ſuo Superiori, quantùm fieri poteſt, planè innoteſcat.

8. Pro bono regimine Nouitiatus, tam ſpirituali quàm temporali, pro locorum & temporum diuerſitate, in Capitulis Prouincialibus, certæ leges edantur.

9. Anno in Nouitiatu completo, ad proprium Monaſterium, Nouitij remittantur; & quidquid ad eos cognoſcendos pertinet, vnà cum eo, quod de ipſis ſentit, Prælato Proprio, Magiſter ſincerè perſcribat.

10. Reuerſi ad Monaſterium, Magiſtro Nouitiorum ſubdantur, qui ſingulariter annitetur, vt ſpiritualia, quæ in Nouitiatu habuêre exercitia, continuent, ac quotidianis incrementis, in omni virtute proficiant.

CAPVT XIX.

De Magiſtro Nouitiorum.

I.

QVoniam à Nouitiorum debitâ inſtitutione, Monaſtica pendet diſciplina, eorúmque perpetua ſalus; ideò in deligendo Magiſtro, ſiue in Nouitiatu, ſiue in Monaſterio, præfuturo, magna adhibeatur ſollicitudo, vt is aſſumatur, qui excellit pietate, doctrinâ effulget, & ad Iuuentutem diſcretè regendã, dexterè mortificandam, pietatem ſollicitè inſtillandam, & ad omnem regularis vitę perfectionem formandam, ſit commodiſſimus.

Diſt 28 can 5. & 12. q 1 c 1. & 3.

2. Cùm autem impolita Iuuentus, Inſtructorum ſuorum mores, paulatim imbibere & exprimere ſoleat, ideò ſummopere caueant Superiores, ne aliquem diſcolum, immortificatum, immorigerúmq; ſuis Nouitiis Magiſtrum præficiant, ne in ruinam agantur, ſi immortificato, & vitioſo ſubdantur.

3. In loco, à Prælato determinato, Nouitios, ac etiam Profeſſos, ſub ipſius adhuc diſciplinâ exiſtentes, Magiſter inſtituat: ídque tam in Monaſtica diſciplina; quàm in ritibus, & ceremoniis Ordinis, in Ordinario præfixis.

23. q. 3 c. Ipſa pietas.

4. Eorum errata ibidem caſtiget, ac prout in Capitulo moris eſt, toto corpore coram ſe proſtrato, eos veniam petere faciat.

5. Nonnunquam etiam à ſingulis Fratribus, & maximè à Senioribus, veniam, ac oratio-

nis Suffragium, pro ſua emendatione, & ſtabilitate, flexis genibus, poſtulare Nouitios iubeat.

6. Non ſit Magiſter durus, clamoſus, contumelioſus, ſed materna induens viſcera, blandum ſe exhibeat, ac reuerenter amabilem, in cuius ſinu, quidquid in corde habent, ſecurè & ſincerè deponant, & in quo ſolatium, conſilium, auxiliúmque reperiant. *Diſt. 45. c. Recedit. item 26 q 1 c. Alliciant Diſt. 45. c. Licet.*

7. Tentationes ſuas, & omnia cordis ſecreta, omnémque ſuam conuerſationem, Magiſtro ſuo, quo eis ſalubriùs conſulere valeat, ſæpius manifeſtent; & nihil habeant, quod Magiſtro, vel Abbati, vel etiam Priori ſuo, occultum eſſe velint. *Diſt. 86. c. Quando.*

8. A Diuinis Officiis, aliiſque Conuentualibus, quibus intereſſe debet, Congregationibus, occaſione Nouitiorum, Magiſter nec ſe abſentet, nec tardiùs veniat; nec in cauſa ſit, vt Nouitij, vel ab aliquibus horis, vel à Congregationibus abſint, quibus eos oportet eſſe præſentes.

9. Omnia Nouitiis neceſſaria, niſi aliud ſtatuerit Abbas, Magiſter procuret.

10. In die Veſtitionis, atque Profeſſionis, prouideat Magiſter, vt in Capitulo Matutino, Nouitiorum Veſtes ſint aptè diſpoſitæ; ac in exuendo, induendóque Nouitios, Abbatem iuuet.

11. Diem Veſtitionis ſingulorum Nouitiorum, in libro ad hoc deputato, Magiſter deſcriptum habeat.

12. Quando in Templo, vel Capitulo, fit concio, tam Profeſſos, quàm Nouitios eò ducat; vel

vt interſint, ſollicitè procuret.

13. In labore, niſi ſit Prior, cum Nouitiis non loquatur.

14. Perpendat ſæpè Magiſter, quàm graue pondus humeris ſuis impoſitum gerat; quàm ingentem iniuriam Religioni, quàm magnam cladem diſciplinæ, & quàm euidentem ruinam Monaſterio ſit illaturus; ſi ſuâ imperitiâ, immortificatione, vel inertiâ, ſibi commiſſos, ſecundùm vocationis ſuæ rationem, exactè non inſtruxerit, & ad omnem pietatem, quantum gratiâ Dei poteſt, eos non formauerit.

CAPVT XX.

De cultura Nouitiorum.

1.

IN primis, tam in Nouitiatu, quàm in Monaſterio, circà hoc potiſſimum deſudet Magiſtri diligentia, vt cum Dei adiutorio, vitia euellendo, & plantando virtutes, Nouitios ſuos, ad perfectionem, paulatim effingat.

2. Adnitatur proinde ſtrenuè, vt Nouitij, mores, & conſuetudines ſuas ſæculares, in Religioſas, Deóque placitas ſtudeant commutare: vt mala, quæ geſſerunt, confitendo, & lachrymis, aliiſque pœnitentiæ aſperitatibus puniendo, vitia, maláſque propenſiones, ac carnales concupiſcentias reprimendo, propriam voluntatem, propriúmque iudicium, propter bonum obedientiæ mortificando, humilia quæque, & quoſcumque labores amplectendo; exuant ve-

3 7 1. c. Sciendum. Epiſt. 93. c. Si inimicus.

terem hominem, cum actibus ſuis; & virtutes ſectando, efficiantur noui homines in Chriſto IESV.

3. Doceat eos, idque ſtatim in initio, quomodo ad Confeſſionem ſacramentalem ſe præparare, excitare compunctionem, elicere contritionem; & verum, ſincerúmque ſe emendandi propoſitum; ac puram, & integram confeſſionem facere poſſint, & debeant.

4. Intelligant peccati grauitatem, fœditatem, & noxam: ac conſiderent, quàm horrendum ſit incidere in manus Dei viuentis. Heb. 10 13.

5. Solus Magiſter Nouitiorum confeſſiones audiat, ſic tamen, vt Vicario, vel Abbati (ſi ita expedire iudicauerit) ſemel, aut bis in Anno, aliquem alium deputare liceat, qui Nouitiorum confeſſiones excipiat. Clem. 8. Cùm ad Regul.

6. Tradat eis modum dignè ad Communionem ſe præparandi; vt non ad iudicium, ſed cum ſalutis, profectúſque ſui fructu, Corpus Domini ſumere valeant.

7. Inſtruat, quàm oporteat eos, tam poſt ſacram Communionem, quàm poſt Confeſſionem, pro tam eximiis, magníſque beneficiis, Deo ſuo eſſe gratos.

8. Sollicitè curet; vt matutina, meridiana, & veſpertina, præſcripta ab Ordine, ſpiritualia exercitia, quibus Diuini Numinis gratiam hauriant, ad amuſſim obſeruent.

9. Formam tradat Meditandi, & Orandi mentaliter, ac etiam modum doceat, mortificandi paſſiones, & virtutes comparandi; ac hoc agat ſingulariter, vt Deum ſemper, & vbique

præſentem ſpectent, ac omnes ſuos cogitatus, & actus, in eum, tamquam in verum, vltimúmque ſuum finem, dirigant.

10. Aduigilet, vt vbique, vbi eos neceſſe eſt eſſe præſentes, & maximè ad Diuinum Officium, diu noctúque peragendum, magno feruore ſpiritus, & cum alacritate cordis, tempeſtiuè, & deuotè accurrere conſueſcant.

Diſt. 92. c. Cãtantes. 11. Inſtillet, quomodo ad Diuina Officia ſe præparare; & quâ reuerentiâ, deuotione, & attentione, eadem peragere debeant; & adlaboret, vt ſciant, & verè apprehendant magnam à Deo ipſis præſtitam eſſe miſericordiam, quod ab eo, ad Angelorum Officium diu noctúque Deum laudantium, hic in terris, ſint aſſumpti.

12. Adnitatur, vt tractim, ac ſonorâ & etiam demiſsâ voce, pro temporum ratione, legere & cantare ſciant; & quæ in publico ſunt acturi, priuatim, ſi ſit neceſſe, prætentent.

16. q. 1. c. De præſentium. 13. Inſtruat, quomodo in Religionis exercitiis, ſe gerere debeant; vt ſcilicet, in Capitulo ſint patientes, ſilentes, & humiles; in communi conuerſatione, benigni atque modeſti; in menſa temperantes, & ſobrij, & ad ea, quæ leguntur, attenti; in labore ſtrenui; in animi relaxatione, cum Religioſa moderatione & grauitate læti; in ſtudio, ſpiritualiúmque rerum lectione, cum magno proficiendi deſiderio, laborioſi; in Regulæ, Statutorum & exercitiorum ſuorum executione, indefeſſi. Denique vt induentes Euangelicum ſpiritum, veri efficiantur Religioſi; in omni ſua actione, ſinceri, caſti, verecundi, ve-

races, & integri.

14. Intelligant votorum noſtrorum vim Regulæ & Statutorum obligationem, Ceremoniarum decus: & omnia magni æſtimantes, benéque ponderantes, ea in moribus, & actibus ſuis exhibeant, & nihil negligant, quantumcumque paruum videatur, memores; quia, *qui ſpernit modica, paulatim decidet.* *Eccli. 19.*

15. Doceat, quomodo eos oporteat oculos dimiſſos, & cuſtoditos habere, non nimis altè nec feſtinanter loqui, & in omnibus moribus, ſignum humilitatis exhibere; & quod vltrò aliorum colloquiis, vel operibus, ſe ingerere nullatenus debeant: ſed omnibus honorem deferentes, coram aliis vix audeant verbum proferre.

10. Ad interrogata, cum verecundia, & timore, humiliter, & circumſpectè, paucíſque verbis, diſcant reſpondere.

17. Valde ſollicitè eos doceat, quà reuerentiâ, ſubmiſſione, & modeſtia, potiſſimum Abbati, ac etiam Priori, aliíſque Superioribus, & Fratribus loqui; & quem iiſdem (& maximè Abbati) honorem exhibere debeant. Quàm denique religiosè, ac circumſpectè, in præſentia quorumcumque extraneorum, loqui, & ſe gerere oporteat.

18. Non facile concedatur Nouitiis, vel à Priore in Monaſterio, vel à Magiſtro in Nouitiatu, vt cum extraneis loquantur; & quando hoc iudicant concedendum, vel ipſi ſemper ſint præſentes, vel aliquis ab ipſis deputandus. *De Conſecr. Diſt 5 c. Neophiti.*

19. Adnitatur quoque Magiſter valdè ſedulò,

De Conſecr. diſt. 5. c. Nunquam. vt Nouitij ſoli Deo viuere quærentes, Cellarũ & quietis ſuæ ſtudioſi ſint obſeruatores. Vt otio, omnibus modis, torpere refugiant, cùm ſpiritualem vitam agenti, nihil otio peſtilentius eſſe queat. Vt in legendis, voluendíſque *Scripturis Sacris*, à ſe præſcribendis ſint aſſidui, & aliquot loca, ſpeciatim ad Dei amorem, terrenarúmque rerum contemptum, & ad virtutum ſtudium magis excitantia, & palatum cordis dulciùs afficientia præfigat: quæ frequentiùs, ac diligentiùs legant, reuoluant; ac tenacius cordi, & memoriæ imprimant; vt Euangelicum, & Apoſtolicum ſpiritum, verè hauriant.

12. q. 2. c. Si quelibet. 20. Vt autem in Sacrarum litterarum ſtudio, debitè proficiant, doceat eos, nunquam ad earum lectionem accedere, niſi præmiſsâ oratione; ac non aliter in eis verſari, quam cum ardenti charitatis affectu, cum profunda humilitate, cum reuerentia, magnóque proficiendi deſiderio; ac potiſſimum cum magna munditia cordis, quâ Deus videtur, ſapientiæ eius arcana penetrantur, & quæ ſit eius doctrina, paulatim intelligitur.

21. Exerceantur exactè Nouitij, in doctrina Chriſtiana, *Catechiſmo* comprehenſa: & adlaboret Magiſter, vt clariorem, quam in ſæculo, eius habeant intelligentiam.

22. De iis, quæ in Ordine obſeruatu ſunt difficiliora, ſæpius cum Nouitiis agat Magiſter: vt de Obedientia perfecta, ſecundùm Euangelium Chriſti, & Regulam Diui Auguſtini, præſtanda: de perferendis incommodis, ex paupertatis voto prouenientibus; de ſtabilitate in loco; de

mutatione

mutatione morũ in melius, & ſui in omnibus mortificatione; de multo ſilentio, multáque quiete; de grauibus, auſteríſque pœnis, quæ delinquentibus imponuntur; de abſtinentiis, atque ieiuniis, & ſimilibus aliis. ac aduertere omnibus modis ſtudeat, an Nouitij eâ ferueant charitate, eâque animi conſtantiâ ſint præditi, vt prudenter ſperari queat, quod etiam duriſſima quæque, Deo adiuuante, ſint obſeruaturi, & ſine pacis violatione, omnia ſint ſubituri.

23. Denique omni molimine conetur Magiſter Nouitios ſibi commiſſos, ita excolere, inſtruere, & formare, vt perfecti tandem efficiantur, & mente in cæleſtibus habitantes, Angelicam hîc in terris vitam degant, vt cum Apoſtolo dicere queant: *Noſtra autem Conuerſatio in cœlis eſt.* *Philip. 3.*

CAPVT XXI.

De prouehendis ad Sacros Ordines.

1.

ANte factam Profeſſionem, nullus ad ſuſcipiendum ſacrum aliquem Ordinem mittatur, vel ire permittatur. *Arg. Trid. ſeſſ. 25. De Reg. Cap. 16*

2. In prouehendis ad maiores Ordines, Subdiaconatum, ſcil. Diaconatum, & Sacerdotium, ratio habeatur, ætatis, ſcientiæ, & honeſtatis morum. *Diſt. 48. c. Sicut.*

3. Ætas pro Subdiaconatu, ſit vigeſimus ſecundus Annus; pro Diaconatu, vigeſimus tertius; pro Sacerdotio, vigeſimus quintus; ſaltem inceptus. *Trid ſeſſ. 23. c. 12. de ref.*

Ibid. c. 13. 4. Scientia, in Diacono & Subdiacono, talis eſſe debet: vt in litteris, & ijs quæ ad Ordinem ſuum exercendum ſpectant, ſint ſufficienter inſtructi.

Ibid. c 14. 5. Prouehendi ad Sacerdotium, eâ neceſſe eſt ſcientiâ polleant, vt, diligenti examine præuio, ad populum docendum ea, quæ ſcire omnibus neceſſarium eſt ad ſalutem, & ad adminiſtrandum Sacramenta, apti comprobari queant.

6. Ordinandorum mores, oportet vt ſint integri, probi, & religioſæ profeſſioni conformes. Imò tali debent ipſi ordinandi eſſe pietate, caſtitate, & integritate conſpicui, vt præclara bonorum operum exempla, & inſignia vitæ merita, ab eis expectari poſſint.

7. Qui irreligioſis, & petulcis ſunt moribus, duróque ingenio, ad maiores Ordines nequaquam promoueantur: niſi reipsâ ſe correxerint, & modeſtè, ac religiosè, iamdudum fuerint conuerſati: vt de ſincera eorum conuerſione, & conſtanti emendatione, Prælatus certus eſſe queat.

Cauſ. 16. c. Si quis Monach. & 3. ſeq. Vrba. 4. in Bull. Quia igitur, & In eminenti. & Cùm ex Officio. 8. Morum, & honeſtatis cenſura, à cuiuſque Prælati diſcretione, iudicióque dependeat; qui ſuos, quando ita viſum fuerit, iuxtà Priuilegia Ordinis, ad quemcumque Epiſcopum, vt ab eodem ordinentur, mittere valeat.

8 q. 1. c 14. & 15. diſt. 61 c. 5. & 1. q 1 c. Eſtote. & can. Pueri. 9. Aduertat & caueat Prælatus, ne carne, aut ſanguine, vel inſtantiâ, precibúſque quorumcumque, aut priuato ſuo affectu, flecti ſe patiatur, vt indignos, aut minus aptos ad ſacros Ordines promoueat; ne, & ſeipſum grauiſſimo

peccato obnoxium reddat, & promotos, periculo æternæ damnationis ſubiiciat.
10. Si quis Prælatus, huius tam neceſſariæ cõſtitutionis præuaricator exſtiterit, à Domino Præmonſtratenſi, vel ab eius Vicariis, vel Viſitatoribus, ſeuerè caſtigetur.
11. Nullus honorem ambiat, vel vt ad Ordines mittatur, Prælatum ſollicitando fatiget; ſed vnuſquiſque patienter exſpectet, quovſque à Deo tanquam Aaron, per ſuum Prælatum, vocetur, atque mittatur. *Diſt. 23 c. Hu igitur.*
12. Si quis obmurmurare præſumpſerit, quod Prælatus ſe præterito, alium aliquem Confratrem ordinari curauerit; vel quod ſecundum placitum ad Ordines cum aliis non mittatur, iuxta culpæ grauitatem in aliorum exemplum, à Prælato diſtrictiùs puniatur. *1. q 1 c. 117. Quibuſdã.*
13. Irregulares, vt homicidæ, idiotæ, bigami, viduarum mariti, & alij quorum irregularitas, profeſſione non tollitur, nec eſt legitimâ diſpenſatione ſublata, nullatenus ad Ordines promoueantur. *Diſt 16 q 1. & diſt. 33. c. Si quis. Trid ſeſſ 14. C. 7. de re form.*
14. Si quis Prælatus tales promouere præſumpſerit, ipſo facto ſit ſuſpenſus; ſimiliter & ordinati ab executione officij ſui ſuſpenſi ſint, & permaneant, quovſque per Dominum Præmonſtratenſem, in ijs caſibus quibus poteſt, vel per alium, debitam poteſtatem habentem, ſit diſpenſatum.
15. Ad Sacerdotium, niſi aliud requirat neceſſitas, nemo prouehatur, niſi per biennium, in monaſtica diſciplina, poſt profeſſionem, benè ſit exercitatus.

16. Conſecrati ſacerdotes, aliquot diebus ſpiritualibus exercitiis, ante primitias præparentur.

Diſt. 43. c. Commeſſationes. & ſeq.

17. Conuiuia, cùm aliud non ſint, quàm mentis diſtractiones, & ſpiritus, deuotioníſque diſſipationes, nullatenus in primitiis admittantur.

18. Sacerdotes autem Domini, ſublimem ſuam dignitatem, & arctam benè viuendi obligationem agnoſcentes; contendant ad perfectionis plenitudinem, & veræ ſanctimoniæ eminentiam, Sacerdotali ſuo ſtatui correſpondentem; & humilitatis, modeſtiæ, & caſtitatis, omniúmque virtutum lux, ſic in moribus eorum reſplédeat; vt eam videntes, ædificentur, & ædificati, glorificent Patrem ipſorum, qui in cælis eſt.

Matth. 5. 16.

CAPVT XXII.

De exeuntibus & itinerantibus, ac modeſtia in Publico ſeruanda.

1.

FRatres, qui cum Superiorum ſuorum licentia, iter aggrediuntur, antequam domo exeant, à Prælato, eóque abſente, à Priore hanc Benedictionem accipiant: *Benedictio Dei Omnipotentis, Patris, & Filij, & Spiritus ſancti, deſcendat ſuper vos, & maneat ſemper.* Reſpondeántque, *Amen.*

2. Exeuntes, iuxtà Regulam, bini vel terni vadant, & ad mutuam cuſtodiam, ſemper ſibi cohæreant, & ſimul reuertantur.

3. Egredientium habitus, ſit honeſtus, & religioſus, nec vllâ curioſitate notabilis, nec affectent veſtibus placere, ſed moribus. *Diſt. 23. c. His igitur. Trid ſeſſ 22 C. 1. de refor.*
4. Inceſſus, omni tempore ſit modeſtus, moderatus, & grauis; & ſi neceſſitas nonnunquam requirat, vt ſit feſtinus, nunquam tamen ſit nimium præceps; ſed ſemper, & vbique, habeatur ratio decoris. *S. Ambr. 2. de Off.*
5. Oculus, iuxtà Regulam, ſit caſtus, & nequaquam petulans, vel vagus; ſed religioſè contineatur, & in ea ſolùm quæ ante ſe ſunt poſita, modeſtè feratur. *Cauſ. 23. c. De his, circa medium.*
6. Facies ſit ſerena, & hilaritatem potius exhibeat, quàm triſtitiam, vel alium quemcumque non ſatis moderatum affectum.
7. Cùm autem in manibus linguæ mors ſit & vita, ſtudioſè & aſſiduè ea frænetur, & antequam quis proferat ſermonem, ſemper interiorem conſulat veritatem, ne ad loquendum inconſideratus exiſtens, iuxtà Sapientem, ſentiat mala. *Prou. 18. 21. Prou. 13. 3.*
8. Omnis effuſior riſus, qui ſignificare ſolet, mentis intemperantiam non abeſſe, & animi motus, nequaquam eſſe ſedatos, ſedulò caueatur. *S. Baſilius in Reg.*
9. In publicum igitur prodeuntes, virtute modeſtiæ, omnes mores ſuos accuratè componant; vt nihil ſit toruum in oculis, nihil in verbis procax, nihil in actu inuerecundum, non greſſus fractior, non inceſſus ſolutior, non vox petulantior; vt ipſa corporis ſpecies, ſimulachrum ſit mentis, figura probitatis. *Diſt 40. §. 1 diſt. 41 c. Parcimoniâ. Ambr. l. 3. de virg.*
10. Hoſpitia, ſiue tabernas, niſi propter iti- *Diſt. 44. c.*

Non oportet. &c. 4. Clerici. Item Extr. de vita & hon. Cler. c. 15. §. Et Tabernas.

neris, vel aliam euidentem neceſſitatem, nullus ingrediatur. Contraueniens puniatur.

11. Exiſtentes in itinere, ſi ab honeſto aliquo amico inuitentur, itinerantium ſenior, hoſpitalitatis iſtud officium admittere queat: veſpertino tamen tempore (niſi grauis compellat cauſa) extrà hoſpitium ſuum nunquam cœnent. Si aliquod occurrat Ordinis noſtri Monaſterium, ad quod diuertant, modeſtè, & religiosè ſe habeant, benedictionem ab Abbate; vel à Superiore loci petant, & caueant vigilanter, ne quid agant, vel dicant, quod vel diſciplinæ relaxationem, vel aliquam turbationem inducere poſſit; &, ſi id fecerint, ſtatim recedere compellantur; & à propriis ſuis Prælatis, cùm fuerint moniti, acriter puniantur.

Can. Apoſt. 53.

De Conſec. diſt. 5. Nullus presbyt.

12. Hoc verò valdè ſtudiosè obſeruent omnes, vt vbicumque ſint, aut verſentur, nunquam obliuiſcantur modeſtiæ in conuerſatione, & ſobrietatis in refectione.

S. Baſilius in Reg.

13. Cùm Fratres extrà Monaſterium hoſpitari coguntur, hoc ſolerter procuret Senior, vt ad mutuam cuſtodiam, in eadem domus parte, ſimul collocentur.

14. Vbicumque Fratres extrà Refectorium comederint, ſiue Canonici ſint, ſiue Conuerſi; præſentium Senior, vt ſubmiſsâ voce, de rebus honeſtis, loquantur, facultatem impartiri poterit.

15. Spiritualia exercitia, & conſcientiæ quotidianum examen, quantum fieri poteſt; itinerantes obſeruent, & in toto nunquam omittant.

16. Domum de itinere reuerſi, ante omnia, Deo gratias acturi, Templum adeant; & deinde, aduentum ſuum Prælato indicari curent; & ab eo, ſiue, eo abſente, à Priore, vel ab eo, qui Conuentui præſidet, poſitam ſuperius Benedictionem accipiant; in communi Refectorio comedant, & in Dormitorio cubent, niſi pro prima refectione Abbas, vel is, qui eam habet poteſtatem, vt alibi reficiantur, duxerit indulgendum.

17. Ad Conuentum regreſſi, ordinem ſuum, ſicut cæteri teneant, nec clauſtrum, ſine licentia, vlterius egrediantur.

18. Si completorium, cùm regrediuntur, ſit peractum; licitum erit eis, vſque ad completam ſuam cœnam, de neceſſariis, vel vtilibus rebus, modeſtè, & moderatè loqui: at cœnâ abſolutâ, ſine mora ad quietem ſe recipiant.

19. Pecunias, ſi quas habent, Prouiſori exteriorum, vel cui Prælatus iuſſerit, fideliter tradant.

20. Prælatus (cui ſoli hæc poteſtas reſeruatur) Religioſos ſuos, conuiuia Parentum, Conſanguineorum, vel aliorum quorumcumquè, rariſſimè adire permittat.

21. Fratres, longius iter facturi, præfixo die; at verò dimiſſi, vt exeuntes ſtatim reuertantur, conſtitutâ horâ, ſint domi: alioqui grauiter puniantur.

22. Nuptias qualiumcumque, nemo adeat, ne quidem ipſe Prælatus, niſi grauis, vel valde prægnans ſubſit cauſa. *Diſt. 34. c. Presbyteri. Conc Antiſ. can. 14.*

Diſt. 91. c. penult. §. Qui verò. 23. Nullus quoque Fratrũ (ad omnia inconuenientia euitanda) ad Dedicationes, aut ſolemnitates oppidorum vel pagorum, ire permittatur.

CAPVT XXIII.

De Infirmis & Magiſtro Infirmorum.

I.

Cap. 6. Cùm ad Monaſt. De ſtatu Monach. §. Porrò debiles. ÆGrotantium Cura, iuxtà Regulam, alicui Fratrum, maximè ad hoc officium idoneo, demandetur: qui tamquam Magiſter Infirmorum, exactam eorum habeat rationem, neceſſaria prouideat, & religioſam, ac ſeueram in Infirmitorio ſeruet diſciplinam.

Clem. 8. in Bulla Nullus omninò. 2. Infirmitorium, debilium & infirmorum commoditatibus, ſit ritè adaptatum, & neceſſariâ ſupellectili, ſufficienter inſtructum.

3. Se ſentiens infirmari, indicet hoc Priori, & Magiſtro Infirmorum, & iuxtà Regulam, ſine vlla dubitatione ei credatur, niſi magna ſubſit ratio, cur fides adhiberi non debeat: verùm aduigiletur, ne quis negligatur.

4. Qui indiſcreto pietatis feruore, vel etiam aliquo pudore, ſuas ferunt, & tegunt infirmitates, vnde paulatim contabeſcunt: etiam nolentes, ad Infirmitorium ire compellantur, & ſedula eorum cura habeatur.

5. Procurentur ægrotantibus Medici, & Chirurgi, quantum fieri poteſt, eruditi, experti, & ſeduli.

6. Cibi adminiſtrentur iuxtà Regulã, pro morborum varietate neceſſarij, & conuenientes.

7. Feriis quartis, ac etiàm Sabbatinis diebus, niſi mos regionis obſiſtat, vel ſcandalum inde ſit generandum, vt Infirmi carnibus veſcantur (quando hoc iudicio Medici vtile, vel neceſſarium iudicatur) Prælati vel eorum vices gerentes, quorum diſcretioni hoc committitur, benignè diſpenſare valeant. *Iulius 2. in Bull. præfixa Statutis.*

8. Qui verò ſine licentia, dictis diebus, carnes edere præſumpſerint, ſi eorum conſtitutio id patiatur, ſtatim, vel ſi eorum debilitas hoc non ferat, cùm vires recuperauerint, ad Conuentum reuocentur, & pro modo culpæ, debitè puniantur. *De Conſecr. Diſt. 5 c. Carnem.*

9. Qui infirmitatem habent, appetitum non turbantem, vt eſt inciſio, inflatio membrorum, ſimiléſque, nec ieiunia Ordinis frangant, nec cibos Refectorij mutent, niſi charitatiuâ Abbatis, & eo abſente, Prioris (quorum diſcretioni hoc committitur) diſpenſatione, hoc eis permittatur.

10. Minutio, ſiue venæ inciſio, toties Fratribus concedatur, quoties iudicio Medici, eis eſt neceſſaria.

11. Infirmis, debilibúſque, commodus ex Conuerſis, Miniſter prouideatur, ad miſericordiam propenſus, fidelis, officioſus; qui, vt ad omnem eorum neceſſitatem ſit paratus, cum eis comedat, in Infirmitorio cubet, & maneat; ac in omnibus, Magiſtro ſubiectus, tam ſecundùm eius, quàm Prælati ordinationem ſe gerat. *Greg. 9. Olim intellecto. Vrba. 8. Inno. 4 Bull. ſæpe citat.*

12. Nullus ſæcularis, niſi de Prælati, vel eo abſente Prioris, ſpeciali licentia, in Infirmitorio, ad ſeruitium Infirmorum, admittatur: Mulie-

res verò, ab Infirmorum miniſterio, etiam in grauiſſima infirmitate, prorſus excludantur.

13. Si quæ orationes, in Capitulo, Conuentui imponantur, vel ſi Infirmi ibidem proclamentur, vel quid, eos concernens, à Superioribus ſtatuatur; Miniſter Religioſus hoc eis ſignificet.

14. Si Miniſter aliquid inordinatum ab Infirmis geſtum deprehendit, Magiſtro deferat, qui primo, poſt eorum conualeſcentiam, Capitulo, eos proclamet; & pro ratione culpæ, ab eo qui præſidet, corrigantur.

15. Quæ ad cibum, potúmque, pro Infirmis ſunt neceſſaria, ea Magiſter, vel Miniſter à Cellario petat; ac vt ea adferat, Refectorium & coquinam (niſi Prælatus aliud conſtituerit) intrare licitè queat.

16. Exactiſſimâ curâ, tam Superiores, quàm Magiſter aduigilent, ne Infirmi, vel à Miniſtro, vel à Medicis, aliiſque negligantur.

17. Infirmi, niſi nimium debiles ſint, ſubſequentem in Infirmitorio (quantum fieri poteſt) ſeruent diſciplinam.

18. Æſtate, ſurgant ad minus horâ ſextâ; hieme, horâ ſeptimâ, & ſi ſint plures, ſimul legant ſuas Matutinas, quas tamen veſperi præuenire poſſunt.

19. Lecto Capitulo, Meditationi vacent, ac ad Miſſam, vel dicendam, vel audiendam ſe diſponant. Tertiam, ac Sextam, eo tempore perſoluant, quo regulariter in Conuentu dici ſolent.

20. Si ſint ſatis robuſti, & hoc iuſſerit is qui

præeſt, ſummæ Miſſæ interſint, ac etiam horis, quæ eam immediatè præcedunt, & ſequuntur: at verò, niſi cogat neceſſitas, in maiori Miſſa non miniſtrent.
21. Circà idem tempus, quo Conuentus, & ipſi refectionem ſuam ſumant; ac vt de rebus vtilibus, ſub ea loquantur, indulgetur.
22. In initio, & fine refectionis, vel à Miniſtro, vel à iuniore Infirmorum, vel ab eo cui hoc fuerit iniunctum, aliquid ex Bibliis, vel ex aliquo ſpirituali libello legatur, & ad nutum Senioris, niſi Magiſter, vel aliquis Rectorum adſit, Lectio terminetur. *Diſt. 44. c. Quando.*
23. Nullus regularis, externus, vel ſæcularis qualiſcumque, ſine expreſſa Prælati licentia, in Infirmitorio, ad menſam admittatur.
24. Horâ, pro Veſperis Conuentus deſignatâ, legant & ipſi ſuas; Completorium verò, poſt vel ante Cœnam, pro ſua commoditate perſoluant.
25. Superuenientibus amicis, vel aliis extraneis quibuſcumque, Infirmi non loquantur, niſi de conſenſu Magiſtri; ac etiam Prioris, ſi fœmina ſit, ídque in Auditorio.
26. Ab hora octaua veſpertina, in hieme, & à nona in æſtate, vſque ad ſeptimam matutinam, colloquia ſua tam religioſè infirmi moderentur, vt nulli clamores edantur, nullæ texentur fabulæ, ſed de neceſſariis duntaxat, vtilibúſque, modeſtè loquantur.
27. Prælatus frequenter Infirmos viſitet, ac pro-vt ipſorum ſaluti neceſſarium eſſe perſpexerit, eos animet, conſoletur, & moneat.

28. Magiſter Infirmorum, aduertens aliquem plurimùm debilitari, immodicéque deficere, ſtatim hoc Prælato, atque Priori ſignificet, vt neceſſaria circà ſalutem animæ cura, maturè adhibeatur.

29. Cùm ſenſim, quiſpiam propinquat ad mortem, Prælatus, vel eo abſente, vel iniungente, Prior, Sacrâ Euchariſtiâ eum muniat, & tempeſtiuè Inungat; hortetur ad perſeuerantiam, & moneat, vt ſpem, fiduciámque omnem in Deo ſuo, ac Saluatoris ſui Chriſti paſſione, conſtituat.

30. Mandet, vt Profeſſio Fidei coràm eo legatur: vt in ea, qua vixit fide, Deo iuuante, moriēs; præmium eiuſdem, conſequatur.

31. Cùm in agonia conſtitutus, cum morte luctari cœperit, Prælatus cum Conuentu, ardentiùs, & fortiùs quouſque Creatori ſuo animam reddiderit, precibus inſiſtant.

32. Mortuo Fratre, Miniſter infirmorum, aquam, ad abluendum corpus Defuncti, neceſſariam, ac feretrum, eiúſque coopertoria præparet, atque diſponat.

33. Conualeſcentes, delicatioribus cibis, vt citiùs priſtinum robur viréſque recuperent, enutriantur; & alia ad hoc requiſita, ſine difficultate, ſuppeditentur.

34. Recuperatâ valetudine; *redeant*, cum conſenſu Prælati vel Prioris, *ad fœliciorem conſuetudinem ſuam, quæ famulos Dei,* inquit Regula, *tanto magis decet, quanto minus indigent.* *Ex Reg.*

35. Ad Conuentum reuerſi, proximo Capitulo, de admiſſis negligentiis, culpam ſuam dicant,

ac preces poſtulent; nec deinceps in Infirmitorio comedant.

36. Ei, qui reſtitutâ ſanitate, in Infirmitorio inuerecundè moras trahit, vt ad Conuentum redeat, expreſsè mandetur; & ſi neceſſarium, compellatur.

CAPVT XXIV.

De Raſura.

1.

RAſura in vertice capitis ſit ſatis magna, & æqualiter rotunda, vt Religioſos habere decet. *12. q. 1. c. Duo ſunt.*

2. Corona capillitia, trium digitorum ſit latitudinis, & vſque ad aures deſcendat, nec vltrà; ſitque vt ſuprà, ita & infrà, æqualiter rotunda.

3. Barbæ tam Paſtorum, quàm Clauſtralium, ad cutem vſque radantur vel tondeantur, niſi ex iuſta cauſa, Prælatus cum aliquibus iudicauerit diſpenſandum. *Diſt. 23. c. Prohibita c. Non liceat. De honeſt. Cleric.*

4. A Kalendis Nouembris, vſque ad Kalendas Aprilis, tertiâ ſemper Septimanâ; & à Kalendis Aprilis, vſque ad Kalendas Nouembris, de quindena in quindenam, Fratres radantur, niſi propter occurrentes Feſtiuitates ex arbitrio Prælati, vel Prioris, raſura differri debeat, vel anticipari.

5. Fratres, frigidas regiones inhabitantes, iudicio ſuorum Superiorum, rarius radi poterunt: verùm hoc ſedulò caueatur, ne in vna, eadémque Prouincia, diuerſæ conſuetudines habeantur.

6. Quotieſcumque Canonici mittuntur ad Ordines, ſemper radantur.
7. Caueant Fratres, ne raſores, aliquâ ſuâ morâ moleſtent, ſed vocati, expeditè adſint.
8. Aduigilent ſedulò Prælati, & Superiores, ne eorum quæ ſuperius de raſura ſunt decreta, quicquam negligatur; & eos, qui aliquid infringere præſumpſerint, grauiter puniant.
9. Conuerſi non radantur, ſed ſingulis menſibus ſemel duntaxat tondeantur, nec capillitium, nec barbam alant; ſed quando tondentur, tantum eis ſolum barbæ relinquatur, quantum infrà menſem, ſi raderentur, excreſcere poſſet.
10. Conuerſi, huius præcepti præuaricatores, pro delicti quantitate, ſeuerè caſtigentur.

DISTINCTIO II.

CAPVT I.

DE ABBATE.

I.

FVturus Abbas, ſiue Præpoſitus, ad regimen, ad quod vocatur, tam vitæ ſanctitate, quàm doctrinæ ſplendore, ac agendarum rerum, quantum fieri poteſt, experientiâ ſit idoneus. *Diſt. 39. c. Petrus.*

2. Ingreſſus in Abbatialem dignitatem, nec ſimoniacus ſit, nec aliâ ratione vitioſus.

3. Quod ſi, de ipſa electione, de perſonæ qualitate, vel ſimili, diſceptatio oriatur, non ad aliud quàm ad Ordinis tribunal confugiatur, ſub pœnis *diſt.* 4. conſtitutis.

4. Abbates, qui ad Abbatias ſuas, ſimoniacè ingreſſi comperiuntur, ſine ſpe diſpenſationis, etſi ſimoniæ non cõſcij, deponantur: & ſi ipſis ſcientibus, ſimonia ſit commiſſa, toto tempore vitæ, vbique ſint ineligibiles. *Cap. 27. de Simonia. 1. q. 1. c. Si quis Epiſcop.*

5. Ante obtentam confirmationem, niſi excuſans adſit cauſa, dignitatis ſuæ adminiſtrationi, tam temporali, quam ſpirituali, ſiue per ſe, ſiue per alios, nequaquam electus ſe immiſceat; ſub pœna, quod omni iure, ſiue per electionem, ſiue quouis alio modo ipſi acquiſito, ipſo facto priuatus exiſtat. *Cap. 5. 6. 9. 23. & 44 de Elect. & Elect. poteſt.*

Inno. 4. Virtute conſpicuo. Vrban. 4. In emin. 6. Confirmatus, benedictionem ſuam ab Epiſcopo Diœceſano, vel eo recuſante, iuxtà tenorem Priuilegiorum Ordinis, ab alio Antiſtite, Sanctæ Romanæ Sedis communionem tenente, tam citò, ac commodè fieri poteſt, obtinere procuret.

7. Abbates, Præpoſiti, aliíque Ordinis noſtri Prælati, in primo Eccleſiarum ſuarum ingreſſu, ſiue in inſtallatione, ſiue benedictione, nulla ſumptuoſa conuiuia, nulláſque notabiles expenſas, in Eccleſiarum ſuarum grauamen, facere præſumant; alioqui à Vicariis, vel Viſitatoribus, grauiter puniantur. *5. q. 2. c. Quia ea. & 17. q. 4. c. Nullus.*

18. q. 2. c. Abbates. Diſt. 95. c. Iſte. 8. A tempore autem quo quis eſt in Prælatum electus, & confirmatus, ab omnibus Fratribus, tamquam legitimus Superior, in cuius perſona, Deus repræſentatur, & honoratur, poſt Deum, *2. q. 5. c. Habet.* & propter Deum, in ſummo ſemper (prout præſcribit Regula) honore, ac veneratione habeatur.

9. Quilibet ante eum tranſiens, quocumque loco fuerit, caput denudans, & in partem ſe retrahens, ac ad eùm ſe conuertens, profundè ei inclinet.

10. Quocumque loco Fratres reſideant, etiam in Templo, atque Capitulo, eo ſuperueniente, vel tranſeunte, ſurgant, & detecto capite inclinantes, reuerentiam exhibeant; nec reſideant, vel ſe tegant, quouſque ipſe reſederit, vel vt ſedeant, ſéque tegant, iuſſerit.

11. Is, cui Abbas, vel qui Abbati loquitur, nudato ſit capite, & quoaduſque Prælatus aliud mandarit, ita permaneat.

12. Quicumque

12. Quicumque Prælato, vel librum, vel quid aliud, obtulerit, accedens & recedens, profundè inclinet, & accipiens Prælati manum, humiliter oſculetur.

13. Hoc autem ſollicitè, & ſtrictè obſeruent omnes, vt maximè in Prælati præſentia, in veſtitu, verbis, geſtibus, ac in omnibus moribus ſuis, modeſtè, & diſciplinatè ſe habeant. *Diſt. 21. c. Nolite.*

14. Aduigilet quoque diligenter Abbas, ſiue intus, ſiue foris exiſtat, ne aliquis ſe præſente (dummodo id poſſit impedire) vel diſſolutè loquatur, vel minus honeſtè, ac religioſè ſe gerat, alios ſcandalizet, vel quacumque ratione, honorem ſibi debitum violet: In quibus ſi quis deliquerit, acriter oportuno tempore caſtigetur. *2. q. 7. c. Multi, & ſeq. Et 6. q. 1. c. Sacerdotes, ac c. Omnes.*

15. Prælatus, comedens in Refectorio, ſolus in medio maioris menſæ ſedeat.

CAPVT II.

De Officio Abbatis, in ſpiritualibus.

1.

QVi Abbatialem functionem ſuſcipiunt, quæ ſuarum ſunt partium, agnoſcere ſtudeant, & intelligant ſe non ad propria commoda, ad diuitias, & luxum, ſed ad labores & ſollicitudines pro Dei gloria vocatos, & ſe obſtrictos eſſe, vt attendant ſibi, & gregi ſibi commiſſo, ac proinde obligatos, iuxtà Apoſtolum, vt vigilent, in omnibus laborent, ac miniſterium ſuum impleant. *Trid. ſeſſ. 25. c. 1. de reform.* *2. Timi 4.*

Trid ſeſſ. 6. c. 1 & ſſ 25 C. 1. de reform. Ezech. 3. 18

2. Omnes Prælati, pro vt omni iure obligantur, ſtrictè reſideant, vt ſuo gregi, cuius ſanguis à Supremo Paſtore, de ipſorum manibus aliquando requiretur, vigilanter intendere queant.

7. q. 1. c. 20 Cum. C 6. Ad Monaſt. de ſtatu Monach. Trid ſeſſ. 6. c. 1. de refor. S. Greg.

3. Rariſſimè autem abſint, niſi aliud officij eorum ratio poſtulet; quo in caſu domui ſuæ benè proſpiciant, ac aſſiduè curent, ne ſubditi per eorum abſentiam, aliquod detrimentum patiantur; ſcientes quod non ſit admittenda Paſtoris excuſatio, ſi oues lupus comedit, & ipſe earum cuſtodiæ minimè incumbens, neſcit.

4. Habeant cum Priore, aliiſque Superioribus, de ſuorum moribus, profectu, atque defectu, frequentes inquiſitiones, & collationes.

5. Sæpè Filios ſuos viſitent, vel ad ſe vocent, eóſque tanquam veri Patres, in ſpiritu lenitatis inſtruant, moneant, conſolentur, ac dum opus eſt, corripiant, obiurgent atque caſtigent.

Prov. 27. Vide Trid. ſeſſ 23. C 1. de reform.

6. Vultum pecoris ſui agnoſcere ſtudeant, & omnia interiora penetrare nitantur; quò facilius, & interiorum vitia extirpare, & virtutes inſerere queant.

Diſt. 41. c. Multi Sacerdotes.

7. Omnes Prælati (prout ſibi à Domino mandatum, atque commiſſum eſt) Subditis ſuis, tum verbis, tum factis (ſi enim abſint opera, parum efficient verba) vera dogmata, & vitæ perfectæ normam tradant: repoſcant ab eis ſpiritualis vitæ rationem, & ne alicuius animã romphæa corripiat, vigilanter tubâ canant.

Ex Athanaſio.

8. Pro ſua, ac Subditorum ſalute, neceſſitati-

bus, atque profectu (prout ſunt obligati) ardentes, ac nunquam intermiſſas fundant preces: Ac ſacratiſſimum immaculati Agni Sacrificium (ſi non poſſint quotidie) frequentiſſimè tamen, Diuinæ offerant Maieſtati; & ob id, eâ conentur nitere cordis puritate, vt & ad tantum Sacrificium offerendum, digni ſint, & vt id quod oratione petunt, etiam per effectum ferant. *Trid ſeſſ. 23. C. 1. de refor.*

9. Prælati, tanquam veri Paſtores (qui ex præcepto diuino Sacramentorum adminiſtratione, ſuos paſcere obligantur) Subditorum, quando requiruntur, audiant Confeſſiones, morientibus aſſiſtant, ac Euchariſtiæ, & Extremæ Vnctionis Sacramentis muniant, aliáque quæ ad eandem ſpectant obligationem, ſedulò compleant. *Trid ibid. 7. q. 1 c. Sciſcitans. Diſt. 43. c. Epheſiis.*

10. Memores rationis, in nouiſſimo die, pro grege ſibi commiſſo, reddendæ, omni ſtudio inuigilent, vt Ordinis Statuta, & alia decreta, exactè ſeruent, & ſeruari faciant; præcipuè, quę de Meditatione, ſiue oratione mentali, ſilentio, Ieiuniis, Capitulo culparum, aliiſque ſpiritualibus exercitiis, tamquam omnis diſciplinæ fundamentis, piè ſancita ſunt. *De Conſecr. Diſt 2. c. Nō prohibeat. 11. q. 2. c. Præcipuè. Cle. 8 Nullus omninò.*

11. Collapſa, & deformata, reſtaurent, atque reforment; ſcientes, quod animas ſuas ſaluas facere non poſſint, niſi omnibus modis (quantum in ſe eſt) illud præſtiterint. *Diſt. 11. c. De his.*

12. Communia officia, obedientias, ac grauioris culpæ pœnitentias, Fratribus in Capitulo, ſoli Abbates imponant: & quando id expedire iudicauerint, ab iiſdem eos abſoluant. Ve-

Diſt. 91. c. penult. §. Qui verò. 23. Nullus quoque Fratrũ (ad omnia inconuenientia euitanda) ad Dedicationes, aut ſolemnitates oppidorum vel pagorum, ire permittatur.

CAPVT XXIII.

De Infirmis & Magiſtro Infirmorum.

I.

Cap. 6. Cùm ad Monaſt. De ſtatu Monach. § Porrò debiles. ÆGrotantium Cura, iuxtà Regulam, alicui Fratrum, maximè ad hoc officium idoneo, demandetur: qui tamquam Magiſter Infirmorum, exactam eorum habeat rationem, neceſſaria prouideat, & religioſam, ac ſeueram in Infirmitorio ſeruet diſciplinam.

Clem. 8. in Bulla Nullus omninò. 2. Infirmitorium, debilium & infirmorum commoditatibus, ſit ritè adaptatum, & neceſſariâ ſupellectili, ſufficienter inſtructum.

3. Se ſentiens infirmari, indicet hoc Priori, & Magiſtro Infirmorum, & iuxtà Regulam, ſine vlla dubitatione ei credatur, niſi magna ſubſit ratio, cur fides adhiberi non debeat: verùm aduigiletur, ne quis negligatur.

4. Qui indiſcreto pietatis feruore, vel etiam aliquo pudore, ſuas ferunt, & tegunt infirmitates, vnde paulatim contabeſcunt: etiam nolentes, ad Infirmitorium ire compellantur, & ſedula eorum cura habeatur.

5. Procurentur ægrotantibus Medici, & Chirurgi, quantum fieri poteſt, eruditi, experti, & ſeduli.

6. Cibi adminiſtrentur iuxtà Regulã, pro morborum varietate neceſſarij, & conuenientes.

7. Feriis quartis, ac etiàm Sabbatinis diebus, niſi mos regionis obſiſtat, vel ſcandalum inde ſit generandum, vt Infirmi carnibus veſcantur (quando hoc iudicio Medici vtile, vel neceſſarium iudicatur) Prælati vel eorum vices gerentes, quorum diſcretioni hoc committitur, benignè diſpenſare valeant. *Iulius 2. in Bull. præfixa Statutis.*

8. Qui verò ſine licentia, dictis diebus, carnes edere præſumpſerint, ſi eorum conſtitutio id patiatur, ſtatim, vel ſi eorum debilitas hoc non ferat, cùm vires recuperauerint, ad Conuentum reuocentur, & pro modo culpæ, debitè puniantur. *De Conſecr. Diſt. 5 c. Carnem.*

9. Qui infirmitatem habent, appetitum non turbantem, vt eſt inciſio, inflatio membrorum, ſimileſque, nec ieiunia Ordinis frangant, nec cibos Refectorij mutent, niſi charitatiuâ Abbatis, & eo abſente, Prioris (quorum diſcretioni hoc committitur) diſpenſatione, hoc eis permittatur.

10. Minutio, ſiue venæ inciſio, toties Fratribus concedatur, quoties iudicio Medici, eis eſt neceſſaria.

11. Infirmis, debilibúſque, commodus ex Conuerſis, Miniſter prouideatur, ad miſericordiam propenſus, fidelis, officioſus; qui, vt ad omnem eorum neceſſitatem ſit paratus, cum eis comedat, in Infirmitorio cubet, & maneat; ac in omnibus, Magiſtro ſubiectus, tam ſecundùm eius, quàm Prælati ordinationem ſe gerat. *Greg. 9. Olim intellecto. Vrba. 8. Inno. 4 Bull. ſæpe citat.*

12. Nullus ſæcularis, niſi de Prælati, vel eo abſente Prioris, ſpeciali licentia, in Infirmitorio, ad ſeruitium Infirmorum, admittatur: Mulie-

res verò, ab Infirmorum miniſterio, etiam in grauiſſima infirmitate, prorſus excludantur.

13. Si quæ orationes, in Capitulo, Conuentui imponantur, vel ſi Infirmi ibidem proclamentur, vel quid, eos concernens, à Superioribus ſtatuatur; Miniſter Religioſus hoc eis ſignificet.

14. Si Miniſter aliquid inordinatum ab Infirmis geſtum deprehendit, Magiſtro deferat, qui primo, poſt eorum conualeſcentiam, Capitulo, eos proclamet; & pro ratione culpæ, ab eo qui præſidet, corrigantur.

15. Quæ ad cibum, potúmque, pro Infirmis ſunt neceſſaria, ea Magiſter, vel Miniſter à Cellario petat; ac vt ea adferat, Refectorium & coquinam (niſi Prælatus aliud conſtituerit) intrare licitè queat.

16. Exactiſſimâ curâ, tam Superiores, quàm Magiſter aduigilent, ne Infirmi, vel à Miniſtro, vel à Medicis, aliiſque negligantur.

17. Infirmi, niſi nimium debiles ſint, ſubſequentem in Infirmitorio (quantum fieri poteſt) ſeruent diſciplinam.

18. Æſtate, ſurgant ad minus horâ ſextâ; hieme, horâ ſeptimâ, & ſi ſint plures, ſimul legant ſuas Matutinas, quas tamen veſperi præuenire poſſunt.

19. Lecto Capitulo, Meditationi vacent, ac ad Miſſam, vel dicendam, vel audiendam ſe diſponant. Tertiam, ac Sextam, eo tempore perſoluant, quo regulariter in Conuentu dici ſolent.

20. Si ſint ſatis robuſti, & hoc iuſſerit is qui

præeſt, ſummæ Miſſæ interſint, ac etiam horis, quæ eam immediatè præcedunt, & ſequuntur: at verò, niſi cogat neceſſitas, in maiori Miſſa non miniſtrent.

21. Circà idem tempus, quo Conuentus, & ipſi refectionem ſuam ſumant; ac vt de rebus vtilibus, ſub ea loquantur, indulgetur.

22. In initio, & fine refectionis, vel à Miniſtro, vel à iuniore Infirmorum, vel ab eo cui hoc fuerit iniunctum, aliquid ex Bibliis, vel ex aliquo ſpirituali libello legatur, & ad nutum Senioris, niſi Magiſter, vel aliquis Rectorum adſit, Lectio terminetur. *Diſt. 44. c. Quando.*

23. Nullus regularis, externus, vel ſæcularis qualiſcumque, ſine expreſſa Prælati licentia, in Infirmitorio, ad menſam admittatur.

24. Horâ, pro Veſperis Conuentus deſignatâ, legant & ipſi ſuas; Completorium verò, poſt vel ante Cœnam, pro ſua commoditate perſoluant.

25. Superuenientibus amicis, vel aliis extraneis quibuſcumque, Infirmi non loquantur, niſi de conſenſu Magiſtri; ac etiam Prioris, ſi fœmina ſit, ídque in Auditorio.

26. Ab hora octaua veſpertina, in hieme, & à nona in æſtate, vſque ad ſeptimam matutinam, colloquia ſua tam religiosè infirmi moderentur, vt nulli clamores edantur, nullæ texentur fabulæ, ſed de neceſſariis duntaxat, vtilibúſque, modeſtè loquantur.

27. Prælatus frequenter Infirmos viſitet, ac pro-vt ipſorum ſaluti neceſſarium eſſe perſpexerit, eos animet, conſoletur, & moneat.

28. Magiſter Infirmorum, aduertens aliquem plurimùm debilitari, immodicéque deficere, ſtatim hoc Prælato, atque Priori ſignificet, vt neceſſaria circà ſalutem animæ cura, maturè adhibeatur.

29. Cùm ſenſim, quiſpiam propinquat ad mortem, Prælatus, vel eo abſente, vel iniungente, Prior, Sacrâ Euchariſtiâ eum muniat, & tempeſtiuè Inungat; hortetur ad perſeuerantiam, & moneat, vt ſpem, fiduciámque omnem in Deo ſuo, ac Saluatoris ſui Chriſti paſſione, conſtituat.

30. Mandet, vt Profeſſio Fidei coràm eo legatur: vt in ea, qua vixit fide, Deo iuuante, moriẽs; præmium eiuſdem, conſequatur.

31. Cùm in agonia conſtitutus, cum morte luctari cœperit, Prælatus cum Conuentu, ardentiùs, & fortiùs quouſque Creatori ſuo animam reddiderit, precibus inſiſtant.

32. Mortuo Fratre, Miniſter infirmorum, aquam, ad abluendum corpus Defuncti, neceſſariam, ac feretrum, eiúſque coopertoria præparet, atque diſponat.

33. Conualeſcentes, delicatioribus cibis, vt citius priſtinum robur viréſque recuperent, enutriantur; & alia ad hoc requiſita, ſine difficultate, ſuppeditentur.

34. Recuperatâ valetudine; *redeant*, cum conſenſu Prælati vel Prioris, *ad fœliciorem conſuetudinem ſuam, quæ famulos Dei*, inquit Regula, *tanto magis decet, quanto minus indigent.* *Ex Reg.*

35. Ad Conuentum reuerſi, proximo Capitulo, de admiſſis negligentiis, culpam ſuam dicant,

ac preces poſtulent; nec deinceps in Infirmitorio comedant.

36. Ei, qui reſtitutâ ſanitate, in Infirmitorio inuerecundè moras trahit, vt ad Conuentum redeat, expreſsè mandetur; & ſi neceſſarium, compellatur.

CAPVT XXIV.

De Raſura.

I.

RAſura in vertice capitis ſit ſatis magna, & æqualiter rotunda, vt Religioſos habere decet. *12. q. 1. c. Duo ſunt.*

2. Corona capillitia, trium digitorum ſit latitudinis, & vſque ad aures deſcendat, nec vltrà; ſitque vt ſuprà, ita & infrà, æqualiter rotunda.

3. Barbæ tam Paſtorum, quàm Clauſtralium, ad cutem vſque radantur vel tondeantur, niſi ex iuſta cauſa, Prælatus cum aliquibus iudicauerit diſpenſandum. *Diſt. 23. c. Prohibitæ c. Non liceat. De honeſt. Cleric.*

4. A Kalendis Nouembris, vſque ad Kalendas Aprilis, tertiâ ſemper Septimanâ; & à Kalendis Aprilis, vſque ad Kalendas Nouembris, de quindena in quindenam, Fratres radantur, niſi propter occurrentes Feſtiuitates ex arbitrio Prælati, vel Prioris, raſura differri debeat, vel anticipari.

5. Fratres, frigidas regiones inhabitantes, iudicio ſuorum Superiorum, rarius radi poterunt: verùm hoc ſedulò caueatur, ne in vna, eadémque Prouincia, diuerſæ conſuetudines habeantur.

6. Quotieſcumque Canonici mittuntur ad Ordines, ſemper radantur.

7. Caueant Fratres, ne raſores, aliquâ ſuâ morâ moleſtent, ſed vocati, expeditè adſint.

8. Aduigilent ſedulò Prælati, & Superiores, ne eorum quæ ſuperius de raſura ſunt decreta, quicquam negligatur; & eos, qui aliquid infringere præſumpſerint, grauiter puniant.

9. Conuerſi non radantur, ſed ſingulis menſibus ſemel duntaxat tondeantur, nec capillitium, nec barbam alant; ſed quando tondentur, tantum eis ſolum barbæ relinquatur, quantum infrà menſem, ſi raderentur, excreſcere poſſet.

10. Conuerſi, huius præcepti præuaricatores, pro delicti quantitate, ſeuerè caſtigentur.

DISTINCTIO II.

CAPVT I.

DE ABBATE.

I.

FVturus Abbas, ſiue Præpoſitus, ad regimen, ad quod vocatur, tam vitæ ſanctitate, quàm doctrinæ ſplendore, ac agendarum rerum, quantum fieri poteſt, experientiâ ſit idoneus. *Diſt. 39. c. Petrus.*

2. Ingreſſus in Abbatialem dignitatem, nec ſimoniacus ſit, nec aliâ ratione vitioſus.

3. Quod ſi, de ipſa electione, de perſonæ qualitate, vel ſimili, diſceptatio oriatur, non ad aliud quàm ad Ordinis tribunal confugiatur, ſub pœnis *diſt.* 4. conſtitutis.

4. Abbates, qui ad Abbatias ſuas, ſimoniacè ingreſſi comperiuntur, ſine ſpe diſpenſationis, etſi ſimoniæ non cõſcij, deponantur: & ſi ipſis ſcientibus, ſimonia ſit commiſſa, toto tempore vitæ, vbique ſint ineligibiles. *Cap. 17. de Simonia. 1. q. 1. c. Si quis Epiſcop.*

5. Ante obtentam confirmationem, niſi excuſans adſit cauſa, dignitatis ſuæ adminiſtrationi, tam temporali, quam ſpirituali, ſiue per ſe, ſiue per alios, nequaquam electus ſe immiſceat; ſub pœna, quod omni iure, ſiue per electionem, ſiue quouis alio modo ipſi acquiſito, ipſo facto priuatus exiſtat. *Cap. 5. 6. 9. 23. & 44. de Elect. & Electi poteſt.*

Inno 4. Virtute conſpicuo. Vrban. 4. In emin.

6. Confirmatus, benedictionem ſuam ab Epiſcopo Diœceſano, vel eo recuſante, iuxtà tenorem Priuilegiorum Ordinis, ab alio Antiſtite, Sanctæ Romanæ Sedis communionem tenente, tam citò, ac commodè fieri poteſt, obtinere procuret.

3. q. 2. c. Quia ea. & 17. q. 4. c. Nullus.

7. Abbates, Præpoſiti, aliíque Ordinis noſtri Prælati, in primo Eccleſiarum ſuarum ingreſſu, ſiue in inſtallatione, ſiue benedictione, nulla ſumptuoſa conuiuia, nulláſque notabiles expenſas, in Eccleſiarum ſuarum grauamen, facere præſumant; alioqui à Vicariis, vel Viſitatoribus, grauiter puniantur.

18. q. 2. c. Abbates. Diſt. 95. c. Iſto.

2. q. 5. c. Habet.

8. A tempore autem quo quis eſt in Prælatum electus, & confirmatus, ab omnibus Fratribus, tamquam legitimus Superior, in cuius perſona, Deus repræſentatur, & honoratur, poſt Deum, & propter Deum, in ſummo ſemper (prout præſcribit Regula) honore, ac veneratione habeatur.

9. Quilibet ante eum tranſiens, quocumque loco fuerit, caput denudans, & in partem ſe retrahens, ac ad eum ſe conuertens, profundè ei inclinet.

10. Quocumque loco Fratres reſideant, etiam in Templo, atque Capitulo, eo ſuperueniente, vel tranſeunte, ſurgant, & detecto capite inclinantes, reuerentiam exhibeant; nec reſideant, vel ſe tegant, quouſque ipſe reſederit, vel vt ſedeant, ſéque tegant, iuſſerit.

11. Is, cui Abbas, vel qui Abbati loquitur, nudato ſit capite, & quoaduſque Prælatus aliud mandarit, ita permaneat.

12. Quicumque

12. Quicumque Prælato, vel librum, vel quid aliud, obtulerit, accedens & recedens, profundè inclinet,& accipiens Prælati manum, humiliter oſculetur.

13. Hoc autem ſollicitè, & ſtrictè obſeruent omnes, vt maximè in Prælati præſentia, in veſtitu, verbis, geſtibus, ac in omnibus moribus ſuis,modeſtè,& diſciplinatè ſe habeant. *Diſt. 11. c. Nolite.*

14. Aduigilet quoque diligenter Abbas, ſiue intus, ſiue foris exiſtat, ne aliquis ſe præſente (dummodo id poſſit impedire) vel diſſolutè loquatur, vel minus honeſtè, ac religioſè ſe gerat, alios ſcandalizet, vel quacumque ratione, honorem ſibi debitum violet: In quibus ſi quis deliquerit, acriter oportuno tempore caſtigetur. *1. q. 1. c. Multi, & ſeq. Et 6. q. 1. c. Sacerdotes, ac c. Omn.*

15. Prælatus, comedens in Refectorio, ſolus in medio maioris menſæ ſedeat.

CAPVT II.

De Officio Abbatis, in ſpiritualibus.

I.

QVi Abbatialem functionem ſuſcipiunt, quæ ſuarum ſunt partium, agnoſcere ſtudeant, & intelligant ſe non ad propria commoda,ad diuitias, & luxum, ſed ad labores & ſollicitudines pro Dei gloria vocatos, & ſe obſtrictos eſſe, vt attendant ſibi, & gregi ſibi commiſſo,ac proinde obligatos, iuxtà Apoſtolum, vt vigilent, in omnibus laborent,ac miniſterium ſuum impleant. *Trid. ſeſſ. 25. c. 1. de reſor.* *2. Tim. 4.*

Trid ſeſſ. c. 1 & ſſ 25 C. 1. de reform. *Ezech. 3. 18*

2. Omnes Prælati, pro vt omni iure obligantur, ſtrictè reſideant, vt ſuo gregi, cuius ſanguis à Supremo Paſtore, de ipſorum manibus aliquando requiretur, vigilanter intendere queant.

7. q. 1. c. 20 Cum. C 6. Ad Monaſt. de ſtatu Monach. *Trid ſeſſ. 6. c. 1. de refor.* *S. Greg.*

3. Rariſſimè autem abſint, niſi aliud officij eorum ratio poſtulet; quo in caſu domui ſuæ benè proſpiciant, ac aſſiduè curent, ne ſubditi per eorum abſentiam, aliquod detrimentum patiantur; ſcientes quod non ſit admittenda Paſtoris excuſatio, ſi oues lupus comedit, & ipſe earum cuſtodiæ minimè incumbens, neſcit.

4. Habeant cum Priore, aliiſque Superioribus, de ſuorum moribus, profectu, atque defectu, frequentes inquiſitiones, & collationes.

5. Sæpè Filios ſuos viſitent, vel ad ſe vocent, eóſque tanquam veri Patres, in ſpiritu lenitatis inſtruant, moneant, conſolentur, ac dum opus eſt, corripiant, obiurgent atque caſtigent.

Prou. 27. *Vide Trid. ſeſſ 23. C 1. de reform.*

6. Vultum pecoris ſui agnoſcere ſtudeant, & omnia interiora penetrare nitantur; quò facilius, & interiorum vitia extirpare, & virtutes inſerere queant.

Diſt. 41. c. Multi Sacerdotes.

7. Omnes Prælati (prout ſibi à Domino mandatum, atque commiſſum eſt) Subditis ſuis, tum verbis, tum factis (ſi enim abſint opera, parum efficient verba) vera dogmata, & vitæ perfectæ normam tradant: repoſcant ab eis ſpiritualis vitæ rationem, & ne alicuius animã romphæa corripiat, vigilanter tubâ canant.

Ex Athanaſio.

8. Pro ſua, ac Subditorum ſalute, neceſſitati-

bus, atque profectu (prout ſunt obligati) ardentes, ac nunquam intermiſſas fundant preces : Ac ſacratiſſimum immaculati Agni Sacrificium (ſi non poſſint quotidie) frequentiſſimè tamen, Diuinæ offerant Maieſtati; & ob id, eâ conentur nitere cordis puritate, vt & ad tantum Sacrificium offerendum, digni ſint, & vt id quod oratione petunt, etiam per effectum ferant. *Trid ſeſſ. 23. C. 1. de refor.*

9. Prælati, tanquam veri Paſtores (qui ex præcepto diuino Sacramentorum adminiſtratione, ſuos paſcere obligantur) Subditorum, quando requiruntur, audiant Confeſſiones, morientibus aſſiſtant, ac Euchariſtiæ, & Extremæ Vnctionis Sacramentis muniant, aliáque quæ ad eandem ſpectant obligationem, ſedulò compleant. *Trid ibid. 7. q. 1 c. Sciſcitans. Diſt. 43. c. Epheſiis.*

10. Memores rationis, in nouiſſimo die, pro grege ſibi commiſſo, reddendæ, omni ſtudio inuigilent, vt Ordinis Statuta, & alia decreta, exactè ſeruent, & ſeruari faciant; præcipuè, quę de Meditatione, ſiue oratione mentali, ſilentio, Ieiuniis, Capitulo culparum, aliiſque ſpiritualibus exercitiis, tamquam omnis diſciplinæ fundamentis, piè ſancita ſunt. *De Conſecr. Diſt 2. c. Nō prohibeat. 11. q. 2. c. Præcipuè. Cle. 8 Nullus omninò.*

11. Collapſa, & deformata, reſtaurent, atque reforment; ſcientes, quod animas ſuas ſaluas facere non poſſint, niſi omnibus modis (quantum in ſe eſt) illud præſtiterint. *Diſt. 11. c. De hu.*

12. Communia officia, obedientias, ac grauioris culpæ pœnitentias, Fratribus in Capitulo, ſoli Abbates imponant : & quando id expedire iudicauerint, ab iiſdem eos abſoluant. Ve-

rùm, ſi ſubſit cauſa, hæc Priori committere poterunt.

13. Soli quoque Prælati Nouitios veſtiant, eorum Profeſſiones recipiant, Monaſterio incorporent, & quando eos idoneos iudicant, ad Ordines mittant.

14. Similiter, ad Prælatorum officium ſpectat, omnia cætera officia, omnéſque pœnitentias, ſiue intus, ſiue foris imponere, & ab ijſdem abſoluere, ac etiam ab aliis conuentualibus Superioribus impoſitas (ſi ita iudicent expedire) relaxare; ac omnia ea facere, quæ ad bonum Monaſterij regimen, & ad Subditorum ſalutem, atque profectum, iuxtà regularia noſtra inſtituta, exiſtimant neceſſaria, & conuenientia.

CAPVT III.

Quibus virtutibus Prælati ornari debeant?

I.

QVoniam verò hoc Paſtorale onus, angelicis etiam humeris formidandum, ſine ſingulari vitæ puritate, & præſtantiſſimarum virtutum præſidio ſuſtineri non poteſt; (Integritas enim Præſidentium, ſalus eſt Subditorum) ideò vt tam ponderoſum onus fortiter & conſtanter ferant, & quæ muneris ſui ſunt, cum vberi ſalutis fructu exequantur; Ante omnia, omnes Prælati, aliique Superiores anxiè caueant ne vel ſcandaloſa, vel aliqua ſtatum ſuum minus decentia, perpetrent; conſiderantes, quod tot mortibus digni ſint, quot ad Subditos perditio-

Trid, ſeſſ 6. c. 1. de reſor.

S. Greg. 11. q. 3 c. Præcipue.

nis exempla tranſmittunt: Sed è contra ſic virtutibus ſtudeant, vt eorum vitam quicumque intueantur, omnium virtutum exemplar ante oculos propoſitum habeant.

S. Baſil. ſer. 1. de inſtit. Monach.

2. Nitantur proinde Prælati; Inprimis, vt mites ſint, & humiles corde (quæ præcipua Superiorum inſignia ſunt) quibus proprium placitum, ſenſúmque exuentes, ſe & Maiorum decretis; placitiſque ſubdant, & ſuum ſuaue reddant imperium, quod auſteritas durum facit, & importabile.

Diſt. 45. c. 5. Licet. & c. 10. Diſciplina.

3. Manſuetudinem ſuam, omni leuitate ſecluſâ, religioſâ morum temperent grauitate & maturitate; ne ſi nihil habeant maieſtatis, perdant, quidquid eſt authoritatis.

4. Inuictam deinde ſibi comparent patientiam, quâ Ouium ſuarum infirmitates, imperfectionéſque, conſtanter ſupportent.

24. q. 1. c. Quo dignior.

5. Super omnia autem adlaborent, vt & in ipſum ſuum Paſtorem Chriſtum, & in ipſas ſuas Oues, ſibi à Chriſto concreditas, flagrantiſſimâ ferantur charitate: Ex qua, ſi omnia ſua peregerint, & ſuauem, blandúmque matris affectum ergà ſuos conceperint; magno cum fructu ſua peragent, & circà ſuorum ſalutem, atque profectum, impensè ſolliciti erunt, atque ad omnes labores infatigati.

De Pœnit. diſtinct. 2. c. Charitas eſt. §. Proinde.

6. Eximiam quandam animi magnitudinem atque conſtantiam, Prælati ſibi conquirant; vt rebelles domare, occurrentes difficultates fortiter perfringere, & alia quæ officij ſui ſunt, conſtanter adimplere valeant; ne à recto, vel à iuſtitia, & æquitate, vllis arietibus deijci, vel

23. q. 3. Qui poteſt. & q. 5. c. Non putes.

dimoueri queant. Alioqui ſibi dictum intelligant: *Noli quærere fieri iudex, niſi valeas virtute irrumpere iniquitates.*

Eccli. 7. 6.

Diſt. 45. c. Sed illud. Diſt 35. c. 6. & ſequent.

7. Singulari niteant caſtitate, vt non ſolùm ab attactu, & quouis opere immundo abſtineant; ſed etiam à iactu oculi, & à cogitationis errore, mens; Chriſti corpus contrectura ſit libera.

Diſt. 36. c. Vinolentum. S Baſil in c. 5. Iſa.

8. Sobrietatem continuè, & indefeſsè colant. Ebrietatem autem, tanquam ſtatui ſuo nimis indecoram, vtpote totius impietatis, & deſertionis Dei originem, omniúmque vitiorum fotricem, exhorreant, & prorſus excludant.

9. Intima rerum cæleſtium contemplatione gratiam, charitatem, & deuotionem, ſæpius in ſeipſis reſuſcitent, & mentis torporem, qui per varias curas obrepere ſolet, excutiant.

8 q. 7. c. vlt. Ad Tit. 1. 9

10. A nimia rerum temporalium occupatione, ſeipſos ſubducant: vacent lectioni, & doctrinæ, vt obtineant eum, qui ſecundùm doctrinam eſt, fidelem ſermonem, vt hoc agentes, & ſeipſos ſaluos faciant, & eos qui eorum diſciplinæ ſe tradiderunt.

Extr. de Off Cuſt. cap. 1. Trid ſeſſ. 13. C. 1. de refor

11. Virtute diſcretionis (quæ noſcitur omnium virtutum eſſe mater) ad bonum pacificúmque regimen prorſus neceſſariâ, Prælati, tanquam ſingulari quâdam gemmâ, exornentur; ac eâ feruoris impetum frangant, & ſe in omnibus ita moderentur, vt nihil agant imprudentius, nihil decernant præcipitantius, nihil etiam, quàm Subditorum vires ferre queant, grauius imponant.

CAPVT IV.

De Abbatis Supellectili, & Menſa.

I.

ABbates, & omnes Prælati, memores ſuæ Profeſſionis, ac SS. Patrum veſtigiis inhærentes, modeſtâ ſupellectili & menſâ, ac frugali victu, ſemper vtantur. *Trid. ſeſſ. 25. c. 1. de refor. Cle. 8. Nullus omninò.*

2. In reliquo etiam vitæ genere, ac in tota ſua domo, caueant ne quid appareat, quod à ſancto paupertatis inſtituto ſit alienum, vel quod non ſimplicitatem, Dei zelum, ac contemptum vanitatum, præ ſe ferat. *Trid. ibid.*

3. *Diuinarum Scripturarum* Lectio, vt Regulæ & Canonibus ſatisfiat) Abbatum menſis admiſceatur. *Diſt. 44. c. n*

4. Detractores, ſicut nullibi, ita maximè nec in menſis ſuis vllatenus ferant, ſed Sanctiſſimi P. Auguſtini exemplum imitantes ſe contra eos ſeueros exhibeant.

5. Conuiuia rariſſimè inſtituant, ſintque religioſa, modeſta, ac omni exceſſu excluſo, omníque leuitate euitatâ, ſecundum faciem Sanctorum, in Dei timore, peragantur. *Diſt. 23. c. His igitur. Diſt 44. c 10.*

6. Prælati, vt ſe Subditis ſuis regularis obſeruantiæ exemplum præbeant; ac ſciant an Fratrum neceſſitatibus ſatisfiat, cum Conuentu frequenter comedant. *Innoc 4 Sedis Apoſt. Cle. 8. Nullus omninò.*

CAPVT V.

De Exitu Abbatis.

I.

Trid. ſup. PRælatus, ſciens ſe Profeſſione Religioſum; & quod ipſe cæteris debeat ſe præbere for-
Innoc. 4. Se- mam diſciplinæ, integritatis, & ſanctitatis, in
du Apoſt. publicum prodiens, exornari ſtudeat religioſâ grauitate, atque modeſtiâ magis, quàm vanâ & ſæculari pompâ.

2. Foris per noctem remanſurus, exitum ſuum Priori ſignificet, vt ipſe omnium curam gerat.

3. Aſſumat ſemper, ſi commodè fieri queat, vel Canonicum, vel Conuerſum, vel vtrumque ſimul, ſi velit; vt habeat & ſolatium viæ, & teſtem vitæ.

4. Fratres, qui in Prælati ſunt comitatu, etiamſi Conuentuales ſint Superiores, vel Officiales, nihil audaciæ, vel libertatis vſurpent; ſed in ſumma modeſtia, ſe contineant, ac omnem, quã debent, Abbati reuerentiam, & honorem, humiliter deferant.

2. q. 7. c. pe- 5. Famuli quoque in bona teneantur diſcipli-
nult & vlt. na, nec ſint rixoſi, vinolenti, impudici, elati, vel
Trid. ſſ. 2. voluptatum amatores; ſed ſint ad virtutem compoſiti, ac timentes Deum: In veſtitu, ac in omnibus actibus ſuis, honeſtatem præſeferant, atque modeſtiam; vt in omnibus glorificetur Deus.

6. In electionibus Prælatorum quorumcumque, ac etiam in viſitationibus Monaſteriorum,

famuli nihil exigere præſumant, nec exigentibus aliquid omninò detur.

7. Nullus Abbas vel Præpoſitus vltrà duos Equites ſæculares ſecùm habeat.

8. Nulli quoque Prælatorum, vltrà quatuor equitaturas, ſiue quatuor equos ad ſellam habere liceat, excepto Domino Præmonſtratenſi, qui octo, ac tribus primis Abbatibus, qui quinque, vel ſex habere poterunt.

Innoc. 4. Sedis Ap. Ibid. & in approbat compoſ. quæ incip. Odo miſerat.

9. Verùm, ſi aliud neceſſitas, vel mos regionis requirat, ac id ferant Eccleſiæ facultates; Dominus Præmonſtratenſis, eius Vicarij, vel Viſitatores, ac etiam PP. Abbates in filiabus ſuis Eccleſiis (quorum diſcretioni hoc relinquitur) vt præfixum quaternarium numerum, moderatione ſeruatâ excedant, permittere valeant.

10. Prælati autem inter externos exiſtentes, nunquam obliuiſcantur ſui, ſed tales in omnes ſe exhibeant, vt & boni ædificentur, & peruerſi in eorum conſpectu aliquid indecori admittere vereantur; modeſtiæ etiam regulas, Fratribus exeuntibus præſcriptas, ad amuſſim obſeruent.

De Conſecr. diſt. 5. c. Nullus presbyterorum.

CAPVT VI.

De Abbate cedente.

I.

Abbates legitimâ authoritate cedentes, infrà quadraginta dies eligant Monaſterium, ad quod ſe recipiant, vel in propriis ſuis

Eccleſiis fixè permaneant; aut ſi aliundè venerint, ad proprium ſuum Monaſterium reuertantur.

7. q. 1. c. Quam periculoſ. &c. Quamuis. 2. Illi, qui ex rationabili cauſa, legitimâque concurrente authoritate, Prælaturam ſuam deponunt, debitè & honeſtè tractetur, & competens eis honor impendatur; modò tamen Prælatis, vel Monaſteriis ſuis, moleſtos, grauéſque ſe non exhibeant.

3. Habeant, poſt Abbatem vbicumque fuerint, primum locum & ſtallum, & primam in Capitulo vocem.

4. A frequentatione Chori, & Miſſarum curſu, ſint prorſus exonerati, & liberi.

5. Abbatibus, cum ſcitu & conſenſu Domini Præmonſt. debitè & non ex culpa cedentibus (habitâ meritorum ipſorum & facultatum Eccleſiæ exactâ ratione) competens ſuſtentatio aſſignetur, ac de mobilibus, & vtenſilibus, honeſtè eis prouideatur.

6. Vltrà ea, quæ dicta ſunt, nihil prætendere, & iis habitis, nihil ſibi vltrà vendicare præſumant.

7. Poſt obitum tantum pro ipſis quantùm pro Abbate mortuo fiat.

8. Abbates, ſine Authoritate Capituli Generalis, vel Domini Præmonſt. Abbatias ſuas dimittentes, ſint perpetuò ineligibiles; nec vlterius, ſine aſſenſu Capituli Generalis, in Abbates promoueantur, nec Monaſterium aliquod eligere queant; ſed in Eccleſiis, de quibus ſunt aſſumpti, perpetuò maneant, ac in iis nec obedientiam, nec aliquod officium ha- *7. q. 1 c. Eos Sacerd.*

beant, toto tempore vitæ ſuæ.

9. Quicumque Prælati, ſine Domini Præmõſt. (ad quem hoc ſingulariter & ſolùm ſpectat) ſpeciali licentiâ, Prælatorum ceſſiones acceptare præſumpſerint, ſint ipſo facto depoſiti, & ſubditi ab eorum obedientia abſoluti, ac ceſſiones nullius ſint roboris; ſed ſit in Domini Præmonſtrat. poteſtate, eas vel improbare, vel probare. 7. q. 1. c. Si quis presbyt.

CAPVT VII.

De Abbate deponendo.

I.

SI alicuius Prælati delicta tam ſint enormia, vt depoſitionem mereantur, nec ab iis ſe purgare queât; Dominus Præmonſtratenſis, vel eius Vicarij, iuxtà Ordinis priuilegia * (Iuris ordine in omnibus ſtrictè obſeruato) ad eius depoſitionem procedant. *Adrian. 4. Sicut in. Innoc. 4. Qui diu. Alex. 3. In Ap. Sed. Vrb 4 in em.* *Lib. 5. decr. tit. 1 c 21. 24*

2. At verò ſi eius delicta tam ſint exorbitantia vt hoc fieri non conueniat, modò conuictus ſit; omiſſis ſolemnitatibus Iuris, abſolutè deponatur. *2. q. 1 Quæ Lotharius.*

3. Depoſitus, Iuris ordine non ſeruato, vel poſt appellationem legitimè interiectam, ante omnia reſtituatur; & tunc, ſi ſubſit legitimum fundamentum, contra eum procedatur. *De reſtit. C. 7. Conquerente.*

4. In dubiis, magis pro Abbate, quàm contrà eum, iudicetur; ita tamen, vt quàm exactiſſimè diſciplinæ regulari, & bono domus regimini, proſpiciatur; ſuper quo Iudicum conſcien- *1. Tim. 5.*

tiæ oneratæ permaneant.

Vide c. 4 Si quis. 18. q. 2 5. Inutiles quoque Abbates, iuxtà eadem priuilegia, præuiâ cognitione cauſæ, deponantur.

6. Depoſito Abbati (niſi criminis magnitudo aliud requirat) indulgeri ex gratia queat electio Monaſterij, prout Abbati debitè cedenti conceditur.

CAPVT VIII.

De Coadiutore.

I.

Trid. ſeſſ. 25. c. 7. de refor. De Cleric. ægrot. c. 5. & 6.

COadiutoriæ cum futura ſucceſſione non permittantur.

2. Verùm, ſi alicuius Eccleſiæ vrgens neceſſitas, aut euidens vtilitas poſtulet, Prælato dari Coadiutorem, is non aliàs cùm futura ſucceſſione detur, quàm causâ à Reuerendiſſimo Domino Præmonſtratenſi, vel à Summo Pontifice (ſi Eccleſia ſit S. Romanæ Sedi immediatè ſubiecta) debitè cognitâ; Et qualitates omnes, in illo concurrere certum ſit, quæ in futuro Prælato requiruntur.

1. q. 1. c. Non eſt & c. Fertur. in fine.

3. Coadiutoris electio eâ fiat libertate, & formâ, quâ futuri Abbatis electio celebratur; & Electus confirmetur, & in poſſeſſionem ſuæ Coadiutoriæ, eo modo, quo electus Prælatus, in poſſeſſionem ſuæ prælaturæ, mittatur; ſaluo, quod viuente Prælato, Conuentus Coadiutori obedientiam non promittat, nec ſtallum Prælati Coadiutor obtineat.

4. Coadiutor, Abbati ſuo debitum honorem

deferat, ac per omnia ſecundùm illius voluntatem ſe gerat, niſi Superior poteſtas aliud conſtituat.

5. Illi, qui per Curiam Romanam, Coadiutores inſtituuntur, in omnibus & per omnia, tenori litterarum ſuarum, ſe conforment.

6. Primum ſtallum in choro in ſiniſtro latere (ſi tamen Sacerdos ſit) Coadiutor occupet: ac vbique primam vocem, primúmque poſt Abbatem locum habeat; ſed, more Prælati, non diſcingatur.

7. Ab omnibus Fratribus debitus honor Coadiutori deferatur.

8. In Abbatis abſentia (ſi tamen Sacerdos ſit) præſidendi Capitulo, monendi & corrigendi habeat poteſtatem. Sed quæ ad Abbatialem propriè pertinent functionem, vt Nouitios veſtire, eos per Profeſſionem Monaſterio incorporare; criminoſos excommunicare, incarcerare, vel in grauioris culpæ pœnam mittere, ſimiliáque ſine ſpeciali Abbatis iuſſu, agere non præſumat.

9. Temporali domus regimini, niſi ab Abbate, vel Superiori poteſtate, ſingularem habeat commiſſionem, non ſe immiſceat.

10. Defuncto Abbate, omne regimen Coadiutor obtineat, & Fratres ei obedientiam præſtent, ac in Abbatialem dignitatem per Patrem-Abbatem, vel Dominum Præmonſtratenſem, more conſueto, inueſtiatur; & antequam id ſit factum, locum Abbatis nullibi obtineat.

11. Si aliter quàm oportet, Coadiutor ſe gerat, vel ad Abbatiale munus, ipſâ experientiâ inido-

neus reperiatur, & induci non poſſit, vt vltrò
Diſt. 4. cedat, Iuris & Statutorum Ordinis formâ ſeruatâ, ad eius depoſitionem procedatur.

CAPVT IX.

De Abbate moriente.

I.

ABbate ad mortis neceſſitatem deuenienſte, omnes Fratres magnam pro eo curam gerant; ac intentiſſimis precibus, obitum eius Diuinæ commendent Maieſtati: vt quanto ad grauius examen vocatur, tanto ab eis, quorum hactenus curam geſſit, & pro quibus vadit Deo redditurus rationem, ardentiùs & copioſiùs adiuuetur.

2. Prior, vel Coadiutor, ſi ſit, ſatis tempeſtiuè, Eccleſiaſticis eum muniat Sacramentis, hortetur, & conſoletur, nihilque eorum omittat, quæ ipſius ſaluti opportuna videbuntur.

3. Statim ac Creatori ſuo animam reddiderit, legatur magna *Commendatio*, aliæque quæ præſcribuntur preces.

4. Prior (ſi nullus ſit Coadiutor) aſſumptis ſecum Suppriore, Circatore, ac vno & altero ex Senioribus, necnon & Prouiſore, & Cellario, ſigillum Abbatis accipiat, Archiua & cubicula claudat, ac oſtia ſigillo muniat, & nec ipſe, nec alius, hæc loca vlterius ingrediatur, niſi neceſſitate compellēte; & hoc in præſentia eorum, qui ad hoc à Conuentu capitulariter congregato, fuerint deputati.

5. Quæ ex cubiculis, vel Archiuis auferuntur, auferentes notent, & in loco vnde ea abſtulerunt, notata relinquant, ac rurſum oſtia ſigillo concludant.

6. Claues cubiculorum, & Archiuorum, ſub triplici claue cuſtodiantur, aliáque fiant, quæ infrà, in cap. *De Electione Abbatis*, hac de re præfiguntur.

CAPVT X.

De Priore.

1.

ABbates, vt ſibi commiſſorum ſalutem commodius, & certius operentur, impoſitum ſibi onus in diuerſos partiantur.

2. Aſſumant in primis Priorem, qui poſt ipſos, & ſub ipſis, omnibus præſit; vt vnius conſilio omnes ſemper gubernentur, & in eorum abſentia, Regulæ, & traditæ diſciplinæ ſeueritas, non minuatur. *S. Baſil. in Regul.*

3. Solum verò Deum, ſuorúmque ſalutem & profectum ſpectantes, eum in Priorem aſſumant, quem inter omnes maximè aptum idoneúmque iudicant, qui ſibi committendarum animarum curam ſtrenuè gerat, ad regimẽ prudens ſit, & diſcretus; ſuauis in conuerſatione, in moribus grauis, & modeſtus, & qui cum ſuo Prælato, vno, eodémque ſpiritu, & in vna concordia, dominicum gregem ex animo paſcat, & cui Prælatus, in ſua abſentia, ſpirituale regimen, tutò committere queat. *Cap 6. Cùm ad Monaſt. § Prior de ſtatu Monac. 7. q. 2. c. In apibus.*

Innoc. 4 Inſtis petitionibus.

4. Si idoneus in proprio Monaſterio non reperiatur, aſſumatur ex alio Tales enim tranſlationes authoritate Superiorum factas, voto ſtabilitatis in loco nullatenus repugnare, declaramus.

5. In Abbatiis commendatis Priores, & in Prioratibus ſimiliter commendatis, Supprioress conuentuales, ſpirituale regimen exercentes, vel à Domino Præmonſtratenſi, vel à Capitulo Generali, vel ab ipſis patribus Abbatibus, vel etiam à Viſitatoribus, ſiue Vicariis inſtituantur.

8. q. 1 c. Qualis. 12. q. 1. c. Nolo.

6. Prior, in omnibus quæ ſunt Ordinis, & diſciplinæ, Fratribus ſuis, exemplo præluceat; & cuncta quæ ſunt Regulæ, & Statutorum, vt exactè obſeruentur, omni ſtudio procuret.

7. Nunquam à templo, menſâ, aliiſque conuentualibus exercitiis, niſi iuſtâ ſubſiſtente causâ, ſe abſentet; ſed in omnibus ſe primum exhibeat.

1. q. 7. c. Paulus. Diſt. 94. c. Peruenit ad nos.

8. Caueat, ne vel in minimo, quæ ſunt obſeruantiæ regularis, infringat, vel immutet: quia tota diſciplina diſſoluitur, ſi à ſuo vindice violetur.

9. In Infirmitorio Infirmus exiſtens, nihil plus cæteris præſumat, niſi Abbas aliquid ei indulgendum exiſtimauerit.

10. Locum Abbatis, etiam in eius abſentia, nullibi occupet.

11. In Eccleſia, primum locum à ſiniſtro choro, Prior obtineat, verùm an in eadem linea cum Prælato, an verò in eadem linea cum ſuo choro, à Circariarum pendeat conſuetudine; quæ in

in vnaquaque Circaria ſit vniformis.
12. In Proceſſione, Capitulo, Refectorio, & vbicumque Conuentus eſt, vel procedit, ſit Prior cum ſuo choro, à dextris Prælati; & Supprior cum ſuo choro, à ſiniſtris.
13. In omnibus Feſtis duplicibus,ac etiam Triplicibus, abſente vel legitimè impedito Prælato, Officium Chori compleat, ac ſummam Miſſam celebret.
14. Communi curſui (niſi aliud nimia neceſſitas poſtulet) non aſſcribatur; verumtamen,in Fratrum ſubleuamen, particulares aliquæ Miſſæ, hebdomadatim celebrandæ ei imponi poterunt.
15. Priores, & Suppriores, ad vindemiandum, aliáque ſimilia opera exercenda, nullatenus mittantur, nec circà exteriora ſic occupentur, vt in interioribus officium ſuum minus complere valeant.
16. Nulla quoque Paſtoralis cura, etiam in ipſo Monaſterio exercenda, Priori committatur, & commiſſa auferatur.
17. Quando Fratres extraordinariè ad Capitulum ſunt vocandi; Prior, tabulæ vel cymbali ictu, det ſignum.
18. Vt abſentium, vel infirmantium,debiliúmque officia, plenè compleantur, ſollicitè & tempeſtiuè Prior proſpiciat.
19. Abſente Abbate, Officialibus Fratribus in Abbatia exiſtentibus ſuperintendat, & ne quid inordinatè geratur,aduigilet.
20. In abſentia quoque Abbatis (niſi aliud habeat eius ordinatio) aſſumpto ſecum Conuen-

tuali ſocio, ſi Officiales Fratres vel abſint, vel impediti ſint, cum aduenientibus hoſpitibus, in Abbatia comedere valeat.

21. Prior, & Supprior, aſſumpto ſecum Veſtiario, vel duo eorum, quando ita expedire viſum fuerit, ſingulorum cubicula ſcrutentur, & ſi quid ibidem inordinatum repererint, amoueant, & in proximo Capitulo rei proclamentur.

Extra de ſtatu Monach. c. 2. in fine.

22. Si in Monaſterio aliqua diſſenſio contrà Abbatem oriatur, & Priores, ac Suppriores, qui pro tempore extiterint, eius participes fuerint, vel diſſenſioni pro poſſe non reſtiterint, deponantur; & iuxtà ſcandali, & exorti mali quantitatem, à Vicario vel Viſitatore ſeuerè, etiam per carcerem, puniantur; & ſi in domibus propriis, commodè caſtigari nequeant, emittantur.

23. Si autem inter Prælatum & Conuentum aliqua controuerſiæ materia ſuboriatur, in qua Conuentus exiſtimat ſe iuſtam obſiſtendi Prælato habere cauſam, eam Conuentus per duos vel tres deputatos, cum religioſa modeſtia Priori exponat.

2 q. 7. c. Clericos aut Laicos.

24. Prior, collato cum Suppriore, & Circatore, & aliquibus ex maturioribus (ſi tamen impartiales ſint) conſilio, ſi deprehendat Conuentus prætenſionem futilem, nec æquitati ſubnixam, ſed tendere ad pacis, concordiæque ſubuerſionem, à querelis & vlteriori progreſſu Fratres, ſi poteſt, abducat, & ſe eorum oppoſitioni, ſicut & reliqui Superiores, ſubtrahat, ac nullatenus eis cohæreat, ſub pœna ſuperius decreta.

Digitized by Google

25. Quod ſi verò deprehendat, vel ſaltem exiſtimet, Conuentum iuſtâ ratione moueri, cuncta referat ad Prælatum; qui, ſi poſſit, det eis ſatisfactionem: Si verò noluerit, vel non potuerit Conuentum ſedare, totum negotium ad Patrem-Abbatem, vel Vicarium, ſiue Viſitatorem deferatur, & Prælatus ex ſua, Prior verò ex parte Conuentus, totius controuerſiæ ſtatum, & fundamentum, aperiant; & ipſi (ad diuerſa inconuenientia euitanda) ſine mora diſceptationi finem imponant, ne aliqua diuiſio, vel amaritudo ſubrepat.

Ibidem c. Sicut inquit, &c. Si quid.

26. Hærente autem causâ, omnes ſe in quiete, ac pace contineant. Et, ſi qui tumultuari, diſcordiámque ſeminare, vel Charitatis vnitatem violare præſumpſerint, etiam per carcerem puniantur; & Superiores conſentientes, vel pro virili non impedientes, deponantur, & vt ſuprà, caſtigentur.

27. Pecuniæ, quæ Fratribus, à Parentibus, vel ab amicis dantur, reſignentur Priori: eaſdem, ſi Abbas iuſſerit, conſeruet, ac iuxtà Regulæ præſcriptum, in occurrentes Fratrum neceſſitates, purè diſpenſet.

Clem. 8. Nullus omninò.

28. Verùm, ne alicui, Superiores ſuos eludendi, & proprietatis detur occaſio, ſit Prior in concedendo & procurando, quod Fratres pro ſuis neceſſitatibus poſtulant, benignus, & facilis.

Trid ſeſſ. 25 C. 2. de reform.

29. Cæterùm, præſente, & abſente Abbate, intus & foris, de omnibus, & in omnibus, ſecundùm voluntatem Abbatis, Prior ſe habeat, neque illam vllo pacto tranſgrediatur. Quod

18 q. 2. c. Nullam poteſtatem.

idem intelligatur de Suppriore, in Monaſteriis commendatis, reſpectu ſui Prioris.

CAPVT XI.

De Suppriore.

I.

AD officium Supprioris, is ab Abbate aſſumatur, qui ſit modeſtis, religioſis, & integris moribus, amans diſciplinæ, eiúſque rigidus obſeruator, qui bono exemplo Confratres ſuos præcedat; ac vnitatem, atque concordiam teneat, & foueat.

2. Poſt Abbatem, in dextero chori latere, iuxtà morem Circariarum, primum locum habeat.

3. Fratres in choro, etiam præſente Priore, excitet, ac vt ordinatè ſtent, vel ſedeãt, ſedulò prouideat; & ea quæ ad Cantorem & Sacriſtam pertinent, cùm neceſſe eſt, corrigat & emendet.

4. Sollicitè procuret, vt Fratres vbicumque fuerint, ſiue in clauſtro ſiue extrà, ordinatè & diſciplinatè ſe habeant.

5. Abſente à Capitulo Priore, ipſe Capitulo præſideat, & occurrentia errata caſtiget.

6. Tempore refectionis, Priore abſente, ad maiorem menſam in ſua parte ſedeat.

7. Si Prior in itinere ſit conſtitutus, vel in Infirmitorio, vel extrà Abbatiam, vices eius intus & foris per omnia ſuppleat: verùm locum, in Eccleſia, in Capitulo, & Refectorio ſilentij, non mutet.

8. Cùm Priorem rediuiſſe, ac in Conuentu eſ-

ſe cognouerit, clauſtrum non egrediatur, & loquendi licentiam nulli largiatur.
9. Supprior ſi in Infirmitorio ſit, vel minutus fuerit, præ ceteris nihil præſumat.
10. Si Abbas, vel Prior, alicui aliquid inhibuerit, ipſe poſtea nihil prohibitorum, niſi prohibentium iuſſu, concedat.
11. Sicut cæteri Fratres, hebdomadarius ordine ſuo adſcribatur.

CAPVT XII.

De Circatore.

I.

AD Circatoris officium, non facilè alius, quàm Sacerdos, aſſumatur; ſítque rigidus diſciplinæ obſeruator, moribus grauis, exemplaris vitæ, & reliquis Superioribus, in vna concordia cohærens; ijſdémque debitum honorem deferens.
2. Horis ſibi conſtitutis, Conuentuales officinas circumeat, Fratrum negligentias, & Ordinis præuaricationes obſeruet.
3. Primas in Capitulo proclamationes faciat: & caueat, ne vel malitiosè, vel ex aliquo odio, vel priuata auerſione, aliquem accuſet; vel alicuius negligentias, causâ familiaritatis, vel amicitiæ, iniquè diſſimulet. Proclamationes autem faciens, attentiſſimè audiatur.
4. Si qui poſt Inuitatorium, in Matutinis, & in aliis horis poſt primum Pſalmum, ac etiam horâ laboris, vel lectionis abſunt, vbi ſint videat, &

vt ſine mora compareant, ſedulò procuret.

5. Si abſentes reperire nequeat, Priori (ſi adfuerit) vel Suppriori hoc ſignificet.

6. Debebit etiam, Abbate hoc ſtatuente, poſt maioris, ac etiam minoris Miſſæ (quando cantatur) Offertorium exire, & videre, an Fratres, qui intrà clauſtrum, in diuerſis ſunt officinis, officiiſque occupati, religioſè ſe habeant, qua in re adeò debet eſſe ſeuerus, vt numquam alicui loquatur, ſed tranſiens, ſingulorum offenſiones & negligentias, quantum poteſt, obſeruet, excitet negligentes, delinquentes ſigno moneat, & quantum poteſt cohibeat, & poſtea in Capitulo proclamet.

7. Loca regularia, ſiue ea, quæ clauſtro continentur, ſine debita licentia numquam egrediatur.

8. Claues clauſtri, ſi Abbas iuſſerit, cuſtodiat, & oſtia, ſtatuto ſibi tempore, claudat & aperiat.

9. Si ſit Sacerdos, in Prioris, & Supprioris abſentia, Conuentus curam gerat: in duplicibus loco ipſorum officium Miſſæ faciat, Horas incipiat, Capitula & Collectas cantet: Horis finitis ad exeundum chorum, ſignum præbeat: Capitulo, ſedens in ſuo loco; & refectionibus, comedens in maiori menſa ex ſua parte, præſideat; omniáque ea compleat, quæ Suppriori, in abſentia Prioris incumbunt.

10. Quotieſcumque ſiue per chori, vel ſummæ Miſſæ officium, ſiue per lectionem menſæ, fuerit impeditus, ſiue etiam infirmus, minutus, vel in itinere conſtitutus, Supprior officium eius in omnibus compleat.

CAPVT XIII.

De Cantore & Succentore.

I.

CAntor ſtet in dextero choro, Succentor verò in ſiniſtro, & quiſque in ſuo choro, Fratres ad cantandum, & vigilandum excitet, ac errantes, vel deficientes, in Antiphonis, Pſalmis, & Hymnis, ac ſimilibus emendet, etiam in altero choro, ſi alter ipſorum qui ibidem eſt, id non fecerit.

2. Ob quamlibet negligentiam, vel neceſſitatem, ad alterum chorum, etiam præſente Succentore, Cantor tranſire queat; Succentor verò, præſente Cantore, non niſi ob grauem.

3. Si quis officio ſuo deſit, ſiue per ſe, ſiue per alium, Cantor ſuppleat.

4. Si quid in libris chori corrigendum, vel addendum, vel mutandum, id faciat Cantor.

5. Extrà Eccleſiam, nihil Cantor præſumat, excepto Capitulo, in quo ſi Luna malè pronuntietur, errorem corrigat.

6. Obitus Fratrum defunctorum, tertiam, ſeptimam, ac trigeſimam diem, & primum defuncti anniuerſarium, in Capitulo recitet.

7. Breuia pro defunctis mittenda, curet; & allata in Capitulo legat.

8. Mortuorum Fratrum nomina, cognomina, officia, & qualitates, ac diem obitus eorum, in Kalendario ponat.

9. Quæ ad Cantoris officium ſpectant, eo præ-

ſente, Succentor non aſſumat: eo abſente, cuncta pro eo compleat.

10. Cantor, & Succentor hoc vnicè agant, vt quæ ſuperius de grauitate cantus, de pauſa, aliíſque præſcripta ſunt, exactiſſimè obſeruentur; & ſibi mutuò (niſi neceſſitate compellente) in Choro non loquantur; & quæ Ordinarius eis facienda præſcribit, plenè & integrè compleant.

CAPVT XIV.

De Bibliothecario.

1.

Bibliothecarius libros ſibi commiſſos diligenter cuſtodiat, eos nitidos ſeruet, & dilapſum in eos puluerem, ſingulis ad minus quindenis, ſemel excutiat; & ne aliquâ humiditate, vel quauis aliâ re corrumpantur, ſtudioſè prouideat.

2. Si librum aliquem deprehendat ablatum, nec reperire queat, indicet Priori, qui adlaborabit, vt, ſi fieri poteſt, recuperetur.

3. Omnium librorum, cuſtodiæ ſuæ traditorum, Catalogum habeat.

4. Abſque Abbatis, vel eo abſente, Prioris licentia, & ſine memoriali competenti, nemini librum aliquem commodet.

5. Cuiuſque *Facultatis* libros, ſub titulo ſuo (qui loco, vbi ponentur, inſcribetur) ſimul componat, & ſingulis libris titulos extrinſecus inſcribat.

6. Librorum prohibitorum Indicem habeat, & ſi quem prohibitum deprehenderit, ſignificet Abbati, & quod Abbas iuſſerit, faciat.

7. Bibliothecam mundam ſeruet, & benè compoſitam, & ob id frequentius eam expurget, & verrat.

CAPVT XV.

De Sacriſta, eiúſque ſolatio.

I.

SAcriſta, horologij curam habeat, ac per ſe, ſiue conſtitutum à Prælato, illud regat, ac temperet; & ne citiùs vel ſeriùs, quàm oportet, ſonet, ſtudiosè aduigilet.

2. Sedulò procuret, vt dormitorij, & Eccleſiæ lampades, per eos quibus hoc incumbit (quorum negligentias ipſe ſupplere debet) ante Matutinas, & ante Primam, cùm eſt neceſſe, tempeſtiuè ſint accenſæ: & ſatagat, vt lumen, quando in clauſtro requiritur, ibidem ſatis maturè ponatur.

3. Oſtia Eccleſiæ præfixo tempore claudat & aperiat.

4. Vt ad Matutinas, omnéſque horas, conſtitutis temporibus præcisè pulſetur, exactiſſimâ curâ aduigilet.

5. Candelas cereas (quas etiam ex officio facere debet) & ſeuaceas habeat, & eas tam in templo quàm extrà, ſecundùm quod ei Abbas ordinauerit, diſtribuat, & in locis ſuis ponat.

6. Candelas, cineres, ramos; ſal, & aquam, no-

uóſque fructus, temporibus ſuis, ad benedictionem præparet; & eà impartitâ, quæ ſunt Fratribus diſtribuenda, cum ſolatio ſuo diſtribuat: at ex palmarum ramis tantum reſeruet, quantum ad cineres in capite ieiunij faciendos, iudicat neceſſarium.

7. Quæ ad extremam vnctionem infirmo impendendam ſunt requiſita, tempeſtiuè præparet.

8. Omnia Eccleſiæ & Altaris vtenſilia, ſub ſua cuſtodia habeat, & cùm neceſſe eſt, ea reparari curet, & ne ſordida ſint, ſæpius mutet.

De Conſecr. Diſt 1. c Nemo. & diſt. 4 c. Presbyter.

9. Corporalia, & Calicum purificatoria, vel ipſe lauet, & poliat; vel antequam lauanda tradat, in vaſe ad hoc ſingulariter ordinato prius abluat, & aquam in Eccleſiæ piſcinam fundat.

10. Alia linea benedicta, quæ Altari ſuperponuntur, ſi Prælatus iuſſerit, etiam in dicto vaſe lauet, & aquam in piſcinam, vt ſupra, eiiciat, linea verò non benedicta quæ circa Altare adhibentur, ei det lauanda, cui id Abbas iuſſerit: & omnia, quæ lauanda tradit, ſeorſim notet.

11. Hoſtias, ſiue panem pro Miſſæ Sacrificio neceſſarium, in loco mundo & cum reuerentia, excluſis omnibus fabulis leuitatibúſque paret, ac in nitido repoſitorio conſeruet.

12. Studiosè, & curiosè prouideat, vt Eccleſia, Altariáque, omni tempore, ſingulari munditiâ niteant; & procuret, vt Eccleſiæ parietes ſingulis annis ad minus ſemel, à pulueribus, ſordibúſque purgentur.

13. Quæ in Eccleſia fuerint oblata, recipiat, & quod de eis ordinauerit Abbas, exactè cōpleat.

14. *Corpus Dominicum*, in ciborio repoſitum, ſingulis quindenis mutet, & magnâ curâ aduigilet, ne vllâ ratione, ſpecies corrumpantur, alioqui grauiter puniatur. *Vide De Conſec. diſt. 2. c. Quam benè.*

15. In miniſterio Abbati præſtando, ac in aliis omnibus, ſe per omnia conformet iis, quæ Ordinarius præfigit.

16. In Paſchate, antiquum Infirmorum *Oleum* decenter comburat, & procuret nouum. *De Conſecr. Diſt. 3. c. Literis veſtris.*

17. Omnium ſibi commiſſarum rerum indicem habeat, ac cùm officio ſuo defungitur, eum ſucceſſori, ſingula deſignando, tradat.

CAPVT XVII.

De Prouiſore exteriorum.

I.

NE ab animarum cura, ſpiritualibúſque exercitiis, exteriorum occupatione, Abbas nimium diſtrahatur, quoſdam ex Fratribus aſſumat, quibus temporalium regimen magna ex parte committat. *Vide Diſt 89 c Diaconũ. & 9 q. 4. c. Cùm ſimus & 12 q 2. c. Vobis.*

2. Aſſumat autem, quos virtutum conſtantiâ, rerum agendarum induſtriâ, fidelitate, & prudentiâ, maximè ad tractanda temporalia, idoneos compererit.

3. Conſtituat in primis Prouiſoré, at non alium quàm Sacerdotem, niſi grauis premat neceſſitas; quia in ruinam agitur, qui nondum in virtute benè roboratus, ſuæ libertati committitur.

4. Prouiſor exteriora prouideat, curias ſiue villas circumeat, animalium numerum ſcriptum

habeat, ac ea nonnunquam renumeret, & de neceſſariis reparationibus Abbatem moneat, & quod iuſſerit exequatur: ac poſt collectas meſſes ſagaciter inueſtiget, an ad totius anni ſumptus annona ſufficiat, & hoc indicet Abbati.

5. Diligenter attendat, quæ ſint pro temporis ratione coëmenda, vendenda, vel traſmutanda, & ſcitu, iuſſuque Abbatis, ea prudenter ordinet, atque diſponat.

6. Comperiens, curias carere poſſe vel fructibus terræ, vel aliquibus animalibus, ea ſecundùm ordinationem Abbatis, in vtilitatem, & vſum Monaſterij conuertat.

7. Quæcumque circà res Monaſterij, etiam circà minutias, vt lanam, linum, pelles animalium, ſimiliáque ſunt agenda: ac etiam ea quæ concernunt venditionem, & exciſionem lignorum, ac præſertim quercuum, omnia cum ſcitu, & ordinatione Abbatis, vel eorum conſilio, quos ad hoc Abbas conſtituerit, agat; nihílque de ſe, vel per ſe, præſumat: Nullam quoque litem intentet, aut ſuſtineat, abſque dicto ſcitu, atque ordinatione.

8. Elocationes villarum, decimarum, & aliorum quorumcumque bonorum, ſine iuſſu & *Innoc. 4. Sedis Apoſt.* conſenſu Prælati, nō faciat: & ſi præſumpſerit, facta elocatio nullius ſit roboris, vel valoris.

9. Conuiuia nequaquam adeat, nec hoſpites inuitare præſumat, niſi ſciente, & conſentiente Prælato.

10. Quidquid in numerata pecunia recipit, ſtatim tradat Abbati; & ipſe Abbas eam ſub cuſtodia ſua, in neceſſarios Eccleſiæ vſus, & vti-

litatem expendendam, & applicandam, reſeruet.

11. Licebit verò Prælatis (ſi ita expedire ipſis videatur) dictæ pecuniæ receptionem, atque cuſtodiam, vel ex parte, vel ex toto, Prouiſoribus ſuis committere.

12. Hoc autem ſolicitè obſeruent Prouiſores, vt concreditas ſibi pecunias, in nullos, quàm qui ſunt officij ſui, vſus expendant; exactè in eo Prælati ſui ordinationem, & voluntatem exequentes; alioqui furti iudicio, & tanquam veri proprietarij, condemnentur.

3. q. 2. c. Si Episcopus. §. Quod ſi. & 12 q. 2. c. Apoſtolicos. Gregor. 9. Olim intellecto.

13. Singulis annis, circà Hyemale feſtum S. Martini, vel alio commodo tempore, iuxtà cuiuslibet Eccleſiæ morem, Prouiſor, aliíque Officiales, bonorum Eccleſiæ adminiſtrationem habentes, coram Abbate, & duobus, vel tribus, vel (ſi opus ſit) etiam pluribus, quos de maturioribus Eccleſiæ Abbas vocandos duxerit, computum Conuentualium bonorum reddant.

Pius 2. in Bulla Merita veſtra Religionis. Cle. 8. Nullus omninò.

14. At verò illi, qui adminiſtrationem bonorum, ad Abbatialem menſam ſpectantium, habent, reddant ſoli Abbati rationem. Qui Abbas, ſit obligatus ſtatum totius ſuæ domus, Vicariis, & Viſitatoribus, vel Patribus Abbatibus viſitantibus aperire.

15. Contineat autem hic computus omne quod toto anno receptum, & expenſum eſt, ac etiam in eo exprimatur omne quod Eccleſia debet, & quod debetur Eccleſiæ.

16. Computum debitè concluſum, & ab audientibus & computante ſignatum, Abbas in

archiuis reſeruet, & copiam authenticam, vel etiam ſignatam penes ſe Prouiſor aliique computantes retineant.

17. Prouiſores, quoad egreſſum Monaſterij, ratione officij ſui, eam exactè ſeruent regulam, quam Abbates ipſis præfigent.

Trid ſeſſ 25. c. 2. de Reg. 18. Sint Prouiſores (ſicut & reliqui officiarij) ad nutum Abbatis omni tempore amouibiles, verùm ſi vtiles ſint, ac diſciplinæ modum, & regulæ rectitudinem conſeruent, non facilè mutentur.

Trid. ibid. 19. Sine conſenſu Abbatis, pro priuato ſuo vſu, nihil coëmant, ſed in communi viuant, & ex communi omnia ſua habeant.

20. Cùm autem omnia, quæ Religioſi poſſunt, & valent, in commune conferre teneantur; Prouiſores aliique officiales, pro ſuis laboribus nullam mercedem prætendant; & prætenſa, cùm abſque proprietatis vitio dari non poſſit, abſolutè denegetur.

Innoc. 4. Sedis Ap.

Diſt. 49. c. Hic etenim, circà mediū 21. Ne autem Prouiſores in temporalia toti effundantur, tam Matutino quàm Veſpertino tempore, ac etiam interdiu ſe ad interiora recipiant; & quæ de meditatione, & examine conſcientiæ, Fratribus præſcripta ſunt, quantum poſſunt obſeruent, & nullatenus ea omninò negligant.

22. Nulli officio per hebdomadam, niſi aliud requirat neceſſitas, & ordinet Abbas, adſcribantur.

23. Statuant autem Prælati, quibus diuinis officiis, tam feſtiuis diebus, quàm aliis, debeant intereſſe.

CAPVT XVII.

De Cellario.

I.

CEllarius, quæ pro communi cibo, potúque, tam Clericorum, quàm Laicorum, ſunt neceſſaria, procuret & ordinet; ac per ſe, ſiue per alium, cui hoc fuerit imperatum, diſtribuat.

2. Communem cibum, potúmque non mutet, nec aliquid aliquibus ſuperaddat, etiamſi deforis venerint, niſi Abbatis, vel abſente Abbate, Prioris iuſſu.

3. Panem, & potum, ita tempeſtiuè præparari curet, vt ne ad momentum quidem Conuentus exſpectare cogatur.

4 Circà refectionis horam, veniat ad culinam, vt cuncta diſponat, aduertátque an cibi ſint benè cocti, & aduigilet, vt vtiliter, & ſufficienter diſtribuantur. *12. q. 1. c. Res & duobus ſequent.*

5. Ex iis, quæ poſt refectionem ſuperſunt, quæ cupit referuet, & reliqua, ſi Abbas ita iuſſerit, Portario pauperibus diſtribuenda relinquat.

6. Abſente Cellario, Subcellarius officiũ eius per omnia compleat; ſed caueat, ne quicquam contra Cellarij ordinationem, & voluntatem, agere, vel ordinare præſumat.

7. Cellario ſubſint piſtores, coctores ceruiſiæ, hortulani, & coci, qui in officiis ſuis, eius voluntati in omnibus ſe conformare teneantur; & nullus abſque Cellarij conſenſu; ad alia ope-

ra eos applicare præſumat, excepto Prælato, vel eo abſente, Priore, qui id tamen non faciet, niſi ex graui, & euidenti neceſſitate.

8. Ad Cellarij officium non facilè aliquis aſſumatur, niſi Sacerdos, qui an hebdomadarius adſcribi, & quibus diebus officio diuino intereſſe debeat, à Prælati pendeat voluntate.

9. Cellarius, de iis quæ ex hortis, & aliis quibuſcumque rebus, receperit, computum reddat, tempore, Cap. præcedente, conſtituto.

10. Quæcumque fuerint ſpecialiter pro pitantiis Conuentus conſtituta, vel legata, per aliquem Fratrem Officialem, cui hoc Abbas impoſuerit, recipiantur; ac in commune redigantur, & ad iuſſum Abbatis, vel in Fratrum pitantias, vel in alium Eccleſiæ vſum expendantur, & de iis, tempore ſupradicto, computus reddatur.

11. Quoniam verò, eadem vbique agendi ratio ſeruari non poteſt, ideò præſcripta in Abbatis diſcretione permaneant, vt demat, vel adiiciat, prout pro bono domus ſuæ regimine videbitur expedire.

CAPVT XVIII.

De Veſtiario.

I.

VEſtiarius curam habeat ſartorum, & ſutorum; & aduigilet, vt quæ officij ſui ſunt, diligenter, & fideliter exequantur.

2. Omnem Fratrum ſupellectilem, tam lineam,

neam, quàm laneam, & quæ ad reparationem calceorum ſunt neceſſaria, in communi veſtiaria, tamquam res pauperum Chriſti, fideliter cuſtodiat, & ne quacumque ratione, aliqua vel perdantur vel corrumpantur; ſolicitè prouideat. *Vide 12 q 1. Quia tuà. & ſeq.*

3. Omnia ad veſtitum neceſſaria, Fratribus diſtribuat, exactè in eo ſeruans Abbatis ſui ordinationem.

4. Nullus, abſque ſcitu atque conſenſu Veſtiarij, vel nouam veſtem fieri, vel antiquam reparari curet.

5. Vt lacera tempeſtiuè reficiantur, aduigilet, & detrita tradat Abbati, vel ei cui iuſſerit Abbas, & ille quid de eis fieri debeat, decernat. *12 q 1 c Rat. & duobus ſequent.*

6. Quæ ad veſtitum ſunt neceſſaria, Veſtiarius ab Abbate, vel ab eo, cui hoc erit commiſſum, exigat, & recipiat. *Trid. ſeſſ. 25 C. 2. De Reg.*

7 Vt veſtitus forma, ab Ordine præſcripta, exactiſſimè ſeruetur; magnâ curâ aduigilet, rationem, ſi quid varietur, Abbati redditurus.

8. Cum Priore, cubicula Fratrum viſitans, aduertat quæ neceſſaria, & quæ ſuperflua; ac ex iudicio Abbatis, neceſſaria ſuppleat; & ſuperflua tollat. *Diſt. 47. c. Sicut. & 12. q. 2. c. Aurum.*

9. Sabbathinis diebus, ante cœnam, linea munda ſingulis diſtribuat; ac feriâ ſecundâ, omnia immunda colligat; & aduertat, an quæ dederat, cuncta reddantur.

10. Æſtiuo tempore, ſingulis quindenis; Hyemali verò, ſingulis menſibus ad minus, niſi aliud Abbas conſtituerit, munda linteamina, vel laneamina, Fratribus largiatur.

11. Induſia, vt non permiſceantur, ſed ſingulorum ſtaturæ conueniant, particularibus ſignis notentur, & quibus commoda ſunt, tradantur.
12. Quidquid in laneis, ſiue in lineis deſideratur, id Veſtiarius Priori, & Prior Abbati ſignificet, vt tempeſtiuè prouideri queat.
13. Officium Solatij ſit in prædictis Veſtiario ſubſeruire, & ſine ipſius iuſſu, vel ſcitu, nihil præſumere.
14. Lauanda linea, ſub ſcripto numero, ijs qui ea loturi ſunt, tradat, & ab eis eodem modo recipiat.

CAPVT XIX.

De Veſtitu.

I.

Matth. 11 QVi in domibus Regum ſunt, mollibus veſtiuntur; illos, qui abrenunciarunt ſæculo, decet veſtitus aſper & humilis. Quapropter omnes, tam qui intus, quàm qui foris ſunt; tam Parochi, quàm qui in grangiis, ſiue villis, ſiue curiis, commorantur, vtantur induſiis ſeu camiſiis laneis; collari tamen lineo non curioſo, nec aliquâ materiâ indurato, vel polito, & quod ſupra collare tunicæ talaris, non magis quàm ad latitudinem vnius pollicis replicetur; Pollex Ordinis. & culcitris (quæ gallicè *Matelaſſ*, germanicè *Matraſſen*, nuncupantur) ac laneaminibus, ſiue ſtratoriis laneis, in quibus dormiant Verùm foris ne hoſpites grauentur, vti licebit lectis

plumatis, aliíſque, prout fuerit ſtratum.

2. Licitum tamen erit Abbati, cum Infirmis debilibúſque diſpenſare, vt non tantum in Infirmitorio, ſed etiam in Dormitorio, induſiis lineis, lectis plumatis, & linteaminibus vtantur.

3. Cum ſanis verò, & valentibus, non diſpenſet Abbas, niſi cum itinerantibus, vel ex alia iuſta, & fundata cauſa, ſicut inter cæteras eſt, vt facilius debita & requiſita reformatio inducatur & conſeruetur: & caueant Fratres, ne huiuſmodi camiſeis, ad laſciuiam potius, quàm ad neceſſitatem, vtantur.

4. Laneæ veſtes & aliæ omnes, vt cappæ, pallia & ſimiles quibus tam Abbates quàm Canonici vtuntur, ſint albæ, nec ſint ſubtiles, vel ſplendidæ, ſed profeſſæ paupertati conformes; vt illud Regulæ ſeruetur: *Non ſit notabilis habitus veſter, nec affectetis veſtibus placere, ſed moribus.*

Alex. 3. In Apoſt. Sed. Innoc. 4. In emin.

5. Alterius autem coloris veſtibus quibuſcumque, nullus vti præſumat; niſi propter periculum, vel propter aliam iuſtam, & prægnantem cauſam.

10. q. 2. c. Vidua.

6. Prælatis liceat vti, cum Religioſo moderamine, veſtibus melioribus, non tamen ſericis, vel quæ ſint ſericis æquiualentes vel pretioſiores.

Innoc. 4. Sedis. Ap. 21. q. 4. c. Omni iactura. & ſeq.

7. In omnibus Eccleſiis Ordinis noſtri ſine vlla exceptione vel diſpenſatione, veſtiaria, iuxta Regulam, ſit communis, & ex communi omnibus de neceſſariis prouideatur.

8. Quilibet Fratrum in cella ſua licitè habere

queat duplex corporis indumentum tam internum quàm externum, ac etiam induſia duo, & pelliceum vnum, quod nunquam geretur, niſi tunicâ coopertum.

9. Inſuper tot quiſque ſtragula licitè habeat, quot neceſſitas requirit: ſimiliter & puluinaria ad caput, linteo cooperta, necnon & auricularia non curioſa.

10. Pretioſis pellibus, mundanum potiùs faſtum quàm neceſſitatem præſeferentibus, nullus Ordinis noſtri Religioſus vtatur.

11. Cappæ canonicales, quibus, vt Canonici, ſub diuinis officiis vtimur, ſint ex panno vel alia leuiori materia, non tamen pretioſa, ſed modeſta, &, vt canonicalibus aliorum Canonicorum cappis correſpondeant, nunquam ſint tunicis breuiores: ſed eam habeant longitudinem, vt ab omni parte terram attingant; & ea tam ſtrictè menſura ſeruetur, vt nunquam, vltra quatuor pollices, in terram, à tergo dilabantur aut fluant.

12. Tunicæ talares, ad talos vſque pedum ad minus, deſcendant; &, niſi ſub ijs ſutanæ clauſæ gerantur, ſint anterius conſutæ, vel alio modo ſic clauſæ, vt interiores veſtes nequaquam appareant; ſed in omnibus religioſa ſeruetur honeſtas.

13. Collaria tunicarum non ſint nimis alta, & collare tunicæ pectoralis, ſiue ſutanæ, exæquent, aut ſaltem numquam ſint demiſſiora, nec vltra digitum illud excedant.

14. Scapularia, eandem cum tunicis habeant longitudinem, & eorum latitudo (tam pro lon-

gis,& breuibus, quàm pro itinerantium, & exeuntium tunicis) ſit decem pollicum.

15. Nunquam à quibuſcúmque Canonicis, etiam Prioribus, Paſtoribus, aut aliis Beneficiatis, ne quidem ſub cappa, ſcapulare diſcinctum geratur.

16. Manicæ tunicarum ſint ſimplices, nec vllâ notabili ſuturâ elaboratæ; nec ſint vel nimis ſtrictæ, vel nimis latæ; & inferiùs, vbi manus attingunt, ſiue in rotunditate, latitudinem quatuordecim pollicum non excedant.

17. Caputia, vbi anterior ſutura eſt, & pectus attingunt, latitudinem habeant ſex pollicum, & exinde proportionaliter per humeros defluant, & vltrà ſuturam manicarum tunicæ (quæ ſuperiori brachij commiſſuræ correſpondere debet) ad quatuor pollices deſcendant; à tergo verò, ad zonam, ſiue ad cingulum vſque, nec multum vltrà, protendantur.

18. Cingulum ſit religioſum & ſimplex, omnem curioſitatem & vanitatem excludens.

19. Byretis albis quadratis, non tamen nimium altis, Canonici Sacerdotes vtantur.

20. Muffulas licitè habeant, Canonici, albas; laici, griſeas; ſed nullâ curioſitate notabiles.

21. Licet quoque, exclusâ curioſitate, Fratribus vti chirothecis.

22. Soli Abbates tunicam diſcinctam gerere queant, ac ea in re, in ſingulis Prouinciis, omnimoda ſit vniformitas.

23. Religioſi Conuentuales, in Monaſterio exiſtentes, ſemper ſint in pleno habitu, in talari ſcilicet tunica, ſcapulari, & caputio: attamen

in labore, vel cum honeſto alicui corporali exercitio Fratres incumbunt, exutâ ſuperiori veſte, eſſe queant in tunica pectorali, cum ſcapulari cincto.

24. At in inferiori habitu, ſiue in ſolo thorace, & femoralibus, etiamſi deſuper ſcapulare induatur, nunquam eſſe, vel incedere liceat.

25. Canonici egredientes, etiamſi in breui, vel pectorali tunica duntaxat exiſtant, ſcapulare gerant, quod ſemper, & vbique ſit cinctum, nec vnquam in latere nexum, ſed ab vtraque parte rectè dependens.

26. Exeuntes ſine pallio, caputium ſuper ſcapulare gerant.

27. Ocreis ex corio, vel ex alia materia factis, exclusâ mundanâ vanitate, & ſpectatâ ſolum neceſſitate; ac etiam galeris ſiue pileis albis, in itinere ac labore, Fratres vti valeant.

28. Cappis laneis, ſiue ex alia honeſta, & modeſta materia factis, ſuperpelliceis, & almutiis, quæ ex albis pellibus, exclusâ curioſitate, fieri debent, Fratres in diuinis Officiis, temporibus in Ordinario præfixis, vbique vniformiter vtantur.

29. Abbates, ne dignitatis ſuæ obliuiſcantur, tam foris, quàm domi, ſemper ſint in graui habitu; & vt in toto Ordine ſit vniformitas, omnes Abbates, caputio laxiori, & rotundo, ac nodulis clauſo, quod Mozettam vocant, vtantur.

30. Laici, breuem, ſiue pectoralem tunicam albam, cum eiuſdem coloris ſcapulari cincto, & deſuper caputium album geſtent.

13. Cappæ eorum ſint griſeæ, & non albæ, nec tamen camelinæ, vel aliàs curioſæ. at verò tunicæ, ſicut & reliquæ ipſorum veſtes, ſint albæ. *Gregor. 9. Iuſtis petentium.*

CAPVT XX.

De Fratre hoſpitali.

I.

FRater hoſpitalis, tot Fratres, vel miniſtros ſub ſe habeat, quot requiruntur, vt aduenientium hoſpitum neceſſitati ſatisfiat, cum quibus, vt etiam cum hoſpitibus, licitum erit ei loqui.

2. Præſentatos à Portario, ad hoſpitium ducat, & quid, & quando comedant, ordinet; & ſi neceſſe ſit, hoſpitibus adſiſtat, atque miniſtret: ac etiam, vbi dormire, & quomodo eis debeat ſterni, decernat.

3. Hoſpitij quoque pro hoſpitibus infirmis deſtinati, curam gerat; niſi ea, ab Abbate, ſit alteri demandata.

4. Exhibeat ſemetipſum in moribus religioſum, in verbis circumſpectum, in inceſſibus, & geſtibus grauem, modeſtum in oculis, in hoſpitum ſeruitio ſedulum, atque ſolicitum, & in omnibus exemplum ſe præbeat temperantiæ, & diſciplinæ.

CAPVT XXI.

De Hoſpitalitate.

I.

Innoc 4. Sedis Apoſt. Pius 2. Merita veſtra Religionis. Matt 25. Diſt 42. & 86. 12 q 2. c. Quia.

HOſpitalitas, quæ ea omnia continet, ob quæ, in vltimo die, Dominus noſter ſe remuneraturum bonos aſſerit, ac puniturum malos, frequenter, ac ſpecialiter, in ſacris litteris nobis commendata; in omnibus Ordinis noſtri Eccleſiis, ſecundùm ſingularum facultatem, diligentiſſimè obſeruetur: ac eleëmoſynæ, quantum prouentus patiuntur, pauperibus Chriſti præſtentur.

Innoc 4. Ibidem.

2. Sit domus aliqua particularis, ſi commodè fieri poteſt, recipiendis hoſpitio pauperibus deſtinata, & miniſter aliquis idoneus, ac in bonis moribus, bonáque diſciplina, quantum fieri poteſt, benè formatus, ad ſeruiendum eis deputetur.

3. Abbas cuiuſque loci, ipſóque negligente, Pater-Abbas, & vtriſque hoc omittentibus, vel diſſimulantibus, Viſitatores pro tempore exiſtentes, habitâ ratione facultatum atque prouentuum, ordinent in ſingulis Monaſteriis hoſpitalitatem, & quàm magnas multáſque eleëmoſynas debeant elargiri, conſtituant; tranſgreſſores autem, grauiter puniantur.

Idem ibid. 12. q 1. c. Quia tuam

4. Abbates quandocumque venerint, & maximè euntes & redeuntes à Capitulo Generali, ſecúndum perſonarum qualitatem & merita, ſuſcipiantur, & honeſtè tractentur.

Diſt 87. c. In ſingulis.

5. Fratres quoque Ordinis noſtri, qui hoſpitandi gratiâ, ad Monaſteria noſtra diuertunt, vnâ nocte tamquam hoſpites habeantur, & ſicut hoſpites ſeorſim tractentur: at ſi diutiùs remanere voluerint (niſi aliud ordinauerit Abbas) ad Conuentum vadant, ibidémque ordinem ſuæ profeſſionis teneant, & ſicut alij Fratres, cuncta compleant.

6. Alterius Monaſterij Prior, poſt Priorem domus; immediatè locum obtineat.

7. Si qui ignoti, habitum noſtrum geſtantes, ſine debitis, & ſufficientibus teſtimonialibus litteris aduenerint, ad Fratrum colloquium minimè admittantur, & multo minus permittantur in Conuentu conuerſari, & quamdiu hoſpitandi gratia eis præſtatur, vel in porta, vel in hoſpitali remaneant. At verò, ſi de impoſtura ſe ſuſpectos reddiderint, veritas inquiratur, eâque deprehensâ. habitus eis auferatur, & ſtatim eiiciantur.

8. Amicos, & Conſanguineos, ſine conſenſu Superiorum, nulli Fratres inuitare præſumant; & ſuperuenientibus, abſque Prioris licentia non loquantur; nec ſine ſcitu, & voluntate Abbatis, cum eis comedant.

9. Caueant Fratres, ne frequenti hoſpite, Monaſteria ſua grauent.

10. In maioribus Feſtiuitatibus, vt *Natiuitatis Domini, Paſcha, Pentecoſtes, Aſſumptionis B. Virginis, & Omnium Sanctorum*, quando maxime vacandum eſt deuotioni, nulli amici, vel hoſpites, aduocentur; & ſi caſu ſuperuenerint, Religioſi, quorum causâ venêre, neque cum

eis loqui, (niſi grauis premat cauſa) permittantur.

Diſt. 41. c. Quieſcamus. Diſt. 4. c. Duo. Item. 3. q. 6. c. In grauibus.

11. In quorumcumque autem hoſpitum receptione, hoc obſeruetur, vt animi, vultúſque hilaritas eis exhibeatur; & omni luxu ac oſtentatione, reſciſſis; iuxtà religioſam mediocritatem, ſufficienter cuiuſque neceſſitati, non voluptati, ſatisfiat.

CAPVT XXII.

De Portario.

1.

Cle. 8 Nullus omninò.

IN Portarium aſſumatur vir probus, & timens Deum, qui diligentiâ, & morum probitate, maximè commendetur: qui aduenientes hoſpites ſuſcipere, ac dirigere, eíſque reſponſum dare poſſit.

2. Omni tempore, portam diligenter clauſam teneat, clauéſque apud ſe reſeruet.

3. Quando quiſpiam alicuius dignitatis, vel auctoritatis, aduenerit, ſtatim præſentiam eius Abbati, vel Priori, ſignificet.

4. Quemcumque ignotum, vel peregrinum, non admittat; niſi vel Abbati, vel cui hoc iniunxerit Abbas, prius indicauerit, & eorum conſenſum obtinuerit.

5. Diligenter attendat Portarius, ne ſcienter tales admittat, per quos, vel Abbati, vel Conuentui moleſtia aliqua, vel Monaſterio aliquod damnum inferatur, vel qui impudenti curioſitate per officinas, & per alia loca diſcurrant.

6. Pulſu ad prandium dato, ſerâ nocturnâ portam claudat, & claues ad Abbatem, vel ad eum, cui hoc commiſerit Abbas, deferat; & hora conſtitutâ, eaſdem referat.

9. Sub refectione, nullius aduentum Portarius ſignificet, niſi perſonæ qualitas, vel vrgens neceſſitas, aliud requirat.

8. Veſpertino tempore, horâ ab Abbate præfixâ, porta claudatur, & claues ad Abbatem, vel, vt ſup. deputatum, ferantur; nec ex eo tempore, abſque expreſſa Abbatis licentia, vlli aperiatur.

9. Horâ conſtitutâ, Portarius claues manè referat, & exinde officium ſuum exequatur.

10. Has, aliáſque, per Abbatem (pro locorum varietate) conſtituendas leges, Portarius exactè, & diligenter obſeruet.

CAPVT XXIII.

De Paſtoribus.

I.

CVm pro lucro animarum, ad Paſtorales curas, cum ſpeciali approbatione Sedis Apoſtolicæ, Religioſos ſuos Ordo noſter emittat, adlaborent omnes Prælati, vt in concredito ſibi grege, ſemper habeant, & vitæ & morum diſciplinâ benè excultos, & doctrinâ præſtantes, quos ad vineam Domini colendam cum fructu, & ſine animarum tum propriarum, tum ipſis committendarum diſpendio, emittere queant.

Vrban 4. Quia igit. Clem 5. & Bonifac. 9. Iuſtu & honeſt C. 5 Quod Dei timorem. de ſtatu Monac.

Cap. 14. Cùm ſit de ætate & qualit. Ordinandorum.

2. Et quia regimen animarum, ars artium eſt, & ſcientia ſcientiarum; ideò Prælati, in ſuorum ad Paſtoralem curam promotione, omnem priuatum affectum exuentes, ſingulorum qualitates diligenter conſiderent, & eos prouehant, de quorum pietate, ſufficienti doctrina & in virtute conſtantia, in ſupremo illo die reſpondere poſſint; ſcientes, quod ſi indignos ſcienter prouexerint, in prouehentium caput refundendum ſit, quidquid promoti deliquerint, & quod omne damnum, dominico gregi per tales illatum ſit, ab eis repetendum.

Trid. ſeſſ. 7. C. 1. de refor.

ad Hebr. 3. 6 q. 1. c. In ſcripturis. Ierem. 23.

3. Cùm autem iuxtà Apoſtolum, nemo ſibi honorem aſſumere debeat, ſed tantum is, qui mittitur tamquam Aaron, Prælati, eos qui ſe impudenter nituntur ingerere, & currere volunt, ſed non ex Deo, contineant, & reprimant, neque promoueant.

4. Quicumque Canonicus Ordinis noſtri, contrà Prælati ſui voluntatem, aliquem Paſtoratum ſæcularem, vel alterius Ordinis, vel ſimile aliquod beneficium ſuſcipere, vel adminiſtrare præſumpſerit, & debitè à Prælato ſuo monitus, intra duos menſes, á die monitionis numerandos, non dimiſerit, Prælatóque ſuo paruerit; omni actione ad petendam inpoſterum, à ſuo Monaſterio alimentationem, priuatus exiſtat; nec Prælatus, vel Monaſterium in vllo, poſteà redeunti obligetur, vt qui à ſuo corpore per inobedientiam ſe diuulſit, officiúmque ſuum ſubtraxit, corporis à ſe abdicati beneficiis non fruatur, & de Monaſterij bonis non manducet, qui Monaſterio non laborat.

5. Quando verò ad tam grauem & periculoſam functionem, aliquis emitti debet; Prælati, ante oculos habentes Christi Apoſtolos electuri, & in oratione Dei pernoctantis exemplum, orationi ſedulò vacent, ac oblato ſacroſancto Miſſæ Sacrificio, & in eo imploratâ Spiritus Sancti gratiâ, audito Priore, aliiſque quos ad informandos ſe de promouendorum qualitatibus, ne errent, deſuper iudicauerint audiendos; omni fauore, ac quâcumque affectione poſtpoſitis, ſolum Deum & Eccleſiæ vtilitatem pure ſpectantes, eum promoueant, quem dictante conſcientiâ, omnibus conſideratis & æſtimatis ad tale munus obeundum, maximè aptum cenſuerint; nec hac in re tam ætatis, aut temporis profeſſionis, quàm idoneitatis & virtutis ratio, habeatur.

Luca 6.

Trid. ſeſſ. 24. C. 18 de ref.

8 q. 1. c. Moyſes.

6. Ne autem, aliquis indoctus irrepat, pro docto; is, cui committenda putatur Parochia, ante omnia, ab Abbate, vel ab ipſo deputandis, exactè & strictè examinetur, & ſi impar deprehendatur, domi detineatur.

Diſt. 38 c. Si in Laicis. & ſeq.

7. Nullus etiam quantumuis idoneus ad Paſtoralem curam promoueatur, niſi præſtito prius Iuramento, quod quandocũque, & quotieſcumque Abbati vel Vicario, aut Viſitatori neceſſarium, vel expediens viſum fuerit, ad Monaſterium ſuum reuertetur.

8. Si quis verò Canonicus, impoſitam ſibi à Prælato ſuo animarum curam, contumaciter, & proteruè ſuſcipere recuſat (cùm iudicatus idoneus, ex vi voti Obedientiæ, ad hoc, in Ordine noſtro ſe extendentis, parêre ſit obligatus)

quamdiu perſiſtit in ea rebellione, vbique omnium ſit vltimus, & voce careat ac obedientiâ nominatâ, & tamquam refractarius puniatur.

Vide Trid. ſeſſ. 4. C. 1. de refor. 9. Paſtores conſtituti, impoſitum ſibi onus conſiderantes, Apoſtolica verba cordibus ſuis inſculpere, ipſiſque operibus exhibere nitantur, quibus Timotheum monet, dicens: *1. Cap. 4.* *Exemplum eſto fidelium, in verbo, in conuerſatione, in charitate, in fide, in caſtitate: attende tibi, & doctrinæ, & inſta in illis. Hoc enim faciens, & teipſum ſaluum facies, & eos qui te audiunt.*

10. Paſtores in Monaſterio habitantes, ex communi cellario in menſa Conuentuali alantur, & ex communi veſtiantur; ac omnes tam quotidianos, quàm annuos prouentus, cùm eos receperint, Officialibus ad hoc deputatis, quamprimùm tradant, vt in commune redigantur.

11. Sit tamen in poteſtate Capituli Prouincialis ac etiam Vicarij, circà contenta huius articuli conſtituere, & ordinare, quod pro maiore obſeruantia diſciplinæ, & Fratrum quiete iudicauerint in Domino expedire.

12. Extrà Monaſterium autem commorantes, familiam alant religioſè, frugaliter & modeſtè.

13. Vt verò eorum vita ſit ſecurior (*væ* enim *Eccleſ. 4.* *ſoli*) omnes Paſtores, & Beneficiati, quorum ordinarij prouentus ad hoc ſufficiunt, ſocium ſibi ex Confratribus iunctum habeant, cuius in his quæ Dei ſunt & regularis obſeruantiæ tam conſortio, quàm ſolatio perfruantur: qui (ſi tamen Prælatus ita expedire iudicauerit) frequenter mutetur.

De vita & hon. Cler. C. 3. Vt quiſque & C. 2. & 5. de ſtatu Monach.

14. Porrò, vt omnis otij tollatur occaſio, & ne illi, qui Paſtoribus iunguntur, Officium Paſtorum inuadant, aut diſſentionis cauſam præbeant; Capitula Prouincialia, diſtributionem temporis, Paſtoribus, eorúmque ſociis præſcribant, quam quantum Paſtoralis occupatio patitur, diligenter obſeruent: ac inſuper ordinent, in quibus Capellani Paſtoribus ſuis ſubeſſe debeant, quæ pro ipſis officia, vel Paſtoralia munia, tamquam eorum Vicarij adimplere, & quando concionari, teneantur.

15. Habitum ſuum religioſum, Paſtores, & Beneficiati, aliíque foris agentes, ſecundùm formam, ſuprà *Cap.* 19. præſcriptam, vbique, & ſemper, deferant: ſericas veſtes, & quæuis curioſitatem redolentia, prorſus euitent.

16. In templo, & in omni honeſta congregatione, ſint in pleno Ordinis ſui habitu, abſque cappa lanea; aliàs verò in pectorali tunica, & ſcapulari deſuper cincto, eſſe queant.

17. Quando neceſſitas compellit vt ſecularem habitum aſſumant, (quod tamen ſine Prælatorum ſuorum licentia non faciant) religioſam in eo ſectentur, & ſeruent ſimplicitatem. *21. q 4. c. ferè per totum. & 27. q. 1 c. Omnes.*

18. Quæ *Diſt.* 1. *cap. vlt.* de raſura coronæ & barbæ ſunt conſtituta, exactè obſeruent.

19. Singulis annis, per tres ad minus dies, in proprio Monaſterio, vel alio loco, per Prælatum deſignando, & ad eius ordinationem, ſinguli Paſtores, eorúmque Capellani, ſepoſitis omnibus aliis occupationibus, in ſpiritualibus exercitiis toti verſentur; vt hac ratione ſpiritum renouent, mentem recolligant & *S. Auguſt. 10. conf. c. 29.*

redigant in VNVM, à quo fortè in multa defluxerant.

C. Multa ſunt. tit ne Clerici vel Monachi.

20. Vt autem non nimis diſpergantur, ſeculari Pagorum ſuorum regimini, ſe non immiſceat; niſi à ſubditis ſuis requiſiti, & eorum neceſſitate, vel euidenti vtilitate, hoc poſtulante, petito deſuper & accepto conſenſu Prælati.

21. Nullorum quoque bonorum, ſiue Eccleſiæ, ſiue pauperum, ſiue aliorum quorumcumque adminiſtrationem, ſine Prælatorum ſuorum, in ſcriptis obtenta licentia, Paſtores acceptent; alioquin, nec Monaſteria, nec Paſtorales prouentus, pro debitis, ratione iſtarum adminiſtrationum contractis, obligata cenſeantur.

Innoc. 4. Sedis Ap C. Sacerdotib. tit. Ne Clerici vel Monachi

22. Illi verò, qui per dictam facultatem, aliquam talem adminiſtrationem obtinent, tenantur, exactè in ſua annua deſcriptione (de qua paulo poſt agitur) referre, quid eius ratione ſibi debeatur, quídque debeant, ſub pœna infrà poſita.

Arg. D. 31. 86 c. Peruenit. &c. Hi qui.

23. Memores itaque omnes Parochi, eorúmque Capellani, ac quiuis alij, foris aliquod beneficium, vel officium obtinentes, ſe Religioſos eſſe, & tanquam pauperes Chriſti nihil poſſidere, hæc ſubſequentia ſtrictè obſeruent.

24. Primò, vt nulla notabilia dona, ſiue parentibus ſiue quibuſcumque aliis, abſque ſuorum Prælatorum conſenſu, largiantur; alioquin pro maiori vel minori exceſſu, furti & proprietatis iudicio, *Diſt*. 3. *cap*. 4. & 14. decreto condemnentur.

25. Secundò, vt ſingulis annis, omnium rerum, quarum habent vſum, & diſpenſationem, computum

putum fideliter reddat, & ſinceram, ac integram earum dent deſcriptionem, ſiue Inuentarium, in quo omnia quoque tam debita quàm credita, bonâ fide exprimant.

26. Quod, vt commodè fieri queat, ſingulis annis, (niſi ob graues rationes à Vicario approbandas, aliud Abbati expedire videatur) in Feſto Sanctiſſ. P. N. NORBERTI, vel in alio aliquo Feſto, ab Abbate deſignando, in Monaſterio ſuo, (nullo, abſque legitima cauſa, ſe abſentante) Paſtores, aliique ſuprà nominati, conueniant: & ibidem in pleno habitu, ſummæ Miſſæ, ac Veſperis interſint; ac poſtridie, ſupradictos computus, ac deſcriptiones, Abbati, vel in Monaſteriis commendatis, Priori, tradant; qui ſeparatim ſingulos vocet, ſingulorũque computus, & deſcriptiones examinet; & ſi quid monendum, vel corrigendum habeat, moneat, & corrigat.

27. Quod ſi quiſpiam, in ſuo computu, vel deſcriptione doloſè, & fraudulenter egiſſe, & res aliquas maioris momenti, vel notabilia debita ſuppreſſiſſe, comperiatur, tamquam proprietarius puniatur; & ſi ſic mortuus fuerit, ſepulturâ careat Chriſtianâ. *C. 2. Monachi & C. 4. Super. De ſtatu Monach. & Canonic.*

28. Parochi, aliique beneficiati, quocumque tempore ad Monaſterium venientes, præſentiam ſuam curent ſtatim Prælato indicari, & ibi comedant, vbi Abbas, vel Prior iuſſerit.

29. Nihil in Conuentu agant, vnde turbatio, vel diſcordia exoriri queat, & ſi quid tale egerint, publicâ pœnitentiâ, deſtructa reparare cogantur.

Trid. ſeſſ. 13. c. 1. de refor.

30. Caueant etiam, vt ſine manifeſta, vel propria, vel Parochiarum ſuarum neceſſitate, locum reſidentiæ ſuæ non exeant, omnéſque vagos diſcurſus euitent.

7. q. 1. c. Peruenit & c. Nō oportet.

31. Vt verò vnuſquiſque neceſſitati ſuæ ſatisfacere queat, Abbates, ſingulis ſuis Paſtoribus, & Beneficiatis, ciuitates, vel loca aliqua vicina, & commoda aſſignent, quæ ad neceſſaria comparanda licitè adire poſſint.

32. Alia autem loca, ſi ſine ſpeciali Prælatorum ſuorum licentia, vel graui neceſſitate acceſſerint, pœnâ grauioribus culpis *diſt.* 3. *c.* 4. præcriptâ, ſine remiſſione, plectantur.

33. Parentes, vel amicos duobus milliaribus ab ipſorũ reſidentia diſtantes, abſque Prælatorum ſuorum conſenſu, viſitare non præſumant.

De Conſec. diſt. 5. c. Non opus. & diſt. 34. c. Presbyter.

34. Puerperia, Ciuitatum vel Pagorum Dedicationes, quibus, ratione ſuorum Paſtoratuum intereſſe non conſtringuntur, aut etiam publica fraternitatum, vel ſodalitatum conuiuia, abſque Abbatum ſuorum expreſſa licentia, nulli adeāt, alioquin debite puniantur.

Diſt. 44. c. Non oportet. & ſeq.

35. Publicas autem tabernas, multò minus adeant, niſi in via conſtituti, vel niſi euidenti neceſſitate premantur. Si verò, vt compotationibus, vel commeſſationibus ibidem vacent, eaſdem intrauerint, & ter moniti non deſtiterint, tribus diebus, in pane, & aqua, in Conuentu ieiunare cogantur, ac publicam in Capitulo accipiant diſciplinam. Si relabantur, duplicetur eis pœna: & ſi cum his omnibus, ad correctiorem vitam reuocari nequeant, priuentur Paſtoratu, vel beneficio, & vt ſcandala ab Ec-

cleſia Dei tollantur, ad Conuentualem diſciplinam reuocentur.

36. Nouerint itaque Paſtores, ſecundùm Priuilegia Ordinis, tam quoad morum correctionem, etiam vſque ad ipſam Beneficij Paſtoralis priuationem; quàm quoad temporale regimen, ſolis ſuis Prælatis plenè ſe ſubiectos.

Honor 3. dilecti filij. Alex 4. Excitat. noſt. Nicol. 4. Nouerit vniu.

37. Verùm, reſpectu eorum, quæ ad curam animarum, & Sacramentorum adminiſtrationem, pertinent, etiam in ipſis Monaſteriis, quibus cura animarum perſonarum ſæcularium incumbit, Iuriſdictionem Diœceſani, eiúſque viſitationem agnoſcant neceſſe eſt; exceptis tamen ijs Paſtoribus, qui in illis Monaſteriis, vel locis, animarum curam gerunt, in quibus Prælati Iuriſdictionem Epiſcopalem, & temporalem, in Parochos, & Parochianos exercent.

Clem. 5. Quia vos. Ioan. 23. Habentes in deſid. Sixtus 4. Quoties à nobis. Iulius 2. Ex debito. Trid ſeſſ 25 c. 11. de R. g.

38. Proinde Prælati, quando videbitur expedire, per ſe, vel per alium idoneum, Paſtores ſuos viſitent, & quis ſit familiæ ſtatus, diligenter, & diſcrete conſpiciant.

39. Si aliqua infamia, de alicuius incontinentia, exorta fuerit, & inquiſitione factâ, comperiatur ſolido fundamento ſubnixa, etiamſi infamatus, de ipſo lapſu conuinci non poſſit, dummodo infamia grauis ſit, & eius cauſam dediſſe conſtet, vocetur ad Monaſterium, & pro delicti merito caſtigetur: & ſi peractâ pœnitentiâ, abſque ſcandalo remitti nequeat, ſuo Paſtoratu priuetur. Verumtamen, in hoc negotio, ita circumſpectè, & diſcretè procedatur, vt & infamiæ, ſcandalíque ſupprimatur,

Diſt. 81 c. Clericus ſolus. 11 q. 3. c. Summopere.

Diſt 50 c. Peruenit ad nos 30 c. Omnes. & ſequent.

occaſio, & infamato nulla iniuria inferatur.

40. Qui verò de lapſu conuictus vel confeſſus fuerit, non tantum Paſtoratu, vel Beneficio ſuo priuetur, ſed & iuxta ea quæ *Diſt.3.c.8.* conſtituuntur, ſeuerè puniatur, nec vlla appellatio vel exemptio executionem impediat, ſed ſine vllo ſtrepitu & forma iudicij omnia ex ſola facti veritate peragantur.

Alex 4 Nicol.4. Significarunt nobis. Ioan. 23. Sixtus 4. Iulius 2. & alij Bullis *ſup. citat.* 24. q. 4. c. *De illicita.* § *De conuentione.*

41. Quicumque autem iuxtà priuilegia Ordini noſtro conceſſa, ſiue ob culpam, ſiue ſine culpa, reuocati, ac trinâ monitione & requiſitione præcedente, ad clauſtra propria redire, Parochiáſque ſuas reſignare, noluerint; ipſo facto ſint excommunicati, ac in proximo Capitulo Generali, vel etiam Prouinciali, tamquam excommunicati, denuntientur: ac ter in anno, in qualibet Ordinis noſtri Eccleſia, publicentur; ac ſine vlla relaxatione, 40. diebus, pœnæ grauioris culpæ ſubdantur.

Vide 22. q. 5. c. Non vos, & duos ſequent.

42. Quod ſi in ſua contumacia perſiſtentes, animo obdurato, decem diebus, excommunicationis ſententiam pertulerint; vel eâ innodati, ſe diuinis immiſcuerint, per poteſtatem ſecularem (ſi aliter fieri nequeat) capi curentur, & carceri Monaſterij intrudantur, ac ibidem, ſecundùm delicti, ſcandali, & damni quantitatem, plus vel minus puniantur.

43. Inſuper, prædicti Canonici, Curas quas habent reſignare nolentes, & illi, qui quacumque renuntiatione, pactione, vel cautione, vel aliâ quauis ratione, ſiue in acquiſitione Curæ, ſiue poſt acquiſitionem, reuocandi poteſtatem excludendam, vel conſtringendam curauerint,

vel quid fecerint, vel fieri procurauerint, quo reuocationis effectus impediri valeat: ad nullam Ordinis noſtri Prælaturam in perpetuum eligi queant: nec etiam eligendi cum aliis vocem habeant, ſed ſint, & ſine vlla ſpe diſpenſationis permaneant, ad huiuſmodi honores prorſus inhabiles, & incapaces: etiamſi ante electionem, ad quam vocari deberent, ſuam obtinuerint ab excommunicatione abſolutionem.

44. Quicumque autem de cætero, ad Parochialium Eccleſiarum, ad alterius Monaſterij Ordinis noſtri præſentationem ſpectantium, regimen aſſumentur, ſi vel culpis ſuis exigentibus, vel alia iuſta de cauſa reuocari, vel ad clauſtrum ſuum remitti debeant; ſi eorum Prælati, fuerint per Prælatos (ad quorum petitionem, vel quorum permiſſione, vel indulgentiâ ſunt aſſumpti) ſufficienter requiſiti, & tamen eos non reuocauerint: ex tunc ad præceptum Prælatorum, ad quos pertinet præſentatio, ad clauſtra propria redire, Paſtoratúmque reſignare teneantur, alioqui ipſo facto Paſtoratu ſuo ſint priuati, & nolentium reſignare pœnas, incurrant. *Vide 23 q. 7. c. Vides.*

45. At ſi Prælati Eccleſiarum ex quibus dicti Canonici ſunt aſſumpti, eos recipere noluerint, ipſo facto ſint ſuſpenſi, & in proximo Capitulo Generali, vel Prouinciali, iuxtà delicti, & ſcandali quantitatem grauiter puniantur.

46. Cùm autem Paſtores, ac Beneficiati, & alij omnes officium vel adminiſtrationem aliquam, extrà Monaſterium habentes, cœperint infirmari, ſenſeríntque deficientibus paulatim

viribus, ſupremam Maieſtatem de ipſis velle diſponere, ſatis tempeſtiuè ſuam conſtitutionem Abbati ſignificari curent; vt ipſe tamquam verus eorum Paſtor aduigilet, & ſiue per ſe ſiue per alium in extremo illo agone, vnde æterna ſalus pendet, eis aſſiſtat, quatenus ab omnibus peccatorum fœcibus benè purgatum ſpiritum, ac charitatis veſte ornatum, in manu ſui Creatoris religiosè reddant.

12 q 1. Nolo vt aliquis, & 13. q. 2. c. Quibus. & 17. q. 3 c. Quia ingredientibus.

47. Teſtamentum tamquam veri pauperes nihil proprij habentes, exemplo Sanctiſſ. Patris ſui AVGVSTINI nullum faciant, & ſi facere præſumpſerint, ac ſic mortui fuerint, tamquam proprietarij ſepulturâ careant Chriſtianâ.

48. Pro defunctis Paſtoribus, aliiſque omnibus Beneficiatis, fiat per omnia ſicut pro reliquis Fratribus, ac ſi fieri poteſt, corpus ad Monaſterium deferatur, vt qui eandem habuêre profeſſionem, communem quoque cum Fratribus ſuis ſortiantur ſepulturam.

CAPVT XXIV.

De Fratribus Conuerſis, ac Donatis.

I.

Clem. 8. Cũ ad Regul.

QVando aliqui ſolicitant, vt in Fratres Cõuerſos recipiantur, ante omnia diligenter diſpiciatur, quo ducantur ſpiritu, an nõ magis propter victum quam propter Deum, ad Monaſterium veniant.

2. Recepti, mortificentur, & omnis labor ad-

hibeatur, vt intelligant pondus profeſſionis ſuæ, & vt vitam ei conuenientem agant.

3. Conuerſi, antequam ad habitum admittantur, præter Orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam, etiam Symbolum Apoſtolicum, præcepta Decalogi & Eccleſiæ, ſciant.

4. Inſuper Pſalmos *Miſerere mei Deus*, & *De profundis*, & ea quæ ad ſeruiendum Miſſæ neceſſaria ſunt, ac Benedictionem cibi & potus, & Gratiarum actionem, poſt refectionem dicendam; ac ne in rebus ſpiritualibus permaneant nimium rudes, etiam Catechiſmum addiſcant.

5. Nullos libellos habeant, niſi à Superioribus ſuis ſibi expreſsè permiſſos.

6. Ad Matutinas, omni tempore cum Conuentu ſurgant & veniant, ſed ſi feria ſit, vel feſtum quodcumque minus duplici, in ſeculo non feſtiuum, inceptis Laudibus, recedant, niſi aliud Superiores ſtatuerint; ſi verò Dominica, vel duplex, permaneant.

7 Excipiuntur Infirmi, & qui diuerſis officinis ſunt deputati, ſicut & illi qui graui labore fatigantur, qui omnes in frequentandis diuinis officiis, ordinem à ſuis Prælatis, vel Prioribus ſibi conſtitutum, exactè ſeruent.

8. Immediatè ante Matutinas, legant Conuerſi Orationem Dominicam, Salutationem Angelicam, & Symbolum Apoſtolorum: & deinde pro Matutinis, viginti quinque Orationes Dominicas; pro Prima verò & reliquis Canonicis horis vſque ad Veſperas, pro ſingulis,

ſeptem; at pro Veſperis quindecim, pro Completorio verò ſeptem Orationes Dominicas perſoluant: ac finito Completorio, legant *Pater noſter, Aue Maria, & Credo in Deum.*

9. Pro Fratribus, ac Sororibus, aliiſque, pro quibus eſt conſtitutum, vt oretur; ſingulis Septimanis legant viginti quinque *Pater noſter,* & totidem *Aue Maria.*

10. Horas ſuas quantum per occupationes fieri poteſt, eo tempore quo Horæ Canonicæ in Eccleſia à Conuentu peraguntur, ſemper tempeſtiuè perſoluant.

11. Quando Abbas, vel alius ex Fratribus moritur, pro Abbate mille, pro aliis verò quinies centum Orationes Dominicas, intra triginta dies, legant. At verò pro Parentibus noſtris, pro quibus in Capitulo preces petuntur, ſicut & pro Fratribus Ordinis noſtri, quando eorum breuia leguntur, quinquaginta duntaxat dicant.

12. Singulis hebdomadibus niſi aliud Prælato expedire videatur, pro Conuerſis in Abbatia commorantibus, ter Capitulum teneatur, vt in eo quæ corrigenda ſunt, corrigantur, & in ijs quæ conſcientiam & interiorem hominem cō-cernunt, diligenter inſtituantur: vel ſi id commodè fieri nequeat, is cui Laicorum cura eſt demandata, ſingulis diebus Dominicis, Feſtiuiſque, eorum inſtructioni, horam ad minus impendat, ſuper quo eius conſcientia ſit onerata.

Clem 8. Cū ad Regular.

13. Concioni quæ Feſtiuis diebus habetur, ſemper interſint, & omni die Sacrum audiant: Omittentes, grauiter puniantur.

14. Conuerſi, qui in coloniis ſeu curiis vel villis morantur, ſummo manè, horâ ſcilicet à Prælato conſtituenda ſurgant, & gratiis Deo peractis, in Capella (ſi quæ ſit) vel alio loco ad hoc à Prælato determinato conueniant, vt ibidem orationi & ſpiritualibus exercitiis vacent, quibus completis, eant ad labores & obedientias ſuas.

15. In curiis verò, vbi rarius ab Abbate, vel à Prouiſore Sacerdote, Conuerſi viſitari queunt, ſingulis ſeptimanis feriâ ſextâ, vel alio die, quo omnes adeſſe poſſunt, coram Magiſtro curiæ etiam Conuerſo, omnes conueniant, ac ab ipſo correctionem, ſiue diſciplinam accipiant, & ipſe à Seniore.

16. Infrà horas Canonicas, tam extrà quàm in Monaſterio, omnes Cōuerſi ſilentium teneant, niſi pro euidenti inſtantis vel præſentis operis neceſſitate oporteat eos loqui: quod facient ſubmiſsè & breuiter, & qui huic decreto ſciens & volens contrauenerit, infrà octiduum ſubſequens, vnâ die in pane & aqua ieiunare teneatur. *S. Aug. in 2. Reg.*

17. Huic pœnæ ſubiaceant quoque qui Dominicis Feſtiuiſque, & iis diebus quibus non operantur, Concioni audiendæ, orationi, aliiſque ſpiritualibus exercitiis in Eccleſia debitè non vacauerint, niſi ratione officiorum ſuorum, ex ordinatione Prælati, abeſſe compellantur.

18. Aduigilent Prælati, ne Conuerſi otio torpeant, vel aliquibus vitiis diffluant, ſed vt in officiis atque laboribus ſuis ſint fideles, & ſtrenui;

ac in timore Domini ſolidati, vitia fugientes, virtutéſque ſectantes; in verbis ſint puri, in aſpectu verecundi, & in omni conuerſatione religioſi, ædificationi ſint omnibus, ſcandalo nulli. Super quo Prælatorum conſcientiæ obligatæ, & oneratæ permaneant.

19. Omnium rerum in vſum ſibi conceſſarum, ſiue intus ſiue foris habitent, cum aliis Conuentualibus, vel alio à Prælato præfigendo die, Conuerſi catalogum tradant.

20. Veſpertino tempore antequam lecto ſe committant, orationi vacent, de perceptis bonis gratias agant, conſcientiam examinent, de admiſſis peccatis doleant, & veniam petant, emendationem proponant, ac pro cuſtodia noctis orent: demum cum omni honeſtate ſe ad dormiendum componant.

21. Conuerſi exeuntes, vti poſſint pallio, ſed non niſi griſeo, & deſuper pileo ſimiliter griſeo, at ſine pallio procedentes, pileum album gerant.

22. Hoc quoque irreuocabili decreto fixum ſit, vt nulli Conuerſi ad Profeſſionem admittantur, niſi reipsà poſt veſtitionem cappas griſeas geſtauerint, & iuxtà modum ſuperius præſcriptum, ſe tonderi permiſerint.

23. Si verò poſt Profeſſionem, vel griſeam cappam geſtare nolint, vel tonſuræ formam immutare velint, eorum conatui ſtrenuè obſiſtatur, & ad ea quæ hac de re ordo decreuit, etiam per carcerem & per cenſuras Eccleſiaſticas compellantur.

24. Licitum quoque ſit recipere aliquos in

Donatos, viros probos, pios, Deum timentes, ad laborem aptos, & eam, quæ in Fratribus Conuerſis requiritur, ætatem habentes: qui tamen ſponſione, quam ſunt facturi, non ita Monaſterio incorporabuntur, quin ob iuſtas fundatáſque cauſas, cum conſilio Prioris, Supprioris, & aliquorum Seniorum de domo, re communicata, cum Domino Præmonſtratenſi, vel Vicariis eius, aut Viſitatoribus, à propriis Prælatis dimitti queant.

25. Cauſæ autem dimiſſionis erunt; ſi iuxtà vocationem ſuam, non dignè ambulantes, ſint inobedientes, immorigeri, ebrioſi, impudici, impuri, in impoſitis ſibi laboribus nimis negligentes, obedientias auerſantes, vel in obedientiis ſuis, vel circà alia infideles, ac nimis in ſuo ſenſu pertinaces.

26. Qui hæc, & ſimilia, & multo magis, qui grauiora admiſerint, ac bis vel ter moniti & caſtigati, ſe non emendauerint, ſeruato quantum poteſt ipſorum honore, modeſtè dimittantur.

27. Si verò in aliquod enorme crimen inciderint, vel graue aliquod ſcandalum ediderint, ſtatim expellantur.

28. Habitus eorum ſit honeſtus, & modeſtus, & ab habitu ſeculari nihil differat, niſi quod ſemper eſſe debeat griſei coloris albicantis, vt ſeculi contemptum aliquo modo præ ſe ferant, & ſuæ ſponſionis ſemper admoneantur.

29. Exeuntes, pallium & galerum ſimilis coloris griſei geſtent, & præſcriptas modeſtiæ regulas diligenter obſeruent.

30. Integro anno ad minus in modeſto ſecula-

ri habitu probentur, & in ſpiritualibus ſedulò erudiantur, & exerceantur.

31. Euoluto probationis anno, ſi ſe tam piè, modeſtè, religioséque geſſerint, vt meritò de eorum profectu, & pacifica conuerſione, firma ſpes concipi poſſit; & ipſi in bono propoſito ſuo perſeuerent: ad nutum Prælati faciant coram Notario & teſtibus, & in præſentia Prioris, & Supprioris, vel aliorum à Prælato deputandorum, ſuam traditionem, & donationem; quâ ſe ipſos, & omnia, ſi quæ habent temporalia bona, Deo, & Eccleſiæ N. in perpetuum ſeruitium, & vſum tradant, & donent, abdicatâ à ſe, ad ſeculum redeundi, & bona repetendi omni poteſtate, eâ tamen conditione, vt ab Eccleſiâ cui ſe, ſuáque tradunt, alantur, aliáque neceſſaria ab eadem recipiant.

32. Hanc reſignationem, donationem, & conditionem, Prior & Supprior, vel qui fuerint deputati, ex parte Prælati atque Conuentus acceptent, hac tamen, iuxtà Statuta Ordinis, reſeruatâ poteſtate, vt ſi ſe non gerant vt oportet, ſed admittant ea, quæ pro dimiſſionis cauſis, eadem Statuta ſuprà definiunt, ſine vlla contradictione, Prælatus eos dimittere queat, & valeat.

33. Fiat autem de hac reſignatione, donatione, & acceptatione publicum inſtrumentum, cum clauſulis neceſſariis, & requiſitis.

34. His peractis, ſtatuto à Prælato die, ad Capitulum (quo loco & non alibi eorum promiſſio fieri debet) vocati veniant, & præſente toto Conuentu in manibus Prælati, iuxtà formam

hîc ſubiunctam, linguâ ipſis vernaculâ, ſuam faciant ſponſionem & donationem:

Ego N. dono me, meáque omnia, quæ poſſideo, Eccleſiæ N. & promitto, conuerſionem morum meorum, & emendationem vitæ. Promitto etiam quam diu hic futurus ſum, Paupertatem, Caſtitatem, & Obedientiam perfectam, Tibi Reuerendo Patri N. & legitimis ſucceſſoribus tuis. Promitto etiam quod hanc Congregationem ſponte non deſeram, & quod, quando ob mea demerita, vel ob cauſas in Statutis expreſſas dimittar, recedam, nec cõtradicam vllo modo. Sic promitto & ſpondeo.

35. Promiſſionem ſuam nomine & cognomine ſuo, ſi ſcribere ſciant, ſignent, vel crucem forment, & atteſtetur aliquis Notarius hanc crucem à promittente ibidem factam.
36. Prælatus impartiatur eis Benedictionem, eántque ad loca ſua.

CAPVT XXV.

De Monialibus ſiue Sororibus Ordinis noſtri.

I.

PRæficiantur Monialibus, ſiue Sororibus Ordinis noſtri, in Præpoſitos, vel Priores, viri maturi iudicij, graues, & prudentes, qui ſibi commiſſis, tam in temporalibus, quàm ſpiritualibus cum fructu proſpicere valeant. *Diſt. 39. c. Petrus.*
2. Pœnes Præpoſitos, vel Priores, ſit tempo-

ralium bonorum adminiſtratio, ſub conditionibus tamen, & reſtrictionibus à Patre-Abbate vel Vicario, aut etiam Capitulo Prouinciali ſtatuendis, & præfigendis, vt cum Monaſterij vtilitate, eam adminiſtrationem gerant.

3. Concreditas ſibi animas, etiam in ſana doctrina paſcere & reficere ſtudeant.

4. Magiſtræ & Prioriſſæ ab omnibus ſuis ſubditis in ſummo honore habeantur, ſintque piæ, prudentes, humiles, mites atque diſcretæ: In conuerſatione exemplares & modeſtæ, & in obſeruatione diſciplinæ, ſint rigoroſæ.

5. Interdicitur autem eis, ne ab Epiſcopis vel eorum ſuffraganeis ſe benedici curent. Et ſi id præſumpſerint, ſint ipſo facto depoſitæ.

6. Sororum Ordinis noſtri veſtimenta, ſint alba, ac ſuperior tunica quâ induuntur, circà pectus ſit clauſa, & nullatenus aperta vel ſciſſa: nec monilibus ad collum vtantur, & tam cantantes, quàm non cantantes, alba gerant ſcapularia.

7. Singulis annis, tribus vicibus, terminis ab Abbatibus vel Præpoſitis conſtitutis, tondeantur; & ſi nolint, etiam adhibitis cenſuris compellantur.

De Regul. C. 5. Ioannes de ſtatu Mon. c. 2. Peculium. *& §. Qui vero.*

8. Quia verò in ſexu potiſſimum fœmineo, proprietatis vitium ſecretius & altius radices ſuas figere ſolet; ideò omnes Ordinis noſtri Prælati, & Præpoſiti, magnâ ſollicitudine (vt ſuas, ſibique ſubditarum animas ſaluent) Sororum ſibi ſubiectarum vitam ita ordinent, vt Apoſtolicam vitam (prout earum profeſſio requirit) æmulantes, in communi & de communi vi-

uant; in communi Refectorio comedant, & in communi Dormitorio cubent, niſi infirmitate vel aliquâ neceſſitate impediantur, & nihil proprij habeant, ne ſicut Ananias & Saphira ſubitaneâ, ita illæ æternâ morte mulctentur: Qua in re ſi Prælati, aliique Superiores ſint negligentes, ſeuerè à Vicariis, ſiue à Viſitatoribus caſtigentur. *Clem. 1. c. 4. & 6.* *Act. 5.*

9. In communi & ad communem vtilitatem, loco & tempore à Superioribus decernendis, operentur.

10. Si alicui ipſarum, à quoquam aliquid fuerit datum, iuxtà præceptum Regulæ, ſtatim reſignet & redigatur in commune, & ſi retinere præſumpſerit, ſecundum Ordinis Statuta ab Abbate vel Præpoſito vel etiam Prioriſſa, grauius puniatur. *Trid ſeſſ. 25 c. 1. de Reg.*

11. Nulla quoque Soror ad proprios, & particulares ſuos vſus, pecuniam, vel reditus ſibi habeat aſſignatos, ſed omnia Superiori tradantur, & Conuentui incorporentur.

12. Vt autem à vitio proprietatis, Sorores ſtudioſius ſibi caueant, ſingulis annis ad minus ſemel, ſcilicet circà Paſcha (traditâ ab omnibus rerum quibus vtuntur, deſcriptione) à proprio Prælato, vel ab eo qui eius gerit vices, proprietariæ in omnium aliarum præſentia, excommunicentur. *Ibidem. 12. q. 1. c. Expedit & c Res Eccleſiæ.*

13. Quia verò diuerſi Pontifices, ac etiam diuerſa Concilia mandant, & aliqua ſub obteſtatione diuini iudicij, & interminatione maledictionis æternæ, vt monialium clauſura, ſi ſit violata, diligenter reſtituatur, ſi inuiolata per- *Bonifac. 8. ſup citat. Pius 5. de clauſura Monial. Conc. Cabilō. 2 c. 37 & 63.*

Conc. Matiſc. c. 2. *Conc Arela. c 7* *Trid ſeſſ 25. c 5. De Reg.* ſtiterit, vigilanter conſeruetur, etiam adhibitis cenſuris aliiſque pœnis; ideò ſub eadem diſtrictione ſeuerè præcipitur omnibus Abbatibus, Præpoſitis, & quibuſcumque Monialium Ordinis noſtri Superioribus, vt Monialium ſibi ſubditarum clauſuram diligenter ac rigoroſè obſeruari procurent, & ſi (quod abſit) alicubi ſit violata, eam ſtatim reſtituant; inobedientes & contradicentes, per cenſuras Eccleſiaſticas aliáſque pœnas, quacumque appellatione poſtpoſitâ, compeſcendo, inuocato etiam ad hoc, ſi opus fuerit, auxilio brachij ſecularis.

14. Si autem hac in re prædicti Superiores negligentes fuerint, à Vicariis ſiue Viſitatoribus ſeuerè puniantur, ac clauſuram ipſi reſtituant: qua in re, ſi & ipſi ſine iuſta cauſa diſſimulauerint, ac negligenter ſe habuerint, ab officio ſuo à Domino Præmonſtratenſi, ſine vlla conniuentia remoueantur, & grauiter puniantur.

15. Sit autem oſtij Clauſtri duplex ſera. Vna intrinſecus poſita, cuius clauem ſola Prioriſſa habeat; vt extranei omnes, tam Regulares quàm ſeculares, excludantur: altera conſtituta ſit extrinſecus, cuius clauem ſolus Præpoſitus, ſiue Cœnobij Præfectus ſeruet, vt ijs quæ intus ſunt tollatur omnis exeundi libertas, & totalis alicuius exitus ſuſpicio amoueatur.

Trid ibid. 16. Intrà ſepta Monaſterij, ſiue intrà clauſtrum, nullus, cuiuſcumque generis aut conditionis, ſexus vel ætatis fuerit, niſi Superioris Regularis licentiâ in ſcriptis obtentâ, intrare permittatur.

17. Per Superiorem autem, hoc poteſtatem habentem,

habentem, intelligantur, non Præpoſiti Monaſteriorum Monialium; vel Priores, ſed Patres-Abbates, vel Prælati, authoritatem Patris-Abbatis habentes, ſicut etiam Dominus Præmonſtratenſis, & Vicarij eius; ac Viſitatores.

18. Conſenſum verò intrandi Clauſtrum non largiantur, niſi ex rationabili & manifeſta cauſa, ſine qua, nec ipſi Superiores Clauſtrum intrent, quod ob iuſtam neceſſitatem ingredi permittent Medicis, Chirurgis, Carpentariis, Cementariis, ſimilibúſq; operariis & Magiſtris.

C. Monaſt. de vita & hon cleri. C. Pernitioſã. 18 q. 2 C. Periculoſe. lib. 6. de ſtatu Relig.

19. Non permittantur Sorores noſtri Ordinis vllatenus egredi Monaſterium poſt Profeſſionem, etiam ad breue tempus quocumque prætextu, niſi cauſa incendij, infirmitatis lepræ vel epidimiæ.

Trid. ſup. Pius 5 in extrauag. decori & honeſt.

20. Quando occurrit alia euidens neceſſitas, propter quam oporteat aliquam Monaſterium exire, hoc fiat de * licentia Domini Præmonſtratenſis, vel Vicariorum eius, etiamſi de Clauſtro duntaxat tranſiret ad Clauſtrum, qui, ne ſe peccatis implicent alienis, cauſam diligenter examinent, & ſi verè iuſta & ſufficiens videatur, eam approbent.

** Miranda Tract. de Clauſura Monial. q 3 art 6. La Cruz de ſtatu Relig. lib 1. c. 1. dub. 3.*

21. Si quis Prælatus abſque dicta licentia aliquam egredi permiſerit, ſecundum quantitatem exceſſus, arbitrio Capituli Generalis, grauiter puniatur, & maximè ſi aliquod ſcandalum inde ſit exortum.

22. Tempore verò bellorum, liceat cuilibet Abbati, Sorores ſibi ſubditas, ad loca tutiora transferre, ita tamen, vt ſimul in eodem loco permaneant. Quod ſi abſque tali neceſſitate,

vel ſimili æquè vrgente, eas egredi permiſerit, omni ſextâ feriâ, integro anno, in pane & aqua ieiunet.

Trid. ſeſſ. 25. c. 3. de Reg. Boniſ. 8. C. Periculoſo, de ſtatu Regularum n 6.

23. Ne autem præ penuria vllam prætendant euagandi materiam, prouideant Prælati, vt ſicut de Canonicis ſuprà eſt decretum, is tantum numerus inſtituatur ac ſeruetur, qui vel ex reditibus propriorum Monaſteriorum, vel ex conſuetis eleëmoſynis commodè poſſit ſuſtentari, ac contrà facientes grauiter puniantur.

24. Si aliqua Soror Ordinis noſtri, ſepta Sororum, ſiue clauſuram exierit, omni feriâ ſextâ, integro anno, in pane & aqua ieiunare compellatur.

25. Quod ſi exteriorem Monaſterij portam egreſſa fuerit, habeatur vt fugitiua, & ad prædictam pœnam adijciatur, vt per integrum annum velo careat, & miniſtret tamquam ancilla; hâc tamen occaſione, nullatenus clauſtrum egreſſura.

27. q. 1. c. Impudicas & ſeq.

26. Quæcumque Sororum noſtrarum, in lapſu carnis fuerit deprehenſa, carcere puniatur, vt de talibus infra *Diſt 3. c. 8.* eſt conſtitutum: ac poſtquam carcerem fuerit egreſſa, per triennium velo careat, & griſeam tunicam geſtet.

21. q. 1. Si cuſtos & ſeq. Si homo.

27. Si verò aliquam Sororum, ad ſeculum euolare & impræguari contigerit, ſine aliqua diſpenſatione, prædictæ incarcerationis pœnæ ſubiaceat, & griſeam tunicam (vt ſuprà) per triennium ferat, ſed velo careat toto tempore vitæ ſuæ.

Trid. ſeſſ. 25. C. 10 de Reg.

28. Præpoſiti, Priores, omnéſque Sororum noſtrarum Superiores, ſub pœna grauioris culpæ

quinque diebus ſubeunda, teneantur, præter Ordinarium Confeſſorem, alium extraordinarium, bis aut ter in anno, Sororibus offerre; immediatè ſcilicet ante Paſcha, ante Aſſumptionem B. Mariæ Virginis, & ante Natale Domini; qui ordinario tempore, & loco, omnium confeſſiones excipiat.

29. Cum oblato Confeſſario, à confitentibus Sororibus nihil tractetur, niſi quod ad ipſam confeſſionem pertinet, & aliter feciſſe depræhenſæ, acriter puniantur.

30. Ne verò Virginum conſcientiæ coarctentur, diſtrictè præcipitur omnibus Superioribus Monialium, vt quandocumque vel ſimul omnes, vel ſeorſim vna vel plures extraordinarium aliquem Confeſſarium poſtulauerint, ſi iuſtam putent ſubeſſe cauſam, & petitum Confeſſarium iudicent aptum, eum benignè concedant, vel alium offerant, petentibus conuenientem.

31. In audiendis Monialium confeſſionibus, Confeſſarij diſcreti ſint, & prudentes, ac ſe modeſtos ſemper & graues exhibeant. Veruntamen omnem duritiem, & aſperitatem excludentes, tali ſuauitate grauitatem ſuam condiant, vt & confeſſio ſuam habeat reuerentiam, & confitentes omnimodam libertatem.

32. Quia autem fœmineus ſexus ſolet eſſe verecundior, ideo quando neceſſarium exiſtimauerint, omnibus modis ſtudeant, potius ſuauiter mouendo, quàm duriter agendo, elicere veritatem; cauentes ſollicitè ne inquirendo, ignorantibus aperiant incognita, quæ

poſtea ſcientibus futura ſint noxia.

33. Singulis octiduis, vel ſingulis quatuordecim diebus ad minus, ſemel peccatorum ſuorum *Confeſſionem* Moniales faciant, & Sacroſanctam *Eucharistiam* ſumant; ſicut etiam in omnibus feſtis Triplicibus, illo ſalutari præſidio, ad omnes dæmonis oppugnationes, fortiter ſuperandas, ſe muniant.

Trid. ſup. 34. Sanctiſſimum *Chriſti Corpus* non intrà Monialium chorum, vel intrà ſepta Monaſterij, ſed in publica Eccleſia conſeruetur.

35. Vt autem libertati Profeſſionis Virginum Deo dicandarum proſpiciatur, Concilij Tridentini hac de re edita Conſtitutio, iuxta praxim Ordinis exactiſſimè obſeruetur.

ſſ 25. C. 17. de Reg.

36. In domibus Sororum noſtrarum, nulla ſæcularis perſona, vt ibidem vel demoretur, vel nutriatur, quocumque modo admittatur, & admiſſa, ſi monita recedere noluerit, expellatur, & recipientes grauiter puniantur.

Arg. 13 q. 1. c. Diffinimus. 37. Similiter, in Monaſteriis noſtrarum Sororum nulli in Canonicos recipiantur, & talium Profeſſio nullius ſit roboris vel momenti, & à Patribus Abbatibus ſtatim expellantur: ac Præpoſiti vel Priores & Prioriſſæ ipſo facto ſint depoſiti, & Eccleſiis ſic vacantibus, omni appellatione remotâ, ſecundum formam Ordinis à Patribus-Abbatibus Canonicè prouideatur.

38. Omnes admittendæ Conuerſæ, clauſtrum voueant, clauſtrúmque ſicut aliæ Moniales ſeruent; nec niſi in ſuprapoſitis caſibus, etiam ipſæ Conuerſæ clauſtrum egredi permittantur.

39. Vt autem Concilio Trid. plenè ſatisfiat, excludantur à Clauſtris Monalium omnes ſeculares ancillæ, & tot recipiantur Conuerſæ, clauſuram ſeruaturæ, quot ad operas intrà Clauſtrum faciendas, ſeruitiáque præſtanda, neceſſariæ iudicantur. *Trid. ſeſſ. 25. c. 5. de Reg.*

40. Recipi etiam queant Donatæ, ſub ijſdem legibus & conditionibus, quibus Donati; quæ clauſuram non promittant, nec Monialium clauſtrum vmquã ingrediantur, ſed foris permanentes, Prioriſſę, Procuratrici, & Cõuentui, vt ancillæ in ijs, quæ extrà Clauſtrũ, vel extrà Monaſterium agenda habent, fideliter ſeruiant; ſicut & Præpoſito, hoſpitibus, & aliis: omnéque miniſterium præſtent, quod Sorores Conuerſæ non concluſæ, facere conſueuerunt.

42. Quando aliquid à Prioriſſa, vel Procuratrice, ſiue ab aliis, eis eſt iniungendum, vel imperandum, vel cum eis agendum, vel loquendum; & quando ipſæ Donatæ, Prioriſſæ, vel alicui Monialium ſiue Clauſtralium loqui cupiunt: hoc totum fiat, in communi auditorio, vbi cum ſecularibus agi ſolet, vel in aliquo particulari loco, ad hoc peculiariter iuxtà Clauſtrum cum cancellis adaptato vel adaptando, vt quæ intus ſunt Clauſtrum egredi, & quæ foris ſunt, illud ingredi, non compellantur.

43. In eodem auditorio, à Magiſtra ipſis danda, diebus & horis ipſis conſtituendis, Donatæ in pietate inſtruantur, exerceantur in diſciplina, in moribus formentur, & quando neceſſe eſt, tamquam in ſuo Capitulo obiurgen-

tur, moneantur, & promeritis pœnis ſubmittantur.

44. Habitus Donatarum ſit ad inſtar virginum in ſeculo ſub propoſito continentiæ permanentium, ſimplex & modeſtus, griſei coloris albicantis; velamenta quoque capitis ac collaria ſint ſimplicia & de ſimplici tela, ſine vlla nota curioſitatis.

45. Donatarum ſingularem curam habeat Præpoſitus vel Prior, quando deliquerint, eas per ſuam magiſtram puniri curet.

46. Pro horis verò ſuis, eas legant orationes, quas quotidie pro iiſdem Sorores conuerſæ perſoluere debent.

DISTINCTIO III.

CAPVT I.

De Leuioribus culpis.

I.

CENSEANTVR admittere leuiores culpas, qui impingunt in ſubſequentia.

2. Qui mox, vt ſignum datum fuerit, relictis omnibus quæ in manibus ſunt, cum matura feſtinatione, ad locum ſtationum non venerint, & ad diuina reuerenter peragenda ſe non præparauerint; & in ordine ſuo compoſitè ac in ſilentio, ad Eccleſiam non proceſſerint.

3. Qui cantando, vel legendo, vel quæ ipſis ſunt demandata, inattentè & negligenter adimplendo, chorum turbauerint, nec tamen corã omnibus ſe humiliando profundè inclinauerint, vel pro temporis ratione genu flexerint.

4. Qui aliquid tumultus, vel inquietudinis, in Conuentu, vel in dormitorio fecerint.

5. Qui ad menſam, vel ad communem raſuram, tardius venerint.

6. Qui per licentiam clauſtrum egreſſi, diuturniorem quàm oportet moram traxerint.

7. Qui Corporale, vel ſacras aliquas veſtes, negligentiâ ſuâ, in terram dilabi permiſerint; vel cereum fregerint.

8. Qui aliquid vtenſilium, vel aliquid veſtimentorum ſuorum, ex incuria vel leui negligentia perdiderint, vel pejorauerint, vel tempore, & loco, honeſtè non mutauerint.
9. Qui negligentiâ ſuâ in cauſa ſunt, vt deſit liber, in quo ſub refectione, vel poſt collationem legi debet.
10. Qui Lectores menſæ adſcripti, Benedictionem ſuſcipere neglexerint.
11. Qui in Conuentu, vel alibi in Publico, aliquid leue, vnde alij ſcandalizentur, admiſerint.
12. Qui in aliquo ſuo geſtu, vel in alia aliqua re reprehenſibiles fuerint, vel notabiles.
13. De his & ſimilibus proclamatus, vel vltrò veniam petentibus, Pſalmus vnus, & alicuius mortificationis actus, vt terræ oſculatio, vel ſimiles iniungantur.

CAPVT II.

De medijs culpis.

1.

MEdiam culpam admittunt, qui in ſubſequentia labuntur.
2. Qui in *Natiuitate Domini*, vt, pronuntiatis redemptionis noſtræ exordiis corde & corpore proſtrati, Redemptori gratias agant, antequam Martyrologium incipiatur, Capitulo non interfuerint.
3. Qui in Choro conſtituti, non fuerint rebus diuinis quas tractant intenti, ſed vagis oculis,

irreligioſis, vel minus decentibus motibus, mentis leuitatem oſtenderint.

4. Qui ibidem riſerint, vel alios ridere fecerint.

5. Qui lectionem, vel alia quæ eis agenda incumbunt, ſtatuto tempore non præuiderint.

6. Qui aliquid aliud legere vel cantare præſumpſerint, quàm quod *Breuiarium* vel *Ordinarius* præſcribunt, vel communis conſenſus probat.

7. Qui Horæ Canonicæ, Capitulo, vel communi refectioni, vel collationi, abſque licentia, vel ſine iuſta cauſa, defuerint, vel ſine licentia exierint. *Diſt 91 c. Clerici. Diſt. 92. c. S. quis.*

8. Qui ſuâ culpâ Matutinis ante finitum Pſalmum Venite; & cæteris Canonicis Horis ante primum Pſalmum abſolutum, non interfuerint.

9. Qui abſque benedictione cibum vel potum ſumpſerint.

10. Qui eâdem quâ clamati ſunt die, proclamantes, quaſi ſe vindicando, clamare præſumpſerint.

11. Qui præſcriptam in his Statutis benedictionem exeuntes non petierint, & eâdem quâ reuerſi ſunt die, eam ſuſcipere neglexerint.

12. Qui neceſſitate non cogente, cum iuramento aliquid vel negauerint, vel affirmauerint. *22. q. 1 c. Animaduertendum. De Iureiur. c. 5. §. 26.*

13. Qui in vaniloquium inciderint.

14. Qui omiſsâ hac adiectione (Frater) proprio duntaxat nomine, Fratrem ſuum appellare in vſu habuerint.

15. Qui circà impoſita ſibi officia incurij & negligentes deprehenduntur, vt Priores & Supriores in Conuentus cuſtodia, Cantores in ijs exequendis quæ ipſis incumbunt; Prouiſores & Cellarij in exteriorum cura & adminiſtratione; Infirmorum Magiſter, in curandis infirmis, & alij in officiis ſuis.

16. Qui in aliquid prædictorum prolapſi ſunt, & de eo ſe vltrò accuſantes, vel ab aliis in Capitulo accuſati, veniam poſtulant, auſterior aliquis mortificationis actus (vt pedum Fratrum oſculatio, Orationis Dominicæ extenſis manibus in medio Refectorij recitatio, potagij ſiue iuſculi in terra comeſtio) eis imponatur, cum tot Pſalmis, quot negligentiæ, vel culpæ grauitas poſtulare videtur: hoc adiecto, quod hi grauius puniri debeant, qui aliquid prædictorum ſibi familiare fecerunt.

Innoc 4. Sedis Apoſt. Pius 2. Merita veſt. reli. Cap. 6. Cum ad Monaſt. de ſtatu Monach.

17. Qui autem in Eccleſia, Dormitorio, Refectorio, clauſtro ſiue ambitu, ſilentium fregerint, ſi inde fuerint in Capitulo proclamati ſiue accuſati, vnam correctionem accipiant, & ſine remiſſione vno die in pane & aqua ieiunent, niſi Rector Capituli ex iuſta cauſa mitius cum eis agendum duxerit.

18. Qui verò ſponte ſuâ culpam faſſi, veniam poſtulauerint, remiſsâ correctione ſolum ad dictum ieiunium conſtringantur.

19. Huic quoq; pœnæ ſubdâtur, qui ſine licentia clauſtrum exire prĉſumpſerint, & ſi pro conſuetudine hoc habeant, grauius puniantur.

20. Dictâ etiam pœnâ plectantur, qui ſcienter veſtes ſuas peiorauerint.

21. Huiuſmodi autem pœnitentes, tam in cœna & collatione, quam in prandio, pane & aquâ tantum reficiantur.

22. Abas in Refectorio ſiue ante, ſiue poſt, ſiue cum Conuentu comedens, ac etiam is qui ipſo abſente Conuentui præſidet, cum his qui ſe coram ipſis eo tempore præſentant, breuiter ac ſubmiſsè loqui poterunt, ac Miniſtris quæ facienda ſunt, imperare.

23. Similiter in præſentia Epiſcopi vel excellentis perſonæ, ſiue Eccleſiaſticæ, ſiue ſecularis, vel etiam pro alicuius inſtantis operis neceſſitate, vbicumque locorum fuerit, loqui eis licitum erit.

CAPVT III.

De graui culpa.

1.

GRauem culpam admiſiſſe iudicandi ſunt ſubſequentes.

2. Qui in præſentia ſecularium ſcandaloſè contenderint.

3. Qui cum Fratre ſuo vel cum aliis intus vel foris iurgia ſeu lites habuerint. *Diſt 90 c 2. Oblat. & 4. ſequent.*

4. Qui prauâ conſuetudine, quam ſibi familiarem fecêre, in fœminas oculos fixerint.

5. Qui inhoneſta vel turpia verba protulerint. *Diſt 46 c 6. Clericum.*

6. Qui de re aliqua non criminali, falſum contrà aliquem teſtimonium, ſine ſecuto grauiori damno, vel eius periculo, aut aliàs non

dolo malo, ſed per errorem culpabilem ſine iuramento, tulerint.

12. q. 3 c. 17. & ſequent. 7. Qui ex induſtria, mendacium alicuius momenti protulerint.

8. Qui ſuam, vel alterius culpam defenderint.

Diſt. 23 q. 3 Huigitur & Diſt. 46 c. 8. Seditionarios. 9. Qui ob quamcumque cauſam, minas alicui intentauerint, vel maledicta, vel verba irreligioſa, contumelioſa, ac inordinata in aliquem malitioſè iecerint, vel alicui Fratrum opprobrium dixerint, vel conuitiati alicui fuerint, vel in menſa, vel extrà eam, tumultum notabilem fecerint, quibus omnibus ſtatim, etiam in virtute ſanctæ obedientiæ, ſi neceſſe ſit, ſilentium debet imperari.

10. Qui alicui Fratrum culpam, pro qua ſatisfecit, improperauerint.

11. Qui non ſubſecutâ animorum diuulſione ſuſurrauerint, vel detraxerint.

12. Qui ſuperuenientibus parentibus, vel amicis, vel quibuſcumque aliis extraneis, ſine Superiorum ſcitu, atque licentia, loqui præſumpſerint.

13. Qui ſine conſenſu Abbatis, ſiue propter primitias, ſiue propter aliam quamcumque cauſam, parentes, conſanguineos, vel alios quoſcumque ſeculares, etiam Sacerdotes, inuitauerint, vel inuitari procurauerint.

14. Pro prædictis, ac ſimilibus culpis, veniam ſponte poſtulantibus, tres auſterioris mortificationis actus imponantur, ac duobus diebus in pane & aqua ieiunent; clamatis verò vnus mortificationis actus, & vnus diei ieiunium ſuperaddatur.

15. Verùm poterit Capituli Præſes, ſi ita ſaluti & ſpirituali profectui ſubditorum expedire viſum fuerit, à prædictis ieiuniis pœnitentes ſubleuare; omnes namque prædictæ pœnæ, tam quoad Pſalmos, mortificationes & correctiones, quàm quoad ieiunia, aliáque, ipſius diſcretioni committuntur, vt ipſe habitâ ratione qualitatis culparum, & conſtitutionis, ſalutis & profectus delinquentium, dictas pœnas vel rigoroſè iniungat, vel pro parte relaxet, vel etiam nonnumquam immutet, niſi tamen pro conſeruatione diſciplinæ, Abbatialiter ſtatuendum videatur.

26.q.1.c. De his. & c. Alligant.
Ibidem.

16. Qui autem pro victu vel veſtitu, vel pro alia aliqua re murmurauerint, vltrà prædictam pœnam, & ab illo genere cibi vel potus, ratione cuius murmurauerint, quadraginta diebus abſtineant; & nec veſtes, nec res cuius vel quarum occaſione in murmur proruperunt, eis dentur: niſi Prælatus iudicauerit miſericorditer diſpenſandum.

CAPVT IIII.

De grauiori culpa.

1.

CVlpam grauiorem admiſiſſe iudicandus eſt, qui admittit ſubſequentia.

2. Qui ex iracundia, vel turbulentia, vel vitioſa aliqua paſſione iurans, vel ex aliqua vilipendentia, vel ex minori de Deo Sanctiſque eius æſtimatione, aliqua de ipſo DEO, vel de Beatiſſ.

De Maledict. C. Statuimus.
22 q 1. c 12 & ſequent.

Virg. MARIA, vel aliis SANCTIS, vilia vel inhoneſta, vel ſcandaloſa protulerit, vel in blaſphemiam inciderit.

3. Similiter, qui furtum alicuius momenti admiſerit, vel rem notabilem ſibi collatam celauerit, & in commune non redegerit: hi omnes, quinque diebus pœnæ grauioris culpæ ſubdantur. At verò ſi res furto ſublata, vel occultè retenta, ſit exigua; delinquens, pœnâ grauibus culpis decretâ, mulctetur.

4. Paſtores quoque, eorum Capellani, aliíque Beneficiati, qui voti ſtabilitatis in loco immemores, extra reſidentiæ ſuæ loca diſcurrunt & diuagantur, & qui eadem loca, ſine licentia, vel Parochiarum ſuarum, Beneficiorúmque ſuorum, euidenti neceſſitate, vel pro ſcandalo euitando, aut niſi Epiſcopus, vel alia excellens perſona, eos ſecum retinendos duxerit, aliter quàm ſuprà, *Diſt.* 2. c. 23. præſcriptum eſt, exire præſumpſerint, ſimiliter quinque diebus, niſi grauior lapſus grauius feriri debeat, huic pœnæ ſubdantur.

Diſt. 35. c. 1. de vita & hon. Cler. c. 15. Clerici. Dan. Apoſt. 42. & 43.

5. Ludentes aleis, vel alio quocumque luſu, pro pecunia, ſi ſuper hoc conuicti fuerint vel cõfeſſi, aut grauiter infamati, ſiue Paſtores ſint, ſiue Conuentuales, ſiue Officiales, ſiue alij Beneficiati, pœnæ grauioris culpæ, ſex diebus ſubmittantur.

Diſt. 55 c. Nullus 3. q. 3. c. Iuſtan.

6. Qui Priori vel Suppriori, vel Præſidi Conuentus per contumaciam & manifeſtam rebellionem inobediens fuerit, vel cum aliquo eorum intus vel foris turpiter & proteruè contenderit: ſi cum Priore viginti, ſi cum Suppriore vel

Conuentus Præſide, decem diebus, grauioris culpæ pœnam ſuſtineat.

7. Ne verò tali peruicacia & tam effreni audaciâ, Superiorum pereat, vel vileſcat authoritas, ipſi Superiores, tam enorme peccatum ſubticere non poſſint, ſed Prælato indicare teneantur, vt ipſe prædictam pœnam, quam præter eum nullus relaxare vel mitigare queat, delinquentibus imponat, & rigorosè ab eis exigat.

8. Qui autem prædicta contra Abbatem perpetrauerit, triginta diebus prædictâ pœnâ caſtigetur.

9. Quicumque extraneis perſonis quibuſcumque, qui non ſunt Ordinis noſtri, querelas detulerint, quod pro ſuis exceſſibus puniantur, aut quod adminiſtrationes, vel obedientiæ ad placitum ſibi non conferantur; aut quod tam citò ac vellent ad Ordines non mittantur, pœnâ grauioris culpæ, ſeptem diebus puniantur.

10. Verùm, ſi Eccleſia inde damnum ſit perpeſſa, vel aliquod inconueniens perſonis, vel rebus illatum, puniantur ſicut infrà in Capite *De Percuſſoribus* decernitur.

11. Veruntamen, poterit Abbas pro ratione culpæ, & delinquentis humilitate, hanc pœnam nonnihil mitigare.

12. Quicumque, propter graue aliquod admiſſum ſcandalum, fuerit ad clauſtrum reuocatus, vt ibidem grauioris culpæ pœnam ſubeat, vel qui fuerit propter publica ſua demerita ab officio, ſiue obedientia ſua depoſitus; in-

frà biennium, non detur ei vlla obedientia nominata.

CAPVT V.

De tempore & modo grauioris culpæ.

I.

QVi pœnitentiæ grauioris culpæ ſupponi debet, ad Capitulum veniens, à Præſide ſubmonitus, flexis loco conſueto genibus, ſceleris ſui immanitatem flebili voce proferat, humiliter veniam petat; & ſi ita Abbati neceſſarium, vel expediens videatur, denudatus diſciplinam accipiat; ac demùm, quot diebus in hac pœnitentia debeat permanere, Prælatus declaret.

Diſt. 45. c. Qui emẽdat. c. Cùm beatus. §. Salomon.

2. Toto tempore, quo hæc pœnitentia durat, in omni Conuentu, pœnitens ſit omnium poſtremus, & ab aliis maneat ſegregatus; vt qui perpetrando culpas, non horruit fieri membrum diaboli, ſequeſtretur ad tempus à conſortio Ouium Chriſti, vt hac ignominioſâ ſegregatione confuſus, quærat nomen Domini, & ſalutari triſtitiâ quæ ſecundùm Deum eſt, & ſalutem ſtabilem operatur, verè compunctus, reſipiſcat à diaboli laqueis ac ſaluus fiat.

3. In medio Refectorij, pœnitentiâ hac durante, ſuper nudam terram, ſiue ſuper pauimentum ſedens, ſeorſim comedat, nullâque menſa ei ſternatur, ſed eius menſa ſit terra, vel genua.

4. Panis rudior ſit eius cibus, & aqua ſit eius potus;

potus; niſi Prælatus, vel in eius abſentia, Prior, exiſtimauerit aliquid amplius miſericorditer ei indulgendum.

5. Reliquiæ refectionis eius, cum Fratrum reliquiis non miſceantur, vt cognoſcat ita ſe ſegregatum à conſortio Fratrum, vt priuandus ſit, niſi verè pœniteat, conſortiis Angelorum.

6. Nullus ei ſe iungere audeat, nec aliquid mandare præſumat.

7. Ne verò mentem omnino deiiciens, puſillanimis efficiatur, ac in deſperationis barathrum decidat, Abbas interdum aliquos ex Senioribus mittat, qui eum hortentur ad pœnitentiam, prouocent ad patientiam, ad fiduciam foueant, incitent ad compunctionem, & ei apud miſericordiarum Patrem, ſuâ prece, & interceſſione ſuccurrant. *16. q. 7. c. De his. & c. Alligant.*

8. Quamdiu quiſpiam in hac eſt pœnitentia, non communicet, nec ad oſculum pacis veniat, nec officium qualecumque in Eccleſia exerceat, nec ante plenariam abſolutionem, ac ſubſecutam ſufficientem emendationem, vlla ei obedientia committatur.

9. Hæc pœnitentia, vltrà quadraginta dies nulli inponatur.

10. Quamdiu quiſpiam eſt in hac pœnitentia, omni feriâ ſextâ abſque vlla diſpenſatione, pane ſolum & aquâ reficiatur: at feriis ſecundis, & quartis, Abbas, vel qui Conuentui præeſt, pœnitenti vnum pulmentum ac etiam communem potum concedere poterit, ſed non amplius.

11. Aliis verò diebus, licitum erit ei qui præeſt, tantum ex communi cibo, potúque indulgere pœnitenti, quantum ei viſum fuerit expedire: ſaluo quod de his quæ Conuentui in cibo vel in potu adminiſtrantur, ſemper aliquid ſubtrahatur.

12. In feſtis Duplicibus, ac in manifeſta pœnitentis infirmitate, pœnitentia ſuſpendatur, ſicut etiam quando venæ ſectione minutus eſt, quæ tamen minutio, niſi magnâ neceſſitate cogente, nullatenus concedatur.

13. Quicumque Prælatus, in hac conſtitutione, abſque graui & iuſta cauſa, aliter quàm ſuprà eſt præſcriptum diſpenſare, vel aliquid relaxare præſumpſerit, à Patre-Abbate, vel Vicario, ſiue Viſitatore hoc deprehendente, ad Capitulum Generale deferatur, vt ibidem pro modo tranſgreſſionis debitè puniatur. At verò ſi quiſpiam alius Superior vel qui menſæ præfuit, hac in re deliquiſſe conuincatur, quidquid de prædicta pœna ſubtractum deprehenditur, hoc totum per Abbatem, in ſubtrahentis caput refundatur.

14. Eâdem pœnâ puniantur illi, qui aliàs Statutorum pœnas, propriâ authoritate, temerè, & ſine cauſa relaxant, & aliter quàm oportet & expedit in illis diſpenſant, violantes diſciplinam, ſubditis peccandi præbentes audaciam, & Religionis ſplendorem obfuſcantes.

2. q. 1. c. Si peccauerit. 23 q. 4. c. Si quis poteſtatem

15. Hoc autem ſtudioſè & ſtrictè Superiores ſeruent, vt occulta crimina, quæ reuelata grauem infamiam parere poſſent, occultâ duntaxat punitione caſtigent; publica verò, publicâ

pœnitentiâ feriant; vt ſcandalum quod delinquentes, ſuâ iniquitate pepererunt, in quantum fieri poteſt, reparetur.

CAPVT VI.

De eorum pœnitentia qui circa Sacroſancta Miſſa eſſentialia vel neceſſaria, aliquem errorem admittunt.

1.

QVi circà Miſſæ eſſentialia publicè, & cum ſcandalo erorem aliquem admiſerit; qui nimirum debitam materiam, triticeum ſcil. panem, & vinum vitis in conſecrando non habuerit, aut in vino corrupto, ſiue aceto celebrauerit, vel vino aquam non miſcuerit; vel ſuper debita materia, eſſentialem formam non protulerit; vel eam proferendo, conſecrare non intenderit. *De Celebr. Miſſ. C. 7. & 14.*

2. Similiter, qui ex aliqua ſua culpa ſumptum hoc *Sanctiſſimum Sacramentum* eiecerit; & qui excepta infirmitatis neceſſitate, vel aliâ licitâ causâ, non ieiunus Sacrificauerit, vel communicauerit; & qui ſuâ negligentiâ *Corpus Domini* in terram labi permiſerit, vel *Sanguinem eius*, calicem euertendo, vel è manibus labi ſinendo, vel alio quouis modo, ſiue in toto, ſiue in parte effuderit; propter nimiam quam admiſit irreuerentiam, ſubiunctæ pœnitentiæ abſque vlla diſſimulatione vel relaxatione ſubdatur. *De Conſecr. Diſt. 2. c. Si per neglig.*

3. In hoc igitur caſu, Abbas Capitulo præfi-

deat, vel eius iuſſu Prior, omnéſque tam qui in Abbatia quàm qui in Conuentu ſunt Fratres ſint præſentes, dictóque ab eo qui præeſt, *Benedicite*, reus ad medium Capituli procedat, & flexis ibidem genibus, Religioſo pudore culpam ſuam fateatur, ſibíque pro ea pœnitentiam iniungi petat, & vt Fratres, fraternâ commiſeratione moti, pro tanto ſuo exceſſu, Deo ſatisfacere velint, magnâ humilitate deprecetur: eóque facto, ſe toto corpore in terram proſternat.

4. Prælatus autem, cæteríque omnes, ſe in genua prouoluentes, legant *Septem Pſalmos Pœnitentiales*, quibus Cantor *Litaniam* addat, in cuius fine, lectis *Pater noſter*, & *Aue Maria*, Prælatus, vel qui præeſt, hæc ſubiungat.

Domine, non ſecundùm peccata noſtra, &c.
Domine, ne memineris, &c.
Adiuua nos Deus ſalutaris, &c.
Poſt partum, &c.
Ora pro nobis, Beate Pater Norberte, &c.
Sancti Dei omnes, &c.
Domine, exaudi orationem meam, &c.
Dominus vobiſcum, &c.

OREMVS.

In c. Ieiun. *Omnipotens ſempiterne Deus, confitẽtibus, &c.*
Exaudi Domine preces noſtras, &c.
Ibidem. *Deus infinita miſericordia, &c.*
Famulorũ tuorũ quæſumus Domine delict. &c.
Deus, qui Beatum Norbertum, &c.
Maieſtati tuæ nos, quæſumus Domine, omnium Sanctorum ſupplicatio beata conciliet: vt qui ineffabiliter actibus noſtris offendimus, eorum preci-

bus adiuuemur, Per Dominum. Reſp. Conuentus, *Amen.*

9. His completis, omnibúſque reſidentibus, Rector Cap. pœnitenti adhuc proſtrato, ſi culpæ magnitudo hoc poſtulet, triduanum, vel ſaltem biduanum in pane & aqua ieiunium, interpolatis diebus, vt feriis ſecundâ, quartâ, & ſextâ peragendum, ac tres, vel duas diſciplinas, priuatim ſuſcipiendas, imponat.

6. Deinde, vt pro admiſſa irreuerentia, per reuerentem ſui à menſa Domini ſubtractionem, aliquo vſque ſatisfaciat, iubeat Prælatus vt ab huius Sacroſancti Sacrificij oblatione, & à communione octiduo ad minus abſtineat. His peractis, iuſſu eius qui præeſt, ſurgat, redeátque ad locum ſuum.

7. Si autem hac in re graue peccatum, vel ſcandalum ſit admiſſum, imponatur Conuentui vna diſciplina, quam ſibi quiſque priuatim infligat, & vnius diei ieiunium, & ad vtrumque, ipſe quoque Abbas ſit obligatus.

8. Si Abbati aliquid prædictorum euenerit, ad Capitulum veniens, & æterni Arbitri iram præueniens; & ſemetipſum ſeuerâ diſtrictione diiudicans, & temporaliter damnans, ne à ſupremo Iudice diſtrictius iudicetur, & in æternum damnetur; Fraternis precibus, & piis operibus, hunc exceſſum deleri poſtulet.

9. Quo facto flexis genibus, ea cuncta peragantur, quæ ſuperius ſunt præfixa & pro delicti grauitate, vel triduanum vel biduanum panis & aquæ ieiunium Prælatus ſubeat, & priua-

ſtim ternâ, vel binâ diſciplinâ, ſemetipſum caſtigare teneatur.

10. Vt verò, pro paterno delicto exactius ſatisfiat, teneantur omnes, nullo excepto, ad vnius diei ieiunium, ac ad vnam diſciplinam ſeorſim, vt ſuprà, ſibi inferendam.

11. Inſuper, niſi grauis premat neceſſitas, octiduo à communione Prælatus abſtineat.

12. Quod ſi aliquis ex malitia, in iis, quæ ſuperius expreſſa ſunt, deliquiſſe comperiatur iudicio proprij Abbatis, vel Vicarij, pro peruerſitatis enormitate, grauius puniatur, & quæ præſcripta ſunt, pro delicti grauitate, diſcretè augeantur.

CAPVT VII.

De ſecretis Ordinis non reuelandis.

1.

Diſt. 96. c. In Scripturis. ſ 95 c Qui ambulat.

NVllus Ordinis noſtri Religioſus, ſecreta Capitulorum noſtrorum, ſiue obiurgationes, correctiones, & qui à Fratribus committuntur exceſſus, nec etiam interiores, ſi quæ ſint, diſſentiones, atque diſcordias, vel quæcumque alia, vnde Ordo infamari vel turbari poſſet, ſcienter, & cum deliberatione, extraneis publicare, vel diuulgare quocumque modo præſumat.

2. Quod ſi quiſpiam conuictus fuerit, vel palam confeſſus in eo ſe deliquiſſe, per viginti dies, pœnæ grauioris culpæ ſubiaceat; niſi eius malitia, vel ſcandali inde exorti magnitudo po-

ſtulet, vt grauius puniatur.

3. Inſuper, voce tam in Capitulo quàm extra, ac etiam obedientiâ nominatâ abſque vlla diſpenſatione per quinquennium çareat: nam huiuſmodi infamatores, tamquam Ordinis noſtri deſtructores, iudiçandos, & puniendos decernimus.

CAPVT VIII.

De lapſu carnis.

I.

SI quiſpiam extrà Monaſterium habitans, de lapſu carnis grauiter fuerit diffamatus, Frater qui cum eo eſt, vel cui hoc innotuerit, tam citò ac fieri poteſt, hoc Abbati ſignificet, & Abbas de rei veritate ſtatim inquirat. *Diſt. 81. c. Clericus ſolum.*

2. Si inquiſitione facta, de lapſu conuinci non poſſit, comperiatur tamen ſuſpectâ conuerſatione, vel aliâ ratione culpabili, infamiæ cauſam dediſſe; pro enati ſcandali, & peccati magnitudine, pœnæ grauioris culpæ ſubdatur, omniſque ſuſpecta conuerſatio ei interdicatur, & ſi eam reiterauerit, pro conuicto, & confeſſo damnetur, vel ſi neceſſe ſit, reuocetur, nec remittatur quouſque ibidem, ſine populi offenſione & cum fructu verſari poſſit. *Vide, de cohabit Cleri. C. 2. Si quiſquam. Diſt. 23. c. 3. His igitur. De Conſecr. Diſt. 4. c. Mona.*

3. Si abſente Abbate, intus vel foris aliquod ſcandalum oriatur, vel alicuius lapſus per exortam infamiam, vel aliâ quacumque ratione, çertò innoteſcat, & ſit in mora periculum: ſi intus contingat, Prior ſe de perſona ſecurum

Diſt. 50. c. Peruenit ad nos.

reddat, & ab officio, (ſi quod habet) infamatum vel lapſum ſuſpendat; ſi verò foris acciderit, & maioris mali ſit probabilis metus, & euidentia vel magna eius rei deprehendantur indicia, ex conſilio vicini Abbatis (ſi quis ſit) vel Supprioris, Circatoris, aliquorúmque Seniorum de domo, ſi alio modo commodè reduci nequeat, reum apprehendi curet, tam conſideratè & cautè, vt hoc neque ipſi innoteſcat, neque tumultuoſo aliquo agendi modo, ſcandalum augeatur.

4. ReductumFratrem, ſub arcta cuſtodia Prior contineat, quoaduſque quid actum ſit Abbati ſignificauerit, & ipſe quid de eo fieri debeat, ordinauerit.

27. q. 1. Impudicos. Et ibidem pluribus.

5. Qui autem de lapſu carnis vel confeſſi ſunt, vel conuicti; pœnâ grauioris culpæ & carcere pro delicti & ſcandali grauitate & diuerſitate ſeuerè puniantur: ac inſuper infra triennium à die quo carcerem exiuerint, non habeant obedientiam nominatam, nec vocem in Capitulo vel alibi, niſi in accuſatione ſui.

Ibidem. Si quâ Monachus. 28. q. 1. Si quis Epiſcopos.

6. Qui verò Ordinis noſtri Sorores impræ-gnauerint, vel cognouerint (dummodò hoc conſtet) pœnæ grauioris culpæ 40. diebus ſubmittantur, & carceri includantur, & voce careant tam actiuâ quam paſſiuâ, toto tempore vitæ ſuæ, & ſi emitti debeant, infrà decennium minimè reuertantur.

7. Quicumque ad Dormitorium aliáque clauſtralia loca, fœmineam perſonam, ad complendam ibidem cum ea libidinem ſuam, conuictus fuerit adduxiſſe, carceri mancipetur, &

ſi ſit emittendus, intra decennium non reuertatur.

8. Si in aliis Monaſterij locis extra loca regularia cum mulieribus conuictus fuerit deliquiſſe, carceri includatur, & ſi fuerit emittendus, intra quinquennium minimè redeat.

9. Qui de crimine exfornicationis, ſiue de ſodomia, ſimilibúſque fuerint conuicti vel confeſſi, perpetuo carceri in domibus propriis mancipentur; & qui tales defendere vel fouere præſumpſerint, pœnâ grauioris culpæ, viginti diebus plectantur.

Pius 5. Horrend. illud ſcelus Leo 10 in Conc. Late. 32. q. 7. c 13 Flagitiis.

10. Qui autem de prædictis criminibus ſuâ culpâ grauiter fuerint infamati, & tamen de facto conuinci non poſſunt, viginti diebus pœnæ grauioris culpæ ſubdantur, & ad triennium incarcerentur.

Arg De purg Canonic Cap. 10. Inter.

CAPVT IX.

De Conſpiratoribus, infamatoribus, rebellibus, ad extraordinariam iuriſdictionem confugientibus, & periuris.

I.

QVicumque conſpirauerint, ſiue concordiã aliquam peruerſam contrà Prælatos, vel Confratres ſuos, malitiose inierint; vel coniurauerint quod eos vel turpiter infamabunt, vel in corpore lædent, vel iniuriâ magnâ afficient; vel de facto apud ſeculares vel Religioſos, maximè qui non ſunt Ordinis noſtri, eos grauiter diffamauerint.

Clem 1. §. Quia verò. de ſtatu Monach.

Diſt. 96. C. In ſcripturis.

Vide 5. q. 1. c. Si quis. & c. præcedens.

2. Similiter qui rythmis vel verſibus, chartæ vel muro inſcriptis, vel libello famoſo in publicis locis proiecto, vel alio quocumque modo, ſiue priuatim, ſiue publicè ſparſo, de aliquo peccato intra vel extra Clauſtrum admiſſo, & maximè ſi calumnioſè & falsò, Abbates vel Fratres ſuos infamauerint, & de eo confeſſi fuerint, vel conuicti.

Lib. 5. Decret tit. 2. c. 1. & 2.

Diſt. 50. ſparſim. & 16. q. 1. c. In Canonibus.

3. Illi quoque, qui Ordinis diſciplinæ tam ſunt rebelles, vt propter ſuam contumaciam, & obſtinationem, vel excommunicari debeant, vel ad eos coërcendos oporteat adhibere brachium ſeculare.

4. Demum quicumque ſubditorum, prætermiſsâ Ordinis iuriſdictione, ad extraordinariam (ſiue Eccleſiaſticam ſiue Laicalem) iuriſdictionem confugerint, niſi à proſequendo, quod inceperant infrà triduum reſipiſcant, & prorſus abſtineant.

3. q. 4. c. Clericus & ſeq.

5. Prædicti omnes in domibus propriis, 40. diebus pœnæ grauioris culpæ ſubdantur, & pro delicti exigentia, triennio vel diutius carceri mancipentur, ac toto tempore vitæ ſuæ extremum Ordinis ſui locum teneant, & vocem non habeant, niſi in accuſatione ſui, & nullam obtineant obedientiam nominatam, niſi ad propriorum Abbatum atque Confratrum, aliorūque proborum Virorum, qui de eorum emendatione & humilitate, fidele perhibeant teſtimonium, interceſſionem, per Capitulum Generale circà prædictos miſericorditer fuerit diſpenſatum.

6. Si prædicti in propriis domibus puniri ne-

queant, per illos ad quos emiſſio ſpectat, emittantur : ac ſine vlla relaxatione, pœnam in loco ad quem mittuntur, ſuſtineant ſupradictam.

7. Illi verò, qui proprios Prælatos diffamauerint, vel ſuper grauibus & peremptorijs accuſauerint, nec tamen legitimè probare potuerint; pœnis ſuprà poſitis ſubiaceant, & ſi eos oporteat emittere, infrà decennium minimè reuertantur, niſi per Dominum Præmonſtratenſem, vel Capitulum Generale deſuper fuerit diſpenſatum: & contrà huiuſmodi diffamatores, perſonis ſecularibus grauibus & honeſtis, fides adhibeatur.

De calum. C. 1. Cùm fortius, Lib. Decr. vbi ſup.

8. Quicumque de ſolemni periurio conuicti fuerint, vel confeſſi, omnem ſuperius expreſſam pœnam ſuſtineant, & inſuper ad Ordines non promoueantur, & in ſuſceptis Ordinibus non miniſtrent, niſi diſpenſatione Domini Præmonſtratenſis, vel Capituli Generalis.

6 q 1. c. 17. Infames. & 18 Quicumque. & 6. q. 5. c 1 & ſeq.

9. Conuerſi qui de ſupradictis criminibus culpabiles comperiuntur, vltrà præſcripta, tunicas griſeas, & eiuſdem coloris ſcapularia gerant, toto tempore vitæ ſuæ.

CAPVT X.

De Percuſſoribus.

1.

SI aliquis Fratrum, abſente Prælato, Confratrem ſuum, vel quamcumque aliam perſonam, quocumque modo percuſſerit, ſtatim à Priore in firma cuſtodia conſtituatur, &

Vide Titulū de Clerico percuſſ.

ibidem vſque ad aduentum Prælati ſeruetur.

2. Præſente Abbate, diligens fiat inquiſitio, & ſi percuſſio deprehendatur leuis, & percuſſus pro percutiente intercedat, in domo propria pro delicti grauitate, pœnâ grauioris culpæ plectatur.

3. Qui armatâ manu aliquem non clericum ferire, vel aliâ ratione ſanguinem turpiter effundere præſumpſerint; Et illi qui parentibus, conſanguineis, vel aliis quibuſcumque proclamationes ſiue correctiones detulerint, vel apud eoſdem querelas depoſuerint, ratione quarum vel graue damnum Eccleſiæ fuerit illatum, vel magnum ſit ſubſecutum ſcandalum, vel aliquis Fratrum grauiter verberibus ſit exceptus, etiamſi non læſus: prædicti omnes 40. diebus pœnæ grauioris culpæ ſubdantur, ac carceri, in proprio Monaſterio, per triennium ad minus includantur, niſi propter periculi vel ſcandali magnitudinem debeant emitti. Quo caſu, abſq; expreſſa Capituli Generalis licentia, ad propriũ Monaſterium numquam reuertantur.

4. Qui ad eam peruerſitatem, audaciámque proceſſerint, vt in Abbatem manus inijciant violentas, vltrà pœnas prædictas, iuxtà Caput,

17. q. 4. c. Si quis. *Si quis ſuadente diabolo*, ipſo facto excommunicationis ſententiam incurrant, à qua, non niſi per Apoſtolicam Sedem, (excepto mortis articulo) abſolui poſſint: & conſtituantur tales à Domino Præmonſtratenſi, vel Vicariis eius, vel à Patre-Abbate, in alia Eccleſia; ibidémque, etiam obtento abſolutionis beneficio, ſine vlla ſpe reditus, perpetuò permaneant.

5. Huic ſententiæ ſubiaceant, non tantum illi, qui per ſe hoc fecerint; ſed & illi, qui per alios, manus violentas in Abbates iniici procurauerint.

6. Si quis autem ſiue per ſe, ſiue per alium in Fratrem, vel in clericum quemcumque præſumpſerit manus iniicere violentas, vel eum percutere vel lædere, iuxtà prædictum Caput, *Si quis.* ipſo facto, excommunicationis ſententiam, ac etiam omnes pœnas ſuperius expreſſas incurrat, eo excepto, quod cùm de ſincera ipſius conuerſione conſtiterit, & ſcandali, ac recidiui periculum abſuerit, conſenſum dante Capitulo Generali, (quod quid expediat, prudenter dijudicet) ad domum profeſſionis ſuæ redire poſſit.

7. Si quis, vt verberibus, vel alio aliquo facto Fratri, vel cuicumque alteri, & maxime vt Abbati contumeliam inferat, latebroſa obſcuráque loca, vel tempora captaſſe, ac in inſidiis ſe conſtituiſſe, deprehendatur; à proprio Abbate, vel à Patre-Abbate ſi neceſſe ſit, ſecundùm quãtitatem exceſſus, grauiſſimè puniatur, & carceri includatur, etiamſi inſidiæ nullum ſint effectum ſortitæ. 3. q. 4. c. *Clericus.*

8. Si verò de tali peruerſitate, aliqua fama de aliquo Fratre ſit exorta, vel ex multis indiciis vehemens præſumptio habeatur; Abbas loci cum Priore, & Suppriore, vel duobus aut tribus Senioribus domus, quos iudicauerit aſſumendos, diligentem, ſagacémque faciat inquiſitionem. 2. q. 1. c. *Deus.* 3. q. 5. c. *Presbyter.*

9. Verùm ſi grauitas caſus vel neceſſitas hoc

poſtulet, aduocetur Pater-Abbas, ac in eius præſentia hæc inquiſitio fiat: Sed ſi Pater-Abbas vel impeditus ſit, vel nimis longè remotus, aduocentur duo vel vnus ſaltem ex viciniorib9 Prælatis, qui locum eius ſupplentes, Abbati in inquiſitione facienda aſſiſtant.

10. Depoſitiones teſtium redigantur in ſcriptum, & non ſolum examinentur teſtes de ſubſtantia veritatis, ſiue de conſummatione delicti, & principali actu; ſed etiam de præſumptionibus, circumſtantiis, veſtigiis & indiciis.

23. q. 8. c. Occidit. 11. Nullus aliquem de auditu accuſet, niſi authorem nominet.

12. Qui per inquiſitionem reus inuentus fuerit à proprio Abbate, vel ſi ipſe hoc neceſſarium, aut etiam expediens iudicauerit, à Patre-Abbate ſecundum quantitatem exceſſus, puniatur.

CAPVT XI.

De Apoſtatis.

I.

Vide lib. 5. Decret. tit. 7 de Apoſtat. & 16 q 7 C. Ananias. 20 q. vlt. C. Monachum. 12 q. 2 C. Fraternitas.

QVisquis Canonicorum, vel Conuerſorum, etiam non dimiſſo habitu, apoſtatare præſumpſerit, ſtatim à Fratribus tamquam excommunicatus tam intus quàm foris vitetur.

2. Si compunctus intrà 40. dies redierit, ſuſcipiatur; & tempore ſibi ab Abbate præfigendo, virgas in manibus gerens, ad Capitulum veniat, & prouolutus in genua, *Confeſſionem generalem* recitet, eâque dictâ, culpam ſuam fateatur, vapulet, & pœnæ grauioris culpæ,

ſecundùm quod plus vel minus deliquerit, ad arbitrium Abbatis, ſubmittatur.

3. Sit in Conuentu omnium nouiſſimus, nec peractâ pœnitentiâ, etiamſi duntaxat ſemel in apoſtaſiam prolapſus ſit, priorem ſuum locum vmquam obtineat. *Vide 19. q. 3. c Mandamus.*

4. Si habitum mutauerit, vel in habitu enorme aliquod ſcandalum perpetrauerit, & Abbas pro reparatione ſcandali, vel etiam pro lapſi ſalute, cum Patre-Abbate vel aliquo ex vicinioribus Abbatibus, hoc expedire vel neceſſarium eſſe exiſtimauerit, adijciatur prædictæ pœnæ, vt ad omnes Horas diei ac noctis, Conuentu tranſeunte, ante Chorum toto corpore proſtratus iaceat.

5. Si ſecundò in apoſtaſiam lapſus, gratiâ aſpirante diuinâ reſipiſcens, rurſum admitti ſuſpiret, precibus eius benignus tribuatur aſſenſus, ac pœnâ ſupradictâ ſatisfaciat, ſed ad 30. dies ſine vlla diſpenſatione, extendatur.

6. Si quis verò, tertiò vel vlterius, apoſtaſiæ crimen incurrerit, & ſalutari pœnitentiâ ſui facti compunctus, rurſum admitti petierit; admittatur quidem, ſed ad 40. dies ſine aliqua relaxatione prædictæ pœnæ ſubiaceat, ac inſuper ſit omnium vltimus, toto tempore vitæ ſuæ.

7. Si Apoſtatæ, à die exitus, vltrà quindecim dies habitum noſtrum geſſerint, ac in eo aliquod graue ſcandalum fecerint, vel domibus ſuis damnum intulerint, redeuntes, non recipiantur, abſque conſenſu Domini Præmonſtratenſis vel Capituli Generalis; ſed carceri, *12. q. 1. c. Si cuſtos & ſeq. Sohom.*

vel alicui firmo loco includantur, quouſque conſtiterit, quid de eis Dominus Præmonſtratenſis, vel Capitulum Generale faciendum decreuerit.

8. Qui in Apoſtaſia exiſtens, in ſacris Ordinibus miniſtrauerit, & conſequenter tamquam excommunicatus, ſe diuinis immiſcendo, irregularis effectus ſit; & is etiam, qui in apoſtaſia ſe curauerit ordinari, non miniſtrent in ordine ſuo, quouſque per Dominum Præmonſtratenſem (ad quem hoc ex priuilegio ſpeciali ſpectat) diſpenſationem obtineant.

Hono. 3. Cũ ſis Pater om.

9. Qui deprehenſus fuerit vel conuictus, Apoſtatas, quam diu tales ſunt, fouiſſe, vel fouere, vel ad vnum tantum diem ſuſtentaſſe; niſi conſtet hoc eum feciſſe, vt ad reſipiſcentiam, ſi poſſet, eos adduceret, pœnâ grauioris culpæ decem diebus plectatur.

10. Nullus, qui vel ſemel apoſtatauerit, in Abbatem, vel Præpoſitum vmquam promoueatur, niſi cum diſpenſatione Domini Præmonſtratenſis & Capituli Generalis qui eam non largientur, niſi de vera promouendi emendatione, & quod cum ſubditorum profectu, & ſine ſcandalo præeſſe poſſit, clarè conſtiterit.

1 q. 7. c. Abiens. *3. q. 4. c. Si quis.*

11. Nullis quoque Apoſtatis ſiue ſemel duntaxat, ſiue ſæpius apoſtatauerint, aliqua obedientia nominata, ſiue officium aliquod honorabile vmquam conferatur, nec vocem habeant in Capitulo, vel Viſitatione, niſi in accuſatione ſui, quouſque per Dominum Præmonſtratenſem, vel Capitulum Generale, fuerit cum eis miſericorditer diſpenſatum.

11. q. 1. c. 1.

12. Non

12. Non diſpenſetur autem, niſi cum cauſæ cognitione, ac ad propriorum Abbatum & Conuentus, bonorúmque Virorum interceſſionem, qui de laudabili eorum conuerſatione, fidele præſtent teſtimonium.
13. Prædictis omnibus pœnis, pro delicti diuerſitate & ſcandali enormitate, puniantur quoque Conuerſi qui ad ſeculum euolauerint, hoc adiecto, quod poſtquam redierint, & recipi obtinuerint, in breui griſea tunica, eique correſpondente griſeo ſcapulari ſine cappa, impoſitam ſibi pœnæ grauioris culpæ pœnitentiam peragant; & eundem griſeum habitum ſine cappa, per integrum triennium continuò geſtent.
14. Nulli Apoſtatæ recipiantur ſiue ſemel, ſiue ſæpius apoſtatauerint, niſi promittant quod pœnas Apoſtatis ſuperius decretas, ſuſtinebunt. Quod tamen diſcretioni Prælati committitur, vt ſi iudicet ſalutem pereuntium aliud requirere, hanc poſſit relaxare ſponſionem.
15. Nullus Ordinis noſtri Religioſus, Concanonicis ſuis, qui pro ſuis demeritis ſtallum vel locum ſuum perdiderint, indebitum fauorem impendat, nec permittat, vt ante ſe ſtallum vel ſedem occupent, vel vllubi in Conuentu præcedant.
16. Qui contrarium fecerit quamdiu in eo perſtiterit, voce careat & obedientiâ nominatâ, & pro delicti grauitate, diſtrictè puniatur.
17. Ille quoque qui alterius ſtallum inuaſerit, vel aliis diſſimulantibus vſurpauerit, cohibeatur, & ad locum ſuum ire compellatur, & quo-

uſque ſecundùm Ordinis Statuta, pro hoc exceſſu ſe humiliet, veniámque impetret, pœnam prædictam ſuſtineat, & aliam quam Prælatus iudicauerit infligendam.

18. Hoc autem ſtatutum, extenſum intelligatur ad omnes Apoſtatas tam præſentes, quàm futuros, nullo excepto.

19. Fratres fugitiui, locum ſuæ profeſſionis, aut obedientiæ, ſine debita licentia, etiam animo non apoſtatandi, deſerentes; pœnis ſuperiùs veris apoſtatis decretis, exceptâ excommunicatione, ſubiiciantur.

CAPVT XII.

De Fratribus emittendis.

I.

EMiſſiones duabus duntaxat de cauſis in Ordine noſtro fiant.

Primò, propter grauem & euidentem Eccleſiarum paupertatem, & tunc ſolum de Domini Præmonſtratenſis, aut Capituli Generalis, aut Vicariorum eius, ſingularem ad hoc poteſtatem habentium, licentia ſpeciali.

2. Secundò, quando delinquentes pro ſuis enormibus exceſſibus in proprio Monaſterio, ſine damno aut periculo, vel graui ſcandalo nequeunt debitè caſtigari; tunc à Vicariis, ſiue Viſitatoribus, cognitâ veritate, ſumptibus propriorum Monaſteriorum emittantur, ac in loco, ad quem miſſi fuerint, alantur.

3. In aliis caſibus quibuſcumque, in his Sta-

tutis non deſignatis, nulla emiſſio admittatur; ſed eius loco, vel per carcerem, vel alio modo; ſecundùm delicti qualitatem, ad arbitrium & iuxtà diſcretionem Vicariorum, ſiue Viſitatorum, vel Patrum-Abbatum ſi commodè haberi queant, vel per proprium Abbatem, ex iudicio vicinorum Abbatum, vel vnius ad minus: vel quando vrgens neceſſitas hoc exigit, de conſilio Prioris, Supprioris, Circatoris, & aliquorum Seniorum de domo quos vocandos iudicauerit; in propria Eccleſia delinquentes, puniantur.

4. Qui emittuntur, mittantur ad locum ſibi deſignatum, cum litteris continentibus cauſam emiſſionis, veſtium ſpecificationem, & præfixum diem, quo in deſignato loco eſſe debent: & quod Prælati ad quos mittuntur, vel quibus ipſi hoc committendum duxerint, eorum confeſſiones recipiant, eóſque abſoluant.

5. Si præfixo ſibi die, & cum ſpecificatis veſtibus, non adfuerint (niſi grauis ſubſit cauſa) tamquam fugitiui habeantur, & caſtigentur. 11. q. 3. c. Qui iubente.

6. Quicumque Prælati, Priores, vel Suppriores, vel alij, Prælatorum vices gerentes, ad ſe legitimâ authoritate, ob cauſas prædictas emiſſos, recipere noluerint, vel receptos non retinuerint, vel ſub prætextu cuiuſuis excuſationis, ac etiam exemptionis, quæ emiſſionem præceſſerit, remittere præſumpſerint; ipſo facto excommunicationis ſententiam incurrant.

7. Verùm, ſi qui Abbates, vel Præpoſiti, emiſſorum Fratrum multitudine fuerint grauati, & à Vicariis vel Viſitatoribus, ſiue emittentibus,

impetrare non poſſint, vt numerus minuatur; ſignificent Domino Præmonſtratenſi, vel Capitulo Generali, vt ipſi ſi expediens vel neceſſarium viderint, eos exonerent.

8. Si per Patres-Abbates, vel Viſitatores, ſiue Vicarios ad Eccleſiam ab hoc onere exemptam aliqui emittantur, Abbates ſiue Præpoſiti, non obſtante exemptione, vſque ad aduentum Vicariorum ſiue Viſitatorum, emiſſos retineant, ac illi cùm aduenerint; ad Eccleſias non exemptas authoritate Capituli Generalis, eos emittant.

9. Si verò Eccleſia recenter fuerit viſitata, Prælatus ad Vicarium vel Viſitatorem eos mittat, ac literis ſuis requirat, vt ad Eccleſias non exemptas, eoſdem deſtinet, quod Vicarius, vel Viſitator facere teneatur, & ſi illi, ad quos mittuntur, eos recipere noluerint, tamquam inobedientes, vltrà excommunicationem, quam ipſo facto incurrunt; inſuper per vlteriores pœnas Eccleſiaſticas, compellantur.

10. Si quis emiſſus, inſtinctu diaboli ad ſeculum euolauerit, & pœnitentiâ ductus redierit; in domo propria, pœnâ Apoſtatis præfixâ puniatur, & eâ peractâ, ad Eccleſiam, ex qua fugerat, remittatur.

11. Qui propter culpam ſunt emiſſi, portam Abbatiæ ad quam miſſi ſunt, non egrediantur, niſi cum Conuentu.

12. Abbates, vel Priores, qui talibus aliter exeundi licentiam conceſſerint, tamquam Ordinis præuaricatores puniantur.

CAPVT XIII.

De grauiſsima culpa.

I.

GRauiſſima culpa eſt, incorrigibilitas, ſiue obſtinatio eius, qui nec culpas veretur admittere, nec pœnitentiam vult ferre, nec ſe cupit emendare.

2. Hic talis, carcerali cuſtodiæ mancipetur, reficiendus pane tantum & aquâ, quouſque per generale Capitulum, vel per Dominum Præmonſtr. cognitâ causâ decernatur, quid de eo amplius fieri debeat; & diſcutiatur, an iuxtà præceptum Sanctiſſ. P. N. Auguſtini, etiamſi ipſe abſcedere noluerit, de noſtra tamen ſocietate proijci non debeat, veſtibúſque noſtris ſacris exui; vt ſicut profeſſionem abiecit in corde, ſic à corpore, profeſſionis inſignia deponere cogatur.

De ſent. Excom. C.35. vt fama.

De maior & obed. c. 10. Cùm in Eccleſ 16. q 1. c In Canonibus.

3. Antequam autem hoc fiat, neceſſe eſt vt talis integro anno, ex iudicio Domini Præmonſtratenſis, in ieiunio & pœnitentia, in carcere probatus fuerit.

Ex Decr. Congreg. Conc. Trid. de Regula Apoſtat. & Eiectis, iuſſu Vrbani 8. editis, an. 1624.

4. Si probatus non reſipuerit, ſed animo indurato in ſua peruicacia perſeuerauerit, *ne contagione peſtiferâ plurimos perdat*, cauſa contrà eum coram Domino Præmonſtratenſi (ad quem ſolum hoc ſpectat) inſtituatur.

11. q 1. c. Si quis Sacerdotum. & 24. q. 3. c. Reſecanda.

5. Dominus autem Præmonſtratenſis cum conſilio & aſſenſu ſex Abbatum, in ſingulis Capitulis Generalibus, ex grauioribus eligen-

dorum; inſtituto, ſecundùm formam Ordinis noſtri, proceſſu, & expulſionis cauſis, ad ſacrorum Canonum præſcriptum plenè probatis; deprehenſum verè incorrigibilem, ſacrâ noſtrâ veſte exuat, habitu clericali induat, ex Ordine noſtro eijciat, ac Ordinarij loci iuriſdictioni, obedientiæque ſubmittat; & ob id expulſionis ſententiam, eidem Ordinario ſtatim inſinuari procuret.

6. Nulli Religioſo expulſo literas teſtimoniales Prælati, ſiue Superiores concedant, illum ad Sedem Apoſtolicam reijcientes, vel aliam Religionem ingredi iubentes.

7. Sciat verò, quilibet eiectus, ſe, quamdiu extrà Religionem agit, ab exercitio Ordinum eſſe ſuſpenſum; ſublatâ per Summum Pontificem, à locorum Ordinariis facultate, dictam ſuſpenſionem relaxandi, aut moderandi.

8. Si quis furioſâ audaciâ efferatus, tamquam phreneticus ſæuiat, ad omnis nocumenti periculum euitandum, ligatis, ſi neceſſe ſit, manibus, pedibúſque, ſub arcta cuſtodia teneatur.

CAPVT XIV.

De ijs qui per carcerem puniendi.

I.

QVicumque de homicidio; vel incendio, vel maioris momenti furto: vel de voluntaria eius, quod ſciebat furto ablatum, receptione: vel de proprietate viginti librarum francicarum, ſiue (quod idem eſt) viginti floreno-

Arg. diſt. 50 c. Si quis E piſc. & diſt.

rum brabanticorum, quorum quilibet flore- nus viginti aſſes continet: aut qui de falſifica- tione literarum Ordinis noſtri: vel de hæreſi conuicti fuerint, vel confeſſi: 19. c. *In memoriam.*

2. Similiter illi, qui vel ſuas, vel Ordinis ſui domos ſpoliauerint, vel per quoſcumque alios fecerint ſpoliari; vel graue damnum intulerint, vel inferri procurauerint; vel aliquod graue ſcandalum fecerint:

3. Illi etiam de quibus manifeſtum eſt, quod inter Caput & membra, vel inter Confratres diſſenſionem mouerint, aut diſcordiam ſeminauerint: *Eccli.* 28.

4. Item illi, de quibus Patri-Abbati, vel Vicario, aut Viſitatori plenè conſtiterit, quod per pœnas, in his Ordinis noſtri Statutis contentas, nequeant coerceri;

5. Sed & Prouiſores, aliiq; Officiarij bonorum adminiſtrationem habentes; qui domus ſuæ bona, aut etiam debita vel credita, ſcienter, & malitioſè ſuppreſſerint: 12. q. 2. c. *Si quis Clericus.*

6. Omnes illi etiam, qui ſimilia peccata, qualia prædicta ſunt, admiſerint, aliáque quibus in his Statutis, carceris pœna conſtituitur: in propriis domibus incarcerentur: niſi ex cauſis ſuperiùs expreſſis, ad Eccleſias valdè remotas ſint emittendi, non reuerſuri, niſi cum conſenſu Capituli Generalis.

7. Firmiter autem & fixè eſt conſtitutum, vt Incarcerati, ante triennium ab ergaſtulo ſuo relaxari non valeant, niſi per Dominum Præmonſtratenſem, vel Capitulum Generale: &

tunc non aliter, quam cum cauſæ cognitione, & ad propriorum Abbatum interceſſionem.

35. q. 8. c. Hu qui.

8. Cum propietariis tamen, poſtulante hoc eorum contritione, & humilitate, mitius agi poterit.

Adrian. 4. Sicut in humano. Diſt 45 c. Recedite.

9. Si quis, antequam incarceretur, vel poſtquã fuerit incarceratus effugerit, niſi prudentia, & diſcretio Prælati aliud ſuadeat, & reſipiſcentis conſtitutio poſtulet, nullatenus recipiatur, niſi ſub conditione quod carceri mancipabitur.

Dec Congr. Vrban 8 iuſſu edit.

10. Quodlibet Monaſterium, ſi fieri poteſt, carceres habeat, alium mitiorem, ſeueriorem aliũ: vel ſaltem quælibet Circaria, vel vnum, vel duos habeat carceres, in quibus, ſumptibus propriorum Monaſteriorum, criminoſi concludantur, & firmiter teneantur.

11. Quicumque, ſiue Canonicus, ſiue Conuerſus, ſine ſpeciali licentia Abbatis, penes quem detinentur, aliquem incarceratorum accedere, vel ei loqui præſumpſerit, pœnæ grauioris culpæ, decem diebus ſubdatur.

12. Si qui ad tantam malitiam deuenerint, vt incarceratis ferramenta, funes, ſcalas, vel alia inſtrumenta qualiacumque, quibus carcerum ſeras, vel muros effringant, vel vincula ſoluant, ſuppeditauerint, vel ſuppeditari curauerint; vel eis ſiue per ſe, ſiue per alios, ad euadendum, auxilium quodcumque præſtiterint; ſi reipsâ euaſerint, & adiutores, & inſtrumentorum ſubminiſtratores, elapſorum loco, carceri includantur, vſque ad proximum Capitulum Generale, in quo cognitâ cauſã, talium pœna decernatur.

13. Verum, ſi aliquis, antequam incarcerati elabantur, aliquid præmiſſorum feciſſe deprehendatur; in eodem carcere, vel alio fortiori, ſine aliqua remiſſione, vel diſſimulatione, 40. diebus concludatur: ſtatuto, de tempore incarcerationis, aliis in caſibus, in ſuo robore permanente.

14. Nullus autem, quamdiu ob ſua crimina in carcere detinetur; *Sacram Euchariſtiam* ſumat, niſi in mortis articulo, vel quando verè contritus, & ſacramentali confeſſione expiatus, humiliter inſtantérque hoc poſtulauerit, & ita expedire Prælatus iudicauerit.

Diſt 50. c. Si poſt. de Conſecr. Diſt. 3 c. Pro dilectione. De pœnit. diſt 5 c. In actionem.

15. Ob tanti verò reuerentiam Sacramenti, cùm incarceratorum aliquis eſt communicaturus, à vinculis ſoluatur; veruntamen ſub debita cuſtodia contineatur, ac ad oſtium carceris, vel extrà carcerem ad decentem aliquem locum benè cuſtoditus ducatur; vt ibi cum debita reuerentia, *Corpus Dominicum* ſumat, eóque ſumpto, ad carcerem ſtatim reducatur.

CAPVT XV.

De victu Incarceratorum.

I.

CVm criminum diuerſa grauitas, diuerſam quoque requirat pœnæ grauitatem; ideo hoc firmiter ſit decretum, vt quicumque Ordinis noſtri Religioſi, ſiue Canonici, ſiue Conuerſi, propter talia crimina, vel propter tales exceſſus, perpetuo carceri mancipantur; pro-

pter quos, ſi eſſent ſeculares Laici, ſecundùm rigorem ciuilium Legum, mortis pœnam incurrerent; vel ſi Clerici, vel in ſacris ordinibus conſtituti, ſecundùm Eccleſiaſticas Leges, per Diœceſanos, aut eorum Officiales, vel degraderentur, vel perpetuo carceri includerentur; pane duntaxat & aquâ, toto tempore vitæ ſuæ reficiantur.

Diſt. 45. c. Diſciplina. 2. q. 4. c. Quanto. in fine.

2. Illi verò, qui ob minora delicta ſunt incarcerati, poſt completam pœnam grauioris culpæ, in victu, potúque tractentur, ſicut Conuentus, niſi aliud iudicent Prælati, apud quos detinentur, quorum arbitrio, & diſcretioni relinquitur, vt ponderatâ delicti grauitate, & lapſorum contritione, & humilitate, in eo decernant, quod pro ſalute, & correctione pœnitentium, & ædificatione Fratrum, & ſcandali reparatione, viderint expedire.

CAPVT XVI.

De culpis incertis & pœnis earum, & de pœnis Statutorum non immutandis.

I.

De offic. & pot. iud deleg. c. 4. § Illis.

EMergentium culparum pœnæ, quæ his Statutis non ſunt expreſſæ, arbitrio relinquuntur Prælatorum, vt eas culpas, pro grauitatis, malitiæque varietate, diſcretè, & ſeuerè puniant, tam propè ad Statutorum pœnas accedentes, quam vicinè admiſſa errata, ſuâ malitiâ, ad peccata in eis expreſſa, accedere comperiuntur.

2. Nullus verò culparum iudicium, & pœnas, ipſis culpis in his noſtris Statutis decretas, propriâ authoritate, mutare præſumat, ſed ſtrictè obſeruentur; niſi per Dominum Præmonſtrat. in caſibus ſibi reſeruatis, vel per Capitulum Generale, vel etiam per proprios Abbates, in caſibus à Iure, vel in his noſtris Statutis ipſis permiſſis, vel pro quiete, & ſalute animarum, poſtea adhuc permittendis, benignè diſpenſetur.

3. Hoc tamen in omnibus adhibito moderamine, vt ipſi tranſgreſſores, prout plus vel minus ſeu maiori vel minori contemptu deliquerint, acrius, ſeu mitius puniantur. *De pœnit. Diſt. 1. c. 19. ex facta De homicid. C. 6. Sicut dignum.*

4. Attendant verò ſinguli, habentes diſpenſandi poteſtatē, ne in ruinam rigoris Ordinis, & diſciplinæ; ac etiam in animarum ſuarum damnationem, quidquam de conſtitutis pœnis indiſcretè relaxent.

DISTINCTIO IV.

CAPVT I.

De cauſa, loco, & tempore Capituli Generalis, & de aduenientibus ad illud.

I.

Greg. 9 In emin. Adrian. 4 Sicut in humano.

VT Ordinis noſtri conſtitutiones exactius ſeruentur, & ſi quid violatum, vel collapſum, vel de rigore remiſſum fuerit, reſtauretur; ac etiã vt mutua charitas, & pax, quæ inter eiuſdem inſtituti Prælatos, & Religioſos eſſe debent, magis magiſque augeantur, foueantur, & confirmentur; communi Prælatorum conſenſu eſt conſtitutum, vt ſingulis trienniis (ſi tamen Dominus Præmonſtratenſis, pro Ordinis neceſſitate, vel vtilitate, ita expedire iudicauerit) idque poſt Paſcha, in *Dominica Cantate*, omnes Ordinis noſtri Abbates; vel ad minus duo, niſi Dominus Præmonſtratenſis plures euocandos exiſtimauerit, de qualibet Circaria ex iis, quibus ob diſtantiam, aut aliam vrgentem cauſſam, à Capitulo Generali hoc eſt conceſſum per vnamquamque Circariam, & eiuſdem expenſis, deputandi, ad Capitulum Generale, per Dominum Præmonſtratenſem tempeſtiuè indicendum, conueniant in Eccleſia Præmonſtratenſi, & non alibi, niſi de aſſenſu Domini

Cap. 7. In ſingulis. de ſtatu Monac. & Canon.

Innoc. 4. In emin.

Digitized by Google

Præmonſtratenſis & Capituli Generalis.
2. Quod ſi in poſtremo Capitulo, locus pro futuro Capitulo non fuerit deſignatus, poterit Dominus Præmonſtrat. de conſilio Patrum Abbatum, & aliquorum aliorum quos iudicauerit aduocandos, vel conſulendos, alium commodum locum pro Capitulo Generali celebrando, conſtituere.
3. Abbates qui à remotioribus Circariis ad Capitulum Generale mittuntur, Circariarum ſuarum ſtatum, tam in ſpiritualibus quàm in temporalibus, compertū habeant, vt tam eum quàm alia quæ earundem Circariarum profectui oportuna videbuntur, Capitulo Generali, tempore & ordine ſuo, plenè manifeſtent. Denique ſecum ferant, vnde annuam Ordinis talliam, per ſingulos ſuarum Circariarum Prælatos ſoluendam, cum debito pro annis reſtantibus, integrè ſoluant.
4. Abbates ad Capitulum Generale venientes, cum tribus duntaxat equis, & vno famulo pedite, vel eius loco, cum vno Conuerſo, Eccleſiam Præmonſt. ingrediantur: at Canonici in equis venientes, equos ſuos, ſi fieri poteſt, remittant; aliàs tam horum quàm iſtorum equis, auena non detur.
5. Veruntamen Laudunenſi, Floreffienſi, & Cuiſſiacenſi Abbatibus indulgetur, vt quatuor perſonas ſecum adducant, modò ex illis aliquis ſit Notarius.
6. Quicumque Abbates ad Capitulum Generale venerint, vltra *Sueſſionem*, *Laudunum*, *Criſpiacum*, *Farram & Caluiacum* familiarès vel

ſeruos ſuos plures quam iam dictum eſt, adducere non præſumant, vt prætextu familiaritatis in Eccleſia Præmonſtrat. durante Capitulo Generali introducantur, & retineantur; niſi id fieret propter itinerum pericula, Domino Præmonſtratenſi conſentiente & expenſis Abbatum hoc facientium.

7. Omnes verò, qui Capitulo debent intereſſe, pridiè quam celebretur, vel ipſo die, in loco ad hoc præfixo, ſatis tempeſtiuè adſint.

Innoc. 4. In emin. 8. Nulli autem Abbatum, vel Præpoſitorum liceat ſe à Capitulo Generali abſentare, niſi vel ob corporis infirmitatem, vel ob aliquam fundatam rationem; vel ob loci diſtantiam à Capitulo Generali hoc ei ſpecialiter ſit indultum, aut per miſſionem duorum deputatorum ex ſua Circaria (cui hoc conceſſum ſit) ſatisfaciat.

9. Qui ob infirmitatem ſe abſentare cogitur, mittat Priorem ſuum, vel aliquem ex ſuis Canonicis ad hoc idoneum.

Ibidem. 10. Quicumque verò alia ex cauſa ſe abſentare præſumpſerit, nec vllum loco ſuo miſerit; ſicut & ille qui ad illorum duorum expenſas, quos Circaria (vt ſuperius eſt conſtitutum) ad Capitulum mittere tenetur, contribuere noluerit, ad vnius anni talliam Generali Capitulo applicandam, & ad pœnam quam Generale Capitulum iudicauerit imponendam, condemnetur; ac ſententia ſine vlla remiſſione, executioni demandetur.

CAPVT II.

De Oratione vbique per Ordinem fundenda, de Proceſſione, Miſſa, ac alijs ante Capitulum peragendis.

1.

PRo impetranda Spiritus Sancti directione, & vnanimi Patrum in bonum conſpiratione, ac vberi eius fructu, ſupradictâ *Dominica Cantate*, in qualibet Ordinis noſtri Eccleſia, Miſſa de *Spiritu Sancto* in Conuentu celebretur: ac tam in ipſa, quàm in ſingulis Miſſis priuatis, dicatur pro ipſis Abbatibus in Capitulo congregatis, Collecta, *Deus qui charitatis dona*, &c.

2. Singuli Canonici illo die & duobus ſequentibus, ob eundem finem, legant Pſalmum *Miſerere mei Deus*, cum *Oratione Dominica & Salutatione Angelica*, ac Collecta prædicta, *Deus qui charitatis dona*, &c. Conuerſi quoque, eadem perſoluant, exceptâ Collectâ.

3. Ipſo itaque die quo Capitulum eſt inchoandum, horâ per Dominum Præmonſtratenſem deſignandâ, pulſus detur ad Proceſſionem: ac ſub hoc pulſu, Abbates, & omnes qui Capitulo intereſſe debent, ante maiorem Præmonſtratenſis Monaſterij portam conueniant in pleno habitu, tunica ſcilicet, ſcapulari, & caputio, cuique conuenienti, ibidémque exſpectent, donec Conuentus Præmonſtratenſis vſque ad ipſam portam, proceſſionaliter eis obuiam veniat.

4. In hac Proceſſione Dominus Præmonſtrat. & tres primi Abbates, ſint in Pontificalibus, & ex ipſo templo vſque ad portam, Conuentûm Præmonſtratenſem ſequantur.
5. Cùm circiter portam Proceſſio peruenerit, ſubſiſtat; ac Dominus Præmonſtratenſis, & tres primi Abbates, vſque ad ipſam portam progredientes, Abbates ibidem exſpectantes, reliquóſque omnes aquâ benedictâ aſpergant, ac eoſdem portam intrantes thurificent; & reuertatur Proceſſio ad templum, quam Canonici & Abbates ordinatè bini & bini ſequantur, poſt quos gradiantur tres primi Abbates, omnium autem nouiſſimus procedat Dominus Præmonſtratenſis: ac incipiatur in ipſo ingreſſu Reſponſorium *Chriſtus reſurgens*, & à principio vſque ad finem Proceſſionis omnes Eccleſiæ campanæ pulſentur.
6. Abbates qui huic Proceſſioni non interfuerint, abſque licentia Domini Præmonſtratenſis, Abbatiam non intrent, & cùm intrauerint, cauſam exponant, quæ ſi non reperiatur iuſta, veniam petant, eámque ſuſtineant pœnam, quam idem Dominus Præmonſtrat. duxerit infligendam.
7. Proceſſionem immediatè ſubſequatur Miſſa de *Spiritu Sancto* à Domino Præmonſt. celebranda, quâ completâ, ſtatim pulſetur campana Capituli, & omnes tam Prælati, quàm abſentium Prælatorum Procuratores & alij, Priores, Suppriores, Canonici, omnéſque ad Capitulum ſpectantes, intrent Aulam vbi Capitulum eſt celebrandum.

8. Omnibus

8. Omnibus ingreſſis, Dominus Præmonſtratenſis Hymnum *Veni creator* incipiat, ac flexis genibus ab omnibus percantetur. ſubiungátque Dominus Pręmonſtratenſis Verſum *Emitte Spiritum tuum*, &c. & Collectam *Deus qui corda fidelium*, &c.

9. His peractis ſurgant omnes, atque ad loca ſua eant, dictóq; à Domino Præmonſtratenſi, *Benedicite*, reſideant.

10. Sequatur deinde ſermo vel exhortatio, quam faciet Dominus Præmonſtratenſis, vel Abbas aliquis, vel alius ex præcipuis Doctoribus, vel Canonicis, ab eodem ante præmonitus.

CAPUT III.

De Obedientia Domino Præmonſtratenſi præſtanda, & de deſignandis Definit*oribus ac Officialibus Capituli.*

I.

SErmone completo, omnibúſque egreſſis, qui Capitulo non debent intereſſe, & oſtiis clauſis ab iis, qui per Dominum Præmonſtratenſem ad hoc fuerint ſpecialiter deputati, ſtatim ipſe Dominus Præmonſtratenſis Capellam definitorij intret, ibidémque in manibus primi Abbatis (ſi tamen hoc ante numquam præſtiterit) ipſi Capitulo Generali obedientiam, flexis genibus promittat.

2. Quo facto, ſinguli Abbates & Prælati, qui antea id non fecerunt, in manibus Domini Præmonſtratenſis, ipſi Domino Præmonſtra-

tenſi, ac Capitulo Generali, obedientiam, & reuerentiam, flexis genibus, per ordinem ſpondeant.

3. His geſtis, ſtatim per Dominum Præmonſtratenſem, cum Patrum-Abbatum, vel in illorum abſentia, cum ſeniorum præſentium Abbatum conſilio, Definitores Capituli aſſumantur.

4. Deſignabuntur deinde aliqui talliæ Collectores, qui ante ſolutum Capitulum, vel quartâ die Capituli, matutino tempore, quantum quiſque ſoluere teneatur, & non ſoluentium nomina, per Circarias ordinatè procedendo, coram omnibus publicare debeant.

5. Deſignabuntur etiam aliqui, qui abſentium Abbatum excuſationes recipiant, ac an ſint vel non ſint fundatæ, iudicent.

6. Nominabuntur quoque, qui literas orationis concedant.

7. Eligetur futuri Generalis Capituli Secretarius, qui ſit Capitulo fidelis, ſecreta Capituli tegens, & ante debitum tempus ea nullatenus manifeſtans.

8. Aſſumentur demum Notarij, qui literas Capituli, aliáque quæ eis imponentur, fideliter ſcribant.

9. Prædicti omnes, de ſibi commiſſis fideliter complendis, in manibus Domini Præmonſtratenſis, iuramentum præſtent: & inſuper iurent Notarij coram Definitoribus, quod cuncta ſilentio continebunt, nec quidquam euulgabunt, quouſque ab ipſis Definitoribus ſint publicata.

10. Ad maiorem Generalis Capituli ſecuritatem, & reuerentiam, Abbas Præmonſtrat. cum Definitoribus; in ſingulis Capitulis Generalibus, ſeligant duos Abbates idoneos, qui omnes Generalis Capituli literas ſigillatas, & ſigillandas diligenter diſcutiant, & aduigilent, ne quid ſubrepat indoctì, vel quod poteſtatem excedat; vel quod Capituli decreta relaxet, vel quod aliquod incommodum, vel inconueniens ſecum trahat.

11. Alteruter ipſorum, literarum ſigillationi ſemper interſit, cum vno Præmonſtratenſis Eccleſiæ Canonico, deſignando per Dominum Præmonſtratenſem & Definitores, qui omnes literas ſolus ſigillabit.

12. Hi tres. fidelitatis iuramentum in manibus Domini Præmonſtratenſis, vt alij, quoque præſtabunt.

13. Literæ *Prædicationum*, ſiue quibus confertur prædicandi poteſtas, quando à Capitulo conceduntur, non fiant, nec ſigillentur, niſi ſub hac communi forma. *Quoniam* (vt ait Apoſt.) *omnes ſtabimus ante tribunal Chriſti*, &c. Rom. 14.

14. Sigillum Generalis Capituli, in Præmonſtratenſi Monaſterio, quatuor clauibus concludatur, quarum vnam Præmonſtratenſis, alteram Laudunenſis, tertiam Floreffienſis Abbates habeant, quartam verò Prior Præmonſtratenſis, vel Frater ille, quem Conuentus Præmonſtratenſis ad illius clauis cuſtodiam duxerit deputandum.

15. Durante autem Capitulo Generali, etiam ſi ſæpius de die dictum ſigillum efferri debeat,

nocturno tamen tempore, ſub conſueta cuſtodia, reponatur.

16. His peractis; ſinguli Viſitatores, & omnes, qui ſiue à ſolo Domino Præmonſt. ſiue ab ipſo & à Capitulo Generali iunctim, aliquod officium, vel aliquam habent commiſſionem, ad manus Domini Præmonſt. commiſſiones ſuas reſignent, qui eas acceptabit; & poſtea, prout bono Ordinis expedire viſum fuerit, ex iudicio Capituli Generalis, vel reſtituet vel reſeruabit; ita tamen vt noui Viſitatores ex ipſa Circaria viſitanda, vel ex alia (prout Abbati Præmonſtratenſi, & Capitulo Generali expedire videbitur) aſſumantur.

17. Decernatur deinde, quis Miſſam (quæ durante Capitulo, biduo poſt primum diem, immediatè ante Capitulum, ab Abbatibus cani debet) ſit celebraturus; quis Choro præfuturus, quis Diaconus, Subdiaconus, & quis Aſſiſtens ſit futurus; ac iis, & omnibus quibus aliquid agendum incumbit, quid facere debeant, tempeſtiuè ſignificetur.

CAPVT IV.

De Ordine & modo, quibus in Capitulo Generali procedendum.

I.

COmpletis, quæ Capitulo præmittenda ſunt, ſi quid adhuc temporis ſuperſit, ad negotia in Capitulo tractanda procedatur.

2. Ante omnia autem, Abbates, & quicum-

que alij Ordinis noſtri Profeſſores, habentes literas excuſationis, vel quaſuis alias, Domino Præmonſtrat. & Capitulo Generali præſentandas, eas ſtatim præſentent, & quæ ſunt in eis notanda, dum leguntur, notentur.

3. Literæ excuſationis contineant quod earum baiulus, loco mittentis iurandi habeat poteſtatem, quod excuſationis cauſa ſit iuſta & ſufficiens.

4. Abbates verò, quibus auctoritate præcedentis Capituli Generalis aliquid fuit commiſſum, in præſenti Capitulo, ſiue per ſe (ſi poſſint) ſiue per alium (neceſſitate hoc compellente) quid inde ſit actum, patentibus literis ſignificent, alioqui tribus diebus in pane & aquâ ieiunare cogantur.

5. Deinde Dominus Præmonſtratenſis proponat, quæ in celebrando Capitulo pro Ordinis reformatione, vtilitate, vniformitate, atque concordia, iudicat neceſſariò tractanda, & reſoluenda. *Diſt 4. C. Erit autem. Diſt. 50 vt conſtitueret. & ſequent.*

6. In negotiis autem tractandis, hic ſeruetur modus.

7. Primò, de Ordinis reformatione agatur, & quæ præcedente Capitulo Generali hac de re ſunt conſtituta, examinentur; & ſi vtilia reperiantur, & talia, quæ commodè executioni mandari queant, confirmentur: ac verò ſi minus vtilia, vel nimis dura comperiantur, ea vel in toto, vel in parte mutentur, vel mitigentur, vel abrogentur. *Diſt. 44 c. vlt 25. 7. vlt. c. Priuilegia. & c. Amputato.*

8. Secundò, de appellationibus, ſi quæ ſint, agetur.

9. Tertiò, de cauſis, quæ ex diuerſis Circariis adferuntur, ac de aliis occurrentibus difficultatibus, tractabitur.

10. Ne verò in tractandis materijs, confuſio aliqua oriatur, & vt vnuſquiſque prudenter & diligenter, antequam ad congregationem veniat, quæ tractanda ſunt perpendere, & examinare queat; in fine ſingularum congregationum, quid in ſequenti diſcutiendum ſit, Dominus Præmonſtratenſis decernat.

11. Ob eandem quoque rationem, Circariarum cauſæ per ordinem tractentur; & ordo, quo Circariæ ſunt expediendæ, in Aula Capitulari ſcriptus dependeat, qui ab omnibus obſeruetur, & qui eum infregerit, à Domino Præmonſtratenſi, & Capitulo, debitè puniatur.

12. In deliberationibus, ordine ſuo vnuſquiſque loquatur, loquentem omnes attentè audiant, nec eum aliquis perturbare, vel interpellare præſumat.

5. q. 6. c. In loco.

13. Quicumque Religioſorum aliquid proponere voluerit, paucis ac cum debita id faciat reuerentia, ac ſemper detecto ſit capite.

14. Omnia, quæ in Capitulo Generali aguntur, tractantur, & reſoluuntur, à Secretario ſcriptis mandentur.

Innoc. 4. In emin.

15. Si quid occurrerit corrigendum, omnes & ſinguli Domino Abbati Præmonſtratenſis Eccleſiæ (quæ omnium aliarum Eccleſiarum mater eſt) & ſancto illi Abbatum conuentui, humiliter, reuerentérque obediant; & clamati veniam petant, Abbates ſtando, alij ſe proſternendo. Verùm clamationes à nullis fiant, quam

à ſolis Abbatibus.

16. Sicut autem Domino Præmonſtratenſi, & Capituló Generali, ſinguli Abbates obedire tenentur, ita quoque Abbas Præmonſtratenſis obtemperare debet Capitulo Generali, vt & ipſe ſecundùm Ordinis Statuta, ſi quid contra ipſum propoſitum fuerit, iudicetur.

17. Abbas in Generali Capitulo ex fundata cauſa depoſitus, etiamſi cauſa non ſit expreſſa, ſine ipſius Capituli licentia, ante triennium iterum in Abbatem non promoueatur.

18. Quæcumque in Capitulo propoſita fuerint vel acta, quæ ſcandalum aliquod poſſent generare, perpetuo ſilentio tegantur: & ſi quis ea repertus fuerit propalaſſe, tamquam ſecretorum Capituli reuelator, ſeuerè puniatur. *Diſt. 96. c. In ſcripturis.*

19. Si in tractandis materiis oriatur opinionum qualiſcumque varietas, vtraque pars rationes ſuas cum religioſa modeſtia proponat, vel ſi ita Domino Præmonſtratenſi viſum fuerit, ſcripto tradat, & à Definitoribus ſeorſim in Definitorio diſcutiantur, & quod ipſi reſoluerint, pro definitiua ſententia, ab omnibus ſine vlla contradictione teneatur. *Innoc 4. & Vrban. 4. In emin.*

20. Itaque primâ primi diei congregatione, completis, pro ratione temporis, his, quæ ſuperius ſunt conſtituta, ac aliis, quæ Dominus Præmonſtratenſis agenda iudicauerit, ad eius nutum finis imponatur.

CAPVT V.

De his quæ poſt prædicta, Primo, Secundo, & Tertio die Capituli ſunt obſeruanda.

I.

EOdem primo die, poſt meridiem, commodâ horâ à Domino Præmonſtratenſi deſignandâ, pulſus ad Capitulum detur, & ſtatim in Aula Capitulari, vel circà eam omnes conueniant.

2. Ingreſſo Domino Præmonſtratenſi, omnes ingrediantur, & fores Aulæ Capitularis claudantur, ac flexis genibus (prout etiam in ſingularum Congregationum initiis fieri debet) legatur Antiphona: *Veni Sancte Spiritus*, ſubiungat Dominus Præmonſtratenſis Verſum, *Emitte Spiritum tuum*, &c. & Collectam, *Deus qui corda*, &c.

3. Surgat deinde Dominus Præmonſtratenſis, ac reſideat, omnéſque ad loca ſua ſe recipiant, & quæ in præcedenti Congregatione tractari cœpta ſunt, reſumantur, &, (ſi fieri poteſt) abſoluantur.

4. Durante autem Capitulo, nullus Abbas, Canonicus, vel Conuerſus, ſine licentia, Domini Præmonſtratenſis, Monaſterij, vbi celebratur Capitulum, portas egrediatur.

5. Tranſgreſſor huius conſtitutionis, ſi ſit Abbas, in pane & aqua ieiunet, & in Conuentu Abbatum, ſuper nudam menſam comedat.

6. Si ſit Canonicus, vel Conuerſus, in pœna grauioris culpæ (ſi tamen Abbas Præmonſtratenſis eum retinere voluerit) Præmonſtrati remaneat.

7. Si quis autem temerario auſu muros tranſierit, iudicetur Apoſtata, ac ex eo tempore, ſine licentia Domini Præmonſtrat. in domo propria nequaquam recipiatur. 11. q. 3. c. *Certum eſt.*

8. Secundo die, ad ſignum campanæ, omnes Capitulum intrent, & abſolutâ Antiphonâ, *Veni Sancte Spiritus*, cum Verſu, *Emitte Spiritum tuum*, &c. & Collectâ, *Adſit nobis*, &c. Definitores, Definitorij Capellam ingrediantur, & ſi quæ controuerſa ſunt reſoluenda, ibidem reſoluant, ac ad congregationem venientes, reſoluta promulgent, & ad alia negotia ordinatè procedatur.

9. Tertio die, ſimiliter in Aula Capitulari omnes, ſigno dato conueniant, & lectâ Antiphonâ, *Veni ſancte Spiritus*, cum Verſu, *Spiritus Domini*, &c. & Collectâ, *Mentes noſtras*, &c. Definitores, quæ pridiè inceperant, proſequantur, atque perficiant, & in Capitulo publicent: deinde ſi quæ ſuperſunt, ea à Capitulo tractentur, & reſoluantur, &, ſi fieri poteſt, Capitulo finis imponatur.

CAPVT VI.

De Ordinationibus Capituli Generalis.

I.

EST autem firmiter decretum, vt circà conſtitutiones nouas hæc tria perpetuò obſer-

uentur. Primò, vt Viſitatores omnia Statuta, quæ in Capitulo Generali de cætero condentur, in omnibus Monaſterijs ſibi ſubiectis, ipſo primo anno publicare teneantur; quódque omnes tam Prælati quàm Subditi, eas inuiolabiliter obſeruare debeant. Ad quod Viſitatores omnibus modis adlaborabunt, contradictores, & rebelles, ſi ſit neceſſe, etiam per cenſuras Eccleſiaſticas compeſcendo, & compellendo.

2. Deinde, vt ſubſequenti Generali Capitulo, eadem noua Decreta examinentur, & diſcutiantur, & ſi nullus ea oppugnet, nullúmque in eis incommodum reperiatur, mandetur vt in debita obſeruatione permaneant. At verò ſi aliquis contradicere, aut ea oppugnare velit, eius rationes audiantur, & perpendantur, ac quid ſit faciendum, per Capitulum, vel per Definitores decernatur.

25. q. vlt. c. Poſteaquã. §. His ita. & §. vlt. & c. Ita nos.

3. Demum, vt tertio Capitulo rurſum eadem Decreta, vt iam eſt dictum, ad incudem reuocentur, & exactiſſimè examinentur, ac omnimodè vel approbentur, vel reprobentur; aut ſi ſint nimis ſeuera, vel dura, mitigentur.

4. Quæcumque autem Decreta, vel Statuta, tertio Capitulo fuerint approbata, ea ſine relaxatione aliqua, tam à Prælatis, quàm Subditis, perpetuò obſeruentur.

25. q. 2. c. Cùm pia.

5. Subditi qui eadem Statuta recipere, vel obſeruare contempſerint, per proprios ſuos Prælatos, vel per Viſitatores, ad eorum obſeruationem, etiam excommunicationis ſententiâ, compellantur.

6. Abbates verò, qui proteruè ijs reluctantur,

vel ea admittere recuſant, per cenſuras Eccleſiaſticas, ac etiam per depoſitionem, ſi neceſſe ſit, conſtringantur.

CAPVT VII.

De Tallijs ſiue Collectis.

I.

PORrò Definitores, de temporali Ordinis ſtatu ſe informare teneantur; ac ob id talliarum, ſiue contributionum computus ab iis, qui earum adminiſtrationem habuerunt, exigant, & illi eos exactè reddant.

2. Auditis computibus, aduertant Definitores, ſi in proximo Capitulo tallia ſit ſoluenda, & ſi hoc neceſſarium exiſtimauerint, rationes in Capitulo publicè proponant, vt ibidem quid agendum ſit, communi conſenſu decernatur.

3. Hoc verò permaneat perpetuo decreto ſtabilitum, vt de cætero præter Collectas in Capitulo Generali indictas, nullæ aliæ Collectæ ſeu contributiones in Ordine fiant, niſi pro communibus ipſis Ordinis negotiis, vel pro ſubleuanda aliqua domo Ordinis noſtri, graui paupertate preſsâ In quibus caſibus ſi Capitulum Generale commodè poſſit expectari, ipſius iudicio & conſenſu huiuſmodi Collectæ fiant.

4. Quia verò magna nonnunquam neceſſitas occurrere poteſt, vt Capitulum expectari nequeat; ideò in ſingulis Capitulis Generalibus, per Dominum Præmonſtratenſem, & ipſum

Capitulum, ſtatuantur viri aliqui fideles & circumſpecti, per quos, & de quorum conſilio & aſſenſu, vrgente caſu neceſſitatis, Collectę fiant, aut mutuum pro Ordine contrahantur.

5. Quando autem Collectæ per ſupra dictos faciendæ decernuntur, deputentur quoque ab ijſdem duo Abbates, qui dictas Collectas recipiant, & de ſua receptione in ſequenti Capitulo Generali computum reddant.

6. Tribuatur ijſdem Collectoribus, authoritate Domini Præmonſtratenſis &. Capituli Generalis, poteſtas compellendi omnes qui impoſitam contributionem ſoluere nolunt.

23 q 3. c. Non inferēda & aliquot ſequent.

7. Hoc inſuper perpetuâ ſanctione maneat fixum, vt omnes Ordinis noſtri Prælati, qui Collectam pro negotiis Ordinis, vel pro cauſis in Statutis, & Priuilegiis Ordinis expreſſis, per Definitores Capituli Generalis, vel per conſenſum Maioris & Sanioris eorundem partis imponendam, pro portione, per deputatos vel deputandos à Domino Præmonſtratenſi & Capitulo Generali, Eccleſiis ſuis impoſitâ vel imponendâ, Collectoribus ſeu Receptoribus legitimâ authoritate conſtitutis, ſoluere noluerint; excommunicationis ſententiam ipſo facto incurrant.

8. Quod ſi hanc ſententiam per tres menſes ſuſtinere præſumpſerint, ijs euolutis, ſint ipſo facto depoſiti, omnéſque eorum ſubditi ab obedientia ipſis promiſſa abſoluti, ſintque Patres-Abbates ſub prædicta pœna obligati, vt filiabus ſuis Eccleſiis taliter vacaturis, ſtatim ſecundùm formam Ordinis, de idoneis Paſtoribus, fa-

ciant canonicè prouideri.

9. Priores, Prouiſores, & quiuis alij ſubditi, qui in ſoluenda Collecta, ex præcedentibus cauſis impoſita, Prælatis ſuis, aut in Electionibus propter cauſam iam dictam celebrandis, Patribus ſuis Abbatibus cum effectu reſtiterint, præter pœnas rebellibus conſtitutas, voce & obedientiâ nominatâ careant, & ſint ineligibiles toto tempore vitæ ſuæ.

CAPVT VIII.

De Concluſione Capituli Generalis.

1.

OMnibus definitis, & ordinatis, quæ fuerint definienda, & ordinanda; in Abbatum Capitulo, ſiue in ſeparata eorum ab aliis congregatione, Circariarum literæ, aliáque quæ fuerint conſtituta & ordinata, in quantum opus fuerit, legantur; & poſtea in communi Capitulo Conuentus, præmiſsâ aliquâ (ſi tempus permittat) exhortatione, communia Ordinis inſtituta, ſi quæ nouiter fuerint facta, & alia quæ in Capitulo fuerint decreta, promulgentur: ac deinde conſuetæ Orationes fiant, & qui fuerint ex more excommunicandi, à Domino Præmonſtratenſi excommunicentur.

2. Subiungatur demum à Domino Præmonſtratenſi Confeſſio generalis, *Confiteor Deo Omnipotenti*, &c. & præmiſsâ Oratione *Miſereatur tui*, &c. eadem Confeſſio à Capitulo repetatur: ſubnectat deinde Dominus Præmonſtra-

tenſis *Miſereatur veſtri*,&c. & *Indulgentiam*, &c. ac niſi adſit Epiſcopus, à Domino Præmonſtrat. ſolemnis detur benedictio, & hoc modo, Capitulo Generali finis imponatur, & vnuſquiſque in pace reuertatur ad propria.

CAPVT IX.

De Capitulo Prouinciali.

I.

Cap. 7. In ſingulis. De ſtatu Monach. & Canon.

VT ſacer noſter Ordo, per totum terrarum orbem longè latéque diffuſus, in maiori diſciplina contineri, & oborientes difficultates maiori valeant authoritate reſolui atque componi; firmiter eſt conſtitutum, vt in ſingulis Circariis quando Capitulum Generale non celebratur, Vicarij annuè Capitulum Prouinciale inſtituant, niſi ex iuſtis cauſis ipſi iudicent ad ſecundum vel tertium annum differendum.

2. Ad hoc Capitulum vocabuntur, & venire tenebuntur, omnes Circariæ, ſiue Prouinciæ Abbates, Præpoſiti tam Monialium quàm virorum, ac etiam Priores, tam qui viris quàm qui Monialibus præſunt, & ex vnoquoque Monaſterio vnus Paſtor, à reliquis eiuſdem Monaſterij Paſtoribus deputandus, ac etiam Collegiorum ſiue Seminariorũ, ſi quæ ſint, Præſides. Qui omnes ſtatuto die, & loco comparebunt.

3. Huic Capitulo Dominus Præmonſtratenſis quandocumque placuerit, præſideat; eo autem abſente, Vicarij locum eius teneant.

4. Ordo, cæremoniæ, & obſeruantiæ, aliáque pro Generali Capitulo præſcripta, in quantum congruum eſt, Capitulo Prouinciali accommodentur.

5. Caueatur autem, vt nihil in Prouincialibus Capitulis ſtatuatur, vel ordinetur, quod Statutis, vel Priuilegiis Ordinis, vel Generalis Capituli decretis, eiúſque iuriſdictioni vllatenus contrarietur. Et ſi quid tale fiat, nullius ſit roboris, vel efficaciæ.

6. Antequam verò Capituli Prouincialis ordinationes executioni mandentur, prius mittantur ad Dominum Præmonſtratenſem, vt ipſe eas examinet, & ſi neceſſe ſit corrigat, augeat, minuat, vel mutet, prout ipſe in Domino expedire iudicauerit; & poſtquam examinauerit, eas vel reijciat vel confirmet: & quando ſunt confirmatæ, Vicarij eas publicent, & omnes iſtius Prouinciæ Religioſi, tam Prælati quàm Subditi eas acceptare & obſeruare teneantur.

CAPVT X.

De conſtruendis Abbatijs, & earundem vnitate, ac vniformitate quoad Regulam, Statuta, Cantum, Caremonias: ac de ſuccurrendis afflictis Monaſterijs, & Ordinis Priuilegijs defendendis.

I.

PRo conſtruendis Abbatiis nulla loca in ciuitatibus acceptentur, niſi cum conſenſu *Arg. 18 q. 2. c. Luminoſa.*

Capituli Generalis, vel Domini Præmonſtratenſis, quando ſine periculo Capitulum Generale exſpectari non poteſt: at verò alia loca ſub teſtimonio duorum Abbatum (ſi haberi queát) recipiantur.

2. Filius-Abbas ſine conſenſu ſui Patris-Abbatis, ac Domini Præmonſtratenſis, vel Capituli Generalis, nullam nouam Abbatiam erigat.

3. Exactiſſime autem & inuiolatè obſeruetur, vt nullus nouus Abbas, ad locum qui nouiter in Monaſterium erigitur, vel conſtruitur, mittatur, niſi cum Clericis ad minus duodecim, & cum his libris: *Miſſali, Pſalterio, Hymnario, Collectario, Antiphonario, Ordinario, Regula* atque *Statutis*: necnon niſi conſtructis his ædificiis, *Oratorio, Refectorio, Dormitorio, Infirmitorio, Portâ, Cellâ Portarij, & Cubiculo* vel *Domo Hoſpitum*; quatenus Fratres ibidem Deo ſeruire, & Regulariter viuere ſtatim queant.

4. Fratres, qui cum nouo Abbate ad formandum, erigendúmque nouum Monaſterium emittuntur, Abbas emittens, inuito nouo Abbate, ex nulla cauſa repetere, aut recipere poſſit; & ſine vtriuſque Abbatis licentia, ipſi redire, ad matricem ſuam Eccleſiam non præſumant.

Vide diſt. 50 c. Contumaces & 11. q. 1. c. Si quis Presbyter.

5. Si quis ex Canonicis, vel Laicis, ad nouam Abbatiam emiſſus, ad matricem Eccleſiam, ſine debita licentia, inobediens exiſtens & contumax, reuerſus fuerit, Abbas matricis Eccleſiæ, eum tanquam inobedientem, extrà Conuentum in loco in quo voluerit, per quindecim dies retineat.

6. Si

6. Si verò in rebellione perſeuerans, reuerti noluerit, ipſe Abbas matricis Eccleſiæ, eum ad locum, ad quem miſſus erat, redire compellat; ac ibidem tamquam Pater-Abbas, eundem pœnæ ſubijciat, tantæ contumaciæ & inobedientiæ competenti.

7. In aliis verò Abbatiis; compertâ eius pertinaciâ, vnâ ſolùm nocte hoſpitij gratia ei præſtetur.

8. Nullâ autem ratione, Fratres noſtri concedantur vel accommodentur alterius Ordinis Eccleſiis, niſi dictæ Eccleſiæ ad noſtrum Ordinem tranſire velint.

9. Vt autem omnis violandæ pacis atque concordiæ tollatur occaſio, hoc inuiolabiliter in poſterum obſeruetur, vt nullæ Abbatiæ extruantur, niſi ab aliis Ordinis noſtri Abbatiis, duobus milliaribus ſeu leucis diſtent.

10. Curiæ, vnius milliaris, molendina verò dimidij à ſe mutuo diſtantiam habeant, niſi Abbas qui in extructione antiquior eſt, conſenſerit, vt vicinius ædificari queant.

11. Veruntamen quia iuſta & fundata ratio nonnumquam aliud requirere poſſet; ideo locorũ vicinitas atque diſtantia, ex trium viciniorum Abbatum iudicio pendeat.

12. Vt autem indiſſolubilis vnitas & inuariata conformitas in Ordine ſemper perſeueret, perpetuâ lege ſancitum ſit, vt *Regula* Sanctiſſ. P. Auguſtini, vno eodémque modo & intelligatur ab omnibus, & obſeruetur.

13. Deinde, vt omnes *Libri*, ex quibus diuinum officium eſt peragendum, vſui Præmonſtraten-

Grege. 9. In omin. Innoc 4. Sedis Apoſt.

ſis Eccleſiæ ſint conformes, & vt cæremoniæ in *Ordinario* Ordinis communi conſenſu præſcriptæ, ad amuſſim obſeruentur, & ab ijſdem ſine Domini Præmonſtratenſis licentia minimè recedatur.

14. Præterea vt Ordinis *Statuta* vniformiter vbique obſeruentur, ſaluâ ſemper Domini Præmonſtratenſis & Capituli Generalis, in caſibus ſibi commiſſis, diſpenſandi authoritate.

15. Si Abbates, vel Præpoſiti, in dictis Libris procurandis, & in obſeruanda & promouenda vniformitate, comperiantur negligentes, Viſitatores hanc eorum ignauiam ad Capitulum Generale referant, vt ibidem pro culpę magnitudine caſtigentur.

16. Vt quoque maior & arctior ſit animorum coniunctio, præcipitur, vt quando conſtat Eccleſiam aliquã graui paupertate premi, omnes, prout charitas dictauerit, & propriæ Eccleſiæ facultates permiſerint, eam ſubleuare, eíque indigenti ſuccurrere, fraternè nitantur.

12. q. 2. Ferè per totum nominatim. c. Priuilegia.

Arg. Ibid. c. Quæcumq;. § Si Eccleſia.

17. Si contingat autem aliquã Eccleſiam, contra Sedis Apoſtolicæ Priuilegia, Ordini noſtro conceſſa, iniuſtè indebitéque vexari, ac impetitores ſiue aduerſarij adeò ſint potentes, vt Prælatus afflictæ Eccleſiæ, vix vel niſi cum graui incommodo eis reſiſtere queat; omnes Prælati Ordinis noſtri, quique in ſua Circaria, quando in ea talis caſus aduenerit, ſine vlla excuſatione vel exceptione, ſub pœna depoſitionis, ad Priuilegij defenſionem, pro ſua parte contribuant, modo tamen Vicarij aut Viſitatoris, ac om-

hium, vel ſaltem duorum, triumve vexatæ Circariæ Abbatum conſilio, & aſſenſu procedatur, vel ſit proceſſum.

18. Expenſæ verò pro tuitione Priuilegij factæ, in proximo Capitulo Generali, Circariæ, quæ eas fecit, reſtituantur; ac ſuper ijſdem neceſſariis, & moderatis expenſis, ſimplici contribuentium iuramento ſtetur.

19. Si quis Abbatum, vel Prælatorum, requiſitus noluerit contribuere, Prælatus Eccleſiæ oppreſſæ, vel Domino Præmonſtratenſi, vel Generali Capitulo, hoc ipſum ſignificet, & illi nolentem compellant, & pertinaciter reluctanti, pœnam ſuprà decretam infligant. *23.q 3.c. Nō in ferenda & ſeq.*

CAPVT XI.

Quæ ſit lex inter matrices Eccleſias & filiales, ac inter alias, & de Patrum-Abbatum authoritate.

1.

PErpetuâ lege, inter Abbatias Ordinis noſtri, quæ ſe mutuo genuerunt, ſit ſtatutum, vt matrices Eccleſiæ, filiabus ſuis Eccleſiis, nullum cuiuſcumque temporalis contributionis, vel exactionis grauamen imponant.

2. Deinde, vt Patres Abbates filiabus Eccleſiis non ſint oneroſi, & moleſti; nec immoderatis expenſis, vllatenus eas exhauriant, vel opprimant.

3. Demum, vt Patres Abbates, filiorum ſuorū Abbatum Monaſteria viſitantes, nullum eorum

Canonicum, Laicum, vel Nouitium, ad Obedientiam, vel ad Profeſſionem recipiant; ſed hoc ad proprium Abbatem pertineat.

4. Erit verò in Patrum-Abbatum poteſtate, quandocumque placuerit, ſiue præſens ſit filius Abbas ſiue abſens, Capitulo præſidere, culpas caſtigare, & quæ ſunt corrigenda, corrigere.

5. Singulis annis, quilibet Pater-Abbas ſiue per ſe, ſiue per alium idoneum & eius muneris iure capacem, Abbatias, quas ſua Eccleſia immediatè genuit, ſemel viſitet, niſi Dominus Præmonſtratenſis vel Viſitatores eo anno viſitauerint.

6. Veruntamen, ſi occurrat aliqua grauis neceſſitas, etiam factâ per Viſitatores viſitatione, quæ officij ſui ſunt, Patres-Abbates exequi poterunt.

7. Nullus autem Pater-Abbas authoritate paternâ, aliquas Eccleſias viſitare præſumat, præter illas quæ immediatè ab eius Eccleſia proceſſerunt, ac ex eo, paternæ ipſius authoritati ſunt immediatè ſubiectæ. Quod ſi quis ſecùs facere præſumpſerit, ipſo facto ſententiam excommunicationis incurrat.

8. Si Pater-Abbas intelligat, aliquem filialis Eccleſiæ Religioſum, in aliqua obedientia, vel foris in aliquo loco exiſtentem, ſcandaloſè viuere, vel aliquod damnum Eccleſiæ ſuæ inferre, & filius-Abbas ad Patris-Abbatis monitionem, eum non amouerit, vel non reuocauerit; ipſe Pater-Abbas authoritate ſuâ Paternâ eum amoueat, atque ad Monaſterium ſuum remittat.

9. Verùm in hoc negotio Pater-Abbas non

leniter, ſed prudenter, ac cum magna diſcretione procedat, filiíque Abbatis ſe excuſantis rationes expendat, ac ne hominum peruerſitate decipiatur, ſufficientem interponat moram, & accuſantium qualitates & mores, & omnes circumſtantias exactè perpendat, & nihil præcipitanter agat.

10. Ad Patrem quoque Abbatem ſpectet, vniuerſa quæ in filiali Eccleſia contra Ordinis inſtituta, & approbatas conſuetudines fieri compererit, in priſtinum ac debitum ſtatum reformare.

11. Ne autem Capitum multitudo Ordinis ſcindat vnitatem, ideo ſtrictiſſimè prohibetur, ne præter Capitula Prouincialia ſuperiùs permiſſa, vllus Pater-Abbas, vel quicumque alius, præſumat Comprouinciales ſuos Abbates conuocare, vt vel priuatũ, vel Generale Capitulum celebret: & ſi quiſpiam hoc præſumpſerit, & ipſe conuocans, & ipſi conuenientes, ipſo facto ſuſpenſi permaneant, quouſque perſonaliter coram Domino Præmonſtrat. vel coram Capitulo Generali ſe præſentauerint, de tanto exceſſu ſatisfacturi, & eam pœnitentiam ſubituri, quam Dominus Præmonſtratenſis, vel Capitulum Generale, iudicauerit imponendam. In aliis verò omnibus ius Patrum-Abbatum, ſaluum perſiſtat & illæſum.

12. Quotieſcumque ad matricem Eccleſiam filius-Abbas venerit, debitus ei honor ab omnibus impendatur.

13. Si aliquis filius-Abbas, contra matricem Eccleſiam ſe erexerit, atque ad eum comprimen-

dũ oporteat Patrem-Abbatẽ graues ſubire ſumptus, reliquæ, ſi quæ ſint, filiales Eccleſiæ, ad neceſſarias expenſas ſi Pater-Abbas hoc poſtulauerit, & filiorum Abbatum conſilio & aſſenſu proceſſerit, ne ſuccumbat, omnes contribuant: at ſedato tumultu, & diſcordiâ, quæ exorta erat, compoſitâ, vel lite terminatâ; Eccleſia quæ comperta fuerit iniuſtam fouiſſe cauſam, ſit obligata omnes ſumptus refundere, & ad hoc faciendum à Superiori poteſtate cogatur.

14. Quod ad Abbatias attinet, quæ ſe non genuerunt, hoc ſeruetur; vt iuxtà Apoſtolicam exhortationem, omnes Ordinis noſtri Abbates, *honore inuicem præuenientes*, ſuperuenienti Coabbati in omnibus Monaſterij ſui locis, excepto Choro, & Capitulo, cedant, etiamſi ipſorum Monaſteria ſint antiquiora.

Rom. 12.

15. Si autem duo, vel plures ſuperuenerint, ſecundùm tempus erectionis, ſiue ſecundùm antiquitatem Abbatiarum, ordinem ſuum teneant, niſi aliquis eorum Vicarius fuerit aut Viſitator, cui etiamſi iuniori, primum locum reliqui deferre teneantur.

16. Verùm ſi aliquis Abbatum, albâ vel ſacris veſtibus ſit indutus, (is etiam ſi ſit omnium iunior) primum locum obtineat, & antiquioris officium adimpleat.

CAPVT XII.

De Electione & Tranſlatione Abbatum.

I.

QVandocumque Eccleſia Præmonſtratenſis, ſuo Paſtore fuerit viduata, Canonici ipſius Eccleſiæ, cum trium primorum Abbatum, ad quos tunc dictæ Eccleſiæ cura pertinet, Laudunenſis ſcilicet, Floreffienſis & Cuiſſiacenſis conſilio, perſonam idoneam eligant, aduocatis quoque ad conſilium quatuor aliis Abbatibus, ad eandem Eccleſiam pertinentibus, quos ipſi Canonici dictæ Præmonſtratenſis Eccleſiæ iudicauerint aduocandos. *Adria.4.Sicut in humano. Vrban 4. In emin.*

2. Quando autem aliqua alia Eccleſia Ordinis noſtri, Abbate fuerit deſtituta, Prior domus abſque mora Patri-Abbati hoc ſignificet, ac eidem deferat, vel mittat ſigillum Abbatis defuncti.

3. Ipſe verò Pater-Abbas (ſicut & tres primi Abbates reſpectu Eccleſiæ Præmonſt.) Priori, ac Conuentui vacantis Eccleſiæ diem certum aſſignet & competentem, ac tantum ſpatij largiatur, vt Fratres abſentes qui electioni debent intereſſe, vocari queant: & ipſi ſi voluerint, & commodè poſſint, ad electionem tempeſtiuè venire & intereſſe valeant. Quæ tamen Electio numquam ſeruanda, niſi corpore Prælati defuncti ſepulto. *De Elect. C.35. Coram dilecti. De Elect. C. 36 Bonæ memoriæ. Vide Trid. ſeſſ.24. C.1. de refor.*

4. A die verò obitus ipſius Abbatis, ſiue Domini Præmonſtrat. ſiue alterius, quouſque de

nouo Abbate prouiſum fuerit, poſt Laudes & Veſperas, omnibus ſuper formas procumbentibus, cum omni deuotione dicatur Pſalmus:

Ad te leuaui oculos meos, &c. cum *Gloria Patri. Kyrie eleyſon, &c. Pater noſter, &c. Et ne nos, &c.*

Verſ. *Saluos fac ſeruos tuos.*

Verſ. *Eſto nobis Domine turris fortitudinis.*

Verſ. *Domine Deus virtutum conuerte nos.*

Verſ. *Domine exaudi orationem meam.*

Dominus vobiſcum.

OREMVS.

Deus qui corda fidelium, &c.

Prætende Domine famulis tuis, &c.

5. Præfixâ ad eligendum die, Miſſa de *Spiritu Sancto*, pro ratione temporis & diei celebretur, & eâ perſolutâ, detur pulſus ad Capitulum.

6. Fratribus Eccleſiæ, in Capitulo exiſtentibus, Pater-Abbas cum duobus vel tribus Ordinis noſtri Abbatibus, quos ad conſilium adhibendos duxerit, Capitulum intret; & cantato Hymno *Veni Creator*, ſubiungat Pater-Abbas Verſ. *Emitte Spiritum, &c.* & Collectam, *Deus qui corda, &c.* deinde omnibus reſidentibus, exhortationem aliquam faciat, eâque peractâ, curet hoc Caput Statutorum *De Electione facienda*, in præſentia Conuentus, clarè & diſtinctè legi.

Clem. 8. Nullus omninò.

7. Dicto Capite perlecto, proponat Pater-Abbas Conuentui formam Electionis, quæ fit per compromiſſum, & per eam ad Electionem Fratres procedant, ac eligant in primis ipſos Electores, in quos comprômittant, & qui futu-

rum Abbatem, vice omnium eligant.

8. Præcipiat verò Pater-Abbas, authoritate Capituli Generalis, aſſumptis à Conuentu electoribus, quatenus omnibus affectibus paſſionibúſque ſepoſitis, eum eligant, quem ſecundùm Deum, & conſcientiam ſuam, quantum humana fragilitas patitur, vitâ, ſcientiâ, & ætate ad officium Abbatiale maximè dignum & idoneum iudicant.

Vide 1 q. 1. c. 45 Volsſiſſimus. & 8. q. 1. c 12. Oportet.

9. Non valeat autem electio, niſi omnes aſſumpti Electores, in vnam perſonam idoneam conſentiant: ſed tamen ipſi Electores, cum conſilio & aſſenſu Patris-Abbatis ordinare queant, vt etiamſi ipſi in vnam perſonam non omnes conſpirent, rata tamen ſit & valida eius electio, in quem vocum pluralitas confluxerit, ita vt ſi tres ſint Electores, iſte ſit Abbas, qui ex illis tribus duas voces habuerit, etiamſi non habeat tertiam.

10. Electio aliter facta quàm per viam compromiſſi, nullius ſit efficaciæ, niſi fortè per viam diuinæ inſpirationis, vel quaſi, conſpirantibus ſcilicet omnibus, & communi voto atque conſenſu, aliis ſolemnitatibus iuris relegatis, abſque vllo vitio fuerit celebrata.

Vide C. 42. Quia de Elect. & elect. pot.

11. Statutum ſit proinde, ac firmâ lege decretum, vt in omnibus & ſingulis Ordinis noſtri Monaſteriis, tam in præſenti vacantibus, quàm in futuro vacaturis, Electio celebretur per viam compromiſſi, aut per viam diuinæ inſpirationis, vel quaſi; vias in ordine conſuetas & maximè probatas.

12. Via verò ſcrutinij, quamuis iure ſit proba- *Vide ſup.*

Trid. ſeſſ. 25. de Reg. c. 6. ta, & permiſſa, tamen propter graues rationes, eâ ſeueritate omnibus Ordinis noſtri Eccleſiis (vbi ex antiquo non eſt in continuo & pacifico vſu) ſit, & maneat interdicta, vt Electio per ipſam facta ſit nulla, & electus (ſi ei conſenſerit) ac eligentes, voce careant, & ineligibiles ſint toto tempore vitæ ſuæ; poteſtate eligendi tunc ad eos deuolutâ, qui per aliquam de duabus ſuprà probatis viis procedere voluerint, vel ad immediatum Superiorem, ſi omnes de Conuentu in viam ſcrutinij conſenſerint.

13. Qui vt in Prælatum eligatur, literas commendatitias, per ſe, aut per alios (ſe ſciente & approbante) à quocumque impetrauerit; vel fauorem aut opem Magnatum, vel aliorum quorumcumque, etiam de Ordine noſtro exiſtentium, ad ſui promotionem, implorauerit; ipſo facto ſit illâ vice ineligibilis, nec ad eligendum, cum cæteris admittatur. 7. q. 1. c. Sancitum. & 8. q. 1. c. Illud.

14. Si verò deſuper, vel iis, vel quibuſcumque qui non ſunt Ordinis noſtri, querelas ſuas depoſuerit, pœnæ grauioris culpæ in propria Eccleſia, viginti diebus, ſine vlla relaxatione, ſubdatur.

15. Si autem graue aliquod incommodum inde Ordini vel Perſonis eius, ortum fuerit, puniatur, vt ſuprà præſcriptum eſt. Diſt. 3. c. 10.

16. Si monitus, & correctus, à cœptis non deſtiterit, excommunicationis ſententiâ, aliiſque pœnis, vt infrà decernitur, feriatur. c. 14.

17. Tractatis autem ordinatè iis, quæ ſunt tractanda, aſſumpti Electores in loco ſeparato, ad electionem Abbatis procedant.

18. Perſona autem in quam vel Electores aſſumpti vice omnium, vt præmittitur, vel Fratres domus, viâ Spiritus Sancti, vel quaſi, Canonicè conſenſerint, antequam publicetur, Patri Abbati ſecretò nominetur, qui & electionis proceſſum, & perſonam electi, ſeriò, & diligenter examinet. *C 44. de Elect. & elect. pot.*

19. Electione debitè examinatâ, & comperto quod ſit abſque vllo vitio celebrata, & quod perſona electa ſit idonea, ſine difficultate Pater-Abbas eam Conuentui concedat: ac electionem authoritate Priuilegiorum Ordinis noſtri in Dei nomine confirmet: Electum inſtallet, ſiue in poſſeſſionem mittat, ac eidem Electo (ſicut & à Patre-Abbate, ex cauſis dictis vel dicendis, Prouiſo) omnes Eccleſiæ Fratres, nullo excepto, ſtatim obedientiam promittant. *Sixtus 4. Regimini vniuerſalis Eccleſ. 18. q. 2. c. Abbates.*

20. Quod ſi Pater-Abbas Electum minus idoneum repererit, poterit eum reijcere, modo iuſtam reiectionis ſuæ cauſam oſtenderit. *Diſt. 61. c. Miramur. & diſt. 38. c. Omnes.*

21. Si verò de eligendo Abbate, inter Fratres aliqua fuerit ſuborta diſcordia, vel ſciſſura, & illi ad vnitatem concordiámque nequeant facilè reuocari, vel controuerſia diſcordiam excitans non poſſit liquido iure decidi; Pater-Abbas de ſuorum Coabbatum conſilio, idoneam perſonam eis prouideat, quam ſine contradictione in Abbatem recipere omnes teneantur; Si verò oblatam perſonam recipere contempſerint, ſententiæ ſubiaceant, quam authoritate Ordinis cum conſilio eorumdem Coabbatum Pater-Abbas duxerit in eos decernendam, & promulgandam. *Innoc. 4 & Vrba. 4 In emin.*

11. q. 11. c. Indicare. & 8. q. 1 c. Moyſes. & ſequent.

22. Caueat autem Pater Abbas, ne carnem ſequens & ſanguinem, mundano fauore vel familiaritate deuictus, magis idoneos à Capitulis electos reprobando, minus dignos promoueat; in qua culpa ſi per Viſitatores (qui ſubortâ ſuſpicione hac de re ſedulò inquirere debent) fuerit deprehenſus, in proximo Capitulo Generali grauiter puniatur.

23. Quicumque inter ſe coniurauerint, vel conſpirauerint, quod non eligent Paſtorem niſi de gremio Eccleſiæ ſuæ, eligendi poteſtate, eâ vice priuentur.

24. Quia verò nonnulli pro diuerſis ſuis exceſſibus aliquando in perpetuum, aliquando ſolum ad tempus voce ſuâ priuantur; ideo hoc firmiter ſtatutum ſit, vt tales ſi durante priuatione, Eccleſiam vacare contingat, in ipſa electione, etiamſi præſentes fuerint, vocem non habeant, ſed eligendi careant poteſtate, & ob id ſi huiuſmodi ſint abſentes, non vocentur.

25. Veruntamen vt hac in parte moderamen aliquod adhibeatur, poterunt electionum Rectores, ad interceſſionem totius vel maioris partis Conuentus, & exigentibus hoc eorum meritis, cum iiſdem quantum ad actum Electionis miſericorditer diſpenſare.

26. Reſtitutio autem vocis perpetuò amiſſæ, nulli ſuffragetur, vel adminiculetur, niſi de gratia ſibi facta, habeat Domini Præmonſtratenſis, vel proprij Abbatis literas teſtimoniales debitè expeditas.

27. Ex grauibus autem & prægnantibus cauſis, perpetuò decreto fixum permaneat, vt qui-

cumque Ordinis noſtri ad Electionem vacantium Eccleſiarum, ſeculares ſiue alterius Ordinis perſonas cõuocauerint, niſi à toto Conuentu, vel à maiore ſaltem ipſius parte, & expreſſo Electionem Regentis concurrente conſenſu, ex certa & rationabili cauſa fuerint conuocatæ, ipſo facto excommunicationis ſententiæ ſubiaceant, quouſque ab huiuſmodi Rectoribus ſi reſipuerint, abſolutionis beneficium meruerint obtinere: quod tamen non obtineant, niſi præſtito prius iuramento, quod pœnam ſuſtinebunt, quam Dominus Præmonſtratenſis, vel Capitulum Generale, propter hoc eis duxerit infligendam.

De Elect. & Elect. pot. C. 43 Quiſquis & C. 56. Maſſana. 16. q. 7. c. 14. Si quis Diſt. 63. per totum.

28. Teneantur verò earundem Electionum Rectores, ſub pœna ſuſpenſionis, ad immediatè ſequens Capitulum Generale referre nominatim, quos hac in parte contigerit deliquiſſe.

29. Sacerdotum filij, aut alij illegitimi, etiam obtentâ diſpẽſatione, nullatenus ad dignitates, vel beneficia, animarum curam habentia, promoueantur.

De Elect. & Elect. pot C. 7. Cùm in cunctis. De filiis presb. C. 1.

30. Cùm autem aliqua Eccleſia aliunde quàm de gremio ſuo aliquem ſibi in Abbatem elegerit, Prælatus de cuius Conuentu Abbas eligitur, niſi ex iuſta cauſa, authoritate Domini Præmonſtratenſis, eum retinuerit, Electum concedere teneatur, Eccleſia verò ad quam aſſumitur, eidem in ſuo receſſu prouidere debeat de neceſſariis & ſtatui ſuo conuenientibus veſtibus, & equitatura competenti.

31. Si de permiſſione Eccleſiæ, ex qua ſumi-

tur, aliquid ſecum tulerit, ad ipſius Eccleſiæ voluntatem & nutum, ſiue poſt obitum, ſiue ipſo adhuc viuente, reſtitui debeat.

32. Permittitur tamen, vt libros ſtudiis ſubſeruientes, & Scripturas Scholaſticas, vel clauſtrales, quas permiſſus eſt habere dum eſſet ſubditus, eaſdem quouſque vixerit, habeat Prælatus: & quidquid conceditur exeunti, hoc eidem (ſi ceſſerit) concedatur, ſiue ad priorem ſuum locum reuertatur, ſiue ad alium tranſeat: quod etiam in Abbatibus de loco in locum tranſeuntibus, obſeruandum, decernitur.

De Tranſlat toto tit. & 7. q. 1. c. Mutationes.

33. Cùm aliquæ Abbatum tranſlationes fuerint faciendæ, eæ fiant de conſilio & aſſenſu Domini Præmonſtrat. ac aliter factæ ſint irritæ & inanes: & Abbates qui ſine dicto conſilio & aſſenſu ſe transferri permiſerint, vtriuſque Eccleſiæ Prælaturâ ſint priuati: verùm caueat Dominus Præmonſtrat. ne vtilium & honeſtarum perſonarum tranſlationibus temerè vel iniquè ſe opponat.

34. Si quis Pater-Abbas ſine dicto conſilio atque conſenſu aliquem transferri fecerit, ſit ſuſpenſus, quouſque ipſi Domino Præmonſtratenſi, de eo ſatisfacturus, perſonaliter ſe ſiſtat, ſitque pro iſta vice priuatus iure regendi electionem, & electio ad Conuentum reuertatur, qui ad noui Abbatis electionem liberè procedere poterit.

35. Si Conuentus ſine conſilio & aſſenſu Domini Præmonſtratenſis tranſlatum vel poſtulatum receperit, competenti pœnâ, à Domino Præmonſtratenſi puniatur, & ius regen-

di electionem, pleno iure ad eundem Dominum Præmonſtratenſem, pro illa vice deuoluatur.

36. Nullus autem Abbas de maiori Eccleſia ad minorem tranſire cogatur inuitus.

CAPVT XIII.

Eccleſia vacante nihil innouandum.

1.

QVoniam verò vacantibus Eccleſiis, contra iuris diſpoſitionem,& prohibitionem, nonnulli temerario auſu, aliqua innouare, ac pacta inter ſe etiam iuramento firmata inire præſumunt; ideò vt talibus abuſibus obuietur, inuiolabili ſit lege decretum, vt ſiue per mortem, ſiue per voluntariam reſignationem, ſiue per depoſitionem,ſiue quocumque alio modo, Eccleſiam vacare contigerit, vacatione durante, nullus aliquid mutare, vel innouare audeat, nihil de nouo ordinare, nulla pacta qualiacumque inire, neque de relictis bonis quibuſcumque decedentium Prælatorum diſponere, vel ſibi, vel certis locis, vel vſibus, aut perſonis applicare, vel appropriare præſumat, ſed quouſque Eccleſiæ, de nouo Paſtore ſit prouiſum, omnia in eo permittantur ſtatu, quo Prælatus vitâ functus ea reliquit.

Extra. Ne ſede vacante,&c. Cap. Nouit ille. 12. q. 2. Hac huius.

2. Quicumque hanc conſtitutionem in quocumque ſuo articulo infregerint, vel violauerint, voce careant & obedientiâ nominatâ, ſintque ineligibiles toto tempore vitæ ſuæ;

æ iuramenta hac in re præſtita, tamquam temeraria, & illicita, & omnia quæ ſunt acta non teneant, ſed irrita ſint & nulla.

CAPVT XIV.

Ne Principum vel Magnatum, vel aliorum quorumcumque ſecularium fauor vel auxilium, ad obtinendas dignitates, officia, vel beneficia, imploretur.

I.

S. Cypr. Prologo de Card. virt.

Can. apoſt. 29. vel 31. 16 q. 7. Si quis Clericus. 6. q. 1. In ſcripturis.

CVm maledicat Deus, quod benedixerint illi, qui ambitionis ſalſugine occupati, per fas & nefas, ad loca ſuperiora anhelantes, diſcurrunt ad Iudices, blandiuntur mediatoribus, conducunt auxiliarios: Hinc, omnibus Ordinis noſtri Religioſis, quacumque dignitate eminentibus, & tam Superioribus quàm Inferioribus, rigoroſè & perpetuò ſit prohibitum; ne Principum vel Magnatum, ſeu quarumcumque ſecularium perſonarum auxilium, vel fauorem, implorare præſumant, vt ad Ordinis noſtri quaſcumque dignitates, officia, vel beneficia, ſeipſos, vel alios promoueant, vel potius (etſi ineptos) obtrudant; ſed Deum cordium cognitorem operari ſinentes, Superiores ſuos de cunctis vacantibus Ordinis noſtri dignitatibus, officiis, & beneficiis liberè diſponere, & de idoneis perſonis, iuxtà Regulæ, & Ordinis noſtri conſtitutiones, prouidere permittant.

2. Quicumque autem Prælatorum, Canonicorum, vel quorumcumque ſubditorum Ordinis

nis noſtri, ſiue per ſe, ſiue per interpoſitas perſonas, contrarium fecerint, & Principes, Magnates, vel alios quoſcumque requiſierint, vel rogauerint: ac etiam illi qui Superiores ſuos vexare, premere, & infeſtare præſumpſerint, vt ad Ordinis noſtri dignitates, officia, vel beneficia prouehantur; & qui Promotos, vel Prælatos promouentes vexare, exagitare, vel affligere auſi fuerint, vel hoc fieri procurauerint, niſi intrà ſpatium duodecim dierum, à die monitionis & requiſitionis, computandorum, vel intrà terminum à Superioribus præfigendum reſipuerint; & reſipiſcentes, niſi ad Prælatorum ſuorum arbitrium condignam pœnitentiam egerint, ſententiam excommunicationis incurrant, & vt excommunicati, paſſim & vbique publicè denuntientur, & ab omnibus Ordinis noſtri ſubditis euitentur: atque à prædicta excommunicatione (præterquam in mortis articulo) non poſſint à quoquam abſolui, niſi à Domino Præmonſtratenſi, vel à Capitulo Generali.

3. Inſuper ſi quam dignitatem, vel quod officium, vel beneficium, tali agendi modo extorſerint, & obtinuerint; ſint ipſo facto, & maneant eo, vel eâ priuati, & in poſterum ad ea, quæ ſic ſunt conſecuti, prorſus ſint inhabiles & incapaces; ſicut etiam hâc conſtitutione priuati & inhabiles decernuntur, & declarantur.

1 q.1.c.Principatus.
Clem. 8.
Nullus omninò.

CAPVT XV.

De Viſitatoribus, & eorum officio.

I.

Innoc. 4. Sedis Apoſt. Vide de ſtatu Monach C.7. & C vlt. Ea quæ.

PRo maiori obſeruatione Regulæ, & diſciplinæ, ac vt Statuta exactius executioni mandentur, perpetuâ Lege ſit ſtabilitum, vt in ſingulis Generalibus Capitulis, à Domino Præmonſtratenſi, & Capitulo Generali, ſingularum Circariarum Viſitatores decernantur, qui non aliam habeant poteſtatem, quàm vt authoritate Capituli Circarias ſibi commiſſas, ante proximum Capitulum Generale, ſemel viſitent, quod etiam facere teneantur.

2. Deinde firmiter quoque eſt conſtitutum, vt ab iiſdem in ſingulis Circariis, ſufficientem Monaſteriorum numerum habentibus, conſtituantur Vicarij Domini Præmonſtratenſis, ſeu Viſitatores permanentes; qui diligentem Circariarũ curam gerant, & actorum, dicto Domino Præmonſtratenſi rationem reddant, quique omni tempore ad nutum ipſius ſint amouibiles.

3. Poterit autem Dominus Præmonſtratenſis, eas ſibi Circarias viſitandas reſeruare, quas placuerit.

Alexand. 3. In Ap. Sed. Innoc. 4 In emin. Trid. ſeſſ 25. C 20. de Reg.

4. Eccleſia autem Præmonſtratenſis, per tres primos Abbates, Laudunenſem, Floreffienſem, & Cuiſſiacenſem, ſecundùm formam Priuilegiorum à Sede Apoſtolica, ipſis, & eidem Eccleſiæ indultorum, annuatim (niſi aliud ex fundata cauſa ipſi faciendũ iudicauerint) viſitetur.

5. Omnes quoque aliæ Eccleſiæ à Patribus Abbatibus, vel à Vicariis ſingulis Annis, niſi iuſtâ causâ aliud ipſis expedire videatur, ſine diſſimulatione viſitentur.

C. Decerni-mus. C Epiſ. 10. q 1. Clement. de ſtatu Monach. c. 2. Attendentes.

6. Quando aliquam Eccleſiam ſunt viſitaturi, (niſi magna ratio aliud requirat) literas præmittant, quibus Abbatem & Conuentum, de ſuo aduentu certiores reddant, vt etiam illi qui foris ſunt vel habitant, vt Paſtores, aliique tempeſtiuè vocari queant, ſi forſitan ex certa cauſa ſint vocandi.

7. Quando Dominus Præmonſtrat. Patres Abbates, vel Viſitatores ad aliquas Eccleſias, vel ad aliquam Circariam viſitandam veniunt, nullus Abbatum vel Religioſorum eis occurrat, niſi ſint de illa Eccleſia, ad quam vt proximè viſitandam, literas miſerunt, vel niſi ſpecialiter ſint ab ipſis euocati.

8. Vbi ad locum viſitandum Viſitatores aduenerint, Conuentus iuxtà oſtium Templi intrinſecus, tempeſtiuè congregetur, & ibi cum Cruce & aqua benedicta, paratus permaneat, vt eos quando parati fuerint, introducat. Si autem Viſitatores nouiter ſint conſtituti, antequam introducantur, Abbati loci, Priori & Suppriori (quod aliàs fieri non debet) literas ſuæ commiſſionis, ante legitimè non inſinuatas, exhibeant; ac ijs lectis, hi ad Conuentum ſe ſtatim recipiant, vt Viſitatores introducant.

9. Viſitatores cùm vſque ad dictum oſtium Templi venerint, Abbas aquâ benedictâ eos aſpergat, & inceptum à Cantore Pſalmũ *Lætatus ſum in his quæ dicta ſunt mihi*, ſimul complentes;

præcedentibus his qui portant aquam benedictam, & crucem, omnes ad chorum procedant: & poſt *Gloria Patri*, dicatur *Kyrie eleyſon, &c. Pater noſter*, in cuius fine dicat hebdomadarius, *Et ne nos inducas, &c.* cum Verſu: *Saluos fac ſeruos tuos. Dominus vobiſcum.* OREMVS. *Pratende Domine famulis tuis, &c.* ipſis Viſitatoribus flectentibus genua ſuper gradus Presbyterij, Abbate verò & Conuentu interim in ſuis locis proſtratis.

9. Finitâ Collectâ, incipiat Cantor Antiph. *O Sacrum conuiu.* ac interim quò ea cantatur, Viſitatorum Senior (ſi plures ſimul ſint) indutus ſuperpelliceo & ſtolâ, *Ven. Sacramentum* adoret, & thurificet, ac ad ſummum Altare deferat, ac ibidem capſam aperiens illud inſpiciat, & an debitè ſeruetur, ac tempeſtiuè mutetur examinet, ac poſtea dictæ Antiphonæ collectam de *V. Sacramento* Viſitator ſubiungat, & datâ benedictione, adhibitóque incenſo, rurſum reponat.

10. His completis, ſine mora Fratres Capitulum adeant, ac omnibus ibidem congregatis, ac Abbate quoque proprio ibidem exiſtente, intrent Viſitatores, ac factis debitis inclinationibus, & tam ipſis primo loco, quam aliis ſuis locis ſedentibus, dicat Viſitatorum Senior (qui ſuprà) *Benedicite*, & reſponſo per Conuentum *Dominus*, exponat cauſam aduentus ſui, & ſi nouiter ſint conſtituti, ſicut antea prædictis tribus, ita hic toti Conuentui ipſorum commiſſio exhibeatur, ac perlegatur: Eo facto, vnus ex Viſitatoribus exhortationem aliquam faciat, de materia, quam pro nata occaſione maxi-

Congr. Cardinal. ad Trid. ſeſſ. 7. cap. 9. de reform.

mè vtilem & neceſſariam duxerit.

11. Quâ abſolutâ, authoritate Dei, & Domini Præmonſtratenſis, ac Capituli Generalis præcipiant, vt de ſuo Prælato, de ſe mutuo, de Conuerſis, ac de totius Eccleſiæ ſtatu, quidquid accuſatione, vel emendatione dignum cognouerint, ſinguli ſincerè, fideliter, & candidè deponant: & nullatenus amore, vel odio, vel timore cuiuſquam, vel aliâ quâcumque occaſione veritatem ſupprimant, ne cum graui animarum periculo, etiam grauem (ſi deprehendantur) incurrant Ordinis animaduerſionem.

12. Proponant deinde Viſitatores tria Fratribus in viſitatione ſeruanda. Primum, ne ea quę debitè ſunt correcta, iterum tanquam corrigenda proponant. Secundùm, ne de re aliqua graui Prælatum ſuum accuſent, de quo non ſit ante præmonitus. Tertium, ne vel ipſum Prælatum, vel aliquem Fratrem, de quibuſuis erratis inſimulent, prætetquam de his quæ poſt vltimam viſitationem ſunt perpetrata, niſi iuramento affirment, ea quæ culpare volunt, poſt vltimam viſitationem, prius ad eorum notitiam deueniſſe.

2 q.7 c 19. Accuſatis. c. 21. Sunt nonnulli.

13. Attendat verò quilibet, ne leuiter, etiam ſub ſpe melioris boni quemquam accuſet, aut deferat: ac quoque caueat, ne illa quæ cognouerit emendanda, ad maius ſcandalũ (quod nequiſſimum eſt) vſque ad Viſitatorum aduentum reſeruet, & corrigere vel proclamare negligat; ſed oportunis temporibus omnia quæ contingunt proclamentur & corrigantur.

C. Si omnia 6. q.1. Diſt.46.c.4. Accuſatores.

Qui contra fecerint, à Viſitatoribus acriter puniantur.

CAPVT XVI.

De inquirendis in Viſitatione.

I.

FInito Capitulo, Viſitatores ad locum quem ad hoc commodum deſignauerint, ſtatim ſecedant: ac ibidem à ſingulis ſeorſim, præſtito prius in manibus eorum iuramento, quod ſuper his quæ ſciunt, vel credunt, eſſe in ſua Eccleſia reformanda, tam in Capite, quàm in membris (exceptis occultis criminibus) & de his, de quibus interrogabuntur, meram & plenam dicent veritatem, & quod ſecretò tenebunt, quæ tractantur, diligenter inquirant ſequentia.

Vide 35. q. 6 ad C. Epiſc. in Synodo. Diſt. 11. c. Nolite.

2. Primò, ſi decreta nouiſſimæ Viſitationis fuerint exactè ſeruata, & ſi non, per quem hoc ſteterit, & eum quem in cauſa vel culpabilem repererint, ſiue Prælatus, vel Superior ſit, ſiue ſubditus, tamquam Deo & Capitulo Generali inobedientem grauiter puniant.

3. Interrogent deinde, an diuina officia, deuotè, attentè, tractim, & reuerenter, prout ſuperius eſt conſtitutum, peragantur; & an ad ea omnes, nullo ſe abſentante, diligenter confluant, & an fundationes exactè obſeruentur.

Diſt. 1. c. 4.

4. Attentè quoque & ſollicitè, non obſtante aliquâ beneuolentiâ (quæ ſæpè in ſubuerſionem Religionis exhibetur) inquirant de ne-

2. q. 7. c. 46. Sicut.

gligentia Prælati, An feruenter reprehendat ea quæ inordinatè fiunt, & ſine acceptione perſonarum, negligentias & exceſſus quos deprehendit, caſtiget: an ſit carnalis vel nimis ſecularis, vtrum abſque iuſta cauſa frequenter à Monaſterio abſit, & nimis euagetur. An bono exemplo ſubditis ſuis præluceat, in frequentatione Eccleſiæ, quando poteſt, in abſtinentiis, aliiſque regularibus obſeruantiis: An Ordinis ſtatuta & Capituli Generalis decreta curet obſeruari, An per ipſum in Monaſterio vigeat, aut langueat, vel deficiat diſciplina. 7. q. 1. c. Sciſcitarn.

5. An inter Prælatum & Subditos pax ſit atque concordia, & ſi dixerint non eſſe pacem, ſtudioſiſſimè inquiratur cauſa, eâque cognita, culpabiles ſeuerè puniantur, & omnis induſtria, & labor adhibeatur, vt ſi fieri poteſt, pax & vnitas reſtituantur, & ſtabiliantur.

6. De Priore quoque, & Suppriore, & Circatore, qualiter ſe gerant, inquirant: an exemplares ſint, an cum ſuo Prælato benè conueniant, diſciplinam foueant, concordiam alant, ac Regulæ & Statutorum ſint rigoroſi obſeruatores & exactores, ac occurrentes culpas, ſine diſſimulatione ac perſonarum acceptione, ſeuerè & diſcretè caſtigent. 11 q 1 Si quis & 17. q 1 Sicut vos.

7. Interrogetur inſuper, qualiter tam Canonici quàm Conuerſi, in obſeruantiis Ordinis ſe habeant, ſcilicet in non habendo proprio, in obſeruatione ſilentij, in continentia, in proprij Paſtoris obedientia, in eiuſdem, ſuáque ad inuicem reuerentia, in abſtinentiis, aliiſque ſimilibus.

8. An in mutuo colloquio, cum hoſpitibus, cum ſecularibus, familiaribus, Conuerſis, & aliis quibuſcumque, & in petenda venia, religioſam & debitam ſeruent honeſtatem atque modeſtiam.

9. Demùm ſolicitè inquirant Viſitatores, an curioſitatem vitent, detractiones & murmura fugiant, extrà horam promiſcuè non bibant: laudabiliter culpas in Capitulo confiteantur, in ſui reprehenſione ſint humiles, & in correctione tractabiles.

De ſtatu Monach. C. vlt. Ea qua.

Vide 10. q. 1. c. Episcopũ.

10. Diligenter etiam inquiratur de temporali Eccleſiæ ſtatu; an ſcil domus ſit debitis grauata, & quam magnis, multíſque, & qua de cauſa; at verò cui, vel quibus ſpecialiter debeat, à Viſitatoribus non eſt inquirendum, nec teneatur Prælatus hoc eis aperire. Patribus verò Abbatibus, totus Eccleſiæ ſtatus, verè & integrè manifeſtetur, cum ſpecificatione debitorum, & creditorum, ac cum deſignatione perſonarum, quibus domus obnoxia eſt. Verùm patefactum ſibi Monaſterij ſtatum, nemini detegere præſumant, ſub pœna à Domino Præmonſtratenſi ipſis infligenda.

Innoc. 4. Sedis Apoſt.

11. Abbates verò atque Præpoſiti, qui domus ſuæ debita fraudulenter, vel ſcienter ſuppreſſerint, ab adminiſtratione quam obtinent ſuſpendantur.

10. q. 2. c. vlt. & 12. q. c. In legibus.

12. Si autem nullâ rationabili causâ apparente, quæ Prælatum excuſet, domus debitis grauata reperiatur, in ipſum Prælatum culpa redundet.

13. Hæ, & ſimiles interrogationes, & inqui-

ſitiones, à ſingulis Fratribus, ac etiam à Conuerſis, omni ſtudio ac ſagacitate fiant. Reſponſa & depoſita, quæ conſiderationem merentur, ſcripta comprehendantur, ac à deponentibus ſubſignentur.

14. Omnibus verò completis, illa quæ ſunt depoſita, magnâ attentione Viſitatores perpendant, & quæ pro reformatione domus, & meliori monaſticæ diſciplinæ obſeruantia, vel Regulæ & Statutorum debitâ executione, vel pro manifeſtis & publicis exceſſibus puniendis, & pro Ordinis honeſtate decernenda exiſtimauerint, magna cum prudentia, diſcretione, & circumſpectione ſcripto concipiant, & conſideratis vltimæ viſitationis Ordinationibus, quidquid inuenerint neceſſariò obſeruandum, ſuis Decretis inſerant, & chartam præcedentem deleant ac ſecum ferant, niſi tamen ex certis cauſis ſit adhuc Monaſterio neceſſaria, quo caſu eam intactam relinquant.

15. Quando autem Dominus Præmonſtratenſis, in viſitatione Decreta aliqua edidit, ea non facilè à Viſitatoribus mutentur, vel auferantur, ſed potius quantum rerum ſtatus permittit, ea ſeruari curent, & in integritate ſua conſeruent, addentes ea quæ pro natis occaſionibus neceſſario addenda videntur. *25. q. 9. c. Omnibus. & ſequent.*

16. Vt verò nullus inauditus damnetur, & multa quoque incommoda euitentur, & quæ ſunt ſtatuenda, certam habeant executionem; ſi quid propoſitum ſit, quod aliquatenus Abbatem, vel alios Superiores concernat, antequam quidquam ſtatuatur, vel publicetur, prius de- *30. q. vlt. C. vlt.* *C. Caueant. 3. q. 9.*

ſuper audiantur, ac iis auditis, eorúmque rationibus expenſis, ſtatuant Viſitatores, quod in Domino ſtatuendum iudicauerint.

11. q. 3. c. *Eorum.* 17. Similiter in nullum Canonicorum, vel Conuerſorum, aliqua decernatur pœna, niſi prius ſuper delatis ſint auditi.

18. Si qui Fratres aliquid graue vel peremptorium de aliquo ſuo Confratre coram Viſitatore in ſecreto proponant, ſítque inde grauiter infamatus, vel accuſans offert ſe probaturum, tunc non à maleuolis vel maledicis, ſed à Fratribus fide dignis, ſub iuramento in ſecreto, veritas inquiratur, & prout dignum fuerit, compertus reus puniatur, niſi tale fuerit crimen quod Capitulo Generali vel Domino Præmonſtratenſi ſit deferendum. Si autem iniuſtè accuſauerit, grauiter puniatur.

3 q. 9. c. *Teſtes.* 2. q. 1. c. *In primis.* Diſt. 46 c 4. *Accuſatores Fratrum.*

2. q 7. c. 52. *Criminationes.* 19. Illi verò, qui ſuis culpis exigentibus voce ſuâ ſunt priuati, nullatenus contra aliquem ad accuſationem, vel teſtimonium recipiantur, quouſque ſecundùm Ordinis inſtituta, ſuper hoc cum ipſis fuerit miſericorditer diſpenſatum.

C. *Teſtes,* 3. q. 9. 20. Nullus quoque contra aliquem aliquid, ex auditu proponat, niſi dixerit à quo hoc audierit.

21. Præcipitur autem diſtrictè Viſitatoribus Ordinis, vt in viſitationibus ſuis, de quantitate prouentuum Eccleſiarum Parochialiũ diligenter inquirant, & aſſignatâ Parochis ſecundum loci, Patriæ, & onerum ipſis incumbentium exigentiam, congruâ portione, ſi quid ſuperſit, in Eccleſiarum, ad quas ſpectant, commodum

vtilitatémque conuertant.

22. Quod ſi aliquis coram Iudice, qui non ſit de Ordine noſtro, litem deſuper inſtituat, ipſo facto ſententiam excommunicationis incurrat. *11. q. 1. c. Experientia. § In his 3 q. 7. c. Nulli.*

CAPVT XVII.

Quomodo concludenda Viſitatio, & quid poſt eam obſeruandum.

1.

Omnibus expeditis, & ordinationibus in ſcriptum redactis, vt Viſitationi legitimum finem imponant, per pulſum campanæ, quando eis commodum videbitur, Fratres ad Capitulum conuocari curent, quibus ibidem congregatis, ipſi cum Abbate loci intrantes, ordinationes ſuas publicent, ac manu propriâ ſignatas, ſigillóque ſuo munitas, tradant Priori Eccleſiæ viſitatæ, qui eas ſeruet, & proximâ viſitatione Viſitatoribus exhibeat. Mandent verò Abbati, Priori, aliíſque Superioribus, vt dictas Ordinationes exequantur, obſeruent, & obſeruari faciant, rebelles cogendo & tranſgreſſores puniendo. In quo ſi proxima viſitatione negligentes fuiſſe comperiantur, debitè caſtigentur. *De ſtatu Monach. c. vlt. §. Quod ſi Abbas.*

2. Demum, dicant vna cum Conuentu *Confiteor Deo Omnipotenti, &c.* & ſubiungat Viſitatorum ſenior, *Miſereatur* & *Indulgentiam*, & poſtea det Benedictioné, hâc formâ: *Sit nomen Domini benedictum. Adiutorium noſtrũ in nomine Domini. Benedicat & cuſtodiat vos Omnipotẽs*

& miſericors Deus, Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus: & reſponſo à Conuentu, *Amen.* debitis inclinationibus factis, exeant Capitulum.

3. Accepta verò, & in ſcripta redacta informatio, niſi aliud exigat rerum conſtitutio, celebrato primo poſt viſitationem Capitulo Generali vel Prouinciali, in quibus ſi quæ ſint in viſitatione deprehenſæ & non reſolutæ difficultates, proponi & reſolui debent, alioqui poſtea non admittendæ, frangatur, & comburatur.

Trid ſeſſ 24. c. 3. de refor.

4. Viſitatores autem (quantum in ipſis eſt) ſummopere adlaborent, vt in domibus viſitatis ſaluâ correctionis diſciplinâ, pacem & concordiam relinquant: ac occurrentes difficultates quas ſuo iudicio potuerint terminare, nullatenus Capitulo Generali reſeruent.

Diſt. 46. C. 6. Seditionarios.

5. Caueat verò tam Prælatus quàm ſubditus Monaſterij viſitati, ne in præſentia Viſitatorum, vel etiam poſt eorum receſſum, propter ea quæ ſunt depoſita, ſiue Viſitatoribus delata, duris, acerbíſque verbis aliquem Fratrum excipiat, vel ſe vindicare volens, aliquod grauamen, vel ignominiam ſiue opprobrium inferre audeat: & ſi id aliquis in præſentia Viſitatorum præſumpſerit, viginti diebus pœnæ grauioris culpæ ſubdatur; ſi autem in eorum abſentia id contigerit, pro grauitate culpæ, pluribus vel paucioribus diebus dictæ pœnæ ſubmittatur.

11 q 3. c. Si quis verò.

6. Si ipſe Prælatus hac in parte deliquerit, ſit ipſo facto ſuſpenſus, & eam ſubeat pœnam, quam pro merito culpæ Viſitatores duxerint infligendam.

7. Viſitatores autem à Generali Capit. conſtituti, ſtatum Eccleſiarumquas viſitauerunt, & ordinationes quas in iis fecerunt, ad proximum Generale Capitulum referant.

CAPVT XVIII.

De iјs quæ Viſitatoribus prohibita, & de eorum poteſtate.

I.

PRohibetur ante omnia Viſitatoribus Ordinis noſtri, ne eos qui authoritate Domini Præmonſtratenſis, vel Capituli Generalis ſunt emiſſi, remittere audeant; cùm eorum reuocatio, ad emittentes ſpecialiter pertineat.

2. Quod ſi verò ab alio aliquo, quàm à Domino Præmonſtratenſi vel Capitulo Generali, aliquem Canonicum, vel Conuerſum, non ex ſatis iuſta & rationabili cauſa emiſſum deprehendant, faciant emiſſum ad domum ex qua eſt emiſſus reuocari, & emittentem competenti pœnâ caſtigent.

3. Cùm autem per præſumptas & indiſcretas quorundam Viſitatorum remiſſiones, conceſſiones & indulta, non parum confundi & euerti ſoleat Ordinis noſtri diſciplina, ideo Viſitatoribus tam Vicariis quàm aliis permaneat ſtrictâ lege prohibitum, ne in concedendo vel relaxando aliquid attentare præſumant, quod per patentes literas Domini Præmonſt. vel Capituli Generalis eis non eſt iniunctum.

4. Ipſis quoque Viſitatoribus diſtrictè interdicitur, ne ipſi, ſeu eorum Aſſeſſores, aut eorum Sacellani, Abbatibus Eccleſiarum quas viſitant, vel aliis quibuſcumque, viſitationum ſcedulas oſtendant, vel nomina deponentium quoquo modo reuelent; decernentes huiuſmodi Statuti tranſgreſſores, pœnâ reuelatoribus ſecretorum Ordinis conſtitutâ, ſine vlla diſſimulatione vel relaxatione puniendos. Saluis his quæ ad defenſionem Abbatum per Ordinis Statuta ſunt ſpecialiter reſeruata.

5. Si ipſe Viſitator reperiatur alicuius reuelationis reus, Viſitatoris officio priuetur, atque ad illud in poſterum ſit inhabilis.

6. Præcipitur etiam Viſitatoribus diſtrictè, vt in viſitationibus, pro Secretariis, nequaquam ſecularibus aliquibus perſonis, ſed Ordinis noſtri Religioſis vtantur, qui ad ſilentij fidem etiam iuramento aſtringantur.

11. q. 1. c. Iſtud eſt. & c. Statuimus.

7. Vt autem Viſitatores, quæ muneris ſui ſunt, efficaciter exequi valeant, plena eis datur poteſtas, vt ſi Prælatorum vel Religioſorum rebellio hoc poſtulauerit, ad auxilium brachij ſecularis confugere valeant.

8. Demum, vt promiſcuè ex aliis Monaſteriis, de conſenſu Abbatis Regularis, de cuius Monaſterio ſunt aſſumendi, vel Regularis Prioris in Monaſteriis commendatis, Priores, & alios Officiales, pro aliis Monaſteriis quæ reformare nituntur, aſſumere queant, quos illi, ad quos mittuntur (ſi moniti, intra tempus ſibi præfixum neglexerint idoneos conſtituere) recipere teneantur.

9. Deinde, vt Priores, Suppriores, Paſtores, Prouiſores, alióſque Officiales omnes, ſi vel eorum demerita, vel bonæ diſciplinæ, pacis. quietiſque Monaſterij conſeruatio, vel reſtitutio hoc requirat; deponere, reuocare, & ad alia officia applicare; vel pro delictorum exigentia punire, alióſque idoneos, cum conſilio proprij Prælati, ſubſtituere queant.

10. Inſuper vt poſſint Canonicos, & Conuerſos emittere, alióſque ſubmittere, quando pro debita reformatione introducenda, hoc omnino neceſſarium vel expediens iudicauerint.

11. Quando autem Dominus Præmonſtr. aliquas Eccleſias, ſiue per ſe, ſiue per aliquem alium idoneum, literis ſuis extraordinariè deſtinatum viſitauerit, eodem anno, eædem Eccleſiæ à Vicariis minimè viſitentur, niſi euidens neceſſitas cogat.

12. Quicumque autem Ordinis noſtri Religioſi, Dominum Præmonſtrat. Patres-Abbates. vel alios Ordinis noſtri Viſitatores, recipere recuſauerint; vel viſitationis officium plenariè exercere non permiſerint: ſimiliter & illi, qui eiſdem Viſitatoribus, in rebus ſuis damnum aliquod intulerint; vel eoſdem, aut eorum Sacellanos, vel eos, qui in illorum ſunt famulatu, rebus ſuis ſpoliauerint, ſeu ſpoliari procurauerint; ſimiliter qui eoſdem Viſitatorum Sacellanos, aut aliquos ex eorum comitatu ſiue familia verberauerint, vel fecerint verberari, ipſo facto excommunicationem incurrant; à qua nequeant abſolui (præterquam in articulo mortis) niſi à Domino

23. q. 3. c. Iuſtum.

Clement. de ſtatu Monach. in fine.

Præmonſtratenſi, vel à Capitulo Generali, vel ab habente ab ipſis poteſtatem ſpecialem; & nihilominus pœnæ ſubiaceant, quam Dominus Præmonſt. vel Capitulum Generale, eis duxerit infligendam.

13. Si in præmiſſis, Prælati culpabiles inueniantur, vel de eo grauiter ſint infamati, in proximo Capitulo Generali, cognitâ causâ, deponantur. Si verò Priores, vel alij quicumque Officiales, vel Religioſi, rei vel conſcij comperiantur, prçter pœnas præſcriptas, ſint ipſo facto depoſiti, ac voce, & obedientiâ nominatâ careant, toto tempore vitæ ſuæ.

14. Si à ſecularibus alicuius Eccleſiæ miniſtris, prædicta fuerint perpetrata, ſtatim expellantur; & in perpetuum, ad nullum ſeruitium, in quacumque Ordinis noſtri Eccleſia, admittantur.

15. Et ſi qui aliquem talem ſcienter auſi fuerint ſuſcipere, vel retinere, ſi Abbates vel Præpoſiti fuerint, ſint ipſo facto ſuſpenſi; ſi ſubditi, ipſo facto ſententiam excommunicationis incurrant.

12. q. 2. c. Claritas §. Viſitatores. 12. q. 2. c. Eccleſiaſticas.

16. Cùm autem non teneantur Viſitatores, propriis ſuis ſtipendiis laborare, ſtatuitur vt ab Eccleſiis, quas eos viſitare contigerit, moderatas expenſas valeant exigere, prout ſecundũ Deum, & conſcientiam ſuam, inſpectis cuiuſlibet Eccleſiæ facultatibus, & ſumptibus in itinere factis & faciendis, iudicauerint exigendas: datúrque eis poteſtas, vt etiam per Eccleſiaſticas cenſuras, ſi neceſſe ſit, renuentes ſoluere compellant.

17. Verùm in domibus quas viſitant, ſine iu-

ſta cauſa, Viſitatores non nimium hæreant, nec etiam nimis feſtinent, vt nequeant omnia maturo iudicio diſcuti, & terminari. *Trid ſeſſ 24 c. 3. de refor.*

18\. Si autem quatuor dies ad minimum, vel octo dies ad ſummum, (niſi aliud euidens neceſſitas poſtulet) viſitationi impenderint, neque de præcipitantia redargui poterunt, neque de nimia mora culpari.

CAPVT XIX.

Quomodo Prælatus monendus, & quomodo contra eum procedendus.

I.

QVamuis Prælatorum vita, eâ ſanctitate efſulgere deberet, vt eſſet planè irreprehenſibilis, forma iuſtitiæ, ſanctimoniæ ſpeculum, pietatis exemplar, & norma reguláque cæterorum; tamen, quia & ipſi homines ſunt, & humani aliquid pati queunt; ideò, ſi quiſpiam nō malitioſè, ſed ſincerè in Prælato ſuo aliquid, quod verè non deceat, vel non debeat tolerari, deprehendat, vel quid habeat contra eum conquerendum, ante omnia, cum omni humilitate & charitate, Prælatum admoneat, vel admoneri procuret. Quod idem circà Vicarios, & Viſitatores obſeruabitur, ſi quis Prælatorum, vel Canonicorum, in ijs aliquid arguendum, vel contrà eos quid opponendum habeat. *S Bern. lib. 4 de conſid.* *2. q. 7. c. Si inquit.* *De Accuſ. c 1 Si quis. & c 22. Cū dilectus.*

2\. Quod ſi ſemel, ſecundò, & tertiò monitus, ſe corrigere negligat, vel (quod peius eſt) contemnat; Patri-Abbati, vel Domino Præ-

monſtratenſi, vel Viſitatoribus, hoc ipſum ſignificet.

3. Verùm, cùm increſcenti malitiæ hominum, magna circumſpectio debeat obuiare, & proindè ſancti Patres ſtatuerint, vt accuſatio Prælatorum non facilè admittatur, ne concuſſis columnis corruat ædificium, niſi diligens adhibeatur cautela, per quam non ſolum falſæ, ſed etiam malignæ criminationi, ianua præcludatur: ideò firmiter conſtitutum ſit & ordinatum, vt quando aliquis, quod ſit peremptorium vel enorme, contra Prælatum ſuum proponere voluerit, niſi publicè coram maiori & ſaniori parte de domo, in loco competenti, hoc proponat, & ſcripto tradat, & offerat, aſſerátque per idoneos & ſufficientes teſtes, quod propoſuerit, ſe probaturum, nullatenus audiatur.

Innoc 3. in Conc Later. c 3 Extr de Accuſat. C. Qualiter C Quiſquis & C. Qui crimen. 2 q. 8 Extr. de offic Iud. Ord. C Si Sacerdos C. Epiphaniũ. 5 q. 6.

4. Cùm verò aliquid difficile, vel enorme, quod peremptorium meritò iudicari debeat, ab aliquo, contra Prælatum, propoſitum fuerit, tunc, vt veritas, certius, meliúſque, deprehendi queat, inquiſitio, non ſummatim, & in publico, ſed ſigillatim, & in ſecreto fiat, & in loco vbi ſecretè fit inquiſitio, *Textus Euangelij* & *Stola* habeatur, & Viſitatores, ab his qui ſunt depoſituri, per iuramentum inquirant, tam de obiectis criminibus, & eorum veritate, quàm de idoneitate, & vita teſtium productorum.

C Hortamur. 3. q 9.

5. Nullus autem ad iurandum inducatur, vel cogatur, nec etiam iurare permittatur, niſi Prælatus teſtes iurare videat, quos accuſator

contra ipſum producere voluerit, ſi tamen intereſſe velit, & poſſit: Verùm, ſi vt inquiſitionem ſubterfugiat, malitioſè & contumaciter ſe ſubtrahat, etiamſi abfuerit, nec teſtes iurare viderit, in inquiſitione procedatur. *Diſt. 74. c. Honoratus. C Decernimus. 3. q. 9.*

6. Ad inquiſitionem tamen, ſuper peremptoriis & enormibus, Viſitatores de facili non procedant, niſi quando grauis infamia, vel inſinuatio clamoſa præceſſit. *Extra. de Accuſat C. Inquiſitionis.*

7. Quicumque contra Prælatum ſuum aliquid enorme, peremptorium, vel publicam infamiam continens, propoſuerint, quod ſufficienter probare non valent, (quibus ex iure pœna talionis debetur) ſine vlla diſſimulatione, vel diſpenſatione, prout de Prælatorum infamatoribus eſt conſtitutum, ſeuerè puniantur. *C. Qui calumniam. & C. Quia iuxta. 5 q 6. D Tho 2 2. q.68. a.4.*

8. Sed ſi q i, viſitatione adhuc durante, & antequa n teſtes iurauerint, pœnitentiâ ducti, à Viſitatore, in Prælati ſui præſentiâ, & ab ipſo Prælato, veniam de obiectis, miſericordiámque petierint, pro aibitrio Viſitatoris, mitius puniantur.

9. Verùm caueat Prælatus (vt ſupra quoque præſcriptum eſt) ne pro illata quaſi iniuria, vel præſente, vel abſente Viſitatore, ſe vindicare præſumat, & ſi id fecerit, coerceatur, & grauiter puniatur. *Cap. 16.*

10. Sit autem perpetuâ lege fixum, vt Abbates, quandocumque fuerint accuſati, defenſiones ſuas coram Iudicibus Ordinis habeant. Deinde vt nemo extra Ordinem, de aliquibus criminibus, coram quocumque Iudice contra Prælatum cauſam inſtituat, & ſi quis hoc *11 q. 1. c. Experientia. & ſeq.*

præſumpſerit, ipſo facto excommunicationem incurrat.

CAPVT XX.

De generali excommunicatione.

I.

Vide de offic. Iud. Ord. C. 3. Cū ab. Clem. 1. §. Quia. De ſtatu Monach. &

SInguli Prælati, ſingulis Annis, omnes Canonicos ſuos, & Conuerſos, obſtinatè proprietatem habentes; incendiarios; falſarios, quocumque modo, literas Ordinis noſtri falſauerint; conſpiratores; & ad nocendum, arma, vel cultellos acutos, portantes; ſimiliter, & Apoſtatas; & Paſtores illos, qui vel propter manifeſtos, & notorios ſuos exceſſus, ſæpiùs moniti, vel aliàs debitè reuocati, ad mandatum Prælatorum ſuorum, Parochiales Eccleſias, quas tenent, reſignare noluerint, (quos omnes, ipſo facto excommunicationem incurrere decernimus) ter in Anno excommunicatos denuntient, *Dominicâ* ſcil. ante *Natale Domini*, vel in ipſa *Vigilia*, *Dominicis* ante *Paſcha*, & ante *Pentecoſten*; vel ad minus ſemel in Anno, circa *Dominicam*, ſcilicet ante *Paſcha*. Circà quod etiam tempus ſingulis Annis, omnes tam Conuentuales, quàm Officiales, nemine excepto, omnium rerum, ſibi ad vſum conceſſarum, deſcriptionem ſiue Inuentarium, tradere Prælato teneantur, ſub pœna Proprietariis decreta.

23. q. vlt. c. Peſſimum. 24 q. 3. c. Itaque.

1. q. 3. c. Curæ ſit.

2. Conceditur autem Prælatis omnibus, vt generaliter in Capitulo Generali, vel Prouinciali, vel in his Ordinis noſtri Statutis, ſine re-

ſeruatione excommunicatos, ſe humiliantes, & Generali, vel Prouinciali Capitulo reſpectiuè, parêre volentes, abſoluant, & iniungant eis pœnitentiam ſalutarem. *Innoc. 4. In emin.*

3. Si quis proinde, poſt factam denuntiationem, repertus fuerit, habere aliquam proprietatem, ab Abbate proprio, ab excommunicatione abſolui poteſt, modo proprietatem, quam habet, reſignet Abbati.

4. Permittitur inſuper omnibus Prælatis, vt illos, qui pro aliquo exceſſu, à dictis Capitulis ſunt nominatim excommunicati, vel ſuſpenſi, in forma Eccleſiæ abſoluant; ſub hac tamen conditione, vt pœnam, iiſdem infligendam, Domino Præmonſtratenſi, vel proximo Capitulo Generali, vel Prouinciali reſpectiuè, reſeruent.

5. Si quis propter proprietatis vitium, vel propter alios quoſcumque exceſſus, excommunicatus, celebrando, vel ſe immiſcendo diuinis, irregularis effectus fuerit, mittatur ad Dominum Præmonſtratenſem, vel eius Vicarios, ſiue Viſitatores ab eodem ad hoc poteſtatem habentes, vt ſuper irregularitate ſua, beneficium diſpenſationis petant, & accipiant, & pœnæ grauioris culpæ ſubdantur, ſecundùm proprietatis, vel delicti quantitatem; modo tamen non fuerit tam enormis proprietas, vel tam graue delictum, vt iuxtà ſuperius decreta, carcerem inducat. *Alexād. 3 & Honor. 3 Cū ſis Pater omni. Idē Alexād. Perſonam tuam. Diſt. 3 c. 34.*

6. Quando verò aliquis, pro exceſſu, ſiue delicto aliquo publico, & notorio, excommunicatur, non abſoluatur, niſi præſtito prius iuramento, quod ipſe Ordinis, & Excommu-

nicatoris mandato parebit.

11. q. 3. c. Nullus Epiſcop. Item. C. Si Epiſc. De ſent Excom. C. 1. § Quiſquis. in 6.

7. Nullus autem Abbas, vel Præpoſitus excom nunicationis ſententiam in ſubditos proferat, niſi præhabitâ diligenti deliberatione, & quando euidens neceſſitas hoc expoſcit; & tunc, nomen Excommunicati; cauſam excommunicationis, & ipſam excommunicationem, in ſcriptis proferat. Et ſi quis contrarium fecerit, ab ingreſſu Eccleſiæ, per menſem ſit ſuſpenſus; & ſi durante ſuſpenſione, ingerat ſe diuinis, irregularis efficitur, à qua liberari non poterit, niſi vt ſuprà dictum eſt, ab habente poteſtatem, fuerit cum eo miſericorditer diſpenſatum.

11. q. 1. c. Legum 4. q. 4. c. Nullus.

CAPVT XXI.

De ijs quæ Religioſis interdicuntur.

1.

19. q. 1. c. Mollitijs.

OMnes Ordinis noſtri Religioſi, religioſam ſimplicitatem ſectantes, & mundanam ſupe fluitatem, & curioſitatem vitantes, vrſos, caniculos, ſimias, aliáque animalia, magis vanitati, quam neceſſitati, vel vtilitati ſubſeruientia, nullatenus alant.

Vrban 4. In ensin

Extra de vita & hon Cler. C. Is Cler.

2. Sellis vermiculatis frænis, pectoralibus, & calcaribus ſuperfluitatem præſeferentibus, ſicut & curioſis corrigiis, nemo vti præſumat.

Vide Clem. C 1 de ſtatu Monach.

3. Violas, citharas, aliáque inſtrumenta, per quæ curioſitatis, & vanitatis, Religioſi notari poſſent, nulli habere liceat.

Digitized by Google

4. Muſica, vbi ſuperflua, vel noxia, à Viſitatoribus tollatur. *15. q. 8. Clerici. & C. Quicumque. & Clement ſup. §. Quia verò.*
5. Arma, niſi pro graui neceſſitate, nullus gerat.
6. * Venatio non tantum clamoſa, ſed & omnis alia, ſit prorſus interdicta; & huius conſtitutionis infractores, ſiue ſint Curati, ſiue alij, grauiter puniantur. ** Extra. de clerico venat C Epiſcopum. &*

C. *Omnibus ſeruis Trid. ſeſſ. 24 c. 12. de reform.*

CAPVT XXII.

De alienis Fratribus non recipiendis, & de tranſeuntibus ad alium Ordinem.

I.

INhærendo priuilegiis à Summis Pontificibus Ordini noſtro conceſſis, perpetuò, & inuiolabiliter, conſtitutum permaneat, vt ſub pœna excommunicationis, ipſo facto incurrendæ, nullus Prælatorum, alterius Eccleſiæ Canonicos, Conuerſos, Donatos, vel Religioſos, ſiue ſint Ordinis noſtri, ſiue alterius, ſine conſenſu proprij Prælati, recipere, ſuóque Monaſterio incorporare præſumat. *Vrban. 4. Quia inter vos. Innoc. 4. In emin. 19 q 3 cer. & 20 acq. 4. c vlt. Ex Decr. Congr. g. Conc. Trid. iuſſu Vrba. 8 edit. Vt inf. cta ſemina.*

2. Proprium verò Canonicum, Conuerſum vel Donatum, quantumcumque ſit importunus, ab obedientia ſua nullus Prælatus abſoluat, niſi per debita inſtrumenta, vel alio quocumque modo ei certò conſtet, quod is, ad cuius obedientiam eſt tranſiturus, eum recipere, ac retinere velit.

3. Nullus quoque, quemcumque Ordinis no-

ſtri Religioſum, qui ad alium quemcumque Ordinem (etiam cum proprij ſui Prælati licentia) habitum noſtrum dimittendo, aliúmque alterius Ordinis aſſumendo, ſe tranſtulerit, ac poſtea pœnitentiâ ductus, profeſſione nondum factâ, redire voluerit, reaſſumat, abſque Domini Præmonſtrat. vel Capituli Generalis, licentia ſpeciali, quam non facilè, nec abſque cauſæ cognitione, dabunt.

4. Alterius autem profeſſionis Religioſi, ad cohabitandum nobiſcum, nullatenus admittantur, & admiſſi exire cogantur, & admittentes puniantur.

CAPVT XXIII.

De clauſtro, mulieribúſque ab eo excludendis.

1.

Innoc. 4. Sedis Apoſt. Gregor. 9. Olim intellecto. Pius 5. Regularium Perſonar. Greg 13 Vbi gratiæ. Pius 5. Bull. data a 1566. Innoc. 4. vbi ſup. 18. q. 2. c. Peruenit.

CLauſtri nomine, hæc loca ſignificata intelligantur: Dormitorium, Bibliotheca, Ambitus, Capitulum, Refectorium, Canonicorum Infirmitorium, hortus Conuentualis tam extra quàm in ambitu conſtitutus, & loca his limitibus contenta, aliáque loca omnia, ad quæ Religioſis Conuentualibus, omni tempore, liber eſt acceſſus.

2. Prædicta loca nullæ penitus mulieres, etiamſi ſint Monaſteriorum fundatrices, intrare permittantur.

3. Quicumque, ſiue Canonicus, ſiue Conuerſus, quamcumque mulierem, etiamſi honeſtarum, aut licitarum operarum gratiâ, intra dicta

ſepta adduxerit, quinque diebus pœnæ grauioris culpæ ſubdatur.

4. Veruntamen in Proceſſionibus, ac mortuorum ſepulturis, & Eccleſiarum conſecrationibus, ac etiam in Indulgentiis, ad neceſſarium duntaxat tranſitum, mulieres clauſtrum intrare valeant. *Idem Innocentius.*

5. Si contigerit aliquam aliter intrare, Officialis, per cuius negligentiam oſtium patuit, pro qualibet vice, tribus diebus in pane & aqua ieiunet. *Idem.*

6. Abbates, contra has conſtitutiones aliquid agere, vel in iis diſpenſare præſumentes, à Viſitatoribus in proximo Capitulo Generali proclamentur, & à Capitulo Generali vltra pœnas ab Innocentio conſtitutas, grauiter puniantur: at ſi iſto Anno Capitulum non celebretur, ſecundùm culpæ, & ſcandali quantitatem, ipſi Viſitatores eos debitè puniant. *Idem.*

7. Si quæpiam mulier, Priore diſpenſante, vel conſentiente, clauſtrum intrauerit, per quatuor ſextas ferias ad ieiunium panis & aquæ Prior teneatur, niſi ob ſcandali vel culpæ magnitudinem, Abbas iudicauerit eum diſtrictius eſſe puniendum. *Idem.*

CAPVT XXIV.

De pueris in Baptiſmo non leuandis.

NVllus Religioſus Ord. noſtri, ne quidem Abbas, in Baptiſmo Infantem leuet, nec *C. Non licet. & C. Monachi.*

De Conſecr Diſt. 4. in Confirmatione aſſiſtat; niſi vt graue periculum vel ſcandalum euitetur.

CAPVT XXV.

De Canonicis & Conuerſis, qui Prælatis vel Principibus conceduntur.

1.

Innoc. 4. Sedis Ap 16. q. 1. c. Placuit. & C. Qui vero Clem 1. Quia de ſtat. Mon. Extra. de Homicid. C. Tua nos.

NVlli Ordinis noſtri Canonici, Epiſcopis, vel Principibus vllo modo concedantur, niſi vt ſint Eleëmoſynarij, vel Sacellani: Cõuerſi verò, non dentur niſi artifices, ídque ad tempus, quo elapſo, ſtatim reuertantur.

2. Caueant verò ſimiles, ne in aliquibus machinis fabricandis operentur; quæ ſint perniciales, ſiue ad mortem inferendam conſtructæ, veluti ſunt arma, inſtrumenta & moles bellicæ, aut alia ſimilia.

CAPVT XXVI.

Ne ceſſetur à diuinis contra formam iuris.

1.

Innoc. 3. in Conc Later. c 7. Extra. de Offic Ordin. C. Si. can. in 6.

QVandoquidem iura Canonica ceſſationem à diuinis valdè deteſtentur, & grauem infligant pœnam iis, qui vel ſine ratione, & formâ iuris non ſeruatâ, ceſſant; vel vt legitimè ceſſetur, dant cauſam; ideo in virtute ſanctæ obedientiæ, interdicitur omnibus Ordinis noſtri Religioſis, ne propter victum, vel veſtitum, vel propter aliam quamcumque cauſam,

iure non expreſſam, ſæpè in Prælatorum ſuorum contumeliam, ceſſare, vel ad ceſſandum alios incitare præſumant.

2. Quicumque autem, non obſtante hac prohibitione, hoc fecerint, ſint ipſo facto excommunicati, ac ſi hanc excommunicationem pertinaciter triduo ſuſtinuerint, per emiſſionem, ſi neceſſe ſit, vel aliâ ratione, ad arbitrium ſuorum Prælatorum, de conſilio, & conſenſu Patrum Abbatum, vel Viſitatorum, vel duorum vicinorum Prælatorum, vel vnius ſaltem, omni appellatione remotâ, grauiter caſtigentur.

CAPVT XXVII.

De ſigilli Conuentus, & Conuentualis pecuniæ, & alienæ, cuſtodia.

I.

Sigillum Conuentus ſub duabus diuerſis clauibus, per Abbatem, de conſilio Maiorum domus, duobus fide dignis Canonicis committatur, & tertiam clauem Abbas conſeruet; at in Monaſteriis commendatis, Prior tertiam clauem cuſtodiat: in quibus quoque Monaſteriis, ſicut & in iis, in quibus ob iuſtas fundatáſque & à Capit. Generali approbatas cauſas, inter Abbatem & Conuentum, eſt menſarum bonorúmque diuiſio, Conuentualis pecunia, & ſi quæ ſit apud Conuentum, tum depoſita, ſimiliter ſub eadem cuſtodia, tribus clauibus reſeruetur.

Diſt. 73. c. In nomine. 19. q. 3. c. Statuimus.

Cle. 8. Nullus omninò.

2. Chartæ verò, priuilegia, omniáque Monaſterij documenta, & ſcabinalia, aliáque inſtrumenta omnia, ab Abbate, ſiue ab iis Canonicis, quibus hoc committendum Abbas duxerit, in Archiuis Monaſterij fideliter conſeruentur, niſi Dominus Præmonſtrat. vel Viſitatores, ex iuſtis fundatíſque cauſis, in aliquibus Monaſteriis, aliud ordinandum iudicauerint.

3. Nulli autem ſeculari, dictorum munimentorum cuſtodia vnquam committatur, & vbi eſt commiſſa, ſtatim reuocetur.

4. In Monaſteriis commendatis, excluſo Abbate Commendatario, à Canonicis ad ſigillum ſeruandum deputatis, vel ab aliis Canonicis, per Viſitatorem, ex conſilio Maiorum domus, deputandis, dicta munimenta cuſtodiantur.

5. Quando neceſſitate cogente, ex archiuis danda ſunt aliqua documenta, Abbas, vel illi, qui archiuorum curam habent, ea quæ requiruntur porrigant, ſed in ipſis archiuis memoriale relinquant, continens cui, quo die, & quale inſtrumentum, & quam ob cauſam illud dederint, & ſubſignet recipiens, & reſtitutione factâ, auferatur.

6. Si aliquis, hâc formâ non ſeruatâ, aliquod munimentum ex archiuis abſtulerit, vel auferri permiſerit, & aliquod munimentum perire contigerit, ſeuerè puniatur.

7. Si aliquæ litteræ, pro rebus mobilibus, ſigillo Conuentus fuerint ſigillandæ, ex conſilio Prioris, Supprioris, Prouiſoris, & quatuor ex Sacerdotibus, ſine vlla difficultate ſigillentur.

8. Cùm verò pro præſentationibus ad Eccleſias Parochiales (quæ præſentationes ad ſolos Abbates ſpectant) Conuentuali ſigillo, ex ſingulari Pontificis priuilegio, vel etiam ratione ipſius incorporationis, aliquæ literæ fuerint ſigillandæ, Canonici quibus ſigilli cuſtodia eſt commiſſa, nullas in ſigillando moras nectant, ne dum ſigillatio protrahitur, Eccleſia iure ſuo priuetur, & collatio ad Ordinarium, vel ad Summum Pontificem deuoluatur.

9. Si quiſpiam, contra hoc Statutum egerit, vel ei ſe oppoſuerit, pœnæ grauioris culpæ, ſine vl. remiſſione vel diſſimulatione, viginti diebus ſubdatur.

10. Quando de rebus immobilibus, vel mutuo accipiendo agitur, ex conſilio maioris partis Conuentus, literæ ſigillentur, Patrum Abbatum iure ſemper ſaluo, ſine quorum ſpeciali licentia petita, & in ſcriptis obtenta, conceſſæ literæ, non ſint alicuius roboris, vel momenti.

CAPVT XXVIII.

De iuriſdictione Ordinis noſtri agnoſcendo, & ne ad aliam confugiatur.

I.

OMnes Ordinis noſtri Religioſi, ſiue Superiores ſint, ſiue ſubditi, quâcumque etiam in Ordine dignitate fulgeant, nullo excepto; in omnibus actionibus, petitionibus, *Innocent. 4. In emin. Alexand. 4. Cùm fere.*

& cauſis ſuis quibuſcumque, quas ipſos contra quoſcumque Inſtituti noſtri ſiue Prælatos, ſiue ſubditos, habere contigerit, (ſi aliter componi nequeant) Ordinis noſtri iuriſdictionem agnoſcant, & in Ordinis noſtri tribunali (cui ſubſunt) cauſas quas habent inſtituant, proſequantur, & finiant.

2. Quicumque autem, relictâ Ordinis noſtri iuriſdictione, ad aliud quodcumque Eccleſiaſticum tribunal confugerint, ibidémque cauſam ſuam inſtituerint, niſi infra triduum reſipiſcant, tamquam Ordinis noſtri veri diffamatores & turbatores, omnibus pœnis, ſuperius, Infamatoribus decretis, ſine vlla relaxatione ſubdantur.

Deut. 19. & Prou 12. Vide 3. q. 6. c. Nō liceat. & 9. q. 2 c. Nullus. Et 11. q 1 c. Inolita. & ſeq. Diſt 3. c. 9. 11. q. 1. c. Nullus Cler. & Ibidem q. 2 Inolita. Et 21. q 5. c. Placuit.

3. Si qui verò, ad ſeculare, ſiue Laicale tribunal, ſe receperint; ibidémque qualemcumque Ordinis noſtri Religioſum, ſiue Prælatum, ſiue ſubditum, conuenire, vel in ius trahere præſumpſerint, ipſo facto ſint excommunicati ſicut per præſentes excommunicati decernuntur, & declarantur.

4. Deinde ipſam cauſam, & omne ius. quod in petitorio, vel poſſeſſorio, in re, vel ad rem, ratione, vel occaſione huiuſmodi litis, quomodolibet eis competere potuit, eo ipſo penitus perdant.

5. Quod ſi verò aliquis Religioſorum, ad aliquam Abbatiam jus prætendens, ad extraordinariam, & maximè Laicalem audientiam, Fratrem ſuum traxerit, omni jure, quod ad Abbatiam, vel contra Fratrem prætendebat, ſit ipſo facto priuatus.

Innoc. 4. ſupra. In emin.

6. At ſi aliquis Abbas, vel Præpoſitus, vi electionis, aut ex alio quocumque titulo, ad aliam Abbatiam ſibi ius ſtatuere volens, hoc fecerit, ſit inſuper, ipſo facto, depoſitus, eiúſque ſubditi, ab eius obedientia ſint abſoluti, & Pater Abbas, filiali Eccleſiæ, ex tali cauſa vacanti, de idoneo Paſtore, ſecundum formam Ordinis, ſtatim curet prouideri.

7. Demum, omnes ad Laicale tribunal confugientes, ſint ad quaſcumque Ordinis noſtri dignitates, & ad quæcumque, & qualiacumque officia, & beneficia obtinenda, prorſus inhabiles, & incapaces; & ſi ter moniti, à proſecutione eius, quod inceperant, non deſtiterint, omnibus etiam dignitatibus, officiis, & beneficiis, ſi quæ vel quas obtinent, ſint priuati, & eorum loco, ſine vlla diſſimulatione, alij ſubſtituantur.

8. Quæcumque etiam, ſuperius, contra tales ſunt decreta, in robore, ac vigore ſuo permaneant.

9. Illi tamen, qui ſeculari poteſtate, vel vi, coram vetito Iudice, cauſam ſuam agere compelluntur, cenſeantur dictis pœnis non fieri obnoxij.

CAPVT XXIX.

De Appellationibus.

I.

APpellatio, quæ in remedium contra grauamen conceditur, ſit iuſta, atque intra *Extra, de Appell. c. 16*

Reprehensibilis. decem dies, poſt latam ſententiam fiat, alioqui non admittatur.

2 q. 6. c. Licet. 2. Verùm, vt diſcurſus, aliáque incommoda euitentur; ſubſequentia, cùm aliquem appellare contigerit, exactè obſeruentur.

3. Appellans, cauſas appellationis, aliáque quæ proponere voluerit, in ſcriptis per articulos ordinatè redigat, & Abbati tradat: traditum ſcriptum claudatur, & ſigillis Abbatis ac Conuentus muniatur, ipſéque Abbas, ad ipſum, ad quem fuerit appellatum, per certum Nuntium, tam citò ac fieri poteſt, illud tranſmittat, vt ipſe, quod iuſtum fuerit, decernat.

2 q. 6 c. Decreto noſtro. 4. Abbates, & Conuentus, qui redactam in ſcriptis appellationem ſigillare noluerint; ad arbitrium illius, ad quem fuerit appellatum, pro modo delicti puniantur.

Trid ſeſſ. 13. c 3. de refor. 5. Si à ſententia appelletur, acta prioris iuſtitię, vna cum cauſis appellationis ad Iudicem ad quē eſt appellatum, tranſmittantur.

2 q 6. c. Poſt appellation. & § Appellatio. 6. Appellans verò, quouſque de meritis appellationis, cognitum fuerit, & ſit data ſententia, teneatur in Monaſterio ſub regulari diſciplina, & in pace relinquatur, & ſi ſub prætextu appellationis, Monaſterij portas exierit, habeatur tamquam fugitiuus.

Trid ſeſſ 24. c 10 de ref 7. Pendente appellatione, nihil innouetur, ſed omnia in eo quo erant ſtatu permaneant.

Vrban 4. Cùm ex iniuncto. 8. Appellatio autem in materia viſitationis, reformationis, diſciplinæ, ac correctionis morum, executionem non ſuſpendat.

De Appel. C 26 ſupra. 9. Vt verò odor bonæ famæ Ordinis noſtri conſeruetur, multáque ſcandala & damna euitentur,

tur, & præcludatur via malignantibus, qui ſæpe remedio, ad innocentiæ præſidium inſtituto, ad iniquitatis defenſionem abutuntur, & ne regularis diſciplina elidatur hoc perpetuò fixum permaneat: vt ad nullum alium, quàm ad Patres Abbates, aut Viſitatores, vel ad Dominum Præmonſtratenſem, vel ad Capitulum Generale, appelletur, ad quos ab ipſo Ordinis exordio appellari conſueuit, & coram eis diſceptetur, ac iuſtitia ab ipſis partibus ſincerè adminiſtretur. *Trid. ſeſſ. 13. c. 1. de refor. ſeſſ. 22. c. 7. de refor.*

10. Si quis, his Iudicibus prætermiſſis, immediatè ad Sedem Apoſtolicam appellare præſumpſerit, deferatur quidem appellationi, veruntamen non omittat propter eam, is à quo eſt appellatum, ſi in aliquo, ſiue ante, ſiue poſt appellationem, appellans exceſſerit, regularem exercere diſciplinam. *2. q. 6. c. Ad Rom. Vrban. 2. Cùm ex iniuncto. Trid. ſeſſ. 13. c. 1. de refor.*

11. Si autem ad Sedem Apoſtolicam quis friuolè, vel calumnioſè appellaſſe, & Eccleſiam, ob talem appellationem, damnum, vel expenſas incurriſſe reperitur, loco refuſionis expenſarum, & reparationis damnorum (cùm Religioſi non habeant vnde queant ſatisfacere) per carcerem, vel per pœnam grauioris culpæ, vel alio modo pro qualitate, & quantitate ſcandali, damnorum & expenſarum, ad arbitrium proprij Abbatis (cuius conſcientia deſuper ſit onerata) debitè puniatur: & careant huiuſmodi friuolè appellantes, voce, & obedientiâ nominatâ, toto tempore vitæ ſuæ. *2. q. 6. c. Omninò puniendus. 14. q. 6. c. Primo. Innocent. 3. Et ſi nemo.*

12. Canonici, & Conuerſi appellantes de grauaminibus, quæ vel probare non poſſunt, vel à *5. q. 6. c. Qui calumniam.*

Iudice, ad quem fuerit appellatum per ſententiam declarantur non fundata; ad valde remotas Ordinis noſtri Eccleſias, per decennium emittantur, infra dictum terminum minimè reuerſuri, niſi vel per Dominum Præmonſt. vel per Capitulum Generale, cognitâ cauſâ, fuerint reuocati.

13. Quod ſi Filius Abbas contra Patrem-Abbatem dolo malo, ſiue per calumniam appellaſſe, Iudicis, ad quem appellauit, ſententiâ decernatur; ſine vlla diſſimulatione, vel diſpenſatione, à Capit. Generali ad eius depoſitionem procedatur, ſaluis Prælatorum defenſionibus, in his ſtatutis iis conceſſis.

CAPVT XXX.

De venditione, emptione & permutatione bonorum, ac de conſenſu Domini *Premonſtratenſis, & Patris-Abbatis in his requirendo, &c.*

I.

OB graues, & validas rationes, & vt multa incommoda euitentur, ſubſequentia perpetuam habeant firmitatem.

Innoc. 4. Cùm à nobis. Clem. 5. Religioſam vitam eligêtes.

2. Nullus Prælatorum Ordinis noſtri, aliqua immobilia bona, primæ fundationis, vel quæ ſunt amortizata, vel quæ ad Eccleſias ſuas longo tempore ſpectauerunt, ſine Domini Præmonſtratenſis, vel Capituli Generalis, vel Patris-Abbatis cum conſilio duorum vicinorum Abbatum, vel ſi is ſit nimis longè diſſitus, Vica-

rij, ſiue Viſitatoris, ad hoc ſpecialem poteſtatem habentis, conſenſu, in ſcriptis obtento, vendat aliquatenus vel alienet. *12. q. 2. c. Sine exceptione. & c. Placuit.*
3. Nullus quoque Prælatus, ſine prædicto conſenſu, ſuper Monaſterij ſui bonis, vel prouentibus, ſeu fructibus, penſiones, præbendas (ſiue quod idem eſt, certas aliquas portiones victus, quotidie vel hebdomadatim elargiendas) vel reditus ſiue vitales, ſiue perpetuos, vendere præſumat.
4. Grangias quoque, ſeu villas, molendina, reditus, aut alia qualiacumque bona, & quocumque nomine cenſeantur, pro præbendis, reditibus, vel pro aliis quibuſcumque rebus, inde annuè recipiendis, ſiue ad vitam, ſiue ad plures annos, nullus vendat, obliget, vel oppignoret.
5. Ordinariorum etiam, vel aliorum quorumcumque Eccleſiaſticorum Curiis, vel eorum iuriſdictioni, nullus ſe ſubiiciat, vel obligationē in iis ſubeat, eo modo, vt iſtius iuriſdictionis, ſub pœna excommunicationis, vel ſuſpenſionis à diuinis, aliiſque cenſuris, conſtringi, & compelli queat, vt terminis ab ipſis Ordinariis, vel eorum Officialibus, aut Tabellionibus, præfigendis, ſatisfaciat. *Innoc. 4. Cùm prohibiti Ord.*
6. Quicumque autem Prælatorum, ſine debita authoritate, & conſenſu, aliquid prædictorum attentare præſumpſerint, authoritate Capituli Generalis, ſint, & maneant, ipſo facto depoſiti; & eorum ſubditi, ab eorum obedientia penitus abſoluti: ac Patres Abbates, Filiabus ſuis Eccleſiis ſic vacantibus, de idoneis *10. q. 2. c. Si quis. 12. q. 2. c. Apoſtolicos.*

Paſtoribus, canonicè, & ſecundùm formam
12. q. 2. c. Ordinis, curent ſine mora prouideri, & omnia
Monemus. taliter acta, nullius ſint efficaciæ, vel valoris.
& ibidem ſequent. 7. Priores verò, Suppriores, Prouiſores, & alij omnes, tam Clauſtrales, quàm Curati, qui huiuſmodi alienationibus, venditionibus, aut obligationibus, ſine debita authoritate factis conſenſerint; vel in Curiis Ordinariorum, ſeu aliorum Eccleſiaſticorum, ſub pœnis prædictis, ſe obligauerint; vel literas fieri permiſerint, vel in eas conſenſerint, per quas excommunicari, vel à diuinis ſuſpendi, vel impediri poſſint; voce careant, etiam in electionibus, & obedientiâ nominatâ, atque ſint ineligibiles toto tempore vitæ ſuæ.

8. Patres Abbates, & omnes alij, ſine quorum authoritate, atque conſenſu, prædicta negotia perfici nequeunt; caueant diligenter, ſub pœna, à Capitulo Generali, tranſgreſſoribus infli-
12. q. 7. c genda, ne in prædictis venditionibus, alienatio-
Non habēti. nibus, vel obligationibus eandem ſuam authoritatem interponant, vel conſenſum ferant, niſi grauis vrgeat neceſſitas, vel euidens Eccleſiæ vtilitas.

9. Omnis autem pecunia proueniés ex poſſeſſionibus, vel reditibus Eccleſiæ, ſiue in perpetuum, ſiue duntaxat ad hominum vitã, ſiue alio quocumq; modo, debitâ authoritate, venditis, ſine aliqua diuerſione, ad aliam poſſeſſionem,
12 q. 2. c. Eccleſiæ æquè vtilem, vel vtiliorem, ſiue in
Sine exceptione. aliam Eccleſiæ neceſſitatem, vel vtilitatem, cum conſenſu Patris-Abbatis, & ſanioris partis Conuentus, à Prælato vendente, applicetur.

10. Tranſgreſſores, tam Patres, quàm Filij Abbates, in proximo Capitulo Generali, à ſuis adminiſtrationibus remoueantur, niſi pro eorum ſimplicitate, vel ex alia iuſta cauſa, iudicetur cum eis, miſericorditer diſpenſandum.
11. Saniores verò de domo, qui in dictam diuerſionem conſenſum ſuum tulerint, pro illati damni magnitudine, pœnâ grauioris culpæ, diſtrictè caſtigentur.
12. Eaſdem quoque pœnas incurrat Prælatus, qui Monaſterij ſui fructus, vel prouentus, ſiue ſint granorum, ſiue lini, vel lanarum, vel aliarum quarumcumque ſpecierum, anticipatâ ſolutione, ad plures annos elocat vel vendit, ſed ipſa ſolutio ab anno in annum fieri debeat, & aliter facta elocatio vel venditio, ſit nullius effectus.
13. Attamen, pro graui, & euidenti neceſſitate, poterit Dominus Præmonſtratenſis, vel Capitulum Generale, hac in re diſpenſare.
14. Redituum autem, vel poſſeſſionum permutatio, vel earum, ad vitam hominis conceſſio, non fiat, niſi de conſenſu Patris Abbatis, & ſanioris partis Conuentus, alioqui nullius ſit efficaciæ. *Extra. de rer. perm. c. 6. Ad quaeſt.*
15. Si verò vel Patres, vel filij Abbates, aliquas venditiones, vel permutationes, Eccleſiis ſuis euidenter, & manifeſtè damnoſas, ſcienter fecerint, vel factas approbauerint, ad arbitrium Domini Præmonſt. & Capituli Generalis, vel Viſitatorum, acriter puniantur, ſítque venditio, & permutatio nulla.
16. Quicumque ex Fratribus, faciendæ ex ne-

ceſſitate, vel pro euidenti vtilitate, venditioni, vel permutationi, vel ad vitam conceſſioni, irrationabiliter & ſine iuſta & fundata cauſa (quam ſcripto tradere debeant) ſe oppoſuerint ſecundum delicti, & illati damni quantitatem, in domibus propriis, pœnæ grauioris culpæ ſubiiciantur.

17. Si Eccleſia Præmonſtratenſis aliquam rerum immobilium permutationem, vel venditionem, quæ mille libras monetæ Pariſienſis excedat, facere voluerit, loco Patris-Abbatis, Laudunenſis, Floreffienſis, & Cuiſſiacenſis Abbatum, conſenſum obtinere teneatur.

18. Emptiones autem poſſeſſionum maioris momenti, ſi de proprio fieri nequeant, ſine conſenſu Patris-Abbatis, vel Vicarij aut Viſitatoris, nequaquam fiant.

19. Quandocumque ſumptuoſa aliqua ædificia, vt potè Eccleſiam, Dormitorium, Refectorium, clauſtrum, ſimiliáque Filius-Abbas conſtruere voluerit, non aggrediatur opus, abſque conſilio, atque conſenſu Patris-Abbatis; vel ſi is nimis longè ſit diſſitus, conſilio & conſenſu Vicarij.

20. Quod ſi ædificium videatur futurum nimis ſumptuoſum, quod Eccleſiæ facultates excedat, Pater-Abbas, vel eo non viſitante, vel negligente, ipſi Viſitatores authoritate ſuâ præcipiant, ne in opere procedatur, quouſque per proximum Capitulum Generale, vel Prouinciale, fuerit decretum, quid ſit agendum.

Trid. ſeſſ. 25. c. 2. de Reg. 21. Nullus Abbas alicui ex Fratribus ſuis

aliquam Eccleſiæ ſuæ domum ſub annuo cenſu concedat, & ſi conceſſerit, à Viſitatore (vt omne periculum proprietatis euitetur) ſtatim auferatur. *Cle. 8. Nullus omninò.*

22. Interdicitur etiam diſtrictè omnibus Prælatis, ne in Eccleſiæ ſuæ grauamen, vel damnum, aliquibus conſanguineis ſuis, ſiue egenis, ſiue non egenis, aliqua mobilia, ſiue immobilia bona, concedere præſumant, & ſi contrarium fecerint, per Patrem Abbatem, vel per Capitulum Generale, vel Prouinciale, ſeuerè puniantur. *Innoc. 4. Sedis Apoſt. Trid ſeſſ 25. c. 1. de refor.*

23. Si Priores, vel alij officiales, in eo deliquerint, pro culpæ quantitate, à propriis Abbatibus diſtrictiùs caſtigentur.

24. Quia verò noxius Conſanguineorum amor, eouſque nonnumquam quoſdam Prælatos inflexit, vt ſuos ad Eccleſiarum ſuarum domos, vel colonias, ſiue curtes, vel ad alia ſeruitia, ſine contractu, & ſine obligatione ad computum promouerint, (vnde non paruæ ſæpè difficultates ſunt exortæ) ideò ſtrictâ lege ſit perpetuò fixum, vt niſi de contractu cum Abbate debitè inito, conſtet, & niſi debitum, quod prætenditur, legitimè doceri queat, Monaſterium nullatenus ſit Conſanguineis in aliquo obligatum; & multo minus, ſi hæc ab aliquo Officiali fuerint præſumpta.

CAPVT XXXI.

De Fide-iuſſione, de mutuo non contrahendo, & de depoſito.

I.

Can. Apoſt. 19 vel 20. Clericus qui.

NVllus Abbas, nulláque Eccleſia, pro aliquo, qui non ſit Ordinis noſtri, fide iubeat, nec literas ſuas, vel Eccleſiæ ſuæ, ad mutuum contrahendum, vlli concedat.

2. Pro Eccleſiis verò Ordinis noſtri, liceat cuilibet Prælato ſpondere, pro ſumma 300. florenos, ſiue francos, non excedente.

12. q. 2. c. Abbatibus.

3. Sine ſcitu autem, atque conſenſu Prioris, Supprioris, & aliquorum Seniorum domus, ac etiam Patrum-Abbatum, vel Viſitatorum, nullus Prælatus notabile mutuum contrahat: & ſi quiſpiam hoc attentauerit, ac ſine reſtitutione eum mori contigerit, Eccleſia in nullo obligetur, nec quicquam reſtituere teneatur; cùm tale mutuum tanquam à non habente poteſtatem contractum cenſeri debeat, niſi in Eccleſiæ vtilitatem conuerſum, à Creditore monſtretur.

Innocent. 4. Sedis Apoſt. De *fideiuſſ.* C. 4: *Quod quibuſdam*

Extra de depoſito.

4. Depoſitum quoque, nullus Prælatus, à quoquam recipiat, niſi ſub duorum, vel trium Seniorum domus ſuæ, teſtimonio.

C. *Granis illa & Extra. de Fideiuſſ.* *Novell.* 120. *c.* 6.

5. Inſpiciatur verò numerus, & ſpecies, & præſente ac ſubſignante eo, qui deponit, exactè deſcribatur: quod etiam faciant ſubditi, quando cum Prælati ſui licentia, depoſitum in ſuam cuſtodiam ſuſcipiunt.

6. Si aliquis Prouiſorum, vel aliorum Officialium, temporalium bonorum adminiſtrationem habentium, pecuniam mutuo det, vel accipiat, vel etiam debita contrahat, abſque expreſſa Abbatis licentia, in ſcriptis obtenta, furti iudicio condemnetur, & Monaſteria (niſi in eorum vtilitatem conuerſa probentur) nec ad illa debita ſoluenda, nec ad depoſitum ſi perierit, reſtituendum, ſint vllatenus obligata. *Clem 5 Religioſam viſitam eligêtes. De depoſ. C. 1. Grauis. Innoc. 4. vbi ſup.*

CAPVT XXXII.

De negotiatione vitanda, & partionariys non habendis.

I.

DEteſtandæ negotiationis abuſum omnes Ordinis noſtri Religioſi, ſiue Canonici ſint, ſiue Conuerſi, ſollicitè, & diligenter euitent: & nulli qualiacumque animalia ad ſocietatem communionémque lucri & damni, alicui Partionario tradere, vel ad tempus locare: aut vinum, frumentum, ſaliginem, auenam, ſeu alia grana, & qualiacumque bona mobilia, ad exercendam negotiationem, & faciendum inde quæſtum (vt ſcilicet ea poſtmodum carius vendant) emere vel vendere præſumant. *Trid. ſeſſ 22. c 1. de refor. Extra de vita & hon. Cler. in 6. Diſt 78. Decret. c. 8. 9. Diſt. 23. c. Hu igitur. Diſt. 22. c. 4. Ex Cypriano Ne Cler. vel Mon. C. 1. & 6.*

2. Quod ſi aduerſus ea à quopiam quid factum ſit, proprietarius habeatur, & ſecundùm delicti quantitatem, proprietariorum pœnâ, ſeuerè plectatur.

3. Similiter quoque & illi puniantur, qui aliena animalia, vel alienam ſupellectilem in ſuum periculum receperint, vel ſua alteri, ſub dicto periculo, tradiderint.

CAPVT XXXIII.

De habentibus diſpenſandi poteſtatem, ac vt non temerè diſpenſetur.

I.

Trid. ſeſſ. 25. c. 18 de refor. S. Bern. de precep. & diſpenſ. 25 q. 2. Eccleſiaſtica.

QVamuis omnia, quæ ſuperius decreta sũt, ſtrictiſſimè ſint obſeruanda, nec facilè aliquid ſit relaxandum; quia tamen humanarum legum non poteſt eſſe ea firmitas, atque ſtabilitas, quin ob occurrentes neceſſitates, & caſus, eas nonnunquã variari, vel relaxari expediat, ne quæ pro ſola charitate ſtatuta ſunt, contra charitatem militare contingat; ideò vt in eo debitè prouideatur, Abbates, & omnes Prelati, in quorum diſpoſitione omnia eſſe cenſentur, quæ non ſunt his Ordinis Statutis contraria, ex iuſta & fundata cauſa, in leuibus, omnibúſque iis, diſpenſare queant, quæ per Priuilegia, vel per hæc Ordinis Statuta, Domino Præmonſtratenſi ſpecialiter non ſunt reſeruata.

2. Ob ſalutem autem animarum ſubditorum Ordinis, ac ad multiplices tranſgreſſiones euitandas, ipſe Dñs Præmonſt. circà omnia his Statutis contéta (habito tamen reſpectu ad Bullam *Iulij* II. his Statutis præfixam) toties quoties neceſſe, vel expedire iudicauerit; liberam, & abſolutam habeat diſpenſandi poteſtatem.

S Bern. ſup. 23. q. 4. c. Eſt iniuſta.

3. At verò, quia ſanctæ illæ Conſtitutiones & Obſeruantiæ, Prælatorum prudentiæ & fidei creditæ ſunt, non ſubditæ voluntati; & legum rigor diſſoluitur, ſi temerariâ diſpenſatione & leui ex cauſa laxentur; ideò in omni diſpenſatione hæc conſiderentur, & ſtrictè obſeruentur ab

omnibus qui diſpenſandi habent poteſtatẽ, quæ in relaxandis Canonibus, *Concilium Trid.* ſeruanda præfixit his verbis: *Sicut publicè expedit legis vinculum quandoque relaxare, vt plenius euenientibus caſibus & neceſſitatibus, pro cõmuni vtilitate ſatisfiat, ſic frequentius legẽ ſoluere, exemplóque potius, quàm certo perſonarum rerúmq; delectu, petentibus indulgere, nihil aliud eſt, quàm vnicuique ad leges tranſgrediendas, aditum aperire. Quapropter ſciant vniuerſi, ſacratiſsimos canones, exactè ab omnibus, & quoad eius fieri poterit, indiſtinctè obſeruandos. Quod ſi vrgens iuſtáq; ratio, & maior quãdoque vtilitas poſtulauerit, cum aliquibus diſpenſandum eſſe, id causâ cognitâ, ac ſumma maturitate, atque gratis, à quibuſcumque, ad quos diſpenſatio pertinebit, erit præſtandum; aliterque facta diſpenſatio, ſubreptitia cenſeatur.* *ſeſſ. 25 c. 18. de reform.* C. Si Romanor. 19. *Diſt.* C. Si. quis omnem. 1 q. 7. c. 1. de Conſtit. c. 1. de voto.

4. Prælati itaque, ad quos ſolos diſpenſandi poteſtas ſpectat, hanc diſpenſandi formam exactiſſimè obſeruent, & omnia ſua ſic moderentur, vt & neceſſitati, infirmitati, & vtilitati ſubditorum conſulatur: & tamen Statutorum Ordinis rigor non nimium diſſoluatur, vt quiſque villicationis ſuæ rationem redditurus, hanc optatiſſimam à Summo Paſtore vocem audire queat: *Euge ſerue bone, & fidelis, quia ſuper pauca fuiſti fidelis, ſupra multa te conſtituam, intra in gaudium Domini tui.* AMEN. Math. 25.

AD MAIOREM DEI, VIRGINIS MATRIS, AC SS. AVGVSTINI, ET NORBERTI GLORIAM.

INDEX CAPITVM ET TITVLORVM.

DISTINCTIO PRIMA.

Cap.		Pag.
j.	*De tremendo Altaris Sacramento.*	1
ij.	*De Matutinis.*	4
iij.	*De Horis de Domina, Officio Defunctorum, & Septem Pſalmis pœnitentialibus.*	5
iiij.	*De Reuerentia in Diuino Officio exhibenda.*	6
v.	*De Prima, & Miſſis poſt Primam.*	9
vj.	*De priuatis Confeſſionibus.*	11
vij.	*De Capitulo quotidiano.*	15
viij.	*Diſtributio temporis.*	19
ix.	*De Labore.*	24
x.	*De tempore Ieiunij & geminæ refectionis.*	27
xj.	*De victu.*	28
xij.	*De Refectione & Collatione.*	29
xiij.	*Quæ in Dormitorio obſeruari debeant.*	38
xiiij.	*Quas Officinas, & loca ingredi Relig. liceat.*	39
xv.	*De admiſſione Nouitiorum.*	40
xvj.	*De Veſtitione.*	45
xvij.	*De Profeſſione.*	50
xviij.	*De Nouitiatu.*	56
xix.	*De Magiſtro Nouitiorum.*	58
xx.	*De Cultura Nouitiorum.*	60

xxj. *De prouehendis ad ſacros Ordines.* 65
xxij. *De exeuntibus & itinerantibus, &c.* 68
xxiij. *De Infirmis & Magiſtro Infirmorum.* 72
xxiv. *De Raſura.* 77

DISTINCTIO SECVNDA.

CAP. Pag.
j. *DE Abbate.* 79
ij. *De Officio Abbatis in ſpiritualibus.* 81
iij. *Quibus virtutibus Prælati ornari debeãt?* 84
iiij. *De Abbatis Supellectili & menſa.* 87
v. *De exitu Abbatis.* 88
vj. *De Abbate cedente.* 89
vij. *De Abbate deponendo.* 91
viij. *De Coadiutore.* 92
ix. *De Abbate moriente.* 94
x. *De Priore.* 95
xj. *De Suppriore.* 100
xij. *De Circatore.* 101
xiij. *De Cantore & Succentore.* 103
xiiij. *De Bibliothecario.* 104
xv. *De Sacriſta eiúſque ſolatio.* 105
xvj. *De Prouiſore exteriorum.* 107
xvij. *De Cellario.* 111
xviij. *De Veſtiario.* 112
xix. *De Veſtitu.* 114
xx. *De Fratre hoſpitali.* 119
xxj. *De Hoſpitalitate.* 120
xxij. *De Portario.* 122
xxiij. *De Paſtoribus.* 123
xxiv. *De Fratribus Conuerſis ac Donatis.* 134
xxv. *De Monialibus ſiue Sororibus Ord. noſt.* 141

DISTINCTIO TERTIA.

Cap.		Pag.
j.	*DE leuioribus culpis.*	151
ij.	*De medijs culpis.*	152
iij.	*De graui culpa.*	155
iiij.	*De grauiori culpa.*	157
v.	*De tempore & modo grauioris culpæ.*	160
vj.	*De eorum pœnitentia qui circa Sacroſancta Miſſæ eſſentialia vel neceſſaria, aliquem errorem admittunt.*	163
vij.	De *ſecretis Ordinis non reuelandis.*	166
viij.	De *lapſu carnis.*	167
ix.	De *conſpiratoribus, infamatoribus, rebellibus, ad extraordinariam iuriſdictionem confugientibus, & periuris.*	168
x.	De *Percuſſoribus.*	171
xj.	De *Apoſtatis.*	174
xij.	De *Fratribus emittendis.*	178
xiij.	De *grauiſſima culpa.*	181
xiv.	De *ijs qui per carcerem puniendi.*	182
xv.	De *victu Incarceratorum.*	185
xvj.	De *culpis incertis & pœnis earum, & de pœnis Statutorum non immutandis.*	186

DISTINCTIO QVARTA.

Cap.		Pag.
j.	*DE cauſa, loco & tempore Capituli Generalis, & de aduenie͂tibus ad illud.*	188
ij.	*De Oratione vbique per ordinem fundenda, de* Proceſſione, *Miſſa, ac alijs ante Capitul[illegible]dis.*	

iij. *De Obedientia Domino Præmonſtratenſi præſtanda, & de deſignandis Definitoribus ac Officialibus Capituli.* 193
iiij. *De Ordine & modo, quibus in Capitulo Generali procedendum.* 196
v. *De his quæ poſt prædicta, Primo, Secũdo, & Tertiò die Capituli ſunt obſeruanda.* 200
vj. *De Ordinationibus Capituli Generalis.* 201
vij. *De Tallijs ſiue Collectis.* 203
viij. *De Concluſione Capituli Generalis* 205
ix. *De Capitulo Prouinciali.* 206
x. *De conſtruendis Abbatijs, & earundẽ vnitate, ac vniformitate quoad Regulã, Statuta, Cantum, Ceremonias: ac de ſuccurrendis afflictis Monaſterijs, & Ordinis Priuilegijs defendendis.* 207
xj. *Quæ ſit lex inter Matrices Eccleſias & Filiales, ac inter alias, & de Patrum Abbatum authoritate.* 211
xij. *De Electione & Tranſlatione Abbatũ.* 215
xiij. *Eccleſia vacante nihil innouandum.* 225
xiiij. *Ne Principum vel Magnatũ, vel aliorum quorumcumque ſecularium fauor vel auxilium ad obtinendas dignitates, officia, vel beneficia imploretur.* 224
xv. *De Viſitatoribus, & eorum officio.* 226
xvj. *De inquirendis in viſitatione* 230
xvij. *Quomodo concludenda Viſitatio, & quid poſt eam obſeruandum.* 235
xviij. *De ijs quæ Viſitatoribus prohibita, & de eorum poteſtate.* 237
xix. *Quomodo Prælatus monendus, & quomodo contra eum procedendum.* 241

Digitized by Google

xx. *De generali excommunicatione.* 244
xxj. *De ijs quæ Religioſis interdicuntur.* 246
xxij. *De alienis Fratribus non recipiendis, & de tranſeuntibus ad alium Ordinem.* 247
xxiij. *De clauſtro, mulieribúſque ab eo excludendis.* 248
xxiiij. *De pueris in Baptiſmo non leuandis.* 249
xxv. *De Canonicis & Conuerſis, qui Prælatis vel Principibus conceduntur.* 250
xxvj. *Ne ceſſetur à diuinis contra formam iuris.* ibid.
xxvij. *De ſigilli Conuentus, & Conuentualis pecuniæ & alienæ cuſtodia.* 251
xxviij. De *iuriſdictione Ordinis noſtri agnoſcenda, & ne ad aliam confugiatur.* 253
xxix. De *Appellationibus.* 255
xxx. De *venditione, emptione & permutatione bonorum, ac de conſenſu* Domini *Præmonſtrat. & Patris-Abbatis in his requirendo, &c.* 258
xxxj. De *Fide-iuſſione, de Mutuo non contrahendo, & de* Depoſito. 264
xxxij. De *negotiatione vitanda, & Partionarijs non habendis.* 265
xxxiij. De *habentibus diſpenſandi poteſtatem, ac vt non temerè diſpenſetur.* 266

INDEX

INDEX RERVM, QVÆ POTISSIMVM in Statutis continentur.

Primus numerus paginam, ſecundus verò & ſi qui iunguntur, paragraphum denotant.

A

ABBAS, quomodo eligẽdus. 216. 5. & ſeq.
Si de alia Eccleſia aſſumptus, quomodo ei prouidendum. 221. 30. ſeq.
Eius ingreſſus qualis. 79. 2
Reuerentia ei deferenda. 80. 10. & 88. 4.
Abbatis Officia in ſpiritualibus. 81. 1. ſeq.
Quomodo reſidere, pro ſuis frequenter orare, & celebrare debeat. 82. 2. 3. 8.
Quomodo erga filios ſuos ſe habeat. 82. 5. 85. 5.
Quomodo erga alios Superiores. 82 4.
Quomodo erga Paſtores. 125. 5.
Abbatis cura circa ſtudia ſuorum. 24. 26.
Circa Infirmos. 76. 29. & 83. 9.
Quæ ei ſoli ex officio competunt. 83. 12. & 84. 13. 14.
Abbatis virtutes & qualitates. 84. 1. ſeq.
Supellex eius & menſa. 87. 1. ſeq.
Veſtitus. 115. 6. & 118 29.
Egredientis habitus & obſeruantiæ. 88. 1. ſeq.
Abbas domus, cedit ſuperuenienti Abbati. 214. 14.
Abbas quomodo monendus, & contra eum ſit procedendum. 241 1. ſeq.
Abbatis cedentis conſiderationes. 89. 1. ſeq.
Abbas quomodo poſſit deponi. 91 1. ſeq.
Abbate moriente, quid fieri debeat. 94. & ſeq.
Eo iam mortuo, quid faciendum. 215. 2. ſeq.

S

Vt propterеius mortem nihil innouetur. 223. 1.
Abbatiarum nouarum obſeruantiæ. 207. 1. ſeq.
Abſentantium ſe à communi Conuentu pœna. 153. 7
Abſentans ſe iuſſu Superioris, debet hoc Præſidi Conuentus indicare. 25. 5
Abſoluere poſſit à reſeruatis vnus aut plures præter Prælatum. 13. 14
Abſolutio danda vt in Breuiario. 11. 4
Accuſatio etiam propter bonum finem, numquam leuiter fiat. 232. 13
Accuſatio non fiat ex auditu, niſi nominetur is à quo quis audierit. 174 11. & 234 20
Accuſatio Prælatorum quantâ conſideratione facienda. 241 2
Accuſantium indebitè, aut probare non valentium, pœna. 171. 7. & 243. 7
Accuſati non ſe vindicent de proclamantibus vel accuſantibus. 153, 10 & 236. 5
Adminiſtratio bonorum in Monaſteriis Monialium, competit Præpoſitis vel Prioribus earundem. 141. 2
Ædificia ſumptuoſa cum conſilio inchoanda. 276. 19
Ætas Conuerſorum veſtiendorum. 20. annus. 46. 9
Ætas Canonicorum profitendorum. 18. annus. 50. 2
Almutiorum vſus. 118. 28
Altaris Sacramentum. vide Euchariſtia.
Altaria & Altarium paramenta ſeruanda valdè munda & nitida. 2. 4. 5
Ambitioſi vel ſeipſos ingerere volentes, non promouendi. 67. 12 & 124. 3
Ambitioſi quomodo puniendi. 28 13 & 224 2
Amici non poſſunt inuitari, nec licèt eis loqui ſine licentia. 12 8
Contra facientium pœna. 156. 12
Amici in quibuſdam Feſtis, nec vocari nec conueniri poſſunt. 12. 10
Amicorum frequentiâ, nemo Monaſterium ſuum grauet. 12. 9
Apoſtatæ quomodo recipiendi, & puniendi. 174. 1. ſeq.
Appellationi circa admiſſionem Nouitiorum, quando deferendum. 50. 6. & 51. 7
Appellationis modus, & ad quos facienda. 255, 1. ſeq.

Appellantes indebitè, punieendi. 257. 11
Arma nulla gerenda, niſi pro graui neceſſitate. 247. 5
Auditorij obſeruantiæ. 40 3. ſeq.

B

Benedictio menſæ inchoanda à Præſide. 30. 5
Benedictio pendenda ab obtinentibus. 68. 1
Omittentium pœna. 153. 11
Bibens, ſedere, & ſcyphum duabus manibus attingere debet. 38. 43
Bibitio extrahoraria cauenda. 37 42
Bibliothecarij officia. 104. 1. ſeq.
Blaſphemiæ pœna. 157. 2
Bonorum temporalium venditio, emptio, & permutatio, quomodo facienda. 258. 2. ſeq.
Byretis albis vtuntur Sacerdotes. 117. 19

C

Calefactorij obſeruantiæ. 39. 2
Calefactio quando concedenda. 19. 2. ſeq.
Calefacientes ſe extra horas indultas pro colloquio, ſilentium ſeruent. 19. 2
Calicum quæ debeat eſſe materia. 2. 6
Calicum purificatoria ſint integra ſemper & mũda. 2. 5
Cantoris & Succentoris officia. 103. 1. ſeq.
Cantus vbique ſit vniformis. 8. 11
Cantus debet fieri tractim, & cum pauſa. 7. 6. ſeq.
Capellani ſi fieri poteſt, Paſtoribus iungendi. 126 13
Capitulum Generale, quando, & vbi, & quomodo ſeruandum. 188. 1. ſeq.
Capitulo Generali competit eligere ſex Abbates, cum quorum conſilio, Dominus Præmonſtrat. prouideat de Fratribus incorrigibilibus. 181. 5
Capitulo Generali durante, nulli licet egredi de loco vbi celebratur, ſine licentia D Præmonſt. 200 4
Capitulum Generale, quomodo concludendum. 205. 1
Capituli Prouincialis Leges. 206. 1. ſeq.
Capitulum quotidianũ quomodo ſeruãdum. 15. 1 ſeq.
Caputia, qualis formæ eſſe debeant. 117. 17
Carcere qui puniendi. 182. 1. ſeq.
Carnibus quando abſtinendum. 28 5
Carnibus veſci licet his qui feriis quartis extra Aduentum & Septuag. foris extra domum ſuam ſunt. 28. 6

Carnium eſus quando infirmis concedi poſſit. 73.7.
Caſus reſeruati Prælatis. 13.12
Poteſtas ab ijs abſoluendi, vni vel pluribus eſt à Prælato communicanda. 13.14.
Catechiſmi doctrinâ inſtruendi Nouitij. 64.21
Etiam Conuerſi. 135.4.
Cellarij officia. 111.1.ſeq.
Cellarum obſeruantia. 63 19
Cellæ alterius ingreſſus, quâ pœnâ prohibitus. 39 5
Cellæ oſtium non poteſt intus peſſulo claudi. 39 4
Chorũ nemo debet ingredi aut egredi ſub Cãticis. 8.8
Circatoris officia, 101.1.ſeq.
Debet aduertere an ſub Meditatione & examine conſcientiæ omnes faciant officium ſuum. 23.22
Clauſtralia loca apud Viros, à quibus mulieres etiam Fundatrices arcendæ. 248.2
Clauſura Monialium quàm ſtrictè præcepta. 143 13
Clauſtri ingreſſum qui, & quibus caſibus concedere poſſint. 144.17.ſeq.
Clauſtri oſtium debet habere duas ſeras. 144.15
Coadiutoris electio, locus, & poteſtas. 92.1 ſeq.
Collari lineo, & non laneo, ad vniformitatem omnibus vtendum non curioſo. 114.1
Collatio quomodo ſumenda, & ſeruanda. 35 32
Colloquiũ poſt prandiũ, quotidie conceditur. 21.13
Poſt cœnam, cõceſſio relinquitur Viſitatoribus. 23 20
Colloquium in menſa, præcedat, & ſequatur lectio, & ſemel in ſeptimana conceditur. 33.18
Colloquium cum ſecularibus, nouitijs rarò concedendum. 63.18
Comeſtio extrahoraria prohibita. 37.40
Completorij hora. 23.21
Communicare debent omnes Fratres non Sacerdotes tam Profeſſi, quàm Nouitij ſingulis octiduis. 54.25.
Moniales verò, aut ſingulis octiduis, aut ſingulis quindenis ad minus. 148.33
Computus ab Officialibus, quando, & quomodo faciendus. 109.13. & 112 9
Concioni, quando fit, iubentur intereſſe Fratres, & Clerici 59.12. & Conuerſi. 136.13
Conciones vt fiant coram Monialibus, onus eſt Præ-

poſitorum & Priorum earundem. 141. 3
Concionari, &c. functiones ſunt Paſtorum, 116. 9
Conciones etiam committendæ Capellanis. 117. 14
Confeſſarij qui conſtituendi, & quod ipſorũ onus. 12. 7
Confeſſio, vbi, & quoties fieri debeat. 11. 1. 3
Confeſſionis & abſolutionis forma. 11. 4
Confeſſionem audientis ſine debita authoritate, & eidem confitentis pœna. 14. 17
Confitendum Confeſſario Ordinis ab his qui habitant & ſunt in ſuo Monaſterio. Ibidem.
Habitantes autem foris, & quicumque itinerantes confiteri poſſunt approbatis, tam ſecularibus quàm Regularibus, niſi Abbas vetet. 14. 18
Confitendum ab omnibus etiam Beneficiatis ſemel in Anno, circa Paſcha, aut Prælato, aut ab ipſo ſpecialiter ad hoc deputato. 14. 16
Confitendum à Nouitiis Magiſtro. 56 5
Confeſſiones Monialium concernentia. 146. 28. ſeq.
Conſanguineorum affectus inordinatus improbatur. 121 8 & 263. 24.
Conſpiratorum pœnæ. 169 1
Contributiones, ſiue Collectæ, in Ordine quomodo fieri debeant; & nolentium contribuere, pœnæ. 203. 1 ſeq. & 213. 13.
Contumacium pœna. 181 1. ſeq.
Conualeſcentes Fratres quomodo ſe habeãt. 76. 33. ſeq.
Conuentualiter euntes, bini, & bini vadant. 25 7
Conuerſorum obſeruantiæ. 134. 1. ſeq.
Conuerſorum veſtiendorum ætas. 46. 9
Conuerſi etiam duobus annis probandi, vel vtroque in proprio Monaſterio vel primo in Nouitiatu. 46. 10
Conuerſæ de cætero, vouebunt clauſuram. 148. 38
Conuerſorum cappæ debent eſſe griſeæ. 119. 31
Pallia, quando exeunt, griſea, cum pileo griſeo. 138 21
Conuiuia non fiant in veſtitione, aut Profeſſione. 54. 23. nec in Primitiis. 68 17.
Conuiuia amicorum rarius adeunda. 71. 20
Corporalia antequam lauanda traduntur ſeculari, prius â Sacriſta abluenda. 106. 9
Correctiones culparum qualiter faciendæ. 15. 4. ſeq.

& 157. 15. & 187 2.
Correctio Nouitiorum quibus competat. 48. 17
Cubiculum. vide, Cella.
Culcitrarum vſus 114. 1.
Culpæ quotidiè dicendæ & corrigendæ. 15. 4
Culpæ leuiores. 151 1. ſeq.
Culpæ mediæ. 152. 1. ſeq. Culpæ graues. 155. 1. ſeq.
Culpæ grauiores. 157. 1 ſeq.
Culpæ grauiores, quomodo puniendæ. 160. 1 ſeq.
Culpa grauiſſima, ſiue incorrigibilitas. 181. 1. ſeq.
Curioſitas vitanda in veſtibus. 114. 1. & 115. 2. & 1. 4 & 127. 15. In vtenſilibus aliis. 87. 1. 2. & 249 2
In animalibus. 146. 1. & 147. b

D

DAmnificantes grauiter domos Ordinis incarcerandi & puniendi. 183 2. & 218. 15
Dedicationes non adeundæ. 130. 34
Defectus impedientes validitatem profeſſionis, ſi non detegantur. 51. 11
Definitorum in Capitulo Generali aut Prouinciali electorum, authoritas 199. 19
Depoſitum ſuſcipientibus quid obſeruandum. 264. 4
Deſcriptio vtenſilium annuè facienda ab omnibus Religioſis. A Canonicis in Monaſt. habitantibus.
A Paſtoribus & aliјs foris agentibus. 128. 25.
A Conuerſis. 138. 19. A Monialibus. 143. 12
Detractores non ferendi. 87. 4
Detractorum & Suſurronum pœna. 156. 11 & 183 3
Deuotio magna habenda circa Officium diuinum. 6 1
Deuotio & attentio Celebraturis maximè cordi eſſe debet, 2. 7. & 3. 10 & 68. 18
Deuotio circa Confeſſionem, Communionē & Orationem. inculcanda à Magiſtro Nouitiorum. 61 3 6
Diſciplina corporalis, quomodo, & à quibus danda. 16 5. & 17. 14
Diſcordiam ſeminantium pœna. 183. 3
Diſcordiæ in Conuentu ſubortæ remedia. 98. 22. ſeq.
Diſcretio, virtutum mater, Superiori neceſſaria. 86. 11
Diſpenſantes in pœnis Statutorum ſine iuſta cauſa, quomodo puniendi. 162. 13
Diſpenſare circa ordinationes Statutorum qui poſſint,

& quæ diſpenſantibus conſideranda. 166. 1. ſeq.
Diſtantia inter Abbatias noſtri Ordinis, earum Curias & Molendina, quanta eſſe debeat. 209. 9. 10
Diſtributio temporis quotidie ſeruanda. 19 1. ſeq.
Diſtributio temporis Paſtoribus & Capellanis, concipienda à Capitulis Prouincialibus. 127. 14
Donatorum, & Donatarum obſeruantiæ. 138. 24. & 149. 40.
Dormitorij obſeruantiæ. 40 1. ſeq.
Tumultum in eo excitantis pœna. 159. 4
Dormire debent omnes Conuentuales intra clauſuram Dormitorij. 40. 2. Dormitionis hora. 24. 23

E

EBrietatis vitium deteſtabile. 38. 8
Eiectio ſiue emiſſio Profeſſorum ex Ordine quomodo fieri debeat. 181. 3 ſeq.
Eiecti quam diu ſint ab Ordinibus ſuſpenſi. 182. 7
Electio Abbatum quomodo inſtituenda. 215. 1. ſeq.
Electio non fiat via ſcrutinij, niſi in aliqua Eccleſia ſit ex antiquo eius continuus & pacificus vſus. 217 12
Emiſſiones ad alia Monaſteria, quibus caſibus fieri poſſint. 178 1. ſeq.
Emiſſorum Fratrum obſeruantiæ. 179. 4. 5
Emiſſos legitimè, nolentium ſuſcipere, pœna. 179. 6
Emptio bonorum, quomodo facienda. 262. 18
Equitatura Prælatorum, quanta eſſe poſſit. 89. 7
Errores circa Sacrificium, qui, & quomodo corrigendi. 163. 1. ſeq.
Euchariſtiæ Sacramentum honorandum, ac ſemper ante ipſum lampas ardere debet. 1. 1. 2. 3
Euchariſtiæ ſpecies ne corrumpantur, Sacriſta aduigilare debet. 107. 14
Euchariſtiæ Sacramentum à Viſitatoribus ante omnia viſitandum. 218. 9
Euchariſtiæ ſumptio. vide, Communio.
Euchariſtia, quomodo, & quando Incarceratis danda. 185. 14
Examinari debet à Prælato vel alio deputato, qui Paſtor futurus 125. 6
Examen conſcientiæ quotidiè faciendum. 23 21
Excommunicationis ſententiam incurrunt ipſo facto;

Paſtores, nolentes reſignare beneficia ſua. 132. 41 & 244 1.
Qui percuſſerit, vel percuti procurauerit quemcumque Clericum vel Religioſum. 173 6
Qui apoſtatauerit etiam habitu non dimiſſo 174. 1
Superiores nolentes ſuſcipere legitimè ad ſe aliunde miſſos Fratres 179. 6
Qui noluerint ſoluere Collectam Ordinis. 204 7
Qui ſeculares aut alterius Ordinis perſonas priuatâ authoritate, conuocauerint ad electionem vacantium Eccleſiarum. 220 27
Qui moniti non deſtiterint eſſe moleſti pro ſui promotione. 224 2
Qui præſumpſerint viſitare Eccleſiam, ſine debita authoritate. 232. 7
Qui Viſitatores Ordinis recipere noluerint, aut aliquam perſonam ad ipſos ſpectantem vel in rebus ſuis vel in ſeipſis læſerint. 239. 12
Qui coram Iudice alio quàm noſtri Ordinis de criminibus contra Prælatum cauſam inſtituerit. 243 10
Qui Prælatum, vel quemcumque Religioſum noſtri Ord. ad ſeculare ſiue laicale tribunal traxerit. 254. 3
Habẽtes obſtinatè proprietatẽ, Incendiarij; Falſarij; Conſpiratores; Ad nocendũ arma portantes. 244. 1
Qui alterius Eccleſiæ quemcumque Religioſum, inuito proprio Prælato, recipere, & ſuo incorporare præſumpſerit. 247. 1
Ab omni excommunicatione poſſunt proprij Abbates, ſuos abſoluere. 245. 4. Exceptis percuſſoribus Abbatum, quorum abſolutio reſeruatur Sedi Apoſt. 172. 4. Et caſibus reſeruatis Domino Præmonſtrat. vide, Præmonſtratenſ. Abbas.
Excommunicati ſunt ſingulis annis ab Abbatibus generaliter denuntiandi. 247. 7
Excommunicationis denuntiatio in particulari, quomodo fieri debeat. 246 7
Exercitium recreatiuum, quando concedendũ. 22. 16. 17
Exercitia ſpiritus facienda ante veſtitionem & profeſſionem. 44. 21 & ante Primitias. 68. 16
Extrema vnctio tempeſtiuè conferenda. 76. 29
Ad hoc neceſſaria prouidere debet Sacriſta. 106. 7

F

Famuli Prælatorum quales eſſe debeant. 88. 5
Feſtis maioribus tractius cantandum. 7 6
Feſtis maioribus nec vocandi amici, nec ijs loquendum 121 10
Feſtis duplicibus ſuſpendenda diſciplina. 17 14
& pœnitentia grauioris culpæ. 162 12
Fideiuſſio pro quibus fieri poſſit. 164. 1 ſeq.
Filij-Abbates quomodo ſe habeant ad Patres-Abbates. 211. 1 ſeq
Fœminas admittentis ad clauſtralia loca, pœna. 168 7
Fœminis non loquendum niſi cum ſocio. 40. 5
Fornicatio fugienda & punienda 146. 26 & 166. 1 ſeq.
Fraternitas quomodo concedenda. 18. 19
Fructus noui vt benedicantur incumbit Sacriſtæ 105. 6
Fundationes exactè ſeruandæ. 230. 3
Fundationum reductio à quibus fieri poſſit. 108. & 11. 9
Furtum puniendum, ſi de re parua. 166. 3
Si de re alicuius momenti. Ibidem.
Si de re maioris momenti. 158. 3

H

Homicidij pœna. 182. 1
Honeſtas in moribus & ſitu corporis vbique, potiſsimum in Templo ſeruanda. 7. 5. & 26 11
Horæ Canonicæ deuotè perſoluendæ. 6. 1. ſeq.
& Diurnæ, vbique cum cantu. 9 3
Horæ B. Mariæ perſoluendæ in choro ſub mortali peccato, ſub veniali à ſingulis priuatim. 5 1. & 6. 3
Horæ B Mariæ in locis vbi viget ſtudium, legendæ, alibi cantandæ. 10. 7
Hoſpitum Magiſtri officia. 119 1
Hoſpitalitatis obſeruantiæ. Ibidem ſeq.
Hoſpite frequenti nemo Monaſter. ſuum grauet. 121. 9
Hoſpes religioſus quomodo ſe habere debeat 122 5
Humilitas commendatur. 62. 13. & 63 15. & 68. 18. & 224. 1.
Humilitas Superioribus neceſſaria. 85. 2

I

Ieiunia in Ordine ſeruanda. 27 1 ſeq.
Ieiunium Eccleſiæ violantis pœna. 27. 8
Ientaculũ & extraordinaria comeſtio prohibita. 37. 40

Ignorantia valdè dedecet Religioſos. 14. 26
Illegitimi non poſſunt promoueri ad dignitates, vel beneficia curata. 221 29
Incarcerari quinam debeant. 182 1 ſeq.
Ante triennium non liberandi, niſi de conſenſu Domini Præmonſt vel Capit Generalis 183 7.
Incarcerati ſi fugiant qua conditione recipiendi. 184 9
Incarceratis loquentium vel fauentium indebitè, pœna. Ibidem. 10 11
Incarceratorum victus. 185. 1. ſeq.
Inclinationis menſura. 7. 5
Inclinationes in domibus ſecularium non fiunt. 37 39
Incorrigibiles quomodo dimittendi. 181 2 ſeq.
Infamantium pœnæ. 168 1. ſeq.
Infamati ſuâ culpâ, puniendi 167 1 ſeq.
Infirmitorio prouidenda debita ſupellex. 72. 2
Infirmitorium nemo poteſt ingredi ſine licentia. 40 8
Infirmorum, ac Magiſtri & Miniſtri eorundem obſeruantiæ. 72. 11 ſeq.
Infirmis nulla mulier ſeruire poteſt. 73 12
Inhoneſta verba proferentium, pœna. 155. 5
Inproperantium quæ non decent, pœna. 156 10
Inquiſitio quomodo in Ordine inſtituenda. 242 3 ſeq.
Inſtrumenta muſicalia curioſitati vel vanitati ſeruientia auferenda. 246 3
Irregulares ad Ordines mittentis pœna. 67 14
Irregularitas contracta ex Ordinis abuſu, tolli poteſt per Dominum Præmonſt 176. 8 & 245. 5
Et per Vicarios ex eius commiſſione. Ibid.
Itinerantium obſeruantiæ. 68. 1 ſeq Habitus. 118 25.
Iurantium ſine debitis comitibus, pœna. 153. 12. & 157. 2. & 173 8.
Iuriſdictio Ordinis agnoſcenda. 253. 1
Ad extraneam confugientium pœna. 170 4 5. & 254. 2

L

LAboris manuum obſeruantiæ. 25. 2. ſeq.
Lacticiniis quando abſtinendum. 28 2
Laneorum vſus. 114 1
Lapſus carnis quomodo puniendus. 146. 26. & 167. 1
Lectio pro ſtudiis, quando fieri debeat. 21. 9

Lectio in menſa continuo habenda, excepta câ vice qua permittitur colloquium. 33.17.ſeq.
Lectori menſæ quæ obſeruanda. 31. 7. ſeq. & 151 10
Lector pro ſtudiis vbique deputandus. 24.26
Legitimos eſſe qui ſunt admittendi ad veſtitionem, cõſtate debet: aliàs admittentes puniendi. 46 5
Libellos famoſos ſpargentium, pœna. 167 2
Libri qualiter cuſtodiendi. 104 1 ſeq.
Lineo collari ad vniformitatem omnes vtantur. 114 1
Lineis quinam ex diſpenſatione vti poſſint. 114 2
Linguæ cuſtodia. 69 7 & 159 9
Litaniæ quâ obligatione præſcriptis temporibus recitandæ. 6 5
Litigantis cum Fratre pœna. 155 3
Si cum aliquo Superiore. 158 6 ſeq.
Locutorium quando ingrediendum. 40 4 & 7
Loqui in certis caſibus licet Prælato & Præſidi Conuentus, etiam in locis ſilentio deputatis 155 22 ſeq.
Loqui non poſſunt Sacerdotes Fratribus non Sacerdotibus; nec hi, ipſis. 55 26
Ludentes pro pecunia; etiam Paſtores, puniendi 158 5
Luſus ad exercitium, quando & quoties permittendus. 22 16.
Luxuriæ peccata quomodo punienda. 167.1.ſeq.

M

MAgiſter Cocorum, Coctorum ceruiſiæ, Piſtorum & Hortulanorum eſt Cellarius. 111 7
Magiſtri Infirmorum munia. 72 1 ſeq.
Magiſtri Nouitiorum poteſtas, virtutes & officia. 48. 17.18. & 56 4. & 58.1.ſeq.
Maiores domus quinam cenſeantur. 43 16
Maioribus domus circa admiſſionem ad veſtitionem vel profeſſionem diſſentientibus, quid fieri debeat 44. 19. & 51 9.
Manſuetudo cum grauitate, in Superioribus commendabilis. 85.3
Matutinæ quando & quomodo celebrandæ. 4.1.ſeq.
Meditatio quotidiè ſeruanda. 20.4
Eius forma, docenda à Magiſtro Nouitiorum. 61.9
Mendacium de induſtria proferentis pœna. 156 7
Merces ab Officialibus vel aliis Religioſis non poteſt

prætendi, nec iis concedi. 110. 19
Miniſter Infirmorum qualis eſſe debeat, & quid facere. 73. 11 ſeq.
Miniſtris menſæ obſeruanda. 36. 37 ſeq.
Minutio, ſiue venæ inciſio, quomodo permittenda. 73 20.
Miſſas celebraturis, Ordo conſtitui debet, ne plures ſimul abſint 10. 5.
Miſſæ ſummæ tempore, à paucis celebrandum. 10. 6
Miſſa B. Virginis & Matutinalis, vbi ſtudetur legi, ac alibi cantari debet. 10. 7
Miſſa de S. Spiritu dicenda vbique in Dominica Cantate, quando ſit Capitulum Generale. 191. 1
Modeſtia commendatur. 63. 15. & 69 4
Monialium obſeruantiæ 141. 1. ſeq.
Moniales, an probandæ ſecundo Anno, reſoluendum à Capitulis Prouincialibus. 48. 15
Morientes Fratres quomodo iuuandi & curandi. 76. 28. ſeq. & 94. 1. & 233 46
Mortificationi ſtudendum. 45. 1. ſeq. & 60. 1
Mortificationis actus minores. 152. 13
Maiores. 154. 16.
Mulieres excludendæ à Clauſtris. 248. 2
Admittentium pœna. 168. 7. & 249 5 ſeq
Murmuratorum pœna. 67. 12. & 165. 16
Muſica toleratur, niſi ſuperflua vel noxia. 247. 4
Mutuum quomodo contrahendum. 264. 1 ſeq.
N
NEgligentium in officiis ſuis pœna. 154. 15
Negotiatio vitanda. 265. 1. ſeq.
Nola aliqua debet pendere circa Refectorium, ſicut & altera in Refectorio.
S. Norberti profeſto ieiunandum. 27. 3
Nouitiatus obſeruantiæ. 56. 1. 1. ſeq.
Nouitiorum admiſsio ad ſocietatem. 40. 1. ſeq.
Admiſsio ad veſtitionem. 43. 15
Veſtitio. 45. 1. ſeq.
Duorum annorum proba. 46. 10
Dimiſsio quando opus eſt 49. 22
Profeſsio. 50. 1. ſeq.
Cultura. 60. 5. ſeq.

Nouitiis rarius permittendum, vt cum extraneis loquantur. 63.18
Nuditas corporis cauenda. 39. 6
Nuptiæ non adeundæ. 7.22

O

OBedientia debet eſſe perfectiſsima. 42.12
Debet bene inculcari. 64 22
Obedientiæ votum in Ordine noſtro extendit ſe ad curam Paſtoralem impoſitam, ſuſcipiendam. 125 8
Obedientia promittenda eſt à Domino Præmonſtrat. Capitulo Generali, & ab aliis Abbatibus ipſi Domino Præmonſtratenſi. 93. 1 ſeq.
Obedientiæ quomodo ſuſcipiendæ, & recuſantis pœna. 18. 18.
Oculorum cuſtodia. 69.5. & 155. 4
Officium Diuinum præuidendum. 8.14
Non præuidentium pœna. 153 5
Errantium pœna. 151.3
Serò venientium pœna. 10. 4
Officium Diuinum attentâ mente, & corpore benè compoſito perſoluendum. 6. 1. ſeq.
Contra-facientium pœna. 152 3
Officium Diuinum tractim iuxta exigentiam Feſtorum, & ſemper cum pauſa notabili in medio Verſuum, peragendum. 7. 6. & 8. 9
Officio Diuino ſine licentia eius qui præeſt, nemo ſe ſubtrahere poteſt. 8. 13
Aliter ſe abſentantium pœna. 153 7
Officio Diuino non miſcendæ fabulæ vel riſus. 6 12
Contra facientium pœna. 153 4
Officiũ Defunctorum complendũ à choro ſub mortali. Extra chorum etiam complendum, ſed ſine obligatione ad culpam. 6. 5
Officia nemo debet ambire, ſed eorum impoſitio relinquenda Superioribus. 24 1 ſeq.
Officia ex graui cauſa poſſunt imponi profeſsis nondum Diaconis. 55. 29
Officiales quando & quomodo faciant computũ 114 13
Sunt ad nutum amouibiles. 109. 18
Non debent omittere Spiritualia exercitia. 110. 21
Quando Capitulo & præuiæ ſtationi intereſſe de-

beant. 15 3
Debita vel credita ſupprimentes incarcerandi. 183. 5
Oleum Extremæ vnctionis procuret Sacriſta. 107 16
Oppreſſæ Eccleſiæ quomodo ſubueniendum. 210 17
Orationes perſoluendæ à Conuerſis. 135.8. ſeq.
Ordinandorum qualitates & obſeruantiæ. 65. 1. ſeq.
Ordinationes Capituli Generalis, quomodo confirmandæ. 201. 1. ſeq.
Ordinationes Capituli Prouincialis approbari debent à Domino Præmonſtratenſi. 207.6
Ordinarius, liber cæremoniarum Ordinis, exactè ab omnibus ſeruandus. 4.14. & 5.5
Ordo vt teneatur in ſtando & ſedendo à Fratribus, aduertere debet Supprior. 100.5
Oſculum Pacis, non dandum pœnitenti pro maiori culpa. 161 8
Otium valdè vitandum. 63 19. & 127.14

P

PAſtorum officia & obſeruantiæ. 123.1.ſeq.
Quomodo ſeruare debeant votum Paupertatis. 128. 23.ſeq.
Egredi extra locum reſidentiæ quouſque poſſint. 130.30 ſeq.
Puerperia aut tabernas non adibunt. 130 34.ſeq.
Sicut nec nuptias. 71.22
In quibus Prælatis ſuis, & in quibus Diæceſanis ſubſint. 131.37
Si nolint reſignare Paſtoratum ad mandatum Prælatorum ſuorum, quomodo puniendi. 132.41. & 244 1
Vt iis aſſignetur competens portio, aduigilare debent Viſitatores. 234.21
Patris-Abbatis officium & authoritas. 211 1 ſeq.
Pater-Abbas non poteſt Religioſos Filij Abbatis ipſo inuito ad ſe recipere. 208 4
Patientia Superiori neceſſaria. 85 4
Patrini fieri non poſſumus. 249 8
Pauperis Eccleſiæ Fratres, ad alias melius dotatas, quando emitti poſſint. 178 1
Pauperi Eccleſiæ quomodo ſubueniendum. 210 17.ſeq.
Paupertatis votum concernentia. 87. 1. ſeq. & 118. 28. & 128.23. ſeq.

Peccata pub publicè, occulta occultè punienda. 162.15
Peccatis grauioribus etiã non reſeruatis, poterunt à Prælatis præſcribi pœnæ à Confeſſariis imponendæ. 14.15
Pecuniæ bonorum venditorum, ſtatim applicandæ ad vtilitatem Eccleſiæ. 260.9
Pecunias certas poteſt Prouiſor de conſenſu Prælati cuſtodire. 109.11
Pecunia Conuentus, quomodo cuſtodienda. 251 1
Pecuniæ Fratribus datæ, reſignandæ Priori. 99 27
Percuſſorum pœna 171 1 Periurij pœna. 171 8
Permutatio bonorum, quomodo facienda. 258 2. ſeq.
Pœnæ imponendæ pro leuioribus culpis. 152 13
Pro mediis culpis 154. 16. Pro graui culpa. 153.14
Pro grauiori culpa. 157 1 ſeq.
Pro grauiſſima culpa. 181.1. ſeq.
Pœnarum aliquarum impoſitio, relinquitur diſcretioni Præſidis Capituli. 157.15
Aliquarum moderatio ipſis prohibita. 186.2
Pœnitentes conſolandi. 161.7
Portarij officia. 122. 1 ſeq.
Prandij hora. 21. 12 Prælatus. vide, Abbas.
Prælaturæ incapax eſt, qui conſcius eſt ſimoniæ commiſſæ circa ſuam promotionem. 79.4
Cedens ſine debita authoritate. 90.8
Nolens reſignare beneficium, aut ponens impedimẽtum reuocationis ad Monaſterium. 132.43
Qui reſtituerit contributioni Ordinis. 205 9
Qui vacante Eccleſiâ, aliqua innouare vel mutare præſumpſerit. 223 2
Qui in electione Prælatorum, voluerit introducere viam ſcrutinij. 212.12
Qui ad Laicale tribunal contra aliquem de Ordine confugerit. 255.7
Qui friuolè ad Sedem Apoſt appellauerit. 257 11
Præmonſtrat. Eccleſia, Mater eſt cæterarum. 198.15
Viſitanda eſt à tribus primis Abbatibus. 226.3
Quomodo ei prouidendum de Abbate. 215.1
In ea ordinariè ſeruandum Capit. Generale. 188.1
Præmonſtratenſi Abbati competit ſpecialiter conuocare Capitulum Generale. 188 1
Circa omnia Statuta, ex cauſa diſpenſare. 265.2

Approbare Ordinationes Cap. Prouincialium 207. 6
Acceptare ceſsiones Prælatorum. 91 9
Abſoluere ab irregularitate quæ incurritur per abuſum Ordinis, niſi Vicariis committat. 176 8 245. 5
Abſoluere ab excommunicatione Conuocantes indebitè ſeculares, ad electionem vacantium Eccleſiarum. 220. 27
Seipſos indebitè promouere volentes. 224 2
Viſitatores grauantes 239 12
Ei omnes Abbates obedire debent, ſicut & ipſe Capitulo Generali. 193 1 & 209 198 15
Præparatio præmittenda officiis Diuinis. 61 & 62. 11
Præpoſitus virorum. vide, Abbas.
Præpoſitus Monialium, debet habere adminiſtrationem bonorum Monaſterij. 141 1 ſeq.
Eius qualitates & munia. Ibidem.
Debet diligenter curare clauſuram Monialiũ 143 13
Non poteſt dare licentiam ingrediendi Clauſtrum, ſed illa reſeruatur ſuperiori poteſtati. 144 16. ſeq
Tenetur bis aut ter in Anno, & aliàs quando rationabiliter petitur, concedere vel afferre Monialibus Confeſſarium extra-ordinarium. 146. 28. ſeq.
Præſentatio ad Ordines competit ſoli Prælato. 66. 8
Sicut & ad Paſtoratus. 253. 8
Primitias celebraturi, debent ante inſiſtere recollectioni. 68. 16
Non poſſunt extraneos aduocare, ſine Prælati licentia. 156. 13.
Principes non poſſunt implorari pro promotione ad dignitates vel officia Ordinis. 224. 1. ſeq.
Contra-facientium pœna. Ibidem.
Prioris qualitates & functiones. 94. 4. ſeq.
Intra Dormitorij clauſuram dormire debet. 38 2
Secularium Paſtor eſſe non poteſt, 97. 16
Ad aliud Monaſterium veniens, locum habet poſt Priorem domus. 111. 6
Prior Monialium. vide, Præpoſitus Monialium.
Priorissæ officia. 95 2. & 14 1 ſeq.
Priuilegia Ordinis ſunt communibus expenſis defendenda. 210. 17. ſeq.
Proclamationes quomodo fieri debeant. 16. 9

Primæ competunt Circatori. 101.5
Profeſſis quænam conſideranda ſint. 54.24
Manent ſubditi Magiſtro Nouitiorum, & ſcholæ diſciplinæ. 56.3 ſeq.
Profeſſionis forma, & aliæ obſeruantiæ. 50.1.ſeq.
Profeſſio Canonicorum in Cœnobiis Virginum, eſt nulla. 148 37
Proprietas vitanda à Conuentualibus. 99.28
Ab Officialibus. 107.12
A Paſtoribus. 128.23. & 134.47
A Monialibus. 142.8
Proprietatis paruæ rei pœna. 158.3
Rei alicuius momenti pœna. ibidem.
Rei maioris momenti (vt 20. florenorum.) 182 5
Prouinciale Capitulum quomodo ſeruandum & confirmandum. 106. 1.ſeq.
Debet in eo ordinari diſtributio temporis pro Paſtoribus, & qua in re Capellani iis debeant ſubſeruire. 127.14
Item. An Moniales probandæ ſint per duos annos. 48.15.

Q

QVerelas apud extraneos deponentes, quando & quomodo puniendi. 159.9.ſeq. & 218.14.ſeq.
Si graue incommodum vel ſcandalum inde ortum, quæ pœna. 172.3

R

RAſura quomodo & quando fieri debeat. 77. 1. ſeq.
Rebellium pœna. 160.2 ſeq.& 173.3
Recollectio ſeruanda ante veſtitionem & Profeſſionem. 44.21
Et etiam ante Primitias. 63 16
Et annuè à Paſtoribus. 127.19
Reductiones fundationum, quorum authoritate fieri debeant. 10.8
Refectionum horæ. 21.12.& 23.19
Refectionum obſeruantiæ. 29.1 ſeq.
Refectorium non licet ingredi extra refectionum horas. 39.1
Religioſi noſtri non poſſunt concedi Eccleſiis alterius Ordinis. 209.2

T

Reſeruatio caſuum conſcientiæ. 13.11.ſeq.
Reſidentia Abbatum. 82 2
Reſidentia Paſtorum. 130 30
Reſignatio beneficiorum facienda ad nutum Prælati. 132 41 & 244 1 ſeq.
Reuelantes ſecreta Ordinis, quomodo puniendi. 170. 2 & 238. 4 ſeq.
Riſus effuſior vitandus. 69 8
Ridentium ſub diuinis Officiis pœna. 155 4
S
SAcerdotes quænam conſiderare debeant. 68.18
Quam mundi & caſti eſſe debeant. 86.7
Quotidie aut ſæpius in Septimana celebrare & debitè ſe præparare ad celebrandum debent. 2.7.ſeq.
Si errorem notabilem in celebratione committunt, quomodo pœnitere debeant. 163 1 ſeq.
Sacrilegij punitio. 168 6
Sacriſtæ officia. 105 1.ſeq.
Scandalizantium leuiter pœna. 152.11
Scandalizantium grauiter pœna. 167.2. ſeq. & 175 3
Scapulare quale & quomodo gerendum. 116.14.ſeq.
Schola diſciplinæ quamdiu frequentanda 55 27
In ea quæ fieri debeant. 58 3
Scriptura Sacra quâ præparatione legenda. 64 20
Scripturæ Sacræ ſtudium iuuat ad Religioſam vitam. 24.26. & 64 20.
Scripturæ Sacræ lectio in menſa Prælati. 87.3
Commendanda Nouitiis. 63.19.ſeq.
Secreta Ordinis non reuelanda. 166. 1. & 238. 4.ſeq.
Sicut nec viſitationum. 238 4.ſeq.
Secretarius in viſitationibus, non ſit ſecularis. 238.6
Seculares in Refectoriis noſtris quando comedere & miniſtrare poſſint. 38 44.ſeq.
Seculares perſonæ Monialibus noſtris cohabitare non poſſunt. 148.36
Septem Pſalmi Pœnitentiales, ſuis diebus debēt in Choro compleri ſub mortali. Extra Chorum etiam dicendi, ſed citra obligationem ad culpam. 6 5
Sigillum Abbatis, ipſo mortuo, quomodo à Priore aſſumendum. 94 4
Sigillum Conuentus, quomodo cuſtodiendum. 251 1

Sigillatio litterarum in Capitulo Generali, quomodo facienda. 195.10
Sigillum Cap. Gen. quomodo cuſtodiendum. 195.14
Silentium in quibus locis ſemper ſeruandum. 154.17
Silentium ibidem violantium pœnæ. 154 17 ſeq.
Silentium poſt Completorium ſtrictiſſimum. 38 1
Silentium in labore. 25.8. ſeq.
Silentium ſeruandum à Miniſtris comedentibus poſt Conuentum. 36.37
Silentium ſeruandum extra colloquij horas, etiam in calefactoiio. 19 2
Silentium ſeruandum à Conuerſis, tempore Diuini officij. 137.16
Silentium à Rectore imponendum, ei qui vel in menſa vel alibi, verba tumultuoſa, &c. protulerit. 156.9
Simonia vitanda circa ingreſſum in Prælaturam. 79.2
Pœna ſimoniacè ingredientis. 79.4
In electionibus & viſitationibus famulis exigentibus nihil detur. 88.6
Simonia vitanda circa receptionem Nouitiorum. 42 8
Sobrietas commendatur. 28. 5. ſeq. & 37.40. & 70.12. & 76. 34.
Sodomiæ peccati pœna. 169.9
Sollicitantes ad Ordinem noſtrum quomodo examinandi. 41 2. ſeq.
Sollicitantem nemo retrahat ab illa Eccleſia, quam ipſe elegerit. 42.10
Stabilitatis voto non repugnat, aſſumptio perſonæ ex vno Monaſterio ad aliud, vt ibi habeat aliquam obedientiam nominatam. 96.4
Stallum ſiue locum ſuum perdit, qui vel ſemel apoſtatauerit. 175.3
Stallum perditum nemo alteri concedere poteſt. 177.15
Stationes debent ſeruire præparationi mentis. 7. 2. & 151. 2. Abſentantes puniendi. ibid.
Statuta Ordinis quomodo confirmanda. 201. 1. ſeq.
Vbique vniformiter ſeruanda. 210 14
Magnifacienda etiam in minimis. 63.14
Recuſantium ſuſcipere, pœna. 202.6
Studia vbique inſtituenda. 24.26
Studentium exonerationes. 4. 1. & 10.2

Superflua tollenda. 113. 8. & 146. 1. ſeq.
Superiorum virtutes quales eſſe debeant. 84 1. ſeq.
Superiorum concordia commendatur. 95 3. & 96. 1
Superiores circa externa non debent nimis occupari. 89 10. & 97 15
Quomodo ſe habere debeant ſubortâ differentiâ inter Prælatum & Conuentum. 98. 22
Circa quas pœnas pro ſua diſcretione poſſint diſponere. 157. 15
Superiores proteruè alloquentium pœna. 158. 6
Suppriotis officia. 100. 1 ſeq & 101 10
Suſpenſionis pœnam incurrit Prælatus aliquem habitu noſtro veſtiens, de quo non conſtiterit, An ſit legitimus. 46. 5
Mittens ad Ordines aliquem irregularem. 67. 14
Qui ex Ordine debitè eiectus eſt, quamdiu agit extra religionem. 182 7
Qui præter Generale vel Prouinc. Capit. aliud priuatum conuocant, aut ad illud conueniunt. 213. 11
Qui fecerit ſine conſenſu Domini Præmonſtr. aliquē transferri ad aliam Abbatiam. 222 34
Suſurronum pœnæ. 156. 12

T

TAbernæ non ingrediendæ, niſi ab itinerantibus, vel propter aliam euidentem neceſſitatem, etiam â Paſtoribus. 69 10. & 130 35
Talliæ ſiue collectæ quomodo ſoluendæ. 205. 1. ſeq.
Tallias debitè iniunctas nolentium ſoluere, pœna. 204. 7. ſeq.
Tempus pœnitentiæ maioris culpæ non ſit vltra quadraginta dies. 161 9
Tentationes ſuas Nouitij Magiſtro aperiant. 59. 7
Teſtamentum nemo facere poteſt. 134 47
Teſtes in inquiſitionibus examinandi tam de circumſtantiis, quàm ſubſtantia veritatis. 174. 20
Teſtium depoſitiones ſcripto mandandæ. ibid.
Tranſlatio Abbatum de vna Eccleſia ad aliam, quomodo ſeruanda. 222. 33. ſeq.

V

VAcante Eccleſiâ, nihil innouandum. 223. 1
Vanarum rerum vſus prohibitus. 246. 1. ſeq.

Vaniloquia proferentium pœna. 153.13
Venatio omnibus interdicta. 147.6
Venditio bonorum quomodo facienda. 258 1.2
Veſperarum hora. 21.17.ſeq.
Veſtes tempore ſuo non mutantium, pœna. 152.8
Veſtiaria officia. 112.1 ſeq.
Veſtiaria vbique debet eſſe communis. 49.24
In ea ſeruandæ ſeculares veſtes Nouitiorum. ibid.
Veſtitionis obſeruantiæ. 45 1. ſeq.
Veſtitus Ordinis noſtri, quis, & qualis eſſe debeat. 114 1. ſeq.
Veſtitus Paſtorum & foris exiſtentium. 127.15
Veſtitu ſeculari non vtendum, niſi ob grauem cauſam. 115 5
Quodque non niſi cum Prælati licentia. 127 17
Vicarij Reuerendiſſimi nominandi in Capitulo Generali differunt à Viſitatoribus. 226.2
Competit eis indicere Capitula Prouincialia, & in iis abſente Reuerend. Generali præſidere. 206.3
Victus noſter qualis eſſe debeat. 28.1 ſeq.
Vindicantes ſe de deponentibus, puniendi. 236.5
Viſitatores qui non ſunt de Ordine, non ſuſcipiendi niſi ſpecialiter miſſi à Sede Apoſtolica. 18 20
Viſitatorum officium. 226.1. ſeq.
Viſitatores nouiter conſtituti debent exhibere commiſſionem ſuam, aliàs non. 227.7
Viſitatores introducendi. 227.8
Viſitationis modus. 230.1 ſeq.
Non ſunt aperienda occulta crimina. ibid.
Viſitare poteſt Pater-Abbas ſolas Eccleſias immediatè à ſua procedentes, niſi ſit Dominus Præmonſtratenſis vel Viſitator. 212 7
Vniformitas in Ordine ſeruanda quoad Regulam, Cantum, Ordinarium & Statuta. 209.12. ſeq.
Vniformitatem negligentium pœna. 216.15

FINIS.

REGVLA
S.[mi] P. N. AVGVSTINI
Hipponenſis Epiſcopi.

Per Ven. Adamum Pramonſtratenſem in 12. Capitula diſtincta.

In annotat. ad ſeq Regulam additis, primus numerus paginam Statutorum ſignificat, ſecundus verò Paragraphum.

CAPVT I.
De dilectione Dei & proximi.

Pag.6.n.1. 61. 9. 82. 8. 119. 1.

ANTE omnia, FRATRES CHARISSIMI, diligatur DEVS, deinde proximus; quia iſta præcepta ſunt principaliter nobis data.

CAPVT II.
De vnitate concordia & communione corporalis ſuſtentationis.

HÆc igitur ſunt, quæ vt obſeruetis præcipimus in Monaſterio conſtituti. Primum
98. 22. propter quod in vnum eſtis congregati, vt vna-
87. 1. nimes habitetis in domo Domini, & ſit vobis
110. 19. anima vna & cor vnum in Deo. Et non dicatis
138. 23. aliquid proprium, ſed ſint vobis omnia com-
142. 8. munia. Et diſtribuatur vnicuique veſtrum à
111. 1.

Præpoſito veſtro victus & tegumentum, non 113. 3.
æqualiter omnibus, quia non æqualiter valetis 131. 36.
omnes: ſed potius vnicuique ſicut cuique opus
fuerit. Sic enim legitis in actibus Apoſtolorum.
Quia erant illis omnia communia, & diſtri-
buebatur vnicuique, ſicut cuique opus erat.
Qui verò aliquid habebant in ſeculo: quando 143. 10.
ingreſſi ſunt Monaſterium, libenter velint il- 24. 1.
lud eſſe commune. Qui autem non habebant; 246. 1.
non ea quærant in Monaſterio, quæ nec fo- 258. 2.
ris habere potuerunt. Sed tamen eorum in- 113. 3.
firmitati quod opus eſt, tribuatur: etiam ſi
paupertas eorum quando foris erant, nec ipſa
neceſſaria poterat inuenire. Non tamen ideò 41. 4.
putent ſe eſſe fœlices, quia inuenerunt victum 134. 1.
& tegumentum quale foris inuenire non pote- 54. 24.
rant; nec erigant ceruicem, quia ſociantur eis 63. 15.
ad quos foris accedere non audebant: ſed ſur- 248. 4.
ſum cor habeant, & terrena ac vana non quæ- 247. 2.
rant: ne incipiant Monaſteria diuitibus eſſe vti-
lia, non pauperibus, ſi diuites illic humiliantur,
& pauperes illic inflantur.

CAPVT III.

De virtute humilitatis.

RVrſus etiam illi qui aliquid videbantur eſſe in ſeculo, non habeant faſtidio Fratres ſuos, qui ad illam ſanctam ſocietatem ex paupertate venerunt. Magis autem ſtudeant non de parentum diuitum dignitate, ſed de pauperum Fratrum ſocietate gloriari. Nec extol-

lantur ſi communi vitæ aliquid de ſuis faculta-
tibus contulerint: nec de ſuis diuitiis magis ſu-
perbiant, quia eas Monaſterio partiuntur, quàm
ſi eis in ſeculo fruerentur. Alia quippe quæ-
226. 1. cumque iniquitas in malis operibus exercetur,
vt fiant: ſuperbia verò etiam bonis operibus in-
ſidiatur, vt pereant. Et quid prodeſt diſper-
gendo dare pauperibus & pauperem fieri, cùm
anima miſera ſuperbior efficitur, diuitias con-
236. temnendo, quàm fuerat poſſidendo? Omnes
214. 14. ergo vnanimiter & concorditer viuite: & ho-
54. 24. norate in vobis Deum inuicem, cuius templa
153. 14. facti eſtis.

CAPVT IV.

De puritate Orationis.

4. 1. ORationibus inſtate horis & temporibus
5. 1. conſtitutis. In Oratorio nemo aliquid
6. 1. agat, niſi id quod factum eſt, vnde & nomen
19. 2. accepit: vt ſi fortè aliqui etiam præter ho-
154. 17. ras conſtitutas, ſi eis vacat, orare voluerint,
6. 1. non eis ſint impedimento, qui ibi aliquid agen-
152. 3. dum putauerint. Pſalmis & Hymnis cùm ora-
8. 14. tis Deum: hoc verſetur in corde, quod pro-
151. 3. fertur in ore. Et nolite cantare, niſi quod legi-
153. 6. tis eſſe cantandum. Quod autem non ita ſcri-
ptum eſt vt cantetur, non cantetur.

Digitized by Google

CAPVT V.

De abſtinentia diſcreta.

CArnem veſtram domate ieiunijs & abſti- 27. 1.
nentiâ eſcæ & potus, quantum valetudo 28. 1.
per mittit. Quando autem aliquis non poteſt 86. 8.
ieiunare, non tamen extra horam prandij ali- 37. 40.
quid alimentorum ſumat, niſi cùm ægrotat. 130. 35.
Cùm acceditis ad menſam donec indè ſurga- 31. 7.
tis, quod vobis ſecundum conſuetudinem le- 87. 3.
gitur, ſine tumultu & contentionibus audite; 62. 13.
ne ſolæ vobis fauces ſumant cibum, ſed & aures 154. 17.
eſuriant Dei verbum. Qui infirmi ſunt ex pri- 33. 22.
ſtina conſuetudine, ſi aliter tractentur in victu, 157. 16.
non debet alijs moleſtum eſſe, nec iniuſtũ videri
eis quos fecit aliqua conſuetudo fortiores. Nec
illos feliciores putent, quia ſumunt, quod non
ſumunt ipſi, ſed ſibi potius gratulentur, quia
valent quod non valent illi. Et ſi eis qui vene-
runt ex moribus delicatioribus ad Monaſte-
rium aliquid alimentorũ, veſtimentorum, ope-
rimentorum ve datur, quod alijs fortioribus & 115. 2.
ideo felicioribus non datur: cogitare debent & 3.
quibus non datur, quantum de ſua ſeculari vi-
ta illi ad iſtam deſcenderint; quamuis vſque ad
aliorum qui ſunt corpore firmiores frugalita-
tem peruenire non potuerint. Nec debent vel-
le omnes, quod paucos vident amplius, non
quia honorantur, ſed quia tolerantur accipere: 25. 3.
ne contingat deteſtanda peruerſitas, vt in Mo-
naſterio, vbi quantum poſſunt fiunt diuites la-

76. 33. borioſi, fiant pauperes delicati. Sanè quemadmodum ægrotantes neceſſe habent minus accipere ne grauentur, ita & poſt ægritudinem ſic tractandi ſunt, vt citiùs recreentur, etiam ſi de humillima ſeculi paupertate venerint: tamquam hoc illis contulerit recentior ægritudo, quod
76. 34. diuitibus anterior conſuetudo. Sed cùm vires priſtinas reparauerint, redeant ad feliciorem conſuetudinem ſuam: quæ famulos Dei tantò
62. 13. amplius decet, quantò minùs indigent. Nec cibi eos teneat voluptas iam vegetatos, quos neceſ-
62. 13. ſitas leuârat infirmos. Illos exiſtiment ditiores, qui in ſuſtinenda parcitate fuerint fortiores.
86. 8. Melius eſt enim minus egere, quã plus habere.

CAPVT VI.

De venuſtate honeſtatis & caſtitate corporis.

115. 4. NOn ſit notabilis habitus veſter: nec adfectetis veſtibus placere, ſed moribus.
25. 7. Quando proceditis, ſimul ambulate: cùm ve-
70. 13. neritis quo itis, ſimul ſtate In inceſſu, ſtatu,
7. 5. habitu, & in omnibus motibus veſtris nihil fiat
70. 12. quod cuiuſquam offendat aſpectum: ſed quod
155. 4. veſtram deceat ſanctitatem. Oculi veſtri etſi iaciantur in aliquam fœminarum: in nullam figantur. Neque enim quando præcedetis fœminas videre prohibemini: ſed appetere, vel ab ipſis appeti velle, criminoſum eſt. Nec ſolo tacito adfectu: ſed adſpectu quoque appetitur, & appetit concupiſcentia fœ-
86. 7. minarum. Nec dicatis vos habere animos pudi-

cos, ſi habeatis oculos inpudicos: quia inpudicus oculus, inpudici cordis eſt nuntius. Et cùm ſe inuicem ſibimet, etiam tacente linguâ conſpectu mutuo corda nuntiant inpudica: & ſecundum concupiſcentiam carnis alterutro delectantur ardore, etiam intactis ab inmũda violatione corporibus, fugit caſtitas ipſa de moribus. Nec putare debet qui in fœminã figit oculum, & illius in ſeipſum diligit fixum, ab aliis ſe non videri cùm hoc fecerit: videtur omnino, & à quibus ſe videri non arbitratur. Sed etſi lateat, & à nemine hominum videatur: quid faciet de illo deſuper inſpectore, quem latere nihil poteſt? An ideò putandus eſt non videre, quia tanto videt ſapientius, quanto patientius? Illi 69. 5.
ergo vir ſanctus timeat diſplicere: nè velit fœminæ malè placere. Illum cogitet omnia videre, nè velit fœminam malè videre. Illius namque & in hac cauſa commendatus eſt timor, vbi ſcriptum eſt: Abominatio eſt Domino, defigens oculum. Quando ergo ſimul eſtis in Eccleſia, & vbicumque fœminæ ſunt: inuicem 131. 39.
veſtram pudicitiam cuſtodite. Deus enim qui habitat in vobis, etiam iſto modo cuſtodiet vos, ex vobis. Et ſi hanc de qua loquor oculi petulantiam in aliquo veſtrum aduerteritis, ſtatim 241. 1.
admonere, ne malè cœpta progrediantur: ſed 240. 13.
de proximo corrigantur. Si autem & poſt admonitionem iterum, vel alio quocumque die idipſum facere eum videritis, iam velut vulneratum ſanandum prodat quicumque hoc potuerit inuenire. Priùs tamen eſt alteri vel tertio demonſtrandum: vt duorum vel trium 229. 11.

poſſit ore conuinci, & competenti ſeueritate
coërceri. Nec vos iudicetis eſſe maleuolos,
quando hoc indicatis. Magis quippe innocen-
tes non eſtis, ſi Fratres veſtros, quos indicando
corrigere poteſtis, tacendo perire permittitis. Si
enim Frater tuus vulnus haberet in corpore,
quod vellet occultari dùm timeret ſecari: nõne
crudeliter à te ſileretur & miſericorditer indica-
166. 1. retur? Quanto ergò potiùs eũ debes manifeſta-
241. 2. re, ne deteriùs putreſcat in corde? Sed ante-
quam aliis demonſtretur, per quos conuincen-
dus eſt ſi negauerit, priùs Præpoſito debet
173. 8. oſtendi, ſi admonitus neglexerit corrigi; ne
fortè poſſit ſecretiùs correptus non innoteſce-
173. 8. re cæteris. Si autem negauerit, tunc neganti
242. 4. adhibendi ſunt alij, vt etiam coram omnibus
poſſit non ab vno teſte argui: ſed à duobus vel
tribus conuinci. Conuictus verò ſecundum
Præpoſiti vel etiam Presbyteri (ad cuius diſ-
penſationem pertinet) arbitrium, debet emen-
181. 1. datoriam ſubire vindictam. Quam ſi ferre re-
cuſauerit, etiamſi ipſe non abſceſſerit: de veſtra
ſocietate proijcitur. Non enim hoc fit crudeli-
ter, ſed miſericorditer: ne contagione peſtiferâ
plurimos perdat. Et hoc quod dixi de oculo
non figendo, etiam in cæteris inueniendis, pro-
hibendis, indicandis, conuincendis, iudicandíſ-
19. 23. que peccatis, diligenter & fideliter obſeruetur,
cum dilectione hominum & odio vitiorum.

CAPVT VII.

De ſpontanea Confeſſione.

QVicumque autem in tantum progreſſus 99. 27.
fuerit malum, vt occultè ab aliquo litte- 158. 3.
ras vel quodlibet munus acceperit: ſi hoc vltrò
confiteatur, parcatur illi, & oretur pro eo. Si 15. 4.
autem deprehenditur atq; conuincitur: ſecundùm arbitrium Preſbyteri vel Præpoſiti grauiùs emendetur.

CAPVT VIII.

De communibus cuſtodibus veſtium.

VEſtes veſtras in vnũ habeatis ſub vno cu- 112. 5.
ſtode, vel duobus, vel quot ſufficere poſſint ad eas excutiendas, ne à tinea lædantur. Et
ſicut paſcimini ex vno Cellario, ſic induamini 111. 1.
ex vno Veſtiario. Si fieri poteſt, ad vos non pertineat quod vobis indumentum pro temporum congruentia proferatur, vtrùm hoc recipiat vnuſquiſque quod depoſuerat, an aliud quod alter habuerat: dùm tamen vnicuique prout cuique opus eſt, non negetur. Si autem hinc inter vos contentiones & murmura oriuntur, cùm conqueritur aliquis deterius ſe accepiſſe quàm prius habuerat, & indignum ſe eſſe
quod non ità veſtiatur, vt alius Frater veſtitur: 157. 16.
hinc vos probate quantum vobis deſit in illo interiore ſancto habitu cordis, qui pro habi-

tu corporis litigatis. Tamen ſi veſtra toleratur
infirmitas, vt hoc recipiatis quod poſueratis:
215. 7. in vno tamen loco ſub communibus cuſtodibus
habete, quod ponitis.* Ita ſanè, vt nullus ſibi
aliquid operetur, ſed omnia opera veſtra in
24. 1. vnum fiant, maiori ſtudio & frequentiori ala-
310. 20. critate, quàm ſi vobis ſingulis faceretis pro-
143. 9. pria. Charitas enim de qua ſcriptum eſt, quod
non quærit quæ ſua ſunt, ſic intelligitur: quia
communia propriis, non propria communibus
anteponit. Et ideò quanto amplius rem com-
munem, quàm propriam curaueritis, tanto vos
amplius proficere noueritis: vt in omnibus qui-
bus vtitur tranſitoria neceſſitas, ſupereemineat
99. 27. quæ permanet charitas. Conſequens ergò eſt,
143. 10. vt etiam cùm quis ſuis filiis aut aliquâ neceſſi-
tudine ad ſe pertinentibus in Monaſterio con-
ſtitutis aliquam contulerit veſtem, ſiue quodli-
bet aliud inter neceſſaria deputandum, non oc-
cultè accipiatur: ſed ſit in poteſtate Præpoſiti,
vt in rem communem redactum; cui neceſſe
158. 3. fuerit, præbeatur. Quod ſi aliquis rem ſibi col-
latam celauerit; furti iudicio condemnetur.

CAPVT IX.

De ablutione veſtium & cura Infirmorum, atque de libris quotidie petendis.

69. 3. INdumenta veſtra ſecundum arbitrium Præ-
115. 4. poſiti lauentur, ſiue à vobis, ſiue à fullonibus:
ne interiores animæ ſordes contrahat mundæ

Digitized by Google

veſtis nimius adpetitus. Lauacrum etiam corporis cùm infirmitatis neceſſitas cogit, minimè
denegetur. Fiat tamen ſine murmure de conſi- 72. 1.
lio medici, ita vt etiam ſi nolit, iubente Præpoſito faciat quod faciendum eſt pro ſalute. Si autem velit, & fortè non expedit, ſuæ cupiditati non obediatur. Aliquando enim etiam ſi noceat, prodeſſe creditur quod delectat. Denique ſi latens eſt dolor in corpore, famulo Dei dicenti, quid ſibi doleat, ſine dubitatione credatur. Sed tamen vtrùm ſanando illi dolori quod delectat expediat: ſi non eſt certum,
medicus conſulatur. Nec eant ad Balnea, ſiue 72. 2.
quocumque ire neceſſe fuerit, minùs quàm 92. 3.
duo vel tres. Et ille qui habet aliquò eundi neceſſitatem, cum quibus Præpoſitus iuſſerit,
ire debebit. Ægrotantium cura, ſiue poſt ægri- 72. 1.
tudinem reficiendorum, ſiue aliquâ imbecillitate, etiam ſiue febribus laborantium, vni ali- 73. 11.
cui debet iniungi, vt ipſe de Cellario petat 74. 15.
quod cuique opus eſſe proſpexerit. Siue autem qui Cellario, ſiue qui veſtibus, ſiue qui co- 154. 15.
dicibus præponuntur, ſine murmure ſeruiant
Fratribus ſuis. Codices certâ horâ ſingulis 24. 26.
diebus petantur. Extrà horam qui petierit, non 63. 19.
accipiat. Veſtimenta verò & calceamenta quan- 113. 3.
do fuerint indigentibus neceſſaria, dare non differant ſub quorum cuſtodiâ ſunt quæ poſcuntur.

CAPVT X.

De cauendo litigio.

LItes aut nullas habeatis, aut quàm celerri-
155. 3. mè finiatis : ne ira creſcat in odium, & tra-
bem faciat de feſtuca, & animam faciat homici-
dam. Sic enim legitis : *Qui odit fratrem ſuum, ho-*
156. 9. *micida eſt*. Quicumque autem conuitio, vel ma-
ledicto, vel etiam criminis obiectu aliquem
læſerit ; meminerit ſatisfactione, quàm citiùs
15. 4. curare quod fecit : & ille qui læſus eſt, ſine diſ-
ceptatione dimittere. Si autem inuicem ſe læ-
ſerint : inuicem ſibi debita relaxare debebunt
propter orationes veſtras, quas vtique quantò
crebriores habetis, tanto ſanctiores habere de-
betis. Melior eſt autem qui quamuis irâ ſæpe
tentetur ; tamen impetrare feſtinat, vt ſibi di-
mittat cui ſe feciſſe agnoſcit iniuriam : quàm
qui tardiùs iraſcitur, & ad veniam petendam
tardiùs inclinatur. Qui autem nunquam vult
petere veniam, aut non ex animo petit, ſine
cauſa eſt in Monaſterio, etiamſi inde non pro-
iiciatur. Proinde vobis à verbis durioribus par-
156. 9. cite, quæ ſi emiſſa fuerint ex ore veſtro, non pi-
geat ex ipſo ore proferre medicamenta, vnde
85. 4. facta ſunt vulnera. Quando autem neceſſitas
diſciplinæ in moribus coërcendis, dicere vos
dura verba compellit : etiam ſi ipſi modum vos
exceſſiſſe ſentitis, non à vobis exigitur vt à vo-
bis ſubditis veniam poſtuletis ; ne apud eos
82. 8. quos oportet eſſe ſubiectos, dùm nimium ſer-

vatur humilitas, regendi frangatur authoritas. 82. 8.
Sed tamen petenda eſt venia ab omnium Do-
mino, qui nouit eos quos plùs iuſto fortè cor-
ripitis, quantâ beneuolentiâ diligatis. Non au- 82. 5.
tem carnalis, ſed ſpiritualis debet eſſe inter vos 230. 4.
dilectio.

CAPVT XI.

De reuerentia exhibenda Prælatis; & de eorum officio.

PRæpoſito tamquam Patri obediatur; mul- 95. 2.
tò magis Presbytero, qui omnium veſtrum 219. 19.
curam gerit. Vt ergò cuncta iſta ſeruentur, & ſi
quid minùs ſeruatum fuerit, non negligenter 19. 22.
prætereatur: ſed vt emendandum corrigen-
dúmque curetur, ad Præpoſitum præcipuè per- 84. 14.
tinebit; vt ad Preſbyterum, cuius eſt apud vos 167. 5
maior authoritas, referat, quod modum vel vi- 171. 1.
res eius excedit. Ipſe verò qui vobis præeſt, 85. 2.
non ſe exiſtimet poteſtate dominante, ſed cha-
ritate ſeruiente fœlicem. Honore coram vobis 63. 17.
Prælatus ſit vobis: timore coram Deo ſubſtra- 80. 8.
tus ſit pedibus veſtris. Circa omnes ſeipſum bo- 88. 4.
norum operum præbeat exemplum. Corripiat 84. 1.
inquietos, conſoletur puſillanimes, ſuſcipiat 82. 4.
infirmos, patiens ſit ad omnes. Diſciplinam li- 85. 2.
bens habeat, metuendus inponat. Et quamuis
vtrumque ſit neceſſarium; tamen plùs à vobis
amari adpetat quàm timeri, ſemper cogitans 81. 1.
Deo ſe pro vobis redditurum eſſe rationem. 181 7.

V

42. 11. Vnde vos magis obediendo, non ſolum veſtri,
64. 22. ſed etiam ipſius miſeremini, qui inter vos quan-
to in loco ſuperiori, tanto in periculo maiori
62. 13. verſatur. Donet Dominus vt obſeruetis hæc
83. 10. omnia, tamquam ſpiritualis pulchritudinis
309. 12. amatores, & bono Chriſti odore de bona con-
uerſatione fragrantes, non ſicut ſerui ſub lege;
ſed ſicut liberi ſub gratia conſtituti.

CAPVT XII.

De ſollicitudine obſeruantia huius regularis.

VT autem vos in hoc libello tamquam in ſpeculo poſſitis inſpicere; ne per obliuionem aliquid negligatis, ſemel in ſeptimana vobis legatur. Et vbi vos inueneritis ea quæ ſcripta ſunt facientes, agite gratias Domino bonorum omnium largitori. Vbi autem ſibi
11. 3. quicumque veſtrum viderit aliquid deeſſe,
61. 3. doleat de præterito, caueat de futuro, orans vt ſibi debitum dimittatur, & in tentationem non inducatur. AMEN.

S.mi P. NORBERTI De Regula Sancti AVGVSTINI, ſibi tamquam alteri tradita.

ASSERTIO.

SCio vnum ex profeſſionis noſtra Fratribus, cui de Regula noſtra indaganti ſtudioſius, non quidem ſuis meritis, imo Confratrum ſuorum orationibus, viſus eſt B. AVGVSTINVS*: qui & auream Regulam à latere dextro prolatam illi prorexit: ſeque ipſum luculento ei ſermone intimauit, dicens*: Quem vides, AVGVSTINVS ego ſum, Hipponenſis Epiſcopus. Ecce habes Regulam quam ego conſcripſi, ſub quaſi benè militauerint Confratres tui, Filij mei; ſecuri Chriſto adſtabunt in extremi terrore iudicij.

Quam cùm allatam diligẽter inſpexiſſet in paucis compoſitam, in multis tamen benè diſpoſitam; ſtatim in die NATALIS DOMINI, *quod inſtabat, ad inſtar Dominica deſcriptionis, ſub eadem, & ſtabilitatis in loco, & profeſſionis gratia, ad illam beata perennitatis ciuitatem, ſinguli ſeipſos conſcripſerunt.*

Eiuſdem S. P. de eadem Regula S. AVGVSTINI comprobatio.

Ad Candidos ſuos Tyrones, à quibuſdam Sciolis imperitos, quaſi profeſſos Regulam minus probandam, quod (vt dicebant) eius præſcripta cum moribus aliorum Regularium non conuenirent.

QVid miramini vel haſitatis, cùm vniuerſa via Domini miſericordia ſint & veritas? Et

ſi diuerſa, nunquid aduerſa? Si vſus mutatur & Inſtitutio; nunquid mutari debet charitatis vinculũ, quod eſt dilectio? Regula quidem dicit: * Primo diligatur Deus, deinde proximus. *Regnum Dei non operatur ſola Inſtitutio: ſed veritas & mandatorum Dei operatio.*

Ergò quia de dilectione, quia de labore & abſtinentia eſca & ieiunio, de veſtitu etiam, de ſilẽtio, de obedientia, & quod inuicem honore præuenire debeant, & Patrem ſuum honorare, euidenter hæc Regula determinat. Quid eſt quod amplius alicui Regularium ad ſalutem obtinendam expediat? Quod ſi de colore veſtium fiat aliqua inter aliquos ſpirituales contentio: vnũ eſt, quod teſtes Reſurrectionis Angeli in albis apparuiſſe legantur. Quia verò Sanctorum Patrum & Prædeceſſorum *noſtrorum docet expoſitio, SS.* Prædicatorũ & Canonicã Profeſſione *vtentium, hos Angelos in typo, vicem gerere; de albis veſtibus ſcandalum non generent.*

Non eſt noſtrum ſeruire Deo ſecundum voluntatem hominum, ſed ſecundum voluntatem Dei.

Tria autem ſunt quæ idem Sanctiſſ. PATER præcipuè commendabat, ſæpius de die in diem tenenda ingeminans.

CIrca Altare, & Diuina Myſteria munditiam. Exceſſuum & negligentiarum in Capitulo *& vbique emendationem.*

Pauperum curã & hoſpitalitatẽ. Quia numquã domus aliqua, aiebat, poterit egere, ſuprà id quod poſſit ſuſtinere, quæ hæc ſolicitè ſtuduerit obſeruare.

Viuunt, qui non ſibi viuunt, ſed in quibus pauper CHRISTVS viuit.

Hæc I. Editio perfecta fuit die. 3. Aug. anni 1632.

ANT 1.316.938

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

7557

Digitized by Google

Digitized by Google